

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Gymnázia Jana Pivečky Slavičín
pro nižší stupeň víceletého gymnázia
prima – kvarta

(Čtyřletý vzdělávací program zpracován podle Rámcově vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, dle § 3 odst. 2 a § 5 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb.)

Denní forma vzdělávání

číslo jednací: GJPSOS/649/2013
účinnost od 1. 9. 2013

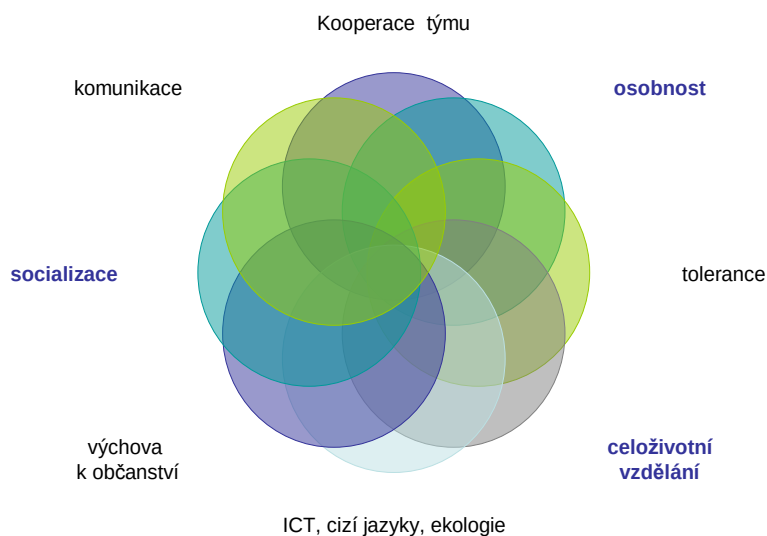
Mgr. Josef Maryáš,
ředitel školy

razítko a podpis ředitele

Filozofie školy

Filozofií programu je prolínání socializační, výchovné a vzdělávací funkce školy s motivací k celoživotnímu vzdělávání. Základem je partnerský vztah mezi učiteli, žáky, zákonnými zástupci a veřejností. Škola chce vytvářet pozitivní sociální klima, jež je základem pro osobnostní a sociální výchovu, kooperativní výuku a podporu aktivit žáků, podmínky pro tvořivost, toleranci, komunikaci, smysluplné učení, naplňování kompetencí. Chceme, aby žáci získali pozitivní vztah ke vzdělávání, aby chápali jeho význam a byli připraveni na to, že se budou muset vzdělávat celý život. I proto je důležité vybavit žáky takovými kompetencemi, aby si kdykoliv dovedli poradit při řešení problémů, s nimiž se setkají při studiu i v praktickém životě. Chceme být také bezpečným a příjemným místem, kde žáci prožívají svůj osobní život, vytvářejí hodnoty poplatné dnešní době uvnitř instituce a následně je přenášejí do vnějšího prostředí.

Slušnost, odbornost, výchova k občanství a solidaritě, přidaná hodnota studijních předpokladů pro žáky v přípravě na vysoké školy a uplatnění na trhu práce, dále spolupráce nejenom s regionálními, ale také zahraničními partnery, nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit žáků v oblasti kulturní, sportovní, zájmové je primárním předpokladem práce. Tento dokument definuje významově v jedné rovině průnik:

OBSAH:

1. Identifikační údaje

- **název ŠVP**
- **vzdělávací program**
- **studijní forma vzdělávání**
- **údaje o škole** (název školy, adresa školy, jméno ředitele, kontakty)
- **zřizovatel** (název, adresa, kontakty)
- **platnost dokumentu od** (datum, podpis ředitele, razítko školy)

2. Charakteristika školy

- **velikost školy**
- **charakteristika pedagogického sboru**
- **dlouhodobé projekty**
- **umístění školy, charakteristika žáků**
- **podmínky školy, vlastní hodnocení školy** (oblasti, cíle, kritéria, nástroje, časové rozvržení)
- **mezinárodní spolupráce**
- **formy spolupráce** se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

3. Charakteristika ŠVP

- **zaměření školy**
- **profil absolventa**
- **organizace přijímacího řízení**
- **organizace maturitní zkoušky**
- **výchovné a vzdělávací strategie:** společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků
- **zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**
- **zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných**
- **začlenění průřezových témat:** výčet všech průřezových témat a jejich tematických okruhů; uvedení, v jakém ročníku, vyučovacím předmětu a jakou formou jsou tematické okruhy průřezových témat realizovány

4. Učební plán

- **tabulace učebního plánu:** výčet povinných vyučovacích předmětů s jejich časovými dotacemi pro jednotlivé ročníky; uvedení časových dotací pro volitelné předměty v jednotlivých ročnících; celkové počty hodin v jednotlivých ročnících a celkové počty hodin za nižší stupeň
- **poznámky k učebnímu plánu:** obsahové vymezení, organizační podmínky a jiná specifika realizace povinných a volitelných předmětů, pokud údaje nejsou zřejmé z tabulace učebního plánu (z jakého oboru/oborů, případně průřezových témat, byl vyučovací předmět vytvořen, pokud nemá identický vzdělávací obsah i název jako příslušný vzdělávací obor v RVP ZV; uplatnění jiné organizační formy, než je vyučovací hodina atd.)

5. Učební osnovy

- **název vyučovacího předmětu**
- **charakteristika vyučovacího předmětu:**
 - obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci, v případě integrace uvést z jakých vzdělávacích oborů, jejich částí a průřezových témat je vzdělávací obsah předmětu vytvořen)
 - výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků
- **vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:**
 - distribuce a rozpracování očekávaných výstupů z RVP ZV do ročníků, případně do delších časových úseků
 - rozpracování učiva z RVP ZV do ročníků, případně do delších časových úseků, ve vazbě na očekávané výstupy; výběr učiva (i rozšiřujícího učiva) a jeho zařazení do ročníků a tematických celků s přihlédnutím k hodinovým dotacím předmětů v učebním plánu
 - průřezová témata – výběr tematických okruhů s konkretizací námětů a činností v ročnících
 - mezipředmětové souvislosti

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- **pravidla pro hodnocení žáků:**
 - způsoby hodnocení – klasifikací, slovně, kombinací obou způsobů
 - kritéria hodnocení

1. Identifikační údaje

- **Název ŠVP: Školní vzdělávací program Gymnázia Jana Pivečky Slavičín pro nižší stupeň víceletého gymnázia prima – kvarta**
 - Vzdělávací program: čtyřletý vzdělávací program zpracován podle Rámcově vzdělávacího programu pro základní vzdělávání
 - Studijní forma vzdělávání: denní
 - Název školy: **Gymnázium Jana Pivečky a Střední odborná škola Slavičín**
 - Sídlo: **Školní 822, 763 21 Slavičín**
 - Odloučené pracoviště: **Divnice 119, 763 21 Slavičín**
 - IČO: 46 27 63 27
 - IZO: 108 011 020
 - Identifikátor zařízení: 600 014 321
 - Zřizovatel: **Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně**
 - Adresa zřizovatele: tř. T. Bati 22, 760 01 Zlín
 - Kontakt: ☎ 577 043 741, 577 043 111
 - Jméno ředitele: **Mgr. Josef Maryáš, jmenován 18. 03. 2003, s účinností od 01. 04. 2003, č.j. ŠK/748/03**
Adresa bydliště ředitele: Štítná nad Vláří Popov 119, 763 33 Štítná nad Vláří
Datum narození ředitele: 3. 9. 1969
 - Jméno statutárního zástupce: Ing. Michal Horalík, jmenovaný od 1. 7. 2013
Kontakt: ☎ 603148250, e-mail: horalik@sosslavicin.cz
 - Jméno zástupce ředitele: Mgr. Libuše Pavelková, jmenovaná od 1. 7. 2013
Kontakt: ☎ 603942142, e-mail: lpavelkova@gjpslavicin.cz
 - Kontakt na školu: ☎/fax 577 342 177 - útvar gymnázia, 577 342 408 - útvar SOŠ
web www.gjpsosslavicin.cz
e-mail: gyslav@gjpslavicin.cz
 - Jméno pracovníka pro podávání informací: Mgr. Josef Maryáš, ředitel
 - Jméno koordinátora tvorby ŠVP: Mgr. Libuše Pavelková
 - Kontakt na ředitele: ☎/fax 577 342 177
e-mail: gyslav@gjpslavicin.cz
 - Datum zřízení: 01. 09. 1992, Zřizovací listina ze dne 10. 03. 1992 (bez č.j.), osmiletý studijní cyklus zaveden od 01. 09. 1994 MŠMT č.j. 29561/94-61 ze dne 27. 07. 1994, změna Zřizovací listiny-Dodatek č. 1 č.j. 31 457/98-21 s účinností od 01. 01. 1999 ze dne 17. 11. 1998, od 01. 04. 2001 příspěvková organizace Zlínského kraje – Rozhodnutí MŠMT ČR č.j. 14 691/2001-14 ze dne 30. 03. 2001, Zřizovací listina č.j. 270/2001 ze dne 13. 06. 2001, Dodatek č.1 ke Zřizovací listině č.j. 3505/2001/ŠK ze dne 28. 11. 2001, Dodatek č.2 ke Zřizovací listině č.j.: KUZL 4103/2004/ŠK, ze dne 23. 6. 2004, Dodatek č.3 ke Zřizovací listině ze dne 31. 08. 2005, Dodatek č.4 ke Zřizovací listině ze dne 22. 03. 2006, Dodatek č.5 ke Zřizovací listině ze dne 17. 6. 2009, Dodatek č.6 ke Zřizovací listině ze dne 21. 9. 2011
- Datum zařazení do sítě: 01.09. 1996 č.j. 12 560/96-61-07 ze dne 02. 07. 1996, Rozhodnutí ze dne 27. 11. 1998 č.j. 32 365/98-21, Rozhodnutí ze dne 19. 01. 2000 č.j. 11 425/2000 , Rozhodnutí ze dne 23. 10. 2001 s účinností od 13. 06. 2001 č.j. 25 327/01-21,

Protokol o provedení změny ze dne 19. 11. 2001

č.j. 28 374/01-21,

Rozhodnutí ze dne 17. 3. 2004 č.j.: 14 647/04-21

Protokol o provedení změny ze dne 24. 04. 2003

č.j. Sine/2003-21,

Rozhodnutí ze dne 23. 11. 2004 č.j.: 214 976/04-21 s účinností
od 1. 9. 2005

Rozhodnutí ze dne 14. 2. 2006 č.j.: 32 852/05-21 s účinností
od 15. 2. 2006

Rozhodnutí ze dne 8. 11. 2006 č.j.: 24 673/06-21
s účinností od 1. 9. 2007

Rozhodnutí č.j.: 65362/2008 s účinností od 1. 9. 2009

Rozhodnutí č.j.: 75228/2011 s účinností od 1. 1. 2012

Rozhodnutí č.j. 33118/2011-25 s účinností od 1. 1. 2012

- Platnost dokumentu od 1. 9. 2013

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost školy

1. Kapacita školy: 720 žáků
2. Kapacita školní jídelny - výdejny: 180
3. Od sloučení 1.n1. 2012 škola sdružuje dva útvary - Gymnázium, Střední odbornou školu, výdejnu jídla
4. Školní jídelna – výdejna je součástí útvaru SOŠ
5. Jídelna pro útvar Gymnázia je součástí komplexu školy, ale je ve vlastnictví obce.
6. Domov mládeže není zřízen.
7. Zřízena Školská rada od 1. 1. 2012, počet členů 6, ze zákona č. 561/2004 Sb., zvolení kandidáti z řad pedagogů:
Ing. Jarmila Ůberallová - pedagog
Ing. Lidmila Zezulková - pedagog
zvolení kandidáti z řad zákonných zástupců nezletilých žáků a zletilých žáků:
Antonín Goňa – zákonný zástupce
Jaroslav Čech – zákonný zástupce
jmenování zřizovatelem školy Zlínským krajem:
Ing. Jaroslav Končický, starosta Města Slavičín
Mgr. Božena Filáková, ředitelka Nadace Jana Pivečky Slavičín
8. Občanské sdružení při škole: Asociace rodičů a přátel Gymnázia Jana Pivečky Slavičín, registrováno dne 30. 12. 1998 Ministerstvem vnitra ČR č.j. VS/1-1/38 552/98-R dne 30. 12. 1998 Ministerstvem vnitra ČR č.j. VS/1
9. Doplnková činnost
Živnostenský list č. 7657/06/21/EP/P na realitní činnost a č. LU- L-24/03 –P na pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti,
Výpis z živnostenského rejstříku č.j.: 212/61/2012/Záb/10 ze dne 17. 1. 2012
10. Odborová organizace na škole není založena

Přehled vzdělávacích oborů, popis aktivit útvaru gymnázia

Obor k 30. 6. 2013	Počet tříd	Počet žáků/dívek	Počet žáků na třídu podle stavu k 30. 6.	Přepočtený počet ped./neped.	Počet žáků na ped./neped.	Úvazek uč. nižší/vyšší tyřleté
7941K81 - gymnázium	8	218/120	27,25	26,64/5,5	11,56/56	7,43/7,7
7941K41 - gymnázium	4	100/73	25			7,49
Celkem	12	308/193	25,7			

- dosažení počtu všech tříd v obou studijních oborech, otevřen první ročník osmiletého i první ročník čtyřletého studia
- gymnázium je situováno v městském lesoparku a je součástí školského komplexu zahrnující ZŠ, sportovní halu, hřiště, nový sportovní areál, má k dispozici školní jídelnu ZŠ a školní bufet
- gymnázium má k dispozici 12 kmenových a 5 odborných učeben, výtvarnou galerii, je připojeno bezdrátově na Internet s rychlostí 20 Mb/s
- k hlavní komunikaci k zastávce autobusu je asi 3 minuty, s MěÚ má dohodu o bezplatném využití kulturního domu a tenisových kurtů
- hygienické zázemí – nově rekonstruované sociálních zařízení, sprchy v souladu s normami
- zastřešení budovy, vybudování páteční sítě
- pomůcky na škole – PC – v každé učebně, CD přehrávače, interaktivní tabule v chemické laboratoři, 9 v kmenových učebnách a 2 v multimediální učebně
- kabinety jsou vybaveny učebnicemi a odbornou literaturou, PC s internetem

- veškerou organizaci vnitřního chodu školy a komunikaci mezi žáky – učiteli – zákonnými zástupci a učiteli zajišťuje intranet, jehož prostřednictvím dochází také k e-learningu při výuce v některých předmětech
- gymnázium pokračuje i po sloučení ve spolupráci s partnery v navázané zahraniční spolupráci v rámci projektu COMENIUS se školami z Německa, Francie, Itálie, Anglie, Slovenska ve výměnných stážích
- gymnázium se intenzivně zapojilo do podávání projektů financovaných z EU
- realizované evaluační projekty SCIO: přijímací zkoušky - SCIO, Mapa školy SCIO pro vnější evaluaci, Barvy života – projekt ZK, Kalibro, NIQES, Kvalita školy
- rozšířena nabídka kroužků (biologický, chemický, fyzikální, matematický), využívá projektové výuky, spojování heterogenních věkových skupin - tělesná výchova, výtvarná výchova a hudební výchova
- z povinných předmětů má žák naprosto volný výběr pro volitelný předmět
- na gymnázium pracuje Výchovná komise k řešení problémových situací žáků, Žakovský parlament, jako nástroj komunikace učitelů a žáků, Pedagogická rada, Asociace rodičů a přátel školy
- ředitel školy organizuje klasifikační porady, pedagogické rady, porady provozní, porady předsedů PK a porady Výchovné komise
- útvar využívá doplňkovou činnost především v pronájmech kapacit školy
- výuka mimo škol:
 - výměnné stáže (10dnů) do Francie, Německa, Anglie, Slovenska
 - výtvarný plenér v rozsahu 4 dnů - vybraní studenti
 - týdenní cykloturistický kurz – třídy septima, G-3
 - týdenní lyžařský výcvikový kurz - třídy sekunda, kvinta, G-1
 - vodácký kurz sexta, G-2 – 5 dnů
 - historicko-geografická exkurze do Prahy – maturitní ročníky, 5 dnů
 - adaptační pobyty pro nové žáky v primě a G-1 (2-3 dny)
- Kvalitní materiálně technické vybavení školy deklarují závěry České školní inspekce **z března 2004 č.j.: o5-1075/04-5193 a z června 2007 č.j.: ČŠI 203/07-15**

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Vedení školy musí efektivně investovat do lidských zdrojů, tj. rozvíjet dovednosti a schopnosti svých zaměstnanců.

- systematické hodnocení a cílevědomá péče o další profesní růst, motivace, navození spokojenosti - DVPP
- klíčovým úkolem je motivace pracovníků ve vztahu k rozvoji sebe sama (přesně stanovená kritéria ohodnocení) k vytváření projektů vlastního kariérního růstu, k navozování sebehodnocení, k hledání nových informací, k osvojování nových dovedností, k vytváření přiměřeného sebevědomí, zvládnutí klíčových kompetencí

Pedagogický sbor má na útvaru gymnázium věkový průměr 42 let, průměrný tarifní stupeň 3,8. Z celkového počtu odučených hodin na škole 93,92 % jsou aprobovaní učitelé na gymnáziu, zbytek byl vhodně doplněn úvazkem aprobovanými učiteli ze zaměstnanců útvaru SOŠ, a to v předmětech Základy ekonomie, Tv, ICT, JČ.

POŽADOVANÁ APROBOVANOST A STUPEŇ VZDĚLÁNÍ UČITELŮ VE ŠKOLNÍM ROCE 2012/2013:

Požadovaný stupeň vzdělání	100 %
Aprobovanost výuky	94 %

Údaje o dalším vzdělávání a aktivitách pedagogických pracovníků (DVPP)

Semináře byly zaměřeny:

- tvorba ŠVP (vyškolen koordinátor a všichni učitelé na plný úvazek)
- vzdělávání vedoucích zaměstnanců – Manažerské vzdělávání Zlínského kraje
- FS II ředitel školy zahájil studium na UTB Zlín
- rozvoj kariérového poradenství
- právní předpisy - BOZP, PO
- projektové řízení
- podnikatelské dovednosti – projekt ZK
- informační technologie /školení SAS
- jedna vyučující je členkou Ústředního výboru Matematické olympiády a
- jedna vyučující je členkou Francouzsko-české aliance se sídlem ve Zlíně a Sdružení učitelů francouzštiny ČR se sídlem v Praze
- jedna vyučující má osvědčení multiplikátora v JN pro SŠ
- všichni učitelé -zapojení do proškolení k nové maturitě - zadavatelů, hodnotitelů v jazycích,
- jedna vyučující vyškolená pro funkci školního maturitního komisaře
- semináře k pracovně právním vztahům
- seminář botanické sekce CHKO
- seminář pro koordinátory EVVO
- seminář k prevenci sociálně patologických jevů
- seminář ke kvalitě vzdělávání
- koučování lidí - projekt NIDV – zástupce ředitele
- tvorba DUM
- Letní škola moderních učitelů
- Zimní škola moderních učitelů
- Seminář pro koordinátora ICT na škole
- Vedení obtížných rozhovorů s odborným lektorem – pro všechny vyučující

2.3. Dlouhodobé projekty

Projekty, které pomáhají plnit kompetence žáka

- Z dotačních programů MŠMT
- Ministerstva životního prostředí
- Zřizovatele - zapojení do projektů ZK: nový projekt

„Spolupráce středních a základních škol v přírodovědných předmětech“

- program týkající se ochrany, obnovy a údržby ekologicky zajímavé lokality ve Slavičíně - Pivečkova lesoparku
- třídění odpadů
- GLOBE – přírodovědná měření koncentrací kyslíku, oxidu uhličitého, denních teplot...)
- další profesní vzdělávání – vytváření vzdělávacích programů dalšího profesního vzdělávání z EVVO a jazyka francouzského (zapojení učitelé školy, kteří zpracovali VP a zvyšují si tak kompetence, které přenášejí do výuky)
- Projekty příhraniční spolupráce se slovenskými školami - spolupráce kulturní – společné realizace koncertů, sportovní – turnaje ve sportovních disciplínách)
- SOCRATES – Comenius 1- Francie, Německo, Itálie, Anglie
- Škola se zapojí do projektu a spolupráce s Gymnáziem ve Valašských Kloboukách v informační technice s firmou Dr. Kravala Object consulting, s.r.o. - patronát nad studenty SŠ v oboru Informatika

- Monitoring okolí školy v oblasti environmentální výchovy – tvorba herbářů
- Socio-ekonomické monitoringy na zakázku MÚ
- Literární soutěž – organizace ve spolupráci s Nadací Jana Pivečky „Vnímáme přítomnost, abychom ovlivnili budoucnost“
- Diskusní fóra
- Účast na projektu Chceme pomáhat – spolupráce s Nadací Jana Pivečky
- Patronát nad Městskou knihovnou
- Účast na finančních sbírkách neziskových organizací
- Spolupráce s městem Slavičín-projekt Film a škola
- Rozvíjení a modernizace výuky v cizích jazycích a přírodovědných předmětech - fyzika a biologie s využitím ICT (astronomická pozorování, tvorba elektronických herbářů)
- Projekt Jablko - Občanské sdružení Tradice Bílých Karpat (EVVO – spolupráce s ekologickým institutem VERONICA Hostětín v seminární činnosti, přednáškách)
- Moje třída a já (sociometrie třídy)
- Vzdělávání k uplatnění na trhu práce a k prosperitě příhraničního regionu Slavičín – Dubnica nad Váhom (příhraniční spolupráce)

2.4. Charakteristika žáků

V nižších ročnících osmiletého studia (prima až kvarta) se vyskytují prospěchové problémy spíše výjimečně a práce učitelů je ověřována srovnávacími testy SCIO/KEA/STONOŽKA, NIQUES – výsledky dokazují v průběhu nižšího stupně významnou přidanou hodnotu, což také potvrzují umístění v soutěžích krajského typu, nicméně je sledován trend objevujících se jedinců, kteří mají prospěchové problémy již v sekundě a terci-porovnání s předchozími lety, a to především z důvodů delší přizpůsobivosti některých žáků, stylu práce na gymnáziu. Motivace žáků v těchto třídách vychází zevnitř kolektivu.

Výběrovost u osmiletého oboru není ovlivněna počtem přihlášek ke studiu.

Je zřejmý kvalitativní rozdíl ve prospěch absolventů osmiletého studia jak ve srovnávacích testech, tak v maturitách. Jednoznačně jsou lépe znalostně, kompetenčně i sociálně připravení žáci osmiletého studia, o čemž svědčí výsledky u maturitních zkoušek, úspěchů v soutěžích a úspěšném výběru náročnějších typů vysokých škol (lékařské, přírodovědecké, filozofické a technické fakulty). Je zřejmá také větší mentální vyzrálost u maturantů osmiletého studia – schopnost samostatnějšího myšlení, zvládání problémových situací, schopnost umět si poradit. Stejně tak rizikové chování se na nižším stupni objevuje jen ojediněle.

Preventistou sociálně patologických jevů je jmenován **jiný vyučující než výchovný poradce.**

Minimální preventivní program má následující fáze:

- **Seznámení kolegů s programem na pedagogické radě**
- **Zajištění průběžné spolupráce s výchovným poradcem**
- **Aktivity pro žáky:**
 - **tematické bloky pro studenty**
 - **jednorázové akce**
- **Nastavení konzultačních hodin s preventistou**
- **Zajištění metodických pomůcek**
- **Propagace**
- **Průběžná spolupráce s odborníky a organizacemi**
- **Závěrečné hodnocení**

2.5. Podmínky školy

Gymnázium se snaží žáky nejenom vzdělávat, ale i formovat a vychovávat. Pro žáky je důležité osvojit si zdravý životní styl, nezbytná je pomoc v jejich osobním vyzrání. Tato snaha v naší škole prochází celým výchovně vzdělávacím procesem především jako součást prevence, která je zapracována do Minimálního preventivního programu, do ŠVP a do spolupráce s místními institucemi prevence (Nadace Jana Pivečky – KAMPAK - nízkoprahové zařízení, R-ego).

Témata spojená s problematikou prevence se objevují v různých předmětech. Především jsou to pak humanitně zaměřené předměty, které svým charakterem mají pro toto dostatečný prostor. Dále pak jsou to jednotlivé aktivity, které zabezpečuje nejenom škola, ale i odborné instituce. Velmi dobrá spolupráce se navázala s centrem R-ego ve Slavičíně, které pro naše studenty uspořádalo několik interaktivních programů. Pro budování a upevnění pozitivního sociálního klimatu výrazně přispívají vícedenní adaptační pobyty našich studentů – adaptační pobyt, lyžařský kurz, tematicky zaměřené exkurze a jazykové pobyty a především spolupráce s ekologickým institutem Veronica Hostětín. K rozvoji solidarity a altruismu pomáhají různé charitativně-sbírkové akce – Srdíčkový den, Český den proti rakovině, Šance, atd.

Dobrou práci také odvádí výchovná komise, která je schopna ve spolupráci s vedením rychle a pružně reagovat na různé problémové situace. Tyto i další aktivity nemalou měrou přispěly k prevenci v tomto školním roce. Dále je nutné rozvíjet spolupráci s třídními učiteli, hledat formy jejich motivace a ocenění. Důvodem je jejich nezastupitelná a důležitá role v procesu prevence.

2.6. Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce probíhá už dlouhodobě v rámci spolupráce se stálými zahraničními partnery prostřednictvím projektů nebo pravidelných výměnných stáží a organizování různých aktivit.

- SOCRATES – Comenius 1- Francie, Německo, Itálie, Anglie:
 - Our Schools Today and their Challenges – projekt zaměřen na atmosféru, klima, školy, denní provoz školy, podmínky a aktivity, pravidelné výměnné stáže žáků ve všech zemích.
- Na základě výše uvedené spolupráce - každoroční výměnné stáže žáků z partnerských škol z Francie (Lycée Jean Moulin v Thouars) a Německa (Gymnázium v Diepholzu)
- Projekty příhraniční spolupráce se slovenskými školami - spolupráce kulturní – společné realizace koncertů, sportovní – turnaje ve sportovních disciplínách (Gymnázium v Dubnici nad Váhom, Gymnázium a SOŠ v Bánovcích nad Bebravou)
- Vzděláváním k uplatnění na trhu práce a k prosperitě příhraničního regionu Slavičín – Dubnica nad Váhom (příhraniční spolupráce)

2.7. Vlastní hodnocení školy

- oblasti
- cíle
- kritéria
- nástroje
- časové rozvržení

Vlastní hodnocení slouží k vyhodnocení úrovně všech aktivit školy, především pak vzdělávacího programu. Je nástrojem pro plánování, řízení a kontrolu aktivit školy. Vlastní hodnocení bude škola provádět v oblastech – podmínky ke vzdělávání, průběh vzdělávání,

podpora žáků, spolupráce se zákonnými zástupci, vliv vzájemných vztahů osob ve vzdělávání, výsledky ve vzdělávání, řízení školy, další vzdělávání pedagogických pracovníků, úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům. Škola může nahodile sledovat i další oblasti. Kritériem je především dobré uplatnění absolventů školy na VŠ a při celoživotním vzdělávání, výsledek srovnávání žáků v celorepublikových testech a soutěžích, spokojenost zákonných zástupců a žáků s prací školy, spokojenost zaměstnanců školy, kvalifikovanost a DVVP, hodnocení organizace a výchovně vzdělávacího procesu ČŠI a zřizovatelem.

Škola si stanovuje cíle u jednotlivých oblastí – co je cílem sledování v jednotlivých oblastech, co chce zjišťovat. Dále škola vymezuje nástroje, které bude při vlastním hodnocení používat (monitorování ohodnocení podmínek, monitorování výuky a činností žáků v daných podmínkách, dotazníky, rozhovory o podmínkách ke vzdělávání a jejich kvalitě s učiteli, zákonnými zástupci, žáky, diskuse, žákovské práce, pravidelná kontrola podmínek ke vzdělávání na základě předchozích zjištění atd.). V neposlední řadě škola vytváří časový plán, podle kterého budou evaluační činnosti v rámci hodnocení ve škole vykonávány.

2.8. Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

- Školská rada
- Občanské sdružení při škole: Asociace rodičů a přátel Gymnázia
 - Organizace zahájení školního roku
 - Organizace seznamovacích pobytů a stacionářů
 - Discomaraton
 - Taneční kurzy
 - Stužkovací ples Gymnázia
 - Studentský ples Gymnázia
 - Vánoční vystoupení Dramatického kroužku a školního hudebního tělesa
 - Akademie
 - Charitativní koncert pro ZŠ speciální
 - Majáles
 - Konec školního roku
- Nadace Jana Pivečky
 - Literární soutěž
 - Diskusní fórum
 - Ochrana Pivečkova lesoparku
 - Spoluorganizování aktivit Nadace Jana Pivečky
 - Kampak-spolupráce s nízkoprahovým zařízením
- Město Slavičín
 - Spolupráce v zajištění organizací aktivit města – statistické analýzy
- Podnikatelská veřejnost
- Spolupráce s firmou JOGA Luhačovice – pravidelné praxe žáků, podíl na organizování mezinárodního kongresu o odpadech
- Úřad práce Zlín
 - Lektorská činnost – rekvalifikace, profesní orientace
- *Sociální partneři zaměstnavatelů*
 - Nabídka dalšího vzdělávání
 - Sponzorství školy
- Zahraniční partneři:
 - GrafFriedrich-Schule, Gymnasium des Landkreises
 - Lycée Polyvalent Regional Cité Scolaire Jean Moulin,
 - Liceo Scientifico „F. Severi, Bexhill High School,
 - Gymnázium v Dubnici nad Váhom
 - Gymnázium a SOŠ v Bánovcích nad Bebravou

- Nezisková organizace ekologický institut Veronica se sídlem v Hostětíně
 - Monitoring chráněných rostlin
 - Jablečné slavnosti
 - Přednášková činnost
 - Ekologický plenér
- Dům dětí a mládeže Slavičín
 - Dobročinné sbírky
 - Zabezpečení vedoucích kroužků
 - Světluška
 - Pomoc žáků při organizování projektových aktivit DDM
- Regionální ZŠ, MŠ
 - Výukové programy z projektové činnosti
 - Besídky
 - Divadelní představení
 - Školní hudební těleso
 - spolupráce se ZUŠ Slavičín, MŠ, ZŠ Slavičín
 - spolupráce s Městskou knihovnou,
 - spolupráce s poradenským zařízením R-ego
- V náboženské výchově spolupracuje škola s římskokatolickou církví a vychází ze zájmu rodičů. Formou nepovinného předmětu Náboženství seznamuje žáky se základy křesťanství v souvislosti se středoevropskou tradicí a kulturou.

2.8.1. Pravidelné akce pro veřejnost, které pomáhají škole získávat dobré povědomí

- vystoupení Dramatického kroužku pro MŠ regionu
- Vánoční jarmark – kulturní aktivity žáků GJP
- Valašské kumštování - Dramatický kroužek
- Den se Světluškou
- Boj proti AIDS
- Červená stužka
- Květinový den
- Dejte dětem šanci
- Údržba a odborné biologické práce- Pivečkův lesopark
- Burza škol
- Den jazyků – projektový den
- Den otevřených dveří – prezentace školy
- Vánoční strom – vystoupení hudebního a dramatického kroužku
- Prezentační den Gymnázia v rámci Mikroregionu Luhačovic
- Zkoušky nanečisto (5. a 9. třídy) – projektový den Zdravý životní styl
- Majáles – zapojení žáků okolních MŠ a ZŠ (1. stupeň)
- Výstavy v galerii školy
- Akademie
- Studentské noviny
- Veřejná čtení v knihovně
- Setkání se spisovateli v rámci Literárních Luhačovic
- Pomoc žáků při organizování divadelního festivalu Valašské křoví
- Spolupráce se ZUŠ – koncerty a hudební aktivity
- Vernisáže a výstavy prací
- Almanach gymnázia
- Stužkovací ples žáků maturitních ročníků pro veřejnost
- Astronomické přednášky pro veřejnost a večerní pozorování

2.8.2. Komunikační nástroje s vnějším prostředím

- www stránky
- intranet
- E-mail
- facebook
- Telefon
- Slavičinský zpravodaj
- Osobní kontakt
- Školská rada
- Dny otevřených dveří
- Výroční zprávy
- Konzultační dny pro zákonné zástupce
- Roční (příležitostní) almanach
- Vývěsky v centru města, obce
- Místní tisk
- Regionální tisk
- Studentské noviny
- Reklamy-plakáty
- Výchovný poradce
- Projekty (žakovské, školní, mezinárodní)
- Kroužky, soutěže, olympiády
- Akademie, veřejná vystoupení
- Kurzy pro žáky i veřejnost
- Portfolio žáka
- Konzultační hodiny vyučujících
- Konzultace výchovného poradce, metodika prevence sociálně patologických jevů

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

- ŠVP pro nižší stupeň gymnázia – prima – kvarta – vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV - otevřenost všem žákům, veřejnosti, a to obsahem vzdělání, diferencovaným přístupem, demokratickými principy
- škola se vedle všeobecného zaměření profiluje v živých jazycích s možností přípravy na získání zahraničních certifikátů
- škola podporuje **volnočasové aktivity** žáků
 - rozvíjením **hudebních** a **dramatických** vloh (školní hudební těleso, Dramatický kroužek, dívčí soubor)
 - **sportovních** aktivit (Sportovní hry – florbal, volejbal, tenis)
 - **logického myšlení** – seminář a cvičení z matematiky, příprava na MO
 - **astronomické poznatky a pozorování** – kroužek fyzikální
 - **environmentální aktivity** (Přírodovědný kroužek s pobyty v přírodě, zapojení do projektu GLOBE, třídění odpadů, monitoring)
 - **výtvarné aktivity** rozvíjí Výtvarný kroužek s pravidelným organizováním vernisáží, výstav prací žáků na místní radnici, výtvarných plenérů, zapojení s pracemi do soutěží
 - **znalosti ICT** – kroužek ICT, editorská činnost (kroužek zaměřený na programování v PHP)
 - přírodovědně zaměřené stacionáře v kvartě
- vyučovacím jazykem je jazyk český
- škola zajišťuje ve spolupráci s příslušnými lékaři a poradenskými zařízeními vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, a to dle SPC:
 - zdravotně postiženým
 - zdravotně znevýhodněným
 - sociálně znevýhodněným ve smyslu školského zákona;
- škola vytváří podmínky pro rozvoj nadaných žáků
- škola na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení, lékaře vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu

3.1.1. Historické, geografické – demografické podmínky

- příhraniční oblast se Slovenskou republikou
- velmi špatná infrastruktura
- životní úroveň regionu – podprůměrná ve srovnání ČR
- vzdělanostní struktura obyvatel – nízké procento lidí s VŠ vzděláním
- pracovních příležitostí nejsou dobré kromě města Zlín
- uplatnění našich absolventů na trhu práce je dlouhodobě naprosto bezproblémové
- podmínka ke studiu vysokoškolskému směřující ke konkurenceschopnosti je dlouhodobým záměrem Evropské unie.

3.1.2. Mikroklima – atmosféra a vnitřní kultura instituce

Škola jako vzdělávací a kulturní centrum dětí a okolní komunity si vytýčuje následující strategii:

- škola orientovaná na své zákazníky (dětí, zákonné zástupce, region, zahraniční partnery)
- škola jako živé společenství
- škola otevřená změnám
- škola aktivní, komunikující s dobrou pověstí na veřejnosti
- škola jako podnikatelské prostředí

3.2. Hodnotová soustava – profil absolventa

Učitelé i žáci školy směřují k tomu, aby společně vytvořili moderní vzdělávací instituci třetího tisíciletí, založenou na nových paradigmatech společnosti.

Vedení k úctě a důstojnosti

Slovo úcta a důstojnost - upřednostnění druhého. Budujeme školu založenou na demokracii, úctě k pravdě, úctě k životu a na osobní i vzájemné odpovědnosti.

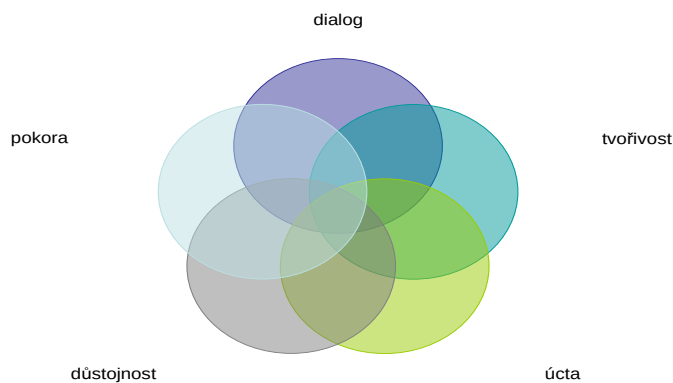
Vedení k tvořivosti

- tvořivými způsoby, jako je experiment, manipulace, pátrání
- učení z vlastní iniciativy, cvičení v samostatném myšlení spolu s rozvíjením dovedností
- vyvolávání u žáků zvědavosti a úsilí učit se
- **osvojení odpovídajících odborně pedagogických a psychologických znalostí pedagogickými pracovníky a vychovateli.**
- v tomto smyslu půjde především o seznámení s příslušnými poznatky vývojové psychologie, psychologie osobnosti a sociální psychologie mládeže, andragogiky
- **cílem ZV a tedy i naší školy na nižším stupni osmiletého gymnázia je rozvoj životních kompetencí, který se odráží v profilu absolventa**
- **úroveň klíčových kompetencí na nižším stupni gymnázia není konečná, ale tvoří základ pro další učení na vyšším stupni gymnázia i pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.**

Žák by se měl vyprofilovat

- **schopen orientovat se v běžném životě a aktivně se účastnit společenského, kulturního nebo politického dění ve svém regionu**
- **disponovat všeobecným přehledem a odpovídajícími znalostmi a dovednostmi**
- **umět komunikovat ústně, písemně v českém i cizím jazyce, užívat běžně prostředky ICT při své práci i pro své vlastní vzdělávání**
- **schopen samostatně se učit a řešit úkoly, připraven na týmovou práci, poskytnout zpětnou vazbu druhým a sám ji přijímat**
- **vhodně a přiměřeně prezentovat svůj názor a obhájit ho**
- **rozvíjet a chránit své fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně zodpovědný, taktéž za své chování a činy, orientovat se v právech a povinnostech mladistvých**
- **mít představu o dalším směřování svého vzdělávání a specializaci svých zájmů**
- **vnímavý k tradicím a umění a měl by pečovat o životní prostředí ve svém okolí**
- **vážít si výsledků své práce i práce ostatních**

Zaměříme se na hodnoty

3.3. Organizace přijímacího řízení

Přijímací zkoušky jsou uskutečněny dle Školského zákona a vyhlášky o přijímání na střední školu.

Na základě podané přihlášky uchazeč absolvuje testy společnosti SCIO z OSP, M a ČJL.

- **Východiska**

- **Vize – osmileté studium, čtyřleté studium**
- **Saturační oblast – Štítná nad Vláří, Jestřabí, Slavičín, Divnice, Bohuslavice, Rokytnice, Luhačovice, Pozlovice, Dolní Lhota, Újezd, Drnovice, Slopné, Záhorovice, Vysoké Pole, Lipová, Křekov, Lipina, Valašské Klobouky, Nedašov, Návojná, Brumov-Bylnice, Štěpán, Pítín, Hostětín, Bojkovice**
- **Dostupnost vlakovým i autobusovým spojením**

- **Marketingová strategie náborů**

Nástroje komunikace

- **Vyhodnocení**
 - Protokoly o PZ
 - Vyhodnocení kvality SCIO testů z M, JČ,OSP
- **Organizace přijímacího řízení dle § 60 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., stanovuje ředitel dle platných právních předpisů.**
Bližší informace pro uchazeče jsou vyvěšeny na webových stránkách školy.

3.4. Organizace maturitní zkoušky

- **Organizace maturitní zkoušky dle § 77- 82 zákona č. 561/2004 Sb., stanovuje ředitel dle platných právních předpisů.**
Bližší informace k organizaci maturitních zkoušek státní a profilové části jsou vyvěšeny na webových stránkách školy a na intranetu školy.
Vzhledem k tomu, že se jedná o ŠVP pro nižší stupeň gymnázia, maturita se na tomto stupni nekoná.

3.5. Výchovné a vzdělávací strategie

- škola klade důraz na rozvíjení a podporování schopností žáků samostatného myšlení a odpovědného rozhodování, chápání globálních vztahů
- chceme učit žáky takovým znalostem a dovednostem, které uplatní v životě
- zaměřit se na rozvoj funkční a čtenářské gramotnosti
- vést žáky k dodržování pravidel (zejména Školního řádu)
- klást důraz na „perfektní“ znalost cizích jazyků, tím připravovat pro budoucí život v EU i v samotném povolání
- vést k využívání prostředků ICT ve všech předmětech
- zavádět nové formy a metody práce a vést žáky k týmové práci a vzájemnému respektu
- i nadále počítat s integrací žáků vyžadujících SVP (viz zvláštní kapitola)
- podporovat žáky mimořádně nadané
- podporovat co nejširší rozvoj osobností všech žáků **utvářením** a následným **rozvíjením klíčových kompetencí žáků**
- naznačit cestu ke zdravému životnímu stylu, vést ke schopnosti kulturního a estetického prožitku, k zájmu o věci veřejné (lokálního i globálního charakteru)
- vychovávat k schopnosti rozpoznat dobré od špatného, správné od nesprávného

3.5.1. Gymnázium chce usilovat o to, aby naplňovalo a rozvíjelo tyto cíle

- **Gymnázium by mělo být prostředkem k nabytí základních profesních dovedností a flexibilitě ke změnám, schopnosti učit se, pracovat v týmu, komunikovat, občanské gramotnosti, být slušným člověkem**
- preventivně působit v oblasti sociálně patologických jevů a environmentální výchovy
- vybavit klíčovými kompetencemi a všeobecným rozhledem na úrovni středoškolsky vzdělaného člověka a tím je připravit především pro vysokoškolské vzdělávání a další typy terciárního vzdělávání
- další specializaci i pro občanský život
- vytvořit dostatek příležitostí pro osvojení kompetencí a naučit se díky nim vhodně zacházet se svými vědomostmi, dovednostmi a schopnostmi
- vytvářet u žáků předpoklady pro celoživotní učení, připravit je pro další studium a pro uplatnění v pracovním životě
- naučit plně využívat v běžném i pracovním životě prostředky ICT
- zvládat alespoň jeden světový jazyk aktivně
- rozvíjet čtenářskou gramotnost se zaměřením na interpretaci myšlenek a informací textu
- v demokratické společnosti se projevoval jako její aktivní občané
- usilovat u žáků o dotváření hodnotového systému obecně přijímaného společností,
- rozvíjet schopnost samostatně se rozhodovat, tvořivě a kriticky myslet, být tolerantní a zodpovědný
- vážit si kulturních, duchovních a materiálních hodnot, chránit své duševní a fyzické zdraví a životní prostředí.
- absolvent gymnázia získá široký vzdělanostní základ a osvojí si klíčové kompetence, které bude schopen dále rozvíjet v procesu celoživotního vzdělávání a získávání životních zkušeností

- takový profil absolventa vytváří žákům předpoklady pro vysokoškolské a další studium, pro jejich adaptabilitu v různých oborech a oblastech lidské činnosti, pro přizpůsobení se nově vznikajícím požadavkům na trhu práce i pro případné uplatnění v zahraničí
- gymnaziální vzdělávání umožňuje školám profilovat se pomocí školních vzdělávacích programů, v nichž mohou tento obecný rámec obohacovat podle vlastních vzdělávacích záměrů, potřebě a zájmu žáků i regionálních podmínek
- v souladu se svou profilací si školy dotváří profil absolventa gymnázia podle specifik vlastních školních vzdělávacích programů
- s celkovým pojetím gymnaziálního vzdělávání souvisí i potřeba vytvářet pro každého žáka náročné a motivující studijní prostředí, uplatňovat přístupy a metody výuky podporující tvořivost a kritické myšlení, pohotovost a samostatnost žáka, využívat způsoby diferencované výuky, nové organizační formy, zařazovat integrované předměty apod.
- logicky sestavovat a formulovat potřeby žáka
- vytvářet u žáků potřebu pozitivního citu v chování, jednání, prožívání životních situací
- vést k zodpovědnosti, spolupráci, toleranci k duchovním hodnotám
- aktivně rozvíjet duševní i fyzické zdraví
- rozvíjet příjemné a bezpečné prostředí ve škole v duchu práv a povinností jednotlivých činitelů

3.5.2. Postupy k dosažení kompetencí na gymnáziu

V třífázovém modelu procesu učení

- EVOKACE
- UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU INFORMACÍ A ZKUŠENOSTI
- REFLEXE

Kompetence

3.5.3. Kompetence k učení

– umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení (žák gymnázia je připravován ke studiu na VŠ, vybírá, vyhledává a třídí informace, operuje s informacemi a fakty, pozoruje a poznává problémové situace, navrhuje samostatně řešení těchto situací. Vyvozuje a kriticky hodnotí překážky v řešení)

- pracujeme s žáky různými metodami (skupinová, individuální práce, práce na projektech, kooperativní výuka, dialogy, frontální výuka)
- využíváme různé zdroje informací (tištěné-knihy, slovníky, encyklopedie, elektronické-ICT, média, ústní informace)
- využíváme různé způsoby učení (logické, činnostní, ve dvojicích, individuálně, z různých zdrojů)
- důraz klademe na práci s textem, čtení s porozuměním a vyhledávání důležitých informací
- zapojujeme žáky do prací na projektech a tím podněcujeme jejich tvořivost, realizaci vlastních nápadů
- zaměřujeme se ve výuce na „aktivní“ dovednosti a učivo užíváme jako prostředek k jejich získání
- organizujeme pro žáky činnosti, při kterých dochází k propojení vzdělávacích obsahů více vyučovacích předmětů (projekty, kroužky, výlety, kurzy, stacionáře, plenéry)
- hodnotíme s žáky společně dosažené výsledky, kriticky posuzujeme možnosti, učíme práci s chybou, návrh na zlepšení – účinná motivace, aby měl žák z učení radost
- zadáváme dlouhodobé i krátkodobé domácí úkoly – plánování a překonávání překážek
- umožňujeme žákům účast v olympiádách a soutěžích
- rozvíjíme sebehodnocení žáků zařazováním testů SCIO (evaluační analýza KEA /STONOŽKA pro žáky primy – kvarty), aby žáci poznávali aktuální úroveň svých dovedností

3.5.4. Kompetence k řešení problémů

– podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů (vnímá a vyhledává problém, řeší, odvozuje, kombinuje věci v souvislostech, přenáší průřezové metody induktivně deduktivně)

- zadáváme problémové úkoly, které předpokládají nalezení vhodného řešení
- předkládáme takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více vzdělávacích oblastí, k tomu využíváme co největší množství informací (internet, praktické pokusy, práci s knihou, vlastní výzkum)
- využíváme problémových úloh obsažených v testech SCIO a v zadáních olympiád
- realizujeme projekty, jejichž podstatou je řešení vzniklého, aktuálního problému
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení v řešení problému
- při řešení problému učíme žáky používat SWOT analýzu
- nabízíme řešení problému s výchovným poradcem
- nabádáme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problému, k diskusi, vyslechnout problém druhých, brát problém jako výzvu, k vyjádření vlastního stanoviska, argumentaci
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- v rámci svých předmětů naznačujeme, jak některým problémům předcházet
- podporujeme přijatelné, ale i netradiční způsoby řešení problémů, oceňujeme

3.5.5. Kompetence komunikativní

- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci (při řešení situací, problémů naslouchá při komunikaci, operativně reaguje na problém, aktivně formuluje a vyjadřuje myšlenky, názory, postoje k problému, využívá argumentů a důkazů)

postupně budujeme dodržování pravidel oboustranné komunikace mezi žáky navzájem, žáky a učiteli, žáky a dalšími dospělými osobami ve škole i mimo ni

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- vybízíme žáky k obhajobě vlastních názorů (vhodnou formou) a k naslouchání druhých
- realizujeme projekty, při kterých žáci musí komunikovat různými prostředky (písemně, ústně, internet, e-twinning) a různými školami (projekt Comenius – francouzská, italská a německá škola, projekty příhraniční spolupráce se slovenskými školami)
- vybízíme ke komunikaci a informovanosti využitím školního časopisu (Studentské noviny, na jejichž zpracování se podílejí samotní žáci), k využívání INTRANETU jako prostředku komunikace školy se zákonnými zástupci, žáků s učiteli, vedení školy s učiteli,
- zdůrazňujeme možnosti využití konzultačních hodin ke komunikaci s žáky, konzultačních dní pro konzultaci se zákonnými zástupci
- organizujeme seznamovací pobyty za účelem navázání vztahů mezi novými žáky, diskusní fóra s možností diskuse se známými osobnostmi a vyjádření se k aktuálním problémům
- podporujeme přátelské vztahy mezi žáky ve třídách i mezi třídami – Žákovský parlament

3.5.6. Kompetence sociální a personální

– rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní (společně se podílí na vytváření a řešení situací, aktivně přispívá k integraci spolužáků, vrstevníků, ohleduplně komunikuje)

- budujeme příjemnou atmosféru ve třídě, ve škole i v týmu při skupinové práci
- zařazujeme kooperativní činnosti do výuky – práce ve dvojicích, ve skupinách (vzájemná pomoc při učení)
- usilujeme o to, aby žáci uměli přijímat rozličné role ve skupině
- odmítáme vše negativní, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- využíváme bohatých zkušeností zahraničních spolužáků, kteří žáky seznamují s kulturou země, kde právě žijí (při práci na projektech – partnerství a spolupráce škol)
- vyžadujeme dodržování pravidel chování (vzájemného soužití)
- zapojujeme žáky do organizace činnosti školy (třídní kolektivy, žákovský parlament)
- sociální kompetence vyvozujeme v praktických cvičeních, zájmových kroužcích (přírodovědná praktika, práce s laboratorní technikou, tělesná výchova, výtvarná výchova, dramatický kroužek, hudební kroužek, sportovní hry...)

3.5.7. Kompetence občanské

- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti (chápe základní občanské postoje, respektuje solidaritu, vstřícnost, toleranci, chrání kulturně sociální prostředí)

- respektujeme osobnosti žáků a tolerujeme individuální odlišnosti (sociálním učním, metodami sebepoznávání a seznamování s jejich právy a povinnostmi – seznámení se Školním řádem, společně stanovená pravidla chování ve třídách, účast na Žákovském parlamentu, dramatizace společenských situací – předmět VO- nácvik řešení sporů mezi spolužáky, poradenské zařízení R-ego, dramatický kroužek, Jazyk a jazyková komunikace)
- nacvičujeme řešení problémových situací (první pomoc, krizové situace – seznamovací pobyty, lyžařské kurzy, stacionáře, poznávací zájezdy, soutěže, kde vyžadujeme slušné chování a zodpovědnost)
- pěstujeme úctu k národním, kulturním a historickým tradicím – využití spolupráce se školami v zahraničí - seznamování se státními svátky, prezentace školy-webové stránky, e-twinning, logo školy, školní noviny, školní akademie, výstavy, sportovní turnaje, olympiády, Dny otevřených dveří, dbáme na jazykovou kulturu – všechny vzdělávací oblasti
- zdůrazňujeme změny v životním prostředí (environmentální výchova, přírodopis, výchova k občanství, člověk a zdraví, jazyková komunikace a sloh – úvahy, myšlení v globálních

souvislostech), dále zdůrazňujeme čistotu prostředí – projekt třídění odpadu na škole, spolupráce s ekologickými organizacemi (Veronica, aktivní spolupráce s ekologickou vesnicí Hostětín-pomoc při organizování eko-aktivit).

3.5.8. Kompetence pracovní

- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci (zvládá základní manuální dovednosti při práci, orientuje se v metodách vedoucí k tvůrčí a samostatné činnosti – podnikání)
- kompetence utváříme a postupně rozvíjíme formou individuální i skupinové práce kooperativní výuky a projektové činnosti
- stanovujeme pravidla pracovních postupů při všech činnostech žáků ve škole (dbáme na bezpečnost, ochranu svého zdraví i zdraví druhých – při práci na projektech, v hodinách tělesné výchovy, v odborných pracovnách při praktických cvičeních – v přírodopisu, fyzice)
- učíme zvládat základní instrumentalitu žáka – praktická cvičení s laboratorními pomůckami, vedeme ke zručnosti
- podporujeme žáky v kritickém i sebekritickém hodnocení prací z různých hledisek (projektové vyučování, prezentace projektu, výstavy)
- směřujeme žáky k profesní orientaci (odborné exkurze do firem, diskuse s různými pozvanými odborníky, diskusní fóra)
- prakticky nacvičujeme podnikatelské dovednosti (organizování, realizační schopnosti, schopnost týmové práce, flexibility, adaptace na změny, posouzení rizika vše zejména na projektových pracích, v hodinách Člověk a svět práce, Výchova k občanství)

3.6. Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- individuální kontrola žákovy činnosti během vyučování
- zařazování specifických metod a forem práce:
 - poslech nahrazován čteným textem
 - skupinová práce dotazníkem aj.
 - předepisování diktátů
 - zařazování doplňovaček
 - zvýšený počet individuálních konzultací
- neustálá kontrola písemných záznamů
- používání specifických pomůcek určených pro žáky se speciálními potřebami (po konzultaci s SPC a podle IVP)
- stálá pomoc při výuce, řešení žákova problému-individuální přístup zejména při samostatné práci, skupinové práci, práci ve dvojicích, kooperativní výuce
- poskytnutí dostatečné časové rezervy na vypracování úkolů zadaných ve škole i doma, projektů, atd.
- dodržování individuálního pracovního tempa
- konzultace mimo výuku
- respektování žákových potřeb, tolerance syndromu únavy-zařazování relaxačních cvičení (unavenosti CNS), kolísavosti koncentrace pozornosti
- upřednostnění způsobu zkoušení
- přizpůsobení zasedacího pořádku
- možnosti uvolnění z některých předmětů ředitelem školy - Hv, Tv, Vv, ČSP
- možnost redukce učiva

3.6.1. Nástroj

- Výchovný poradce je garantem
- Výchovná komise – poradní orgán

- spolupráce s SPC Zlín
- PPP Zlín
- Spolupráce s rodiči

3.6.2. Metody

- Individuálním vzdělávací program
- uvolňování žáků v předmětech na základě doporučení odborného lékaře
- hodnocení žáků je zohledněno dle Školního řádu
- žáci mají k dispozici bezplatná zapůjčení učebnic
- speciální pomůcky (např. lupa, notebook...)
- konzultační hodiny s vyučujícími na základě integrace daných žáků - viz. VP
 - probíhají kontrolní vyšetření žáků s různými poruchami
 - všechny potřebné pomůcky jsou zabezpečeny
 - průběžně dochází k čerpání finančních prostředků alokované na IŽ
 - pomocné konzultace třídním učitelům primy a sekundy při práci se třídou a zákonnými zástupci
 - plnění ŠVP probíhá bez problémů (včetně individuální práce s nadanými studenty)
 - navázání spolupráce s PPP Zlín
 - byla zřízena místnost pro řešení problémových situací
 - z vestibulu školy byl upraven relaxační prostor pro žáky nákupem sedacích a odpočinkových komod
 - jelikož v posledních letech dochází k nárůstu problémových situací, realizujeme společné schůzky se zákonnými zástupci nižšího gymnázia 2 krát za rok, pro žáky primy i 3 krát za rok
- Každý integrovaný žák má definovány speciální pomůcky z rozpočtu školy. Integrovaným žákům je věnována vedením vysoká péče, každý vyučující vyplňuje měsíčně u výchovného poradce náplň a počet konzultací, každý vyučující zpracuje TP pro výchovného poradce, který tento konzultuje s SPC a KPC. Na každé klasifikační a pedagogické poradě probíhá zpráva výchovného poradce o stavu a potřebách. Dochází k pravidelným schůzkám s SPC, jejichž pracovníci mají v monitoringu integrované žáky. Tito žáci nemají problémy se zvládnutím učiva a každý učitel je proškolen VP, jak pracovat a jaké podmínky nastavit.

Fáze práce VP v průběhu školního roku:

- Sestavení individuálního vzdělávacího plánu pro integrované žáky:
- Koordinace práce asistenta pedagoga
- Sledování integrace žáků do jednotlivých tříd, pomoc při řešení problémů,
- Dohled nad čerpáním konzultačních hodin a nákupem učebních pomůcek integrovaných žáků
- Zhodnocení efektivity integrace na konci školního roku
- Průběžné konzultace s pracovníky SPC Zlín, PPP Zlín, se zákonnými zástupci integrovaných žáků
- Zajištění přednášek se zástupci agentury SCIO
- Konzultace s žáky, informace o dnech otevřených dveří na jednotlivých SŠ
- Pomoc při zabezpečení dne otevřených dveří na gymnáziu
- Pomoc žákům tercie při výběru volitelných seminářů
- Monitorování a okamžité řešení problematického chování žáků
- Zajišťování vyšetření žáků v PPP ve Zlíně
- Spolupráce s preventistou a ostatními pracovníky gymnázia na potlačování sociálně patologických jevů

- Vzdělávání v oblasti nových metod pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami

3.7. Zabezpečení žáků mimořádně nadaných

3.7.1. Diagnostika mimořádně nadaných žáků

- interní – učitelem hodnocením v předmětu, předsedou PK vyhodnocením soutěží a zájmové činnosti
- externí – SCIO - KEA, PISA, NIQUES

3.7.2. Metody práce

- uzavření kontraktu mezi učitelem a žákem – specifikace časového rozvrhu konzultací, rozšiřujícího učiva, vytyčení cílů (účast na olympiádě)
- akcelerace – budeme snižovat opakování, navštěvovat konzultace u vyučujících
- obohacení – rozšíření a prohloubení o netradiční řešení problému
- rozvíjení samostatnosti – zpracování projektu,
- přístup k informacím-využití PC v učebně
- rozšíření nabídky volitelných předmětů
- skupinová výuka – žák se stává mluvčím skupiny
- výuky v blocích (blok přírodovědných předmětů) – žák pracuje v jednom bloku
- spojování heterogenních věkových skupin (cizí jazyky, tělesná výchova, výtvarná a hudební výchova)
- citlivé motivační hodnocení – převládá slovní hodnocení
- Žákovský parlament jako nástroje komunikace potřeb ze strany nadaného žáka
- využívání práce s interaktivní tabulí
- intranetové prostředí
- individuální studijní plán.

3.8. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Pro průřezová témata nevytváříme samostatné předměty, ale **integrujeme** je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme je také formou projektů, ve kterých žáci používají znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti.

Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat za školu a jejich způsob začlenění do ŠVP ZV.

	prima	sekunda	tercie	kvarta
1. OSV				
Os. rozvoj	ČJL	ČJL		
Rozvoj schopností poznávání	M, D, Ov, F	M	ČJL, M, B	M, ICT
Sebepoznání a sebepojetí	M, VZ	M	ČJL, M, Ov, ČSP	M, ČSP
Seberegulace a sebeorganizace	ČSP	VZ		ČJL, ICT, CH, VZ
Psychohygiena	B, Tv, VZ	Tv	ČJL, Tv	ICT, Tv
Kreativita	Tv, Vv, Hv	ČJL, ICT, F, Tv		ČJL, M, ICT
Soc. rozvoj				
Poznávání lidí	ČJL, CJ		ČSP	VZ, Z
Mezilidské vztahy	CJ, Tv, Z	Tv	ČJL, Tv, Z	
Komunikace	CJ, ICT, F	Ov, F, CJ, ČJL	ČSP, CJ	ICT, CJ, ČJL
Kooperace a kompet.	M, F, Tv	M, F, Tv	M, Tv	M
Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací doved.	ČJL, VZ, M, ČSP	F, CH, VZ, M	CH, M	ČJL, M, OV, CH, JF
Hodnoty, postoje, praktická etika	VZ, Vv	CH, VZ, Vv	D, CH, Vv	ČJL, ICT, D, VZ, Vv
2. VDO				
Občanská společnost a škola	ČSP, VZ	ČSP, VO	VZ, ČSP	ČSP, VZ
Občan, občanská společnost a stát	CJL, ICT, F, Z, D, VZ	VO,	D, ICT, F, VZ, Př	VO, F, CH, VZ
Formy participace občanů v polit. životě			D, ČSP	ČSP, JF
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D, VO	Z	Př, Z, VO	
3. VMEGS				
Evropa a svět nás zajímá	Z, M, ICT	Z, JF, M, D,	Př, ICT, M, Z	D, VO, JF, Z
Objevujeme Evropu a svět	Z, F	D, VO, JF, Z, JN	Z	Z, JA
Jsme Evropané	Z, D, Př,	D, CH, Př, Z	Z, VO	Z, F

4. MuV				
Kulturní difference	CJL	Př, D	D	
Lidské vztahy		Tv	D	
Etnický původ	CJL	VO	D, Př	
Multikulturalita	ICT	VO	ICT	D, ICT
Princip sociálního smíru a solidarity	CJL	JF	D	D, JF, JN
5. EV				
Ekosystémy	Př, D, Z	Př	Z	
Základní podmínky	Př, F	Ch, Př, ČSP	Př, F	F, Př
Lidské aktivity a problémy ŽP	Př, D	CH, F	Př, CH	F, CH, Př
Vztah člověka k ŽP	Tv, Př, M	CH, VO, M	CH, F, CH	D, ICT, JF
6. MV				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Hv, Vv, ČSP, ICT	Hv, Vv, VO	Hv	D, Př, JA, JF, Hv
Interpretace vztahu med. sděl. a reality	Z	Z, Hv, Vv		Z, Vv
Stavba mediálních sdělení			CJL	CJL
Vnímání autora mediálních sdělení			CJL	CJL
Fungování a vliv médií ve společnosti	CJL	VO,CH	VO, Hv, Vv, CJL	CJL, JF, JA, JN
Tvorba mediálního sdělení	JA, ICT, CJL	CJL, CJ	CJL, CJ	CJL, CJ
Práce v realizačním týmu med. sděl. a reality	ČSP	JA, ČSP	JN, M	ICT
Stavba mediálních sdělení			CJL	CJL
Vnímání autora mediálních sdělení			CJL	CJL
Fungování a vliv médií ve společnosti	CJL	VO,CH	VO, Hv, Vv, CJL	CJL, JF, JA, JN
Tvorba mediálního sdělení	JA, ICT, CJL	CJL,CJ	CJL,CJ	CJL,CJ
Práce v realizačním týmu	ČSP	JA,ČSP	JN,M	ICT

3.8.1. Průřezová témata a mezipředmětové vztahy na lyžařských výcvikových kurzech.

Lyžařské výcvikové kurzy (sekunda) jsou součástí osnov tělesné výchovy GJP a současně s cíli vzdělávacími a výcvikovými plní i funkci sociální a zdravotní. Nezbytnou podmínkou organizace LVK je personální zabezpečení instruktory školního lyžování, kteří zodpovídají za zdraví, bezpečnost, výchovu a kvalitu vyučovacího procesu u žáků. Skladba pobytového programu vychází z programu Člověk a zdraví, plní některá průřezová témata a mezipředmětové vztahy. Během LVK se plní následující bloky:

1. výcvik žáků ve sjezdovém lyžování (součást TV)
 2. výcvik v běžeckých disciplínách (součást TV)
 3. výcvik žáků ve snowboardingu (součást TV)
 4. plnění průřezových témat v celotýdenním kurzu
 - a) průřezové téma Osobnostní a sociální výchova
 - týden zahajujeme blokem rozdělení zájezdu do jednotlivých výkonnostních skupin. Žák se stává součástí nové skupiny, přispívá ke stmelení skupiny, navozuje důvěru, vytváří dobrou pracovní atmosféru, snaží se pomoci jednotlivým členům ve skupině (pád, problém s technikou, pomoc kamarádovi)
 - b) průřezové téma Environmentální výchova
 - Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahu člověka a životního prostředí. Environmentální výchova se na LVK uplatňuje denně při výuce, žák se stává součástí nejmenšího celku krajiny v ekosystému. Žákům se vštěpují základy ekologického chování v krajině, vysvětluje se vliv zdravého prostředí na vlastní zdraví.
 - c) Průřezové téma Multikulturní výchova
 - Multikulturní výchova umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, s jejich tradicemi a subkulturami Moravy. V rámci kurzů se multikulturní výchova plní v bloku regionální geografie Valašska. Žáci jsou seznámeni s historií, společenským životem, tradicemi Valašska, které zasahují do orografického celku Javorníky.
5. Mezipředmětové vztahy
- a. Zeměpis: znalost regionu, orografické členění, hydrologie místa, turistické značky – přednáška na téma nástrahy a nebezpečí hor
 - b. Fyzika: látkové složení výzbroje, základy biomechaniky -> výzbroj, výstroj, historie lyžování
 - c. Dějepis: historie lokality, historie lyžování a olympionismu -> přednáška historie lyžování
 - d. Přírodopis: přednáška první pomoc

3.8.2. Plnění průřezových témat na adaptačních -seznamovacích pobytech a týdenních stacionářích

Na nižším stupni gymnázia je v prvním ročníku uspořádán pro nové žáky adaptační -seznamovací pobyt a ve čtvrtém ročníku několikadenní stacionář. Během těchto pobytů převážně v přírodních lokalitách žáci plní výchovné a vzdělávací cíle daného obsahu, který zasahuje do integrace většiny průřezových témat při metodách praktických činností, sportovních aktivitách, hrách, soutěžích, turnajích, psychosociálních aktivitách, prvcích zážitkové pedagogiky, rozhovorech a besedách (spolupráce s R- EGEM).

Osobnostní a sociální výchova – v rámci témat vedoucích k sebepoznání a seberegulaci (vědomostní soutěže a hry), k poznávání lidí (vzájemné poznávání ve třídě), mezilidských vztahů (seznámení s odlišnostmi jedinců, navození přátelské atmosféry), rozvoji kreativity (možnost samostatných aktivit při plnění úkolů), k efektivní komunikaci a kooperaci, ke schopnosti řešit problémové situace

Výchova demokratického občana – v rámci témat vedoucích k aktivnímu pochopení lidských práv a povinností a k pochopení významu demokracie pro řešení sporů a konfliktů,

Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech – k překonávání stereotypů a předsudků a k posilování vědomí potřeby překonávat kulturní, ideologické a sociopolitické rozdíly při řešení globálních problémů

Multikulturní výchova – v rámci témat k respektování zvláštností lidí, jejich právo žít společně a podílet se na spolupráci, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti-tolerance, empatie, prohlubování tolerantních vztahů mezi kulturami, k pochopení multikulturality současného světa

Environmentální výchova – v rámci témat k pochopení základních podmínek pro život, vztahu lidských aktivit k formování životního prostředí, k pochopení nutnosti měnit lidské myšlení ve vztahu k péči o své okolí, přispět sám k jeho rozvoji, seznámení s lokalitou pobytu a zajišťování ochrany životního prostředí v tomto místě.

3.8.3. Plnění průřezových témat v rámci projektu MULTIPOLIS – Přemýšlíme o lidech

Projekt Multipolis vychází z RVP ZV a svým zaměřením hra směřuje na osvojení všech klíčových kompetencí. Celý projekt obsahuje pět herních sad: **Noví spolužáci, Tajemný nápis, Správná chvíle pro odvahu, Past na tichou a na nás záleží.**

Cílem hry je, aby žáci hlouběji vnímali svoje sociální okolí a aby si dokázali lépe představit, proč se lidé kolem nich chovají tak, jak se chovají.

Multipolis je realizován napříč ročníky prima – kvarta v rámci projektových dnů, adaptačních kurzů, v předmětu Výchova k občanství.

Realizované klíčové kompetence:

Kompetence k učení – žáci pracují s informacemi, dále je využívají, propojují poznatky do logických celků a souvislostí, ze kterých následně vyvozují samostatné závěry.

Kompetence k řešení problému – žáci jsou stavěni před modelové problémové situace, snaží se rozpoznávat problém, pochopit ho, najít jeho příčinu a zvolit přijatelné řešení. Žáci využívají i své osobní nápady, postřehy a zkušenosti.

Komunikativní kompetence – žáci vyjadřují své názory, myšlenky a postoje, naslouchají, argumentují.

Sociální a personální kompetence – spolupracují ve skupinách, respektují dobré mezilidské vztahy, současně podporují vlastní sebedůvěru a sebeúctu.

Občanské kompetence – pracují s vědomím zákonných a společenských norem, práv i povinností.

Pracovní kompetence – využívají znalostí a postojů v následných aktivitách.

4. Učební plán

	pro třídy prima, sekunda, tercie, kvarta						
Podle RVP ZV	Ze dne 29. 1. 2013						
Č.j. - 2647/2013-210	s účinností od 1. 9. 2013						
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	prima	sekunda	tercie	kvarta	celkem	disponibilní
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5*	4	3	4	15/16	1
	Jazyk anglický	3	3	3	3	12	
	Jazyk německý	0	2**	2**	2**	6	6
	Jazyk francouzský						
	Jazyk ruský						
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4*	4	15/16	1
Informační a komunikační tech.	Informatika	1*	0	1	1*	1/3	2
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8/8	
	Výchova k občanství	1*	1	1	1	3/4	1
Člověk a příroda	Fyzika	2*	2*	2	2	21/8	2
	Chemie	0	2*	2*	2	6	2
	Přírodopis	3*	2*	2	1	8	2
	Zeměpis	2	2*	1	2*	7	2
Umění a kultura	Výtvarná výchova	2	2	1	1	10/6	
	Hudební výchova	1	1	1	1	4	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	0	1	1	10/2	
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1*	1	1	1	3/4	1
Volitelné předměty	Konverzace v JA					0	
	Seminář a cvičení z matematiky					0	
	Seminář a cvičení z přírodopisu					0	
	Seminář z informatiky					0	
	Volitelné			2**	2**	4	4
	Celkem	29	30	31	32	122	24

Poznámky k učebnímu plánu:

Vysvětlivky: volitelný předmět - * - 1 disponibilní hodina určená ředitelem školy
 ** - 2 disponibilní hodiny určené ředitelem školy.

Cizí jazyky, ICT, VV, TV se vždy půlí.

ČSP se půlí v sekundě (práce v laboratoři s laboratorní technikou).

V primě je jedna hodina věnována přírodovědným praktikům jako součást předmětu přírodopis, třída se v praktiku půlí.

Od sekundy si žák volí další cizí jazyk z nabídky Jazyk německý, francouzský a ruský, ve kterém pokračuje i v tercií a kvartě. Hodinová dotace v každém ročníku činí 2 vyučovací hodiny.

V tercií má žák možnost výběru volitelného předmětu. Žák si volí mezi Konverzací v jazyce anglickém, Seminářem a cvičením z matematiky, Seminářem a cvičením z přírodopisu nebo Seminářem z informatiky. Ve zvolených předmětech pokračuje i v kvartě. V obou ročnících činí hodinová dotace volitelného předmětu 2 vyučovací hodiny.

5. Učební osnovy

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1. Předmět Český jazyk a literatura

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících nižšího stupně gymnázia. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Kultivace jazykových dovedností, které si v jeho rámci žáci osvojují, a jejich využívání je důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti. Jazyk a jazyková komunikace, ale je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Tam, kde je to vhodné, jsou žáci děleni do skupin.

Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů, při nichž dochází k propojování žáků různých ročníků. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou, slovníky a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva,

- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací,
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,

- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů,

- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů, pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků,
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavě větných celků, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam,
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby.

Kompetence k podnikavosti

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru
- usilovat o dosažení stanovených cílů, uplatnit vlastní iniciativu a tvořivost, kriticky hodnotit dosažené výsledky

Z a č l e n ě n í p r ů ř e z o v ý c h t é m a t

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj osobnosti žáka, kolektivní spolupráce, empatie, pozitivní vztah k druhým,
- týmová práce, práce s dokumenty v běžném životě a jazykovými příručkami- samostatnost, řešení životních situací

Mediální výchova

- návštěva filmových představení v rámci projektu Škola a film
- rozbor zfilmovaných románů, srovnání s knižní předlohou

Multikulturní výchova

- vybrané biblické příběhy formují toleranci k náboženství
- příběhy o Židech a jejich likvidace za války (Otčenášek, Orten, Poláček aj.)
- antické báje, eposy, antické drama doplňují dějepisné znalosti

Výchova demokratického občana

- v každodenním dialogu s vyučujícím student zdvořile formuluje otázky, odpovědi, požadavky atd.
- dokáže vhodně reagovat na aktuální událost, aktuální výročí, televizní zpravodajství, článek atd.
- při řízení komunikaci se spolužáky dokáže obhájit názor, argumentovat, vyjádřit nesouhlas

Hudební a výtvarná výchova (mezipředmětové vztahy)

- útvar lidové slovesnosti doplňují ukázky známých lidových písní, koled, ukolébavek a
- referáty o nejznámějších hudebních skladatelích působících v Národním divadle
- hudební ukázky světových skladatelů
- poučení o moderních uměleckých směrech v literatuře (impresionismus, symbolismus, kubismus aj.) je doplněno diapositivami z hodin výtvarné výchovy.

Na nižším stupni gymnázia je naším hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Český jazyk - mluvnice, literatura, sloh

ROČNÍK: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití	Rozvrstvení národního jazyka	Multikulturní výchova - vnímá jazykové rozdíly - respektuje lid. kulturu
Spisovně vyslovuje česká i cizí slova, člení větu	Zvuková stránka jazyka	Hv, literatura - nácvik uměleckého přednesu
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a ostatními jazykovými příručkami, správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví – skloňování a časování	Rozvoj osobnosti žáka - kolektivní spolupráce
Vytvoří srozumitelnou českou větu, používá správně slovosled	Skladba věty Větné členy	Rozvoj osobnosti žáka - formuje pozitivní vztah k druhým
Rozvíjí si pozitivní vztah k umění a k mateřskému jazyku	Zavedení kulturních deníků	Mediální výchova (televize, mg nahrávky, časopisy ...) - zdroj informací a zábavy
Umí vyhledat informace, rozlišuje literární druhy a žánry	Základní literární pojmy	Návštěva knihovny, využití internetu
Vnímá estetickou hodnotu díla, rozliší prózu a poezii	Česká próza a poezie	Výtvarná výchova - odraz literatury ve VV
Plynule čte, vyhledá hlavní myšlenku, diskutuje o díle	Dětské příběhy doma i ve škole	Výchova dem. občana - motivuje k aktivnímu postoji - formuje vlastní stanovisko
Umí sebevědomě vystupovat, slušně vyjádřit svůj názor, odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Mluvní cvičení Zásady komunikace	Výchova dem. občana - argumentační schopnosti - umění naslouchat
Dokáže vytvořit různé typy textů, dorozumívá s kultivovaně a výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Drobné slohové útvary	Rozvoj osobnosti žáka - dokáže řešit životní situace
Rozlišuje hlavní znaky slohových útvarů, umí samostatně vytvořit práci	Vypravování Druhy popisu	Rozvoj osobnosti žáka - poznávání lidí - rozvoj empatie

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Český jazyk - mluvnice, literatura, sloh
 ROČNÍK: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesené pojmenování, zvláště ve frazémeh	Nauka o významu slov	Osobnostní výchova - samostatnost při práci s jazykovými příručkami
Používá správné termíny v odborných předmětech, rozšiřuje si slovní zásobu	Slovní zásoba	Mediální výchova - vliv médií na vyjadřování
Rozlišuje druhy vět, určuje větné členy	Věta jednoduchá	Rozvoj komunikace - vnímá verbální i neverbální sdělení
Rozlišuje větu hlavní a vedlejší, určí druhy vedlejších vět	Souvětí Vedlejší věty	Rozvoj komunikace - prohlubuje argumentační dovednosti
Uvědoměle čte, uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	Můj domov	Multikulturní výchova - prohlubuje poznání našich kulturních kořenů
Rozlišuje postavy a vypravěče, vlastními slovy interpretuje smysl díla	Mýty cizích národů	Multikulturní výchova - respektování cizích kultur - spolupráce s VV
Dokáže vnímat problémy mezilidských vztahů	Co nás zajímá	Výchova dem. občana - posuzuje lidské chování
Vnímá citovou působivost textu, vytvoří charakteristiku vnitřní a vnější	Umělecký popis Charakteristika	HV, VV - využití výtvarných a hudebních děl
Správně používá neutrální spisovný jazyk, uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	Žádost Životopis	Sociální výchova - používání dokumentů v běžném životě
Tvořivě pracuje s textem, vlastní práce, v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i prostředků řeči	Vypravování	Komunikace - schopnost vyjadřování

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Český jazyk - mluvnice, literatura, sloh
 ROČNÍK: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Zvládá pravopis i výslovnost přejatých slov, vysvětlí frazém	Přejímání slov z cizích jazyků	Multikulturní výchova - vzájemné ovlivňování jazyků
Rozumí cizím slovům v textu, správně vyslovuje běžně užívaná cizí slova	Skloňování cizích slov a cizích jmen	Sociální výchova - spolupráce ve skupině - týmová práce
Zvládá základní pravopisná pravidla, využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů podle komunikační situace	Procvičování pravopisu	Osobnostní výchova - orientuje se v jazykových příručkách
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí, zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Souvětí podřadné Souvětí souřadné Složitá souvětí	Výchova dem. občana - uvědomuje si zodpovědnost za svůj postoj a vyjadřování
Zdůvodní používání spisovných a nespisovných výrazů	Útvary českého národního jazyka	Osobnostní výchova - zlepšování jazykové kultury
Vyhledá významné kulturní osobnosti	Můj domov a svět	Výchova dem. občana - přínos světové kultury
Plynule čte, formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadla nebo filmového představení	O bozích a lidech	Multikulturní výchova - vnímá odkaz antické kultury
Dokáže vysvětlit biblická podobenství	Biblické příběhy	Výchova dem. občana - rozvoj etického smýšlení v duchu křesťanských ideálů
Rozlišuje umělecké formy, rozpoznává základní rysy výrazného stylu autora	Lidová slovesnost	HV, VV - vliv lidového umění
Interpretuje přečtený text, zařazuje do historických souvislostí, tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě znalostí literární teorie	Holocaust v literatuře	D, Ov - využití historických informací - výchova k toleranci
Využívá základy studijního čtení- vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří stručně otázky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a přednese referát	Výtah, výklad	Osobnostní výchova - příprava na laboratorní práci
Vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného dorozumívání	Charakteristika literární postavy	Sociální výchova, Ov - učí se porozumět sobě i druhým
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu, k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic	Úvaha	Osobnostní výchova - obhájení vlastního názoru

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Český jazyk - mluvnice, literatura, sloh
 ROČNÍK: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozšiřuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Slovní zásoba	Osobnostní výchova - formuje studijní dovednosti
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov, vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci, samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami	Tvarosloví	Osobnostní výchova - formuje studijní dovednosti
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí, zvládá syntaktický pravopis	Skladba	Osobnostní výchova - rozvoj kreativity
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné poučení o jazyce	Multikulturní výchova - znalost kulturních a etnických skupin
Umí aplikovat zásady českého pravopisu ve větě jednoduché i v souvětí, rozlišuje útvary českého jazyka	Pravopis	Osobnostní výchova - formuje studijní dovednosti
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka	Osobnostní výchova- formuje studijní dovednosti
Rozlišuje literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, dokáže vyjmenovat významné autory určitého uměleckého směru, reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla, argumentuje, tvoří vlastní literární text na základě osvojených znalostí	Literární památky	Multikulturní výchova - vzájemné obohacování kultur
Dokáže vyjmenovat základní znaky/ autory, rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora, reprodukuje/interpretuje přečtený text	Realismus v literatuře	Multikulturní výchova- vzájemné obohacování kultur
Vnímá jazyk jako prostředek k vyjádření pocitů a prožitků, chápe souvislost literatury s výtvarným uměním, formuluje ústně i písemně názory na umělecké dílo	Moderna v literatuře	VV, HV - prolínání moderních uměleckých směrů v umění
Uvědomuje si historické souvislosti s literaturou, dokáže vyjmenovat významné české i světové autory 20. století, dokáže porovnat ztvárnění námětů	Literatura 20. století Současní autoři	D, Ov - formování občanského postoje Mediální výchova - vliv médií na kulturu jedince a společnosti

v literatuře a ve filmu, formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo, rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní-argumentuje		
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu, zná pravidla dialogu, dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji, vyhledá klíčová slova, vytvoří otázky, poznámky, výpisky, výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát, formuluje hlavní myšlenky, rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zaujímá kritický postoj	Komunikace (proslov, diskuse, výklad)	Sociální výchova - nácvik jednání v různých životních situacích
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní, uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel,	Tvořící psaní (vypravování, charakteristika, úvaha)	Osobnostní výchova - formuje studijní dovednosti a spolupráci v kolektivu

5.1.2. CIZÍ JAZYK

Předmět Jazyk anglický

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cizí jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Škola zařazuje cizí jazyk od třídy primy. Časová dotace je tři hodiny týdně, tedy 12 hodin v průběhu 4 let.

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které umožňují správně vnímat jazyková sdělení. Umožňují mu vhodně se vyjadřovat a uplatňovat své poznání.

Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Důraz je kladen na ústní komunikaci. Žák si vytváří základy ve fonetice a syntaxi pro další osvojování cizího jazyka v dalších letech.

Dalším cílem je rozvoj jazykového povědomí a ve vztahu k mateřskému jazyku a jazykům dalším.

Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Na jazykové úrovni A2 žák rozumí větám a často používaným výrazům. Tyto výrazy se vztahují k oblastem, které se bezprostředně vztahují ke známým každodenním výrazům a základním frázím, k tématům nakupování, bydlení, místopisu, zaměstnání, pokud jsou pronášeny v pomalém tempu a zřetelně vyslovovány. Žák představí sebe a ostatní, klade otázky, které se týkají osobního života – lidí a míst, která zná, věci, které vlastní. Na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, pokud partner mluví pomalu a zřetelně. Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, které vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací a známých a běžných skutečností. Popíše jednoduchým způsobem svou rodinu, okolí a záležitosti, které se týkají naléhavých potřeb.

Učitelé postupují podle jednotných učebnic. Učivo je doplňováno podle uvážení učitele nebo potřeby třídy dalšími doplňkovými materiály a prací s internetem.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence pro daný vyučovací předmět - komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné. Všeobecné kompetence předpokládají znalost sociokulturního prostředí. Jsou dále doplňovány reáliemi zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří.

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Tuto zkušenost si žáci mohou v praxi během studia vyzkoušet v praxi – během výměnných pobytů v partnerských školách, při projektové práci, v e-twinning nebo při poznávacích zájezdech, které škola pořádá, ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

Hodinová týdenní dotace pro Jazyk anglický je 3 hodiny v každém ročníku.

Pro výuku využíváme kmenové třídy, jazykovou učebnu nebo učebnu výpočetní techniky. V hodinách využíváme učební materiály, časopisy, slovníky, magnetofony, videa, DVD a počítače. Žáci pracují i s autentickými texty, konverzují ve větších celcích. V souvislosti s jinými předměty se seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí.

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení:

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium a praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů:

- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, pokud chybí slovní zásoba
- rozpoznat a pochopit problém
- přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách a plánovat způsob jejich řešení

Kompetence komunikativní:

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduchou myšlenku v angličtině
- účinně se zapojovat do diskuse a vhodně argumentovat
- porozumět mluvenému i psanému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v angličtině k navázání kontaktu

Kompetence sociální a personální:

- v jednoduché situaci poskytnout radu i o ni požádat
- spolupracovat ve skupině a podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- ovlivňovat svým přístupem kvalitu společné práce

Kompetence občanské:

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnat je se zvyky našimi
- umět srovnávat ekologické i environmentální otázky v anglicky mluvících zemích a v ČR

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Jazyk anglický

ROČNÍK: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - zachytí konkrétní čísla i informace, odvodí si menší množství neznámé slovní zásoby v textu, která se váže k osvojovaným tématům - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozumí jednoduchým pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na tyto pokyny adekvátně reagovat, dokáže postihnout smysl jednoduchého sdělení - rozumí jednoduché konverzaci, která je na nahrávce k učebnici a která obsahuje známou slovní zásobu - na základě dotazů shrne v jednoduchých větách hlavní myšlenku vyslechnutých informací MLUVENÍ Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - zdvořile požádá, poděkuje, omluví se, představí se a reaguje na dotazy o své osobě - zeptá se na cestu, popíše jednoduše cestu, zeptá se na časové údaje - vyjádří souhlas i nesouhlas - zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká osvojovaných témat - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - Žák jednoduše a v krátkých větách popíše místa, lidi, volnočasové činnosti, kalendářní rok - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - na základě otázek a odpovědí k textu	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojeno slovní zásoby - hláskování - rozdíly ve výslovnosti stejných hlásek - vztah mezi zápisem hlásek a jejich výslovností - intonace „ano/ne“ otázek - znělé a neznělé „th“ - intonace rozdílného typu vět - přízvuk - výslovnost –es, -ed Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem - rodina - měsíce v roce - datum - domácí práce - osobní údaje - schopnosti a dovednosti - dům, byt, pokoj - škola, předměty, věda - školní program - svátky – narozeniny - denní program - volný čas - flora, fauna - roční období - prázdniny – minulé i budoucí - transport – dopravní prostředky - jídlo, pití, recepty - nakupování	PT Výchova v evropských a globálních souvislostech Tematický okruh: <i>Evropa a svět nás zajímá</i> Činnosti k realizaci uvedeného tematického okruhu průřezového tématu: čtení populárně-naučného Osobnostní a sociální výchova Tematický okruh: <i>Poznávání lidí</i> Činnosti k realizaci uvedeného tematického okruhu průřezového tématu: - zhotovení individuálních projektů – výpovědi o sobě na téma „Rok v mém životě“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků sebehodnocení Environmentální výchova Tematický okruh: <i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i> Činnosti k realizaci tematického okruhu průřezového tématu: čtení populárně-naučného textu Osobnostní a sociální výchova Tematický okruh: <i>Kreativita</i> Činnosti k realizaci uvedeného tematického okruhu průřezového tématu: - zhotovení individuálních projektů – výpovědi o sobě na téma „Zvířata“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků sebehodnocení Multikulturní výchova Tematické okruhy: <i>Lidské vztahy</i> Činnosti k realizaci tematického okruhu průřezového tématu: - čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „Prázdniny ve Velké Británii“

sdělí hlavní myšlenku textu		Osobností a sociální výchova Tematický okruh: <i>Poznávání lidí</i> Činnosti k realizaci uvedeného tematického okruhu průřezového tématu: - zhotovení individuálních projektů – výpovědi o sobě na téma „Prázdniny“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků sebehodnocení Výchova v evropských a globálních souvislostech Tematický okruh: <i>Evropa a svět nás zajímá</i> Činnosti k realizaci tematického okruhu průřezového tématu: - čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „Čas jídla“ na stránkách „Culture“ - psaní krátké úvahy na dané téma na konci lekce - zhotovení individuálních projektů – výpovědi o sobě na téma „Jídlo“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků sebehodnocení MPV HV – písničky B – znalosti Z – zahraniční destinace pro dovolenou
	Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, stravovací návyky, příroda, nákupy	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text - vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost v elektronickém slovníku - rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici - rozumí jednoduchým krátkým textům	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - sloveso být - sloveso can - sloveso have got - přítomný prostý - stažené formy záporu sloves - otázka – zjišťovací i doplňovací - přítomný průběhový - zájmena - sloveso must - minulý prostý	

z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět - porozumí tématu krátkého textu - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat - v novém krátkém textu odvodí význam některých neznámých slovíček a slovních spojení za pomoci obrázků a jiných grafických předloh	- pravidelná a nepravidelná slovesa - počítatelná a nepočítatelná podst. jména - členy - some a any, much many	
PSANÍ Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý popis místa, lidí, volnočasových činností, kalendářního roku - napíše jednoduchý pozdrav z dovolené - popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec - reaguje na jednoduché písemné sdělení - odpoví jednoduše písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na otázky, které se týkají oblíbených činností, věcí, zvířat, lidí, míst	Typy textů: komiks krátké texty dotazník texty z časopisů texty na internetu	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Jazyk anglický
 ROČNÍK: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci - v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace - po vyslechnutí jednoduchého rozhovoru - na základě otázek shrne ústně i písemně hlavní informace - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - v novém krátkém textu odvodí význam neznámých slovíček a slovních spojení - porozumí tématu/obsahu kratšího a jednoduchého zřetelně pronášeného vyprávění a rozhovoru souvisejícím s osvojovanými tématy - rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci - Rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na tyto pokyny adekvátně reagovat, dokáže postihnout smysl jednoduchého sdělení - rozumí jednoduché konverzaci, která je na nahrávce k učebnici a která obsahuje známou i jednodušší neznámou slovní zásobu, kterou si dokáže s pomocí učitele odvodit	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojeno slovní zásoby - rytmus a přízvuk - znělé, neznělé hlásky Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem - geografické údaje - kultura – TV, film, cinema, - známé osobnosti kulturního života – GB, The USA, - historie - denní aktivity	PT Výchova v evropských a globálních souvislostech Tematické okruhy: <i>Objevujeme Evropu a svět</i> Činnosti k realizaci tematického okruhu průřezového tématu: - čtení populárně-naučného textu a diskuse na téma „USA“ na stránkách „Culture“ - psaní krátké úvahy na dané téma Mediální výchova Tematický okruh: <i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i> Činnosti k realizaci uvedeného tematického okruhu průřezového tématu: - zhotovení individuálních projektů – výpovědi o sobě na téma „Země, ve které žiju“ - prezentace a obhajoba vlastní práce - diskuse nad pracemi spolužáků - sebehodnocení po opakování látky z předchozí lekce OSV – Tematický okruh – Mezilidské vztahy Námět činnosti - skupinová práce – vypracování tématu - Měření, míry a váhy - verbální a neverbální komunikace Kooperace - práce v páru – dialogy k osvojovaným tématům - projekt Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu) Mezilidské vztahy (péče o vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého) MPV Žák využije znalosti z vyučovacích předmětů vycházející ze vzdělávacích oborů: - zeměpis (4. a 5. lekce) - dějepis a dramatická výchova (6. lekce)
MLUVENÍ Žák	Tematické okruhy – GB základní údaje, The USA,	

-se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - zdvořile požádá, poděkuje, omluví se - zeptá se na cestu, popíše jednoduše cestu, zeptá se na časové údaje - vyjádří souhlas i nesouhlas - požádá o prominutí - se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká osvojovaných témat - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - Žák jednoduše a v krátkých větách popíše místa, lidi, volnočasové činnosti, kalendářní rok vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - na základě otázek a odpovědí k textu sdělí hlavní myšlenku textu - dokáže použít jednoduché prostředky textové návaznosti	oblíbené filmy, oblíbené knihy	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text - vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost v elektronickém slovníku - rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozpozná známá slova a slovní spojení (geografické údaje, televizní programy, kino, filmy, historie) - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět - porozumí tématu krátkého textu - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - porozumí obsahu krátkého a jednoduchého projevu textu týkajícího se osvojovaných témat - vystihne hlavní myšlenky čteného textu přiměřeného rozsahu, v textu nalezne odpovědi na otázky;	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - stupňování přídavných jmen - as..as, than - budoucí čas - přídavná jména - příslovce - sloveso have to - tvoření návrhů - minulý čas	

- při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci - v novém krátkém textu odvodí význam některých neznámých slovíček a slovních spojení - samostatně vyhledá v dvojazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost v elektronickém slovníku - ústně předá základní informace o sobě, své rodině a škole; - svými slovy vypráví jednoduchý příběh - samostatně shrne jednoduchou formou obsah mluveného či čteného textu		
PSANÍ Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý popis místa, lidí, volnočasových činností, kalendářního roku - napíše jednoduchý pozdrav z dovolené - napíše jednoduchý text o svém oblíbeném filmu, hudbě a knize - reaguje na jednoduché písemné sdělení - odpoví jednoduše písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na otázky, které se týkají oblíbených činností, věcí, zvířat, lidí, míst	Typy textů: komiks krátké i delší texty dotazník, formuláře texty z časopisů texty na internetu	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Jazyk anglický
 ROČNÍK: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - zachytí informace o prostředí, ve kterém žije, o osobách, rodinných vztazích, každodenních činnostech, potřebách a způsobu života, problémech, cestování, anglicky mluvících zemích a jejich městech, pokud jsou pronášeny v přiměřeném tempu a zřetelně - upraví obsahově slyšené věty ve slovní hře - pozve kamaráda na nějakou akci - představí nového kamaráda/spolužáka ostatním Žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - porozumí projevu, který je pronášený zřetelně jedním nebo více mluvčími - projev se vztahuje k osvojovaným tématům - žák vybere, přiřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní znak nebo údaj MLUVENÍ Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - žák se zapojí do jednoduchého, jasně strukturovaného rozhovoru o běžných osobních a denních situacích, pokud je partner ochoten mu v případě nutnosti pomoci – školní den, domov, rodina, přátelé, budoucnost, transport, cestování, příroda a přírodní katastrofy, masmedia, komunikace - zahájí, udrží a ukončí jednoduchý rozhovor na známé téma; - ústně sestaví otázku, žádost, prosbu; - žák se zapojí do rozhovorů, ve	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojeno slovní zásoby - krátké samohlásky - dlouhé samohlásky - dvojhlásky - souhlásky - nevyslovované hlásky - znělé a neznělé souhlásky - “č” a “š” - intonace SLOVNÍ ZÁSoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem - životní etapy - rodina - vesmír - domov a pracoviště - předpovědi do budoucna - užitečné výrazy pro každodenní situace - slovní spojení - přírodní katastrofy - bydlení, domy TÉMATICKÉ OKRUHY Domov, škola, rodina, přátelé, oslavy, zvířata, doprava, sluneční soustava, příroda MLUVNICE - minulý čas slovesa „být“ - minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves vyjádření předpovědi do budoucna - vyjádření rozhodnutí - minulý čas průběhový - minulý čas prostý vs minulý čas průběhový KOMUNIKAČNÍ SITUACE - pozvání - oblíbené a neoblíbené činnosti - vyprávění o svém životě - úvahy o podobě života v budoucnosti - nabídka pomoci	PT: Multikulturní výchova Tematický okruh: - Kulturní difference Činnosti: - čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k tématu „Rodina“ Osobnosti a sociální výchova Tematické okruhy: - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy Projekt: Multikulturní výchova Tematický okruh: - Kulturní difference Činnosti: - čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k tématu „Doprava“ na stránce „ Multikulturní výchova Tematické okruhy: - Etnický původ - Multikulturalita Mediální výchova Tematické okruhy: - Tvorba mediálního sdělení Výchova v evropských a globálních souvislostech Tematické okruhy: - Evropa a svět nás zajímá - Poznáváme svět Projekt: Charakteristika vybrané země MPV: Zeměpis – anglicky mluvící země Biologie: migrace zvířat Fyzika: časová pásma, nultý poledník

kterých formuluje pozvání, vyjádří souhlas - využívá běžné společenské fráze ve vhodné situaci - žák se zapojí do strukturovaných rozhovorů, ve kterých vyjádří, co dělal, co bude - žák vyjádří názor na to, co se mu líbí, nelíbí, co si přeje nebo nepřeje - poskytne informace a zjistí informace o běžných každodenních tématech, (nakupování, ceny, doprava, popis cesty) - rozumí souvislému projevu učitele i rodilých mluvčích, pokud jsou pronášeny jasně a zřetelně - shrne obsah vyslechnutého textu - odpovídá na dotazy učitele, které se týkají vyslechnutých informací - jednoduše se domluví v reálných situacích, např. v obchodě, na nádraží, na poště a v restauraci, u lékaře mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - žák krátce pohovoří o známých tématech - projev je s vizuální podporou nebo je předem připravený - při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu - pozve kamaráda na nějakou akci - představí nového kamaráda/spolužáka ostatním vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - žák popíše sebe, jiné, okolí, každodenní činnosti - používá jednoduché věty - vypráví jednoduchý příběh jako sled událostí - využívá jednoduše řazené věty nebo spojuje věty spojkami a, ale, nebo, proto, protože a tvary nejdřív, potom, nakonec ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - žák najde podstatné i specifické informace v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- vyslovení záměru	
--	---------------------------	--

rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - rozumí obsahu textu, ve kterém se může vyskytovat i neznámá slovní zásoba, kterou dokáže z textu odvodit - dokáže přiřadit údaje i obrázky vybrat správnou informaci, doplnit obrázek, znak nebo část textu - při práci s textem dokáže odhadnout hlavní myšlenku, vytváří správně otázky a na dané otázky umí správně odpovídat - pracuje s jednoduchými autentickými texty - využívá různé formy slovníků PSANÍ Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - vyplní formulář, doplní informace, které se týkají jeho osoby, rodiny, kamarádů - písemně předá základní informace o sobě, své rodině a škole napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - napíše krátký popis osoby, místa, činností, událostí, které prožil - napíše jednoduchý text o svém oblíbeném filmu, hudbě a knize - propojuje věty spojovacími výrazy - napíše jednoduchý text – pozvánku, prosbu, poděkování, omluvu - popíše události, které se staly – používá spojovací výrazy – nejprve, potom, nakonec - popíše své plány – používá spojovací tvary a tvary nejprve, potom, nakonec reaguje na jednoduché písemné sdělení - žák odpoví na krátké otázky nebo sdělení - používá jednoduchá slovní spojení a věty - napíše krátký e-mail, pozdrav z výletu, pozvánku pro spolužáky - napíše krátký text o své zemi		
---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Jazyk anglický
 ROČNÍK: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - zachytí informace o prostředí, ve kterém žije, o osobách, rodinných vztazích, každodenních činnostech, potřebách a způsobu života, problémech, cestování, anglicky mluvících zemích a jejich městech Žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - porozumí projevu, který je pronášený zřetelně jedním nebo více mluvčími - projev se vztahuje k osvojovaným tématům - žák vybere, přiřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní znak nebo údaj - Rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor. MLUVENÍ Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - žák se zapojí do jednoduchého, jasné strukturovaného rozhovoru o běžných osobních a denních situacích, pokud je partner ochoten mu v případě nutnosti pomoci – každodenní rozhovory ve třídě, se spolužáky, bydlení, stěhování, vztahy v rodině - zahájí, udrží a ukončí jednoduchý rozhovor na známé téma - žák se zapojí do rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání, vyjádří souhlas nebo odmítnutí a dále reaguje - žák se zapojí do strukturovaných rozhovorů, ve kterých vyjádří, co dělal, co bude dělat a reaguje na názory dalšího mluvčího - žák vyjádří názor na to, co se mu líbí, nelíbí, co si přeje nebo nepřeje - poskytne informace a zjistí informace o běžných každodenních tématech	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojeno slovní zásoby - krátké samohlásky - dlouhé samohlásky - intonace u věty oznamovací, otázky, wh-otázky, - přízvuk - větný přízvuk - slabé formy - silné a slabé formy - výslovnost „p“ a „b“ - „č“, „š“, „s“ SLOVNÍ ZÁSoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem - geografické údaje – popis města - plány do budoucnosti - historické události - ambice, dovednosti, schopnosti - televize - film, divadlo - kulturní život - hudba - problémy mladých - služby - zdraví - problémy - frázová slovesa - pravidla ve škole	MPV: Dějepis – mor HV – rytmus a melodie Výchova ke zdraví – oči PT Multikulturní výchova Tematické okruhy: - Etnický původ - Multikulturalita Činnosti: - čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k tématu - psaní krátkých úvah na téma „New York“ Výchova v evropských a globálních souvislostech Tematické okruhy: - Evropa a svět nás zajímá - Poznáváme svět Projekt: Popis, charakteristika a dějiny významného města Evropy nebo světa Multikulturní výchova Tematický okruh: - Princip sociálního smíru a solidarity Činnosti: - čtení a poslech populárně-naučného textu a diskuse k tématu „Hrdinové Velké Británie“ Mediální výchova Tematické okruhy: - Tvorba mediálního sdělení Environmentální výchova Tematické okruhy: - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí

(nakupování, ceny, doprava, popis cesty) - rozumí souvislému projevu učitele i rodilých mluvčích, pokud jsou pronášeny jasně a zřetelně - shrne obsah vyslechnutého textu - odpovídá na dotazy učitele, které se týkají vyslechnutých informací - žák poradí a na radu umí reagovat - aktivně diskutuje na známé téma a vyjadřuje svůj názor - jednoduše se domluví v reálných situacích, např. v obchodě, na nádraží, na poště a v restauraci, u lékaře mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - žák krátce pohovoří o známých tématech - projev je s vizuální podporou nebo je předem připravený - při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu - při nedostatku známé slovní zásoby se vyjádří za použití jiných lexikálních prostředků vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - žák popíše sebe, jiné, okolí, každodenní činnosti - používá jednoduché věty - vypráví jednoduchý příběh jako sled událostí - využívá jednoduše řazené věty nebo spojuje věty spojkami a, ale, nebo, proto, protože a tvary nejdřív, potom, nakonec ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - žák najde konkrétní informace v jednoduchém textu, který se vztahuje d osvojovaným tématům rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - rozumí obsahu textu, ve kterém se může vyskytovat i neznámá slovní zásoba, kterou dokáže z textu odvodit - dokáže přiřadit údaje i obrázky vybrat správnou informaci, doplnit obrázek, znak nebo část textu - rozumí běžným označením a nápisům, se kterým se setkají na veřejných	TÉMATICKÉ OKRUHY: * Londýn * New York * Popis cesty * Významné skutky lidí * Objevné cesty * Významné osobnosti * Služby – policie, pohotovost, požárníci, pobřežní služba * pohádky a povídky * rozdíl mezi britskou a americkou angličtinou MLUVNICE – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) * určitý člen s názvy míst * určitý a neurčitý člen * neurčitá zájmena * osobní a přivlastňovací zájmena * předpřítomný čas prostý * ever, never, just * should/ shouldn't * must/ mustn't * vyjádření prognóz (will) * vyjádření záměru (will)	
--	---	--

místech – orientace, upozornění, varování, zákazů, časových údajů - při práci s textem dokáže odhadnout hlavní myšlenku, vytváří správně otázky a na dané otázky umí správně odpovídat - pracuje s jednoduchými autentickými texty - využívá různé formy slovníků PSANÍ Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - vyplní formulář, doplní informace, které se týkají jeho osoby, rodiny, kamarádů - doplní údaje o předmětech, školních aktivitách, činnostech, které rád/nerad vykonává napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - napíše krátký popis osoby, místa, činností, událostí, které prožil, - propojuje věty spojovacími výrazy - napíše jednoduchý text – pozvánku, prosbu, poděkování, omluvu - popíše události, které se staly – používá spojovací výrazy – nejprve, potom, nakonec - popíše své plány – používá spojovací tvary a tvary nejprve, potom, nakonec reaguje na jednoduché písemné sdělení - žák odpoví na krátké otázky nebo sdělení - používá jednoduchá slovní spojení a věty - napíše krátký e-mail, pozdrav z výletu, pozvánku pro spolužáky		
---	--	--

5.1.3. DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Předmět Jazyk německý, Jazyk francouzský, Jazyk ruský

A. Charakteristika vyučovacího předmětu - Další cizí jazyk

Druhý cizí jazyk je součástí oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Škola zařazuje další cizí jazyk od třídy sekundy. Časová dotace je 2 hodin týdně, tedy 6 hodin v průběhu 3 let.

Žák si volí druhý cizí jazyk z nabídky, kterou škola podle svých možností a personálního obsazení může nabídnout.

V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci. Žák si vytváří základy ve fonetice a syntaxi pro další osvojování cizího jazyka v dalších letech.

Dalším cílem je rozvoj jazykového povědomí a ve vztahu k mateřskému jazyku a jazykům dalším.

Vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úroveň A1:

V této jazykové úrovni žák rozumí známým každodenním výrazům a základním frázím, pokud jsou pronášeny v pomalém tempu a zřetelně vyslovovány. Žák tyto výrazy a fráze používá. Žák představí sebe a ostatní, jednoduchým způsobem klade otázky, které se týkají osobního života – lidí a míst, která zná, věcí, které vlastní. Na podobné otázky jednoduchým způsobem odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, pokud partner mluví pomalu a zřetelně.

Učitelé postupují podle jednotných učebnic. Učivo je doplňováno podle uvážení učitele nebo potřeby třídy dalšími doplňkovými materiály a prací s internetem.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence pro daný vyučovací předmět - komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné. Všeobecné kompetence předpokládají znalost sociokulturního prostředí. Jsou dále doplňovány reáliemi zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří.

Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Tuto zkušenost si žáci mohou v praxi během studia vyzkoušet v praxi – během výměnných pobytů v partnerských školách, při projektové práci, v e-twinning nebo při poznávacích zájezdech, které škola pořádá.

Znalost cizího jazyka umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

V podmínkách naší školy jako další cizí jazyk nabízíme **Jazyk německý, francouzský a ruský**. Mezi těmito jazyky si žáci volí v sekundě, kdy také zvolený jazyk začínají studovat s dvouhodinovou dotací za týden, stejná dotace pokračuje ve třídě tercii a kvartě.

Výuka probíhá většinou v jazykové učebně nebo v kmenových třídách, žáci jsou děleni na skupiny (závisí na počtu žáků). Předmět Jazyk francouzský, Jazyk německý a Jazyk ruský naplňují očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV a také realizaci tematických okruhů průřezových témat RVP ZV.

Další cizí jazyky jsou vyučovány tak, aby logicky navazovaly na výuku českého a anglického jazyka.

I zde je kladen důraz na vybavení komunikativní kompetencí v její složce **lingvistické, sociolingvistické a pragmatické** i v oblasti všeobecné předpokládající znalost kulturního prostředí i reálií zemí, ve kterých se mluví daným jazykem.

Silnou motivací při výuce cizích jazyků je zapojení školy do mezinárodního projektu Comenius 1 – zahraniční spolupráce škol- a možnost přímo se zapojit do práce na projektu nebo alespoň sledovat aktivity, které s tím souvisejí a komunikovat v jazyce, kterému se žáci učí.

V hodinách žáci pracují s nejnovějšími učebnicemi, které odpovídají moderním výukovým metodám a které pomáhají naplňovat očekávané výstupy žáků na konci druhého období v oblasti **receptivní a řečové dovednosti, produktivní řečové dovednosti a interaktivní řečové dovednosti**.

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které v těchto předmětech vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost studia obou cizích jazyků pro další studium i praktický život (zejména využití francouzštiny jako úředního jazyka EU)
- organizovat činnosti, kdy dochází k propojení vzdělávacích obsahů více vyučovacích předmětů, probraných témat a jazykových jevů
- vytvářet žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého a francouzského jazyka

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k porovnávání stavby francouzského, německého, ruského a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- předkládat žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použít francouzského, německého nebo ruského jazyka (zejména při plnění prací na projektu Comenius – individuální pobyty v rodinách) a pravidelných výměnných stáží v Diepholzu (N) a Thouars (F)
- vést k opisu myšlenek, pokud chybí slovní zásoba, nebo použít jazyk, ve kterém si je žák jistější

Kompetence komunikativní

- nabízet žákům dostatek možností k porozumění francouzsky, německy nebo rusky vedenému rozhovoru a psaným jednoduchým textům
- umět zformulovat jednoduché myšlenky, nebát se použít i nedokonale zvládnutý jazyk
- využít dovedností osvojených ve francouzštině, němčině nebo ruštině k navázání kontaktů (zejména při spolupráci se zahraničními partnery-využití kontaktu a komunikace se spolužáky přes internet)

Kompetence sociální a personální

- vytvářet situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- spolupracovat ve francouzsky, německy nebo rusky mluvící skupině na jednoduchém úkolu nebo projektu
- seznámit se situacemi, které vedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí, odlišnosti jazykových kultur

Kompetence občanské

- porovnat tradice a zvyky francouzsky, německy nebo rusky mluvících zemí se zvyky našimi
- pěstovat úctu k národním, kulturním a historickým tradicím

Kompetence pracovní

- nabízet žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky (v praxi projekt Comenius 1)
- vést je ke správnému užívání studijního materiálu, příruček a zejména ICT technologií pro samostatné studium

Zařazení průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

- zaměřeno na každodenní komunikaci, jednání v různých životních situacích

Výchova demokratického občana

- vztahy k ostatním lidem, k normám, hodnotám, participace na životě ve městě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- využití originálních zdrojů při poznávání života evropské a světové kultury

Multikulturní výchova

- -vzájemné vztahy mezi příslušníky různých národů a etnických skupin

Environmentální výchova

- problematika vztahů člověka k životnímu prostředí a řešení problémů současné generace ve vztahu k životnímu prostředí

Mediální výchova

- vnímání mluveného a psaného projevu, jeho stavby, různé typy obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace - Další cizí jazyk

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Jazyk německý

ROČNÍK: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - reaguje na formální a neformální pozdrav rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - pochozí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace, která se týká osvojovaných témat rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - žák vybere, přiřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní znak nebo údaj na základě jednoduchých poslechů - odpovídá na jednoduché otázky učitele, které se vztahují k danému poslechu MLUVENÍ Žák se zapojuje do jednoduchých rozhovorů - pozdraví, poděkuje - zeptá se na cestu sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - sdělí informace o vzhledu, vlastnostech - popíše osobu - zeptá se na školní předměty - požádá jednoduše o pomoc - domluví si program - vyjádří souhlas - mluví o svých zálibách, o tom co má rád a co rád dělá - vypráví krátký příběh podle vizuální předlohy odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasívně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka - rozdíly ve výslovnosti oproti češtině - souhlásky - samohlásky - intonace Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, dalším důležitým bodem je používání různých typů slovníků Tematické okruhy“ - rodina, rod. příslušníci - jména - telefonní čísla - německá a rakouská města - hodiny - popis kamarádů - volný čas - hry - škola, školní předměty - popis věcí, zvířat, věcí - koníčky - činnosti během dne, týdne - nákupy MLUVNICE - časování slovesa „být“ - časování sloves v přítomném čase - tvorba vět oznamovacích - tvoření otázek - slovosled - přivlastňovací zájmena - určité/neurčité členy - skloňování podst. jmen ve 4. pádu	MPV: JČ – internacionalismy Z – německy mluvící země Bi – zvířata, péče o ně PT mediální výchova – první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce osobnostní a sociální výchova – já a moje rodina, pozice mladého člověka v rodině – jeho seberealizace, mezilidské vztahy osobnostní a sociální výchova – tolerance, porozumění v rodině, v kolektivu vrstevníků, v širší společnosti multikulturní výchova – tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, odlišných názorů, zájmů mediální výchova – vyprávění jako základ mediálního sdělení, zpracování problému různým stylem – video, audio, prezentace v POWER POINTU... mediální výchova – komunikace v menších skupinách, ve dvojicích výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – komunikace mezi lidmi z různých zemí, účast v projektech, spolupráce osobnostní a sociální výchova – využití volného času, koníček – správný krok ke zdravému způsobu života mediální výchova – počítač/internet/ jako nezbytná součást komunikace současného moderního člověka zdravému formování osobnosti

• odpovídá na otázky, které jsou pokládány pomalu a zřetelně, se známou slovní zásobou • odpovídá se na otázky, které se týkají osvojovaných témat ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí jednoduchým nápisům s vizuální rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text • rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) rozumí krátkému jednoduchému textu, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadované informace • najde konkrétní informace v jednoduchém textu, který se vztahuje d osvojovaným tématům • vyhledá menší množství neznámé slovní zásoby v různých typech slovníků • žák vybere, přiřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní znak nebo údaj na základě jednoduchých textů PSANÍ Vyplní základní údaje o sobě e formuláři Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý popis místa, lidí, volnočasových činností, kalendářního roku - napíše jednoduchý e-mail - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace - Další cizí jazyk
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Jazyk německý
 ROČNÍK: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy • rozumí důležitým informacím v jednoduché a pomalé promluvě učitele • v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu • pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace, která se týká osvojovaných témat • Rozumí pokynům na CD a dokáže na tyto pokyny adekvátně reagovat, dokáže postihnout smysl jednoduchého sdělení rozumí základním informacím v krátkých poslechovéch textech týkajících se každodenních témat • žák vybere, přiřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní znak nebo údaj na základě jednoduchých poslechnů • odpovídá na jednoduché otázky učitele, které se vztahují k danému poslechu MLUVENÍ Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • pozdraví, poděkuje • zeptá se na cestu • zeptá se na přesný čas a podobnou otázku dokáže správně odpovědět sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • popíše roční období • zeptá se na cíl cesty a podobné otázky dokáže zodpovědět • zajistí si ubytování a koupí si jízdenku • popíše svůj domov • popíše svůj vysněný pokoj • vyjádří své přání odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • odpovídá na otázky, které jsou	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasívně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka • rozdíly ve výslovnosti oproti češtině • souhlásky • samohlásky • intonace • dvojhásky • přehlásky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, dalším důležitým bodem je používání různých typů slovníků MLUVNICE • předložky se 4. a 3. pádem • číslovky do 100 • množné číslo • předložky s geografickým údajem • „möchten“ • modální slovesa • slovosled ve větách s modálním slovesem • skloňování podst. jmen ve 3. pádu • některá nepravidelná slovesa • odlučitelné předpony • osobní zájmena • číslovky do milionu • řadové číslovky TÉMATICKÉ OKRUHY • denní program • měsíce v roce • cestování • detailní informace o osobě – Steckbrief • domov • popis cesty • jídlo • cestování	MPV: JČ – zdravému formování osobnosti PT osobnostní a sociální výchova – blahopřání, vztahy v rodině, vstřícnost, pochopení potřeb jiných, vzájemná pomoc výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – cestování, EU Mediální výchova – správné využití médií pro výběr důležitých informací – vzájemná propojenost států EU multikulturní výchova – respektovat odlišnosti i práva jiných lidí, tolerovat odlišné zájmy jiných osobnostní a sociální výchova – organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života mediální výchova – tvorba mediálního sdělení – rozhovor, informace pro ostatní, osobnostní a sociální výchova – organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života

pokládány pomalu a zřetelně, se známou slovní zásobou • odpovídá se na otázky, které se týkají osvojovaných témat • přijme pozvání a odmítne pozvání • odpoví na otázky o oblíbeném jídle • odpovídá na otázky o povinnostech ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí jednoduchým nápisům s vizuální rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text • pracuje s textem s malým množstvím neznámé slovní zásoby, kterou si dokáže odvodit nebo vyhledat ve slovníku rozumí krátkému jednoduchému textu, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadované informace • najde konkrétní informace v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • vyhledá menší množství neznámé slovní zásoby v různých typech slovníků • žák vybere, přiřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní znak nebo údaj na základě jednoduchých textů PSANÍ Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý popis místa, lidí, volnočasových činností, kalendářního roku - napíše jednoduchý pozdrav z dovolené nebo jednoduchou pozvánku stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • reaguje na pozvání • odpoví na jednoduchý e-mail • domluví si schůzku • jednoduše popíše cestu		
---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace - Další cizí jazyk
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Jazyk německý
 ROČNÍK: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - rozumí důležitým informacím v jednoduché a pomalé promluvě učitele - v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace, která se týká osvojovaných témat - Rozumí pokynům na CD a dokáže na tyto pokyny adekvátně reagovat, dokáže postihnout smysl jednoduchého sdělení rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - žák vybere, přiřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní znak nebo údaj na základě jednoduchých poslechů - odpovídá na jednoduché otázky učitele, které se vztahují k danému poslechu - rozumí jednoduchému a zřetelně vyslovovanému telefonickému rozhovoru a dokáže porozumět důležitým informacím. MLUVENÍ Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů - pozdraví, poděkuje - zeptá se na cestu - zeptá se na přesný čas a podobnou otázku dokáže správně odpovědět sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - popíše roční období - zeptá se na cíl cesty a podobné otázky dokáže zodpovědět - zajistí si ubytování a koupí si jízdenku - popíše svůj domov - popíše svůj vysněný pokoj - vyjádří své přání	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasívně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka - rozdíly ve výslovnosti oproti češtině - souhlásky - samohlásky - intonace - dvojhlasčky - přehlásky Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, dalším důležitým bodem je používání různých typů slovníků MLUVNICE - modální slovesa - slovesled - imperativ - minulý čas sloves – sein a haben - časové předložky - předložky se 3. pádem - přivlastňovací zájmena - perfektum pravidelných sloves - perfektum nepravidelných sloves TÉMATICKÉ OKRUHY - denní program - zdraví - nemoci - lidské tělo - popis města a vesnice - popis cesty - dopravní prostředky - příroda - počasí - roční období - prázdniny	MPV: Z – EU, německy mluvící země, města, vesnice Bi – nemoci, zdravý životní styl, počasí, roční období HV – písně VV – projekty JČ – básně, rýmy PT osobnostně sociální výchova – zvládání vlastního chování, řešení různých situací (bolest, nemoc, pomoc druhým) výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EU osobnostní a sociální výchova – volba povolání environmentální výchova – vztah člověka k prostředí multikulturní výchova – specifika oděvu ve světě

odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • odpovídá na otázky, které jsou pokládány pomalu a zřetelně, se známou slovní zásobou • odpovídá se na otázky, které se týkají osvojovaných témat • přijme pozvání a odmítne pozvání • odpoví na otázky o oblíbeném jídle • odpovídá na otázky o povinnostech ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí jednoduchým nápisům s vizuální • v jednoduchých textech rozumí významu klíčových slov na základě odhadu z kontextu • Rozumí základním informacím v textech informativního charakteru rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text • pracuje s textem s malým množstvím neznámé slovní zásoby, kterou si dokáže odvodit nebo vyhledat ve slovníku rozumí krátkému jednoduchému textu, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadované informace • Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory • v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky • najde konkrétní informace v jednoduchém textu, který se vztahuje d osvojovaným tématům • vyhledá menší množství neznámé slovní zásoby • Dokáže vyhledat určitý druh informací v textech informativního charakteru a požadovanou informaci z nich vybrat • v různých typech slovníků • žák vybere, přiřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní znak nebo údaj na základě jednoduchých textů PSANÍ Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý popis místa, lidí, volnočasových činností,		
---	--	--

kalendářního roku - napíše jednoduchý pozdrav z dovolené nebo jednoduchou pozvánku stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • reaguje na pozvání • odpoví na jednoduchý e-mail • domluví si schůzku • jednoduše popíše cestu		
---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace - Další cizí jazyk
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Jazyk francouzský
 ROČNÍK: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - reaguje na formální a neformální pozdrav - řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace, která se týká osvojovaných témat - porozumí jednoduchým otázkám, doplní odpověď - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasívně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka - rozdíly ve výslovnosti oproti češtině - správná výslovnost - souhlásky - samohlásky - koncové hlásky - intonace - abeceda, číslovky - pozdravy - dny v týdnu, měsíce, - datum - jména, národnosti - profese - internacionalismy - oslovení, reakce na oslovení - poděkování, požádání,	JČ: internacionalismy Zeměpis: francouzsky mluvící země, významná města a osobnosti, francouzské produkty ICT: projekty OSV (komunikace, mezilidské vztahy)-pozdravy, zdvořilostní fráze
MLUVENÍ Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů - pozdraví, poděkuje - zeptá se na cestu Umí sdělit základní informace o sobě a své rodině Vytvoří jednoduchý projev o sobě a svých zvycích Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - sdělí informace o vzhledu, vlastnostech - popíše osobu - zeptá se na školní předměty - požádá jednoduše o pomoc - domluví si program - vyjádří souhlas - mluví o svých zálibách, o tom co má rád a co rád dělá - vypráví krátký příběh podle vizuální předlohy Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - odpovídá na otázky, které jsou pokládány pomalu a zřetelně, se známou slovní zásobou	Témata: Rodina, rod. příslušníci - Moji kamarádi - Popis osoby - Škola, školní předměty - volné chvíle a záliby - sport, koníčky - Činnosti během dne - Prázdniny, cestování - Francouzské písně, literatura pro děti a mládež	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa s vět nás zajímá Zvyky a tradice národů Život dětí a mládeže v evropských regionech a rozdíly v jejich zvyklostech OSV -mezilidské vztahy-rodina, kamarádi OSV -sebepoznání a sebepojetí-rodina, kamarádi

• odpovídá se na otázky, které se týkají osvojovaných témat ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí jednoduchým nápisům s vizuální rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text • rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) rozumí krátkému jednoduchému textu, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadované informace • najde konkrétní informace v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • vyhledá menší množství neznámé slovní zásoby v různých typech slovníků		
	Gramatika: • Hláskoslovný systém, člen, množné číslo PJ, • Národnosti • ženský a mužský rod • časování sloves být, mít jít, bydlet, jmenovat se, • přivlastňovací zájmena, • otázka, zápor, pravidelná slovesa-er • Přídavná jména • Otázka • člen dělivý, • sloveso dělat + člen dělivý	Osobnostní a sociální výchova • poznávání lidí já a moje okolí, poznávání lidí ve třídě VDO: parta – pozitivní a negativní vztahy v kolektivu dětí rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, HV-píseň Z – cestování, orientace na mapě ICT – vyhledávání informací na internetu
PSANÍ Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat • napíše krátký jednoduchý popis místa, lidí, volnočasových činností, kalendářního roku • využívá internetu k vyhledávání informací týkajících se JF • napíše jednoduchý jednoduchý e-mail		MeV: vnímání mluveného a psaného projevu, různé typy obsahů, výrazové prostředky
Vytváří vlastní portfolio, tvoří koláže, orientuje se na mapě Francie,	Projekty za využití práce ve dvojici, skupině: kamarádi, rodina, záliby, prázdniny	MeV: práce v realizačním týmu
Pracuje se slovníkem a chápe rozdíly mezi typy slovníků,		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace - Další cizí jazyk
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Jazyk francouzský
 ROČNÍK: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - rozumí důležitým informacím v jednoduché a pomalé promluvě učitele - v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace, která se týká osvojovaných témat - Rozumí pokynům na CD a dokáže na tyto pokyny adekvátně reagovat, dokáže postihnout smysl jednoduchého sdělení rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - žák vybere, přiřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní znak nebo údaj na základě jednoduchých poslechů - odpovídá na jednoduché otázky učitele, které se vztahují k danému poslechu	Témata: Denní režim, každodenní aktivity Hodiny, rozvrh hodin, Školní předměty Popis města, čtvrti, místa ve městě, orientace ve městě Komunikace po telefonu Víkendové aktivity, volné chvíle Paříž Webová stránky mé třídy Francouzská města Francouzské písně Literatura pro děti a mládež	JČ: telefonování, použití správného stylu mluveného slova OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti- organizace volného času OSV: Mezilidské vztahy-webové stránky třídy OSV: Komunikace požádat o něco zdvořilým způsobem, komunikace po telefonu ICT: vyhledávání informací na internetu Příprava jednoduchých projektů Zpracování portfolia HV-písně Z-Paříž Výchova k myšlení v globálních souvislostech-okruh Žijeme v Evropě - Paříž-hlavní město
- dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text - pracuje s textem s malým množstvím neznámé slovní zásoby, kterou si dokáže odvodit nebo vyhledat ve slovníku - rozumí krátkému jednoduchému textu, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadované informace - najde konkrétní informace v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - vyhledá menší množství neznámé slovní zásoby v různých typech slovníků Dokáže odlišit informace, které jsou pro porozumění zásadní od informací, které jsou pro porozumění textu nepodstatné Umí vyhledat zásadní informace v textech v učebnici, v časopisech a na internetu Tvoří otázky a odpovědi na přečtený text Vytvoří telefonní rozhovor přiměřené obtížnosti na známé a jednoduché téma.		objevujeme Evropu-život dětí a mládeže ve francouzských regionech, rozdíly v jejich zvyklostech OSV - sebezpoznání a sebezpojetí - víkendové aktivity

Správně aplikuje slovní zásobu týkající se poznávání hodin.		
MLUVENÍ Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • pozdraví, poděkuje • zeptá se na cestu • zeptá se na přesný čas a podobnou otázku dokáže správně odpovědět • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • popíše roční období • zeptá se na cíl cesty a podobné otázky dokáže zodpovědět • zajistí si ubytování a koupí si jízdenku • popíše svůj domov • popíše svůj vysněný pokoj • vyjádří své přání • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • odpovídá na otázky, které jsou pokládány pomalu a zřetelně, se známou slovní zásobou • odpovídá se na otázky, které se týkají osvojovaných témat • přijme pozvání a odmítne pozvání • odpoví na otázky o oblíbeném jídle • odpovídá na otázky o povinnostech ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí jednoduchým nápisům s vizuální • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným Rozumí monologu či dialogu s menším počtem neznámé slovní zásoby Neznámé tvary je schopen odvodit z kontextu nebo neverbální komunikace Používá správně probrané gramatické jevy	Gramatika: zvratná slovesa • Průběhový čas -être en train • Předložky související s orientací ve městě • Stažené členy • Rozkazovací způsob • Slovesa pouvoir, vouloir, il faut • Číslovky 60-100 • Passé composé-složený čas minulý s pomocným slovesem avoir, přičestí minulé	Mediální výchova • práce v realizačním týmu • počítač, internet jako nezbytná součást práce moderního člověka, vytváření webové stránky, projektů a portfolia • správné využití médií pro výběr důležité informace
Reaguje adekvátně na pokyny učitele. Vypráví o průběhu svého dne, převypráví průběh dne jiné osoby, mluví o svém volném čase i o volném čase jiné osoby		
PSANÍ Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • запиše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat • napiše krátký jednoduchý popis místa,		

lidí, volnočasových činností, kalendářního roku • napíše jednoduchý pozdrav z dovolené nebo jednoduchou pozvánku • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • reaguje na pozvání • odpoví na jednoduchý e-mail • domluví si schůzku • jednoduše popíše cestu Ústně i písemně vyjádří jednoduše svůj názor, popíše své zážitky a dojmy, sestaví krátkou zprávu nebo sdělení, napíše jednoduchý dopis		
Konverzuje jednoduchými frázemi, klade jednoduché otázky a je schopen na jednoduché otázky odpovědět		
Ve skupině se efektivně zapojuje do zadané práce, vyslechne jiné názory a toleruje je, předkládá své myšlenky, návrhy	Projekty-práce ve skupině, plán města, školní rozvrh víkendové aktivity	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace - Další cizí jazyk
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Jazyk francouzský
 ROČNÍK: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - rozumí důležitým informacím v jednoduché a pomalé promluvě učitele - v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace, která se týká osvojovaných témat - Rozumí pokynům na CD a dokáže na tyto pokyny adekvátně reagovat, dokáže postihnout smysl jednoduchého sdělení rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - žák vybere, přiřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní znak nebo údaj na základě jednoduchých poslechů - odpovídá na jednoduché otázky učitele, které se vztahují k danému poslechu rozumí jednoduchému a zřetelně vyslovovanému telefonickému rozhovoru a dokáže porozumět důležitým informacím MLUVENÍ Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů - pozdraví, poděkuje - zeptá se na cestu - zeptá se na přesný čas a podobnou otázku dokáže správně odpovědět sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - popíše roční období - zeptá se na cíl cesty a podobné otázky dokáže zodpovědět - zajistí si ubytování a koupí si jízdenku - popíše svůj domov - popíše svůj vysněný pokoj - vyjádří své přání odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného	Volná reprodukce přečteného textu nebo textu vyslechnutého Lokalizace události v čase a prostoru Vyjádření data a trvání události Názvy zemí Prázdninové aktivity Předpověď počasí, představení osoby a přátel, požádat o osobní informace, otázka na návyky a zvyklosti jiné osoby, návrhy, pozvání, rada, zdraví přijmout nebo odmítnout návrh, mluvit o budoucích událostech, stravovací návyky, vyjádření množství	CJ: psaní dopisu, popisu, e-mailu Zeměpis: realie evropských zemí ICT: vytvoření jednoduchých projektů, portfolia, koláž

času a podobné otázky pokládá • odpovídá na otázky, které jsou pokládány pomalu a zřetelně, se známou slovní zásobou • odpovídá se na otázky, které se týkají osvojovaných témat • přijme pozvání a odmítne pozvání • odpoví na otázky o oblíbeném jídle • odpovídá na otázky o povinnostech ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí jednoduchým nápisům s vizuální • v jednoduchých textech rozumí významu klíčových slov na základě odhadu z kontextu • Rozumí základním informacím v textech informativního charakteru rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text • pracuje s textem s malým množstvím neznámé slovní zásoby, kterou si dokáže odvodit nebo vyhledat ve slovníku rozumí krátkému jednoduchému textu, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadované informace • Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory • v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • najde konkrétní informace v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • vyhledá menší množství neznámé slovní zásoby • Dokáže vyhledat určitý druh informací v textech informativního charakteru a požadovanou informaci z nich vybrat • v různých typech slovníků • žák vybere, přiřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní znak nebo údaj na základě jednoduchých textů Postihne hlavní smysl přečteného sdělení včetně důležitých detailů		
Mluví o volném čase, podá osobní informace, Popíše své stravovací návyky, popíše blízkou osobu, kamaráda Porozumí autentickým textům Pochopí informace převážně informativního charakteru – v oznámeních, na plakátech, v katalozích Rozumí úryvkům autentických textů,	Témata: Profese Předměty a školní zařízení, Členové rodiny, čas, sporty, volné chvíle, popis osoby – přídavná jména popisná, barvy Můj kamarád Jídlo, stravování doma a v restauraci, francouzská kuchyně	OSV: seberegulace a sebeorganizace, osobnostní a morální rozvoj- • zvládání vlastního chování • řešení různých situací • organizace volného času, plánování učení, • péče o zdraví stanovení cílů, vztahy mezi žáka

dokáže z textu odvodit neznámou slovní zásobu PSANÍ Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • запиše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat • napíše krátký jednoduchý popis místa, lidí, volnočasových činností, kalendářního roku • napíše jednoduchý pozdrav z dovolené nebo jednoduchou pozvánku stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • reaguje na pozvání • odpoví na jednoduchý e-mail • domluví si schůzku • jednoduše popíše cestu	Lidské tělo Komunikace po telefonu Příroda, počasí Plnění úkolů k textu za pomoci slovníku nebo dalších jazykových materiálů Francouzská píseň	ve třídě VMEGS Žijeme Evropě: frankofonní osobnosti, kulturní zajímavosti, volný čas Francouzů, francouzská města MuV - kulturní difference, multikulturalita
	Gramatika: • Časování sloves (revision) • Členy-dělivé, stažené • Zápor • Rod podst. a příd. jmen, • Otázka intonací, pomocí est-ce que, inverzí, tázací zájmena	MuV: • princip sociálního smíru a solidarity, v konzumní společnosti, • odstranění předsudků na základě odlišnosti • specifika oblékání a role oděvu ve světě
Používá slovníky dvojazyčné i výkladové	Blízká budoucnost Sloveso aller Členy určité, neurčité, dělivé, stažené Sloveso boire, manger, prendre Fráze související s lidským tělem a zdravím Slovesa pouvoir, vouloir Rozk. způsob	OSV: Sebepoznání, sebepojetí Stravovací návyky, péče o zdraví, vyvážená strava, pobyt na čerstvém vzduchu OSV: Mezilidské vztahy-spolupráce mezi členy rodiny, domácí práce
Orientuje se v reáliích francouzsky mluvících zemí a srovnává je s reáliemi mateřské země	Aktivity dětí ve Francii Francouzská města, regiony, hory, řeky – video, internet, publikace, francouzská literatura	
Přirozeně a jazykově správně reaguje v dialogických situacích denního života	Interview se slavným člověkem (zpěvák, sportovec, herec) Získání informací – škola, kamarádi-test question/reponse	
Dokáže samostatně vést jednoduchý dialog	Popíše jednoduchý zdravotní problém	
Napíše jednoduché sdělení a formálně správně napíše krátkou zprávu	Dopisy přátelům, pohlednice z dovolené, e-mail	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace - Další cizí jazyk

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Jazyk ruský

ROČNÍK: sekunda, tercie, kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	Pravidla výslovnosti a pravopisu, nácvik jednotlivých písmen ruské abeky	sekunda	OSV - sociální rozvoj - komunikace
- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím, a jednoduchým větám	Pozdravy Oslovení Představování, poděkování		
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	Otázky na osoby, jejich představení, Pojmenování předmětů		
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	Přítomný čas pravidelných sloves		
- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	Přídavná jména přivlastňovací Číslovky 1 - 100, slovesa žít, znát, mluvit		
- sdělí ústně i písemně základní údaje o sobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	Rodina Kamarádi Volné chvíle Dny v týdnu		
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	Poslechová cvičení Vyprávění v přítomném čase – Můj denní režim		
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	Tvoření otázky a záporu v ruštině, osobní zájmena, časování sloves být, učit se, dívat se		VMEGS - Evropa a svět nás zajímá
- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	Požádat zdvořile o určité informace, odpovídat na požadované otázky Podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4		
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	Přivlastňovací zájmena, Názvy profesí mužů a žen, časování slovesa chtít	tercie	
Srovnává využití svého volného času a svých vrstevníků žijících v Rusku. Ve sdělení správně používá probrané gramat. struktury	Zájmy. Co se komu líbí, nelíbí, 7. p. j. č. vybraných podstatných jmen		VMEGS - objevujeme Evropu Život dětí a mládeže v evropských regionech a rozdíly v jejich zvyklostech
Orientuje se v textu a reaguje na otázky k přečtenému textu Klade otázky jednoduchým způsobem a na otázky také	Volný čas v životě Rusů, zvrtná slovesa		Cestování - životní styl jiných národů v evropských zemích

odpovídá			
Orientuje se v reáliích zemí, kde se mluví rusky, dokáže najít rozdíly a srovnává s reáliemi mateřské země. Vyjadřuje ústně i písemně svůj názor.	Dopisování, seznamovací inzerát		VMEGS - objevujeme Evropu, OSV - osobnostní a sociální rozvoj MuV - multikulturalita
Používá slovníky dvojjazyčné i výkladové	Slovesné vazby hrát na čem, hrát co		
Umí vyhledat zásadní informace v textech v učebnici, v časopisech a na internetu Postihne detailní informace v textu Orientuje se v reáliích rusky mluvících zemí a srovnává je s reáliemi mateřské země Rozumí úryvkům autentických textů, dokáže z textu odvodit neznámou slovní zásobu Napíše dopis, e-mail svému kamarádovi Žák vytváří vlastní portfolio (založeno od sekundy-umí třídit materiály, používá vlastní hodnocení své práce, je schopen kriticky vyjádřit klady a zápory své práce- autoevaluace	Jazykové kurzy, orientace ve školní budově Mapa Ruska, její regiony, města, média, slavné osobnosti Oblíbené předměty, předložkové vazby odlišné od češtiny V obchodním centru, časování sloves koupit, zeptat se, vzít si Pozvánka na návštěvu Prahy, informace o Praze pro zahraniční turisty Vytváření projektů na zadaná témata (v každém ročníku-individuálně, ve skupinách, prezentace)	kvarta	EV - lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka k ŽP VMEGS - jsme Evropané, VDO, OSV Z-orientace na mapě MuV - kulturní difference, multikulturalita MeV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VMEGS -Evropa a svět nás zajímá ICT Práce s ICT-internet, vyhledávání informací, práce s webovými odkazy, vytváření jednoduchých projektů, Správné využití médií pro výběr informací OSV - osobnostní a morální rozvoj (při práci ve skupině na projektu, respektování druhých) Práce v realizačním týmu

5.2. Matematika a její aplikace

5.2.1. Předmět Matematika

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem tohoto předmětu je naplňování výstupů stanovených Rámcově vzdělávacím programem základního vzdělání. Vyučovací předmět Matematika je založen na aktivních činnostech, vycházejících z matematických znalostí a vědomostí. Jde o získávání tzv. matematické gramotnosti, tj. schopnosti pracovat s matematickými objekty a užívat matematiku v reálných situacích a v praktickém životě. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinkách, na sebekontrolu, na logické hry, úkoly a soutěže. Matematické vzdělání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům, pojmům a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují algoritmy řešení, terminologii, symboliku a jejich praktické použití.

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět matematika na nižším stupni víceletého gymnázia navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na prvním stupni ZŠ. V primě až kvartě je hodinová dotace 4 hodiny týdně. UP sestaven tak, aby došlo ke střídání kapitol z algebry, geometrie, statistiky. Lze zařazovat hodinu ryze zaměřenou na cvičení.

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Výchovné a vzdělávací postupy a strategie, které vedou v matematice k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vytváření zásoby matematických nástrojů – mat. operace,
- algoritmy, řešení úloh TO – Číslo a proměnná
- vytváření rozvoje schopnosti abstraktního a logického myšlení
TO – Závislosti, vztahy a práce s daty
- využívání stručného používání matematického jazyka a symboliky
TO - Geometrie v rovině a v prostoru
- zařazení problémových a logických úloh, hádanek, kvízů, rébusů
TO – Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Kompetence komunikativní

- vést žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů
- v logickém sledu TO – Číslo a proměnná
- využívání komunikačních a informačních prostředků pro řešení
- úkolů, orientace v grafech, tabulkách a diagramech
TO – Závislosti, vztahy a práce s daty

Kompetence k řešení problémů

- ověřování hypotéz pomocí příkladů a protipříkladů TO – Číslo a proměnná
- nabízení žákům dostatku příkladů, vycházejících ze života,
- vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
TO – Geometrie v rovině a v prostoru
- různé varianty řešení úloh, objevování různých cest, provádění
- rozboru úkolů, tvorba plánů řešení, odhad výsledků,

- volba správného postupu, vyhodnocení správnosti
- výsledku vzhledem k zadání TO – Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Kompetence pracovní

- tvorba počítačových programů – jednoduché úkoly
TO – Závislosti, vztahy a práce s daty
- modelování a výroba těles
TO – Geometrie v rovině a v prostoru

Začlenění průřezových témat do předmětu matematika

Environmentální výchova - slovní úlohy s biologickou tematikou, slovní úlohy pohybové,

Mediální výchova – práce v realizačním týmu, statistická šetření – sledování a zpracování dat a údajů v terénu.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět, Matematický Klokán

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní a morální rozvoj ... matematická olympiáda, dobrovolné řešení nadstandardních, úloh ve volném čase, reprezentace školy, získávání nových zkušeností.

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Matematika a její aplikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Matematika

ROČNÍK: prima, sekunda, tercie, kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
-čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla -provádí početní operace s přirozenými čísly, z paměti i písemně -provádí odhady a kontrolu výpočtů -zaokrouhluje -umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose	PŘIROZENÁ ČÍSLA -čtení a zápis čísla v desítkové soustavě -zobrazení na číselné ose -početní operace	prima	Fyzika a ICT: numerické výpočty
-zná pojem násobek a dělitel -umí použít znaky dělitelnosti -rozumí pojmu prvočíslo a číslo složené -rozloží číslo na součin prvočísel -určuje a užívá společné násobky a společné dělitele -umí najít nejmenší společný násobek a největší společný dělitel -umí řešit slovní úlohy s využitím dělitelnosti -modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přir. čísel	DĚLITELNOST PŘIR. ČÍSEL -násobek, dělitel -znaky dělitelnosti -prvočíslo, číslo složené -společný násobek a společný dělitel -slovní úlohy	prima kvarta	Environmentální výchova: slovní úlohy na téma lidské aktivity a životní prostředí
-čte a zapisuje desetinná čísla -umí zobrazit desetinná čísla na číselné ose -porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla -provádí početní operace s desetinnými čísly	DESETINNÁ ČÍSLA -čtení a zápis čísla v desítkové soustavě -zobrazení na číselné ose -porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel -početní operace	prima	Fyzika a chemie: numerické výpočty
-zapisuje zlomkem část celku -převádí zlomky na desetinná čísla a naopak -porovnává zlomky -provádí početní operace se zlomky	ZLOMKY -čtení a zápis zlomku -vztah mezi zlomky a desetinnými čísly -zobrazení na číselné ose -převrácený zlomek -smíšené číslo -složený zlomek -početní operace se zlomky	prima sekunda	Fyzika a chemie: numerické výpočty
-rozlišuje kladná a záporná čísla -umí zobrazit celá čísla na číselné ose -chápe pojem opačné číslo -provádí početní operace s celými čísly -určí absolutní hodnotu čísla a chápe její geometrický význam	CELÁ ČÍSLA -čtení a zápis čísla -zobrazení na číselné ose -opačné číslo -početní operace -absolutní hodnota	sekunda kvarta	Fyzika, chemie, biologie: numerické výpočty Dějepis: data, správná představa časové osy
-umí zobrazit racionální čísla na čís. ose -chápe pojem racionální číslo a umí je vyjádřit různými způsoby -provádí početní operace s racionálními čísly -porovnává racionální čísla -analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	RACIONÁLNÍ ČÍSLA -zobrazení na číselné ose -početní operace -porovnávání	sekunda kvarta	Fyzika, chemie, biologie: numerické výpočty
	PROCENTA	sekunda	Chemie:

-chápe pojem 1 % -užívá základní pojmy procentového počtu -počítá procentovou část, počet %, celek -chápe pojem promile -řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	-pojem procento -základ, procentová část, počet procent -promile -slovní úlohy	kvarta	koncentrace Biologie: výpočty s procenty Environmentální výchova: slovní úlohy na téma živ. prostředí
- určí 2. mocninu a odmocninu výpočtem nebo pomocí kalkulatoru -užívá 2. mocninu a odmocninu ve výpočtech -umí odhadnout výsledek -chápe pojem reálné číslo -zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností -účelně využívá kalkulator	MOCNINY, ODMOCNINY -pojem mocnina, odmocnina -čtení a zápis mocnin a odmocnin -určení 2. mocniny a odmocniny -odhad výsledku -pojem reálné číslo	tercie kvarta	Fyzika: numerické výpočty
-zapiše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $n \in \mathbb{N}$ -provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	MOCNINY S PŘÍROZE-NÝM MOCNITELEM -čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem -zápis čísla pomocí mocnin deseti -početní operace s mocninami s přir. mocnitelem	tercie	Fyzika, chemie, biologie: numerické výpočty
-rozumí pojmu výraz -určí hodnotu číselného výrazu -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním -umí dosadit do výrazů s proměnnou -provádí početní operace s výrazy -provádí početní operace s lomenými výrazy -užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	VÝRAZY -číselné výrazy -proměnná, výrazy s proměnnou -úpravy výrazů -lomené výrazy	tercie	Fyzika: úpravy výrazů
		kvarta	
-rozumí pojmem jednočlen a mnohočlen -provádí početní operace s mnohočleny -užívá vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$ -umí vytknout výraz před závorku	MNOHOČLENY -pojem jednočlen a mnohočlen -početní operace s mnohočleny -vzorce, vytýkání -úprava výrazů na součin	tercie	Fyzika: úpravy výrazů
-užívá a zapisuje vztahy rovnosti -řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav -provádí zkoušku řešení -umí vyjádřit neznámou ze vztahu	LINEÁRNÍ ROVNICE -rovnost výrazů -pojem rovnice -ekvivalentní úpravy rovnic -zkouška rovnice -rovnice s neznámou ve jmenovateli -podmínky řešitelnosti	tercie	Fyzika: vyjádření neznámé ze vzorce, výpočty pomocí rovnic
		kvarta	
-chápe a zapisuje vztahy nerovnosti -rozumí pojmu interval a umí jej zapsat i zaznačit na reálné ose -rozlišuje typy intervalů -řeší lineární nerovnice a jejich soustavy -zapisuje výsledky lineárních nerovnic a umí je znázornit graficky	LINEÁRNÍ NEROVNICE, SOUSTAVY NEROVNIC -nerovnost -interval -lineární nerovnice -soustavy lineárních nerovnic	kvarta	

-řeší soustavu lineárních rovnic -používá metodu sčítací a dosazovací -provádí zkoušku řešení -formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	SOUSTAVY ROVNIC -soustava lineárních rovnic -metody řešení soustav -typy výsledků	kvarta	Fyzika: numerické výpočty
-rozumí kvadratickému trojčlenu -umí řešit kvadratickou rovnici pomocí diskriminantu a vzorce -rozlišuje typy výsledků řešení kvadratické rovnice -umí upravit kvadratickou rovnici na součinný tvar	KVADRATICKÁ ROVNICE -pojem kvadratické rovnice -pravidla pro výpočet kvadratické rovnice -typy výsledků	kvarta	Fyzika, chemie: numerické výpočty
-matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů -zvolí neznámou, sestaví rovnici a vyřeší ji -umí zdůvodnit zvolený postup řešení -umí ověřit správnost řešení	SLOVNÍ ÚLOHY -řešení slovních úloh pomocí lineárních rovnic -řešení slovních úloh pomocí soustav rovnic	tercie kvarta	Fyzika: využití ve výpočtech Environmentální výchova: slovní úlohy na téma lidské aktivity a životní prostředí
	2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
-umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami -zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru -dělí celek na části v daném poměru -pracuje s měřítky map a plánů -určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti -umí je vyjádřit tabulkou, grafem a zápisem -chápe princip trojčlenky a využívá ji při řešení slovních úloh -řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem	POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST -pojmy poměr a úměrnost -zvětšení a zmenšení v daném poměru -měřítko -přímá a nepřímá úměrnost -trojčlenka -slovní úlohy	sekunda kvarta	Fyzika: vztahy mezi veličinami Chemie, biologie, fyzika: výpočty pomocí trojčlenky, poměry Zeměpis: měřítko plánů a map
-umí sestavit osy x, y v pravoúhlé soustavě souřadnic -dokáže zakreslit body a jednoduché útvary v prav. soustavě souřadnic -dokáže vyčíst souřadnice bodu v pravoúhlé soustavě souřadnic	PRAVOÚHLÁ SOUSTAVA SOUŘADNIC -reálné osy x a y -souřadnice bodů -vztahy, vlastnosti	sekunda tercie kvarta	ICT: grafické znázorňování
-chápe pojem funkce a pozná ji v grafu -určí definiční obor a obor hodnot funkce -pozná další vlastnosti funkce -určí funkční vztah pomocí rovnice, tabulky a grafu -zná vlastnosti lineární funkce	LINEÁRNÍ FUNKCE -pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce -lineární funkce a její vlastnosti -souvislost lineární funkce s přímou úměrností -práce s lineární funkcí	kvarta	Fyzika: zakreslování vztahů mezi veličinami ICT: tvorba programů OSV: jízdní řády, orientace v grafech Projekty ve skupinách
-rozlišuje typy funkcí a dokáže určit jejich vlastnosti -umí načrtnout kvadratickou a lineární lomenou funkci -umí sestavit tabulku -užívá funkční vztahy při řešení úloh	FUNKCE KVADRATICKÁ A LINEÁRNÍ LOMENÁ -pojem kvadratická funkce a její vlastnosti -lineární lomená funkce a její vlastnosti -vztahy mezi funkcemi -slovní úlohy	kvarta	Fyzika, chemie: ve výpočtech

-rozdlišuje funkce $\sin x$, $\cos x$, $\operatorname{tg} x$, $\operatorname{cotg} x$ -umí najít vztahy mezi goniometrickými funkcemi v pravoúhlém trojúhelníku -umí využít goniometrické funkce ve slovních úlohách -umí použít při výpočtech kalkulátor	GONIOMETRICKÉ FUNKCE -pojem funkce $\sin x$, $\cos x$, $\operatorname{tg} x$ a $\operatorname{cotg} x$ a jejich vlastnosti a vztahy -gon. funkce v pravoúhlém trojúhelníku -slovní úlohy	kvarta	Fyzika: výpočty, vlnění
-chápe statistické pojmy a jejich vztahy -zaznamenává výsledky statistických šetření do tabulek -vyhledává a vyhodnocuje jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách -porovnává soubory dat -čte a sestavuje diagramy -dokáže vybrat vhodný typ diagramu pro danou úlohu	STATISTIKA, DIAGRAMY -základní statistické pojmy -statistické soubory, práce s daty -typy diagramů -slovní úlohy	Tercie kvarta	Fyzika: zpracování dat do tabulek a diagramů při laboratorních pracích Mediální výchova: statistické zpracování dat v terénu, praktické použití stat. šetření, práce v realizačním týmu
-chápe základní pojmy finanční matematiky -umí vypočítat úroky a orientuje se v základních typech úrokování -umí řešit jednoduché slovní úlohy	FINANČNÍ MATEMATIKA -základní pojmy finanční matematiky -úrok, úrokování -slovní úlohy	kvarta	Projekty ve skupinách. OSV: využití při osobních vkladech peněz a Výpočtech úroků, zisků či dluhů
	3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
-rozdlišuje druhy čar -používá technické písmo k popisu geometrických útvarů -rozumí pravidlům kótování a umí je použít při tvorbě a čtení jednoduchých technických výkresů	ZÁKLADNÍ PRAVIDLA RÝSOVÁNÍ -druhy čar -tloušťky čar -technické písmo -kótování	prima kvarta	Estetická výchova výtvarná: práce s druhy čar ICT: práce v grafickém režimu Fyzika: el. obvody,
-užívá a rozlišuje pojmy přímka, úsečka, polopřímka -načrtává a rýsuje geometrické útvary -převádí jednotky délky, plochy a hmotnosti -umí vypočítat obvod a obsah čtverce a obdélníku -charakterizuje a třídí základní geometrické útvary	ROVINNÉ ÚTVARY, VLASTNOSTI, VZORCE -rovina, bod, přímka a její části -délkové a plošné jednotky -jednotky hmotnosti -čtverec a obdélník, jejich vlastnosti -obvod a obsah čtverce a obdélníku	prima	Fyzika: měření délek, výpočet obsahů útvarů, převody jednotek ICT: práce v grafickém režimu Výroba modelů
-určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti -pojmenuje, znázorní a správně užívá pojmy strana, vrchol, úhel, výška, těžnice, těžiště, střední příčka, kružnice vepsaná a opsaná -umí je sestrojit	TROJÚHELNÍK -pojem, druhy -vnitřní a vnější úhly -trojúhelníková nerovnost -výšky, těžnice a střední příčky v trojúhelníku -kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku -obvod trojúhelníku	prima	Zeměpis: určování zeměpisné polohy Fyzika: těžiště Výroba modelů.
-charakterizuje a třídí základní rovinné	DALŠÍ ROVINNÉ ÚTVARY -čtyřúhelníky, jejich rozdělení	sekunda	Fyzika: výpočty ICT:

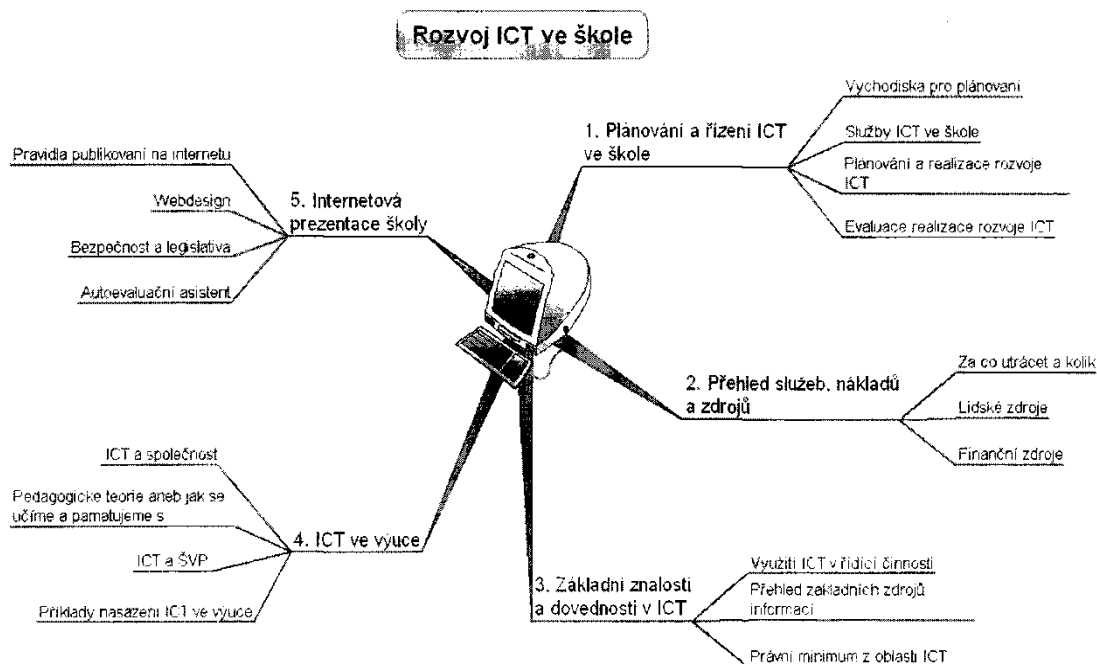
útvary -načrtává a rýsuje rovinné útvary -odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	a vlastnosti -kruh, kružnice -mnohoúhelník -obvody a obsahy útvarů -obsah trojúhelníku	tercie kvarta	práce v grafickém režimu Výroba modelů
-rozumí pojmu úhel -narýsuje a změří úhel -určuje velikost úhlu měřením a výpočtem -umí graficky přenést úhel a sestrojít osu -rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů -pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, souhlasných a střídavých -provádí početní operace se stupni, minutami a vteřinami	ÚHLY -pojem úhel, rýsování, měření a přenášení úhlů -osa úhlu -typy úhlů, vlastnosti -početní operace s úhly -grafické sčítání a odčítání -jednotky úhlu a práce s nimi -typy označení úhlů	Prima kvarta	Zeměpis: určování zeměpisné polohy Fyzika: výpočty např. v mechanice a optice
-umí provést jednoduché konstrukce -využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh -rozumí pojmu Thaletova kružnice -řeší konstrukční úlohy pomocí náčrtu, rozboru, popisu konstrukce, konstrukce a zjištění počtu řešení	KONSTRUKČNÍ ÚLOHY -jednoduché konstrukce -množiny bodů dané vlastnosti -Thaletova kružnice -konstrukční úlohy a jejich části	sekunda tercie kvarta	ICT: tvorba programů Projekty ve skupinách.
-rozliší odvěsny a přeponu v pravoúhlém trojúhelníku -rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty -využívá Pythagorovu větu při výpočtech délek stran v rovině a v prostoru -umí využít poznatky ve slovních úlohách -zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	PYTHAGOROVA VĚTA -pojem Pythagorova věta -výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku -užití Pythagorovy věty v úlohách	Tercie kvarta	Fyzika: výpočty Referáty na téma odvození Pythagorovy věty.
-pozná útvary přímo a nepřímo shodné -umí načrtnout shodné útvary ve čtvercové síti -pozná útvary osově souměrné -umí najít osy souměrnosti útvarů -pozná útvary středově souměrné -umí najít střed souměrnosti útvarů -načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar -chápe věty o shodnosti trojúhelníků -užívá věty o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách	SHODNOST -shodné útvary -přímá a nepřímá shodnost -osová souměrnost -útvary osově shodné -sestrojení obrazce v osově souměrnosti -středová souměrnost -útvary středově souměrné -sestrojení obrazce ve středové souměrnosti -věty o shodnosti trojúhelníků	prima Sekunda kvarta	Fyzika: optika, atd. Práce ve skupinách.
-rozliší podobné a shodné útvary -užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách -užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	PODOBNOST -pojem podobnost -věty o podobnosti trojúhelníků -použití v úlohách	kvarta	Zeměpis: mapy, zmenšení zemského povrchu
-užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí -určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti -umí načrtnout jednotlivá tělesa, narýsovat síť a tělesa vymodelovat -umí narýsovat i načrtnout kvádr a krychli ve volném rovnoběžném promítání	PROSTOROVÉ ÚTVARY, VLASTNOSTI, VZORCE -jednotky objemu -zobrazování těles -volné rovnoběžné promítání -krychle a kvádr -další hranoly -válec	prima	Estetická výchova výtvarná: perspektiva Fyzika: výpočty Přírodopis: krystalické mřížky nerostů

- načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině - odhaduje a vypočítá povrch i objem jednotlivých těles pomocí vzorců - využívá znalostí o tělesech ve slovních úlohách - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - umí zobrazit tělesa v nárysu a půdorysu	- kužel, jehlan, koule - sdružené průměty těles, pravouhlé promítání - slovní úlohy	sekunda tercie kvarta	Tvorba modelů těles.
	4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
- pochopí princip zadané úlohy, dokáže vymyslet řešení a odhadovat výsledky - postupně odvozuje jednotlivé kroky řešení - vyřeší logické problémy buď intuitivně, nebo pomocí algoritmu - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	NESTANDARDNÍ ÚLOHY - číselné a logické řady - rébusy, zebry, hádanky, magické čtverce, logické úlohy a problémy - matematické hry pro jednoho nebo dva hráče	prima sekunda tercie kvarta	Samostatná práce doma nebo soutěže ve třídě, mezi jednotlivci nebo skupinkami žáků. Osobnostní a sociální výchova: sebezdokonalování, soutěživost, získávání nových zkušeností, dobrovolné řešení těžších úloh
- snaží se vyřešit úlohy matematických soutěží na základě všech získaných matematických vědomostí a zkušeností	MATEMATICKÉ SOUTĚŽE - Pythagoriáda - Matematický klokan - Matematická olympiáda	prima sekunda tercie kvarta	Výchova k myšlení v evropských souvislostech: Klokan-celo-světová soutěž, probíhající v 1 den na celém světě, se stejným textem

5.3. Informační a komunikační technologie

5.3.1. Předmět Informatika

Obsahová náplň

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

- realizován v PRIMĚ, TERCII a KVARTĚ po jedné hodině týdně (všichni žáci získají základy práce na počítači pro vstup na střední školy)
- žáci budou v hodině děleni do dvou skupin. Učební osnovy jsou tedy zpracovány jednotně pro obě skupiny. V KVARTĚ se vychází z toho, že žák zvládá základy práce na počítači, úvodní opakování tuto úroveň sjednocuje a vytváří tak podmínky pro zpracování projektu ročníkové práce.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

V každé učebně PC, PC učebna, Multimediální učebna, literatura, do hodin mohou být přizváni odborníci z praxe k přednesu specifických témat, projektová činnost, účast na výstavbě www a intranetu, zaveden kroužek ICT 2 h týdně

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie — některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Informační a komunikační technologie

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Informatika

ROČNÍK: prima, tercie, kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Umí korektně zapnout a vypnout stanici a přihlásit se do a odhlásit ze sítě.	Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě	prima	
Vysvětlí význam pojmu HARDWARE, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače.	HW – HARDWARE Skříň (základní jednotka) - procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD) Periferie – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, skener, reproduktory,		
Vysvětlí význam pojmu SOFTWARE.	SW – SOFTWARE = programy		Příklady výukových programů pro různé předměty. VDO – SW pirátství
Orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, Delete, Shift, Windows,...). Při práci s myší, ovládá základní operace: klik - výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem, dvojklik, klik pravým tlačítkem – místní menu.	Práce s klávesnicí a myší • části klávesnice • pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení		
S použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit.	Grafika • programy na tvorbu obrázků • uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku • základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary ...)		Matematika – geometrické útvary v rovině. OSV – kreativita
Ve Wordu dokáže napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel, otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, příp. vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu. Dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinde, příp. pod jiným názvem.	Textové editory • pojem: textové editory (příklady: T602, NotePad, Write, Word ...) • uložení, otevření souboru • pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) • označení části textu do bloku • psaní, oprava textu (vel. pís. s diakritikou, další znaky) • základní typografická pravidla (psaní mezer za interpunkčními a dalšími znaky) • písmo – typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva (panel nástrojů) • zarovnání odstavce (panel nástrojů) vložení obrázku - WordArt, klipart – formát obrázku (velikost, barvy a čáry – výplň a ohraničení)		MeV – znalost jednoduchých prostředků pro tvorbu jednoduché textové prezentace, vhodné možnosti zvýrazňování, typografická pravidla
Nezaměňuje pojmy Internet a web.	Internet: • co to je, kdy vznikl, služby Internetu		MDV – kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů EGS – vyhledávání

			informací o světě MKV – komunikace s lidmi z různých kultur
Dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, smazat zprávu.	El. pošta = e-mail - vztah k Internetu - pojem: poštovní programy (příklady: MS Outlook, MS Outlook Express) - spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv a mazání zpráv		OSV – pravidla komunikace
Na webu dokáže vyhledat stránku o určitém tématu. Z webovské stránky dokáže uložit obrázek.	Www = world wide web = web: - vztah k Internetu - pohyb po webu: - přes hypertextové odkazy - známá adresa - jednoduché vyhledávání - ukládání z webu: - obrázek		Vyhledávání webovských stránek o tématech z různých předmětů. VDO – svoboda slova (i jeho nebezpečí), pluralita názorů
Orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky. Dokáže vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně je odstranit.	Práce se složkami a soubory: - nejznámější manažery (M602, Správce souborů, Tento počítač, Průzkumník, ...) - pojmy: disk (logický), složka (adresář), soubor - postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru		
	Přihlášení a odhlášení ze sítě. Bezpečnost práce v síti (hesla).	tercie	
Rozlišuje pojmy hardware a software. Dokáže vysvětlit funkce procesoru, operační paměti a pevného disku a jakým způsobem ovlivňují výkon počítače. Zná jednotky, kterými se označuje výkon procesorů a kapacita paměti. Dokáže vysvětlit pojem periferie a zařadit sem nejběžnější zařízení. Dokáže vysvětlit pojem software, zná základní skupiny software a dokáže vysvětlit, jaké programy sem zařazujeme, k čemu takové programy slouží.	HARDWARE — SOFTWARE - vysvětlení pojmů HW – základní jednotka (procesor, pevný disk, operační paměť, mechaniky + vnější paměťová média, karty, porty, zdroj, základní deska) - jednotky: výkon procesoru (Hz), kapacita paměti (B) a jejich násobky (K, M, G, T) HW – periferie (klávesnice, myš, monitor, tiskárny, reproduktory, ...) SW – operační systémy, aplikace, utility, antivirové programy, komprimační programy		Výukové programy. VDO – SW pirátství
Suverénně pracuje s myší, orientuje se na klávesnici a uspořádává si okna pro svou práci.	Ovládání OS Windows - orientace na klávesnici, důležité klávesy – Enter, Esc, Delete, Backspace, kurzorové šipky, Shift... - práce s myší – klik, uchopení a tažení, dvojklik, klik pravým tlačítkem ... - práce s okny – zavřít, minimalizovat na lištu, maximalizovat na celou obrazovku, zmenšit do původní velikosti, změna velikosti nemaximalizovaného okna, posun okna za		Ovládání výukových programů.

	titulkový pruh, rolování obsahem okna (posuvníky), přepínání mezi okny		
Samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě	Práce se složkami a soubory: postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky)		
Dokáže vysvětlit pojem Internet a uvést jeho význam. Zná základní služby Internetu a k čemu slouží.	Internet: co to je, kdy vznikl, služby Internetu (e-mail, www, el. konference, e-banking, ... příp. telnet, ftp)		EGS – vyhledávání informací o světě, MKV – komunikace s lidmi z různých kultur
El. poštu dokáže používat pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů (prací, úkolů).	El. pošta = e-mail - přístup k poště (samostatná služba, přes web. rozhraní) - poštovní programy - spuštění programu - napsání zprávy, čtení došlé zprávy, smazání došlé zprávy - odpověď (Reply) a poslat kopii došlé zprávy dál (Forward) - připojení přílohy (Attachment) k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy		OSV – pravidla komunikace
Web používá jako zdroj informací.	Www = world wide web = web: - pojmy: hypertext, multimediální - pohyb po webu: - přes hypertextové odkazy - známá adresa - vyhledávání - ukládání z webu: - obrázek - celá stránka - vykopírování části textu		Web jako informační zdroj o tématech probíraných i v jiných předmětech. VDO – svoboda slova (i nebezpečí), pluralita názorů EGS – Internet jako nástroj, který žáky učí uvažovat v evropských a globálních souvislostech (Internet – svět bez hranic)
Dokáže vytvořit vlastní dokument nebo upravit existující a změny uložit. Umí změnit vlastnosti písma a odstavců. Do dokumentu dokáže vložit jakýkoliv obrázek, upravit jeho vlastnosti a vhodně jej umístit do textu. Dokáže vytvořit jednoduchou tabulku, naplnit ji údaji, upravit její vzhled podle potřeb a umístit ji do textu.	Textové editory – Word - otevření, uložení změn, uložení jako (na jiné místo, pod jiným jménem) - pohyb v dokumentu, označení části textu (klávesnice, myš) - pojmy: slovo, věta, odstavec – jak je chápe Word, zobrazení netisknutelných znaků - změna vlastností písma (panel nástrojů, menu: Formát – Písmo) - psaní textu, diakritika, základní typografická pravidla, vložení symbolu (znaky, které nejsou na klávesnici) - změna vlastností odstavce (panel nástrojů, menu: Formát – Odstavec) - vložení obrázku (klipart, WordArt, automatické tvary, obrázek ze souboru do textového pole), nastavení vlastností: pravé tl. myši – Formát objektu (velikost, barvy a čáry, obtékání), vytvoření obrázku v grafickém editoru a vložení do Wordu - pojmy: buňka, řada, sloupec - vytvoření jednoduché tabulky, naplnění údaji, změna vlastností tabulky vč. přidávání a		CJ: - odlišnosti v psaní rukou a na počítači, - typografické zásady při psaní textů (slohových prací, referátů) MEV: - znalost používání vhodných prostředků pro tvorbu textového mediálního sdělení (příspěvek do novin) - spolupráce vybraných žáků při tvorbě Školních novin

	ubírání řad nebo sloupců • spolupráce s Excelem		
Týmy prezentují svou ročníkovou práci před ostatními spolužáky ve skupině.	Prezentace • ústní projev (verbální a neverbální složka) prezentační technika (SW, technika) • PowerPoint – tvorba jednoduché prezentace		OSV – tvořivost, pravidla komunikace, VDO – prezentace, diskuse a argumentace
	Společné shrnutí a zhodnocení celého procesu tvorby ročníkové práce.		
Samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě.	Stručné zopakování základní látky: Práce se složkami a soubory: • připomenutí postupů vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky)	kvarta	OSV – výchova k samostatnosti a odpovědnosti za vlastní svěření prostředky
Má přehled o vývoji výpočetní techniky. Dokáže popsat jednotlivé součásti počítače a jejich funkcí z hlediska celkového fungování počítače. Chápe fungování počítačových sítí.	Teorie: opakování – vývoj VT, HW, SW, síť		
Dokáže upravit vzhled dokumentu.	Word: formát písma a odstavce styly, generování obsahu vzhled stránky, číslování, záhlaví a zápatí		
Dokáže vytvořit tabulku a graf, upravit jejich vzhled, používat základní vzorce a jednoduché funkce. Vytvořenou tabulku a graf dokáže přenést do textového editoru.	Excel: vytvoření a úprava vzhledu tabulky, vzorce, základní funkce, vytvoření a úprava vzhledu grafu, spolupráce s textovým editorem		
Zná historii vzniku a vývoje Internetu. Zná základní služby Internetu.	Internet: • co to je, kdy vznikl, služby Internetu		EGS – vyhledávání informací o světě
El. poštu suverénně používá pro komunikaci i pro odesílání příloh.	El. pošta = e-mail • připomenutí připojení přílohy (Attachment) k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy		OSV – pravidla komunikace, MKV – možnost komunikace s lidmi z různých kultur
Web používá jako zdroj informací.	Www = world wide web = web: • pohyb po webu: • přes hypertextové odkazy • známá adresa • vyhledávání • ukládání z webu: • obrázek • celá stránka • vykopírování části textu		VDO – svoboda slova (i nebezpečí), pluralita názorů, EV – zdroj informací o ŽP, postojů apod. o vlivu člověka na ŽP

Žáci utvoří týmy (příp. zůstanou jednotlivě) — možnost učit se spolupracovat, řešit problémy a případné konflikty,	Metodologie odborné písemné práce: v průběhu celého roku žáci zpracovávají ročníkovou práci a tak si osvojují postup zpracování písemné odborné práce	kvarta	Český jazyk – sloh OSV – práce v týmu, poznávací schopnosti, kreativita MDV – role autora
Každý tým si zvolí téma vhodného rozsahu, hloubky a také podle toho, jestli mají přístup k dostatečnému množství pramenů informací,	1. etapa: Stanovení tématu • šířka, hloubka tématu, limity při volbě tématu		Volená témata mohou zasahovat do některého předmětu
Žák si dokáže uvědomit šíří jemu dostupných zdrojů informací, umí se v nich orientovat a vyhledávat. O nalezených pramenech dokáže pořídit stručný záznam odpovídající normě ČSN ISO 690.	2. etapa: Získávání informací • prameny informací (ústní, zvukové – přednáška, rozhovor, konference, seminář, rozhlas ; písemné, obrazové – knihy, periodika, normy, letáky, zákony, encyklopedie, TV ...; vlastní zkušenost) • zdroje informací (knihovny –institucionální, soukromé, veřejné, odborné ...; informační střediska, archivy, databáze, web, e-mail ...) • postup vyhledávání, výběru a získávání Informací • záznam o prameni informací		EGS – přístup k informacím ze světa, MDV – zdroje informací – kritické posuzování obsahu apod., VDO – mít na paměti, že na webu je svoboda slova (ráj grafomanů, otázka relevance a validity informací), OSV – duševní vlastnictví, informační etika, autorský zákon, VDO – pochopení významu autorského zákona
Při čtení dodržuje základní zásady. Dokáže si vybrat důležité prameny, vytipovat důležité pasáže. Při studiu pramenů informací dokáže využít možnosti grafického zpracování kopie textu a také si umí udělat poznámky a výpisky. Dodržuje zásady rozlišení doslovného citátu, parafráze a vlastních myšlenek. U poznámek uvádí pramen informací	3. etapa: Studium informací • čtení (zásady, postup studia odborného pramene informací) • grafické zpracování textu (barevnost, podtrhávání, ztrhávání, ...) • samostatné poznámky a výpisky		
Nastudované informace dokáže zpracovat do uceleného dokumentu s logickým postupem výkladu. Pro zpracování využívá své poznatky a schopnosti v práci s textovými a grafickými editory, příp. tabulkovými procesory.	4. etapa: Zpracování informací • struktura písemného projevu (osnova, úroveň, logická struktura) • postup zpracování textu vč. obrazového vybavení • požadavky na rozsah a úpravu dokumentu • informační etika, autorský zákon (citáty, citování použitých pramenů)		MDV – stavba sdělení (písemná odborná práce)

Respektuje zadané požadavky.			
Každý tým dokončí výsledný dokument tak, aby splňoval formální i estetické nároky polo odborné písemné práce středního rozsahu.	5. etapa: Výstup • typy odborných písemných prací (stručná zmínka) • formální náležitosti a grafická úprava výsledné práce		
Týmy prezentují svou ročníkovou práci před ostatními spolužáky ve skupině.	6. etapa: Prezentace • ústní projev (verbální a neverbální složka) • prezentační technika (SW, technika) • PowerPoint – tvorba jednoduché prezentace		OSV – tvořivost, pravidla komunikace, VDO – prezentace, diskuse a argumentace
	Společné shrnutí a zhodnocení celého procesu tvorby ročníkové práce.		

5.4. Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

V této oblasti si žák osvojuje základní znalosti a dovednosti potřebné pro život v demokratické společnosti. Vyučovací dovednosti jsou zaměřeny na zvědavost, kreativitu a zdravý rozvoj osobnosti.

Vzdělávací oblast žákům přibližuje poznatky o dějinných, sociálních a kulturních aspektech lidského života, a také formuje dovednosti a postoje pro život v dnešním světě.

Důležitou součástí vzdělávání a výchovy je podpora zdravého životního stylu, který je nezbytnou prevencí negativních jevů jak u jedince, tak u společnosti.

Oblast zahrnuje tyto vzdělávací obory

- Dějepis
- Výchova k občanství

Průřezová témata

- Výchova demokratického občana
- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

5.4.1. Předmět Dějepis

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka dějepisu je zaměřena na nejdůležitější etapy vývoje lidské společnosti a našeho národa. Žáci se v hodinách dějepisu seznamují s hlavními historickými událostmi a významnými osobnostmi, které rozhodujícím způsobem ovlivnily chod dějin.

Při dějepisném vyučování se bude klást důraz na dějiny českého národa a dějiny regionální v souměřitosti s vývojem v Evropě, přičemž nesmí být opomíjen ani přínos jiných zemí pro rozvoj kultury, vědy a techniky. Žáci by si měli uvědomovat, jakým způsobem žili lidé v jednotlivých civilizacích a jaké dědictví zanechali pro následující generace. Měli by se také naučit chápat dějinné souvislosti a samostatnému přemýšlení nad nově získanými poznatky.

Cílem výuky dějepisu by mělo být rozvíjení zájmu žáků o současnost i minulost vlastního národa, regionu i jiných národů v kontextu s evropským vývojem.

Vzdělávací obsah předmětu Dějepis je vytvořen těmito průřezovými tématy: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Multikulturní výchova.

Výuka dějepisu se realizuje v každém ročníku po dvou hodinách týdně.

K žákům je uplatňován individuální přístup. Velký důraz je kladen na samostatné vyhledávání nových informací /literatura, internet/ a jejich prezentaci prostřednictvím referátů nebo seminárních prací. Žáci vyšších ročníků se mohou také zapojovat do dějepisných soutěží. Důležitá je i práce s dokumenty, která napomáhá rozvíjet kritické myšlení žáků.

K dosažení stanovených cílů využívá učitel rozmanité metody a formy práce. Nezbytnou součástí dějepisného vyučování je práce s učebnicí, atlasem, historickými mapami, dokumenty a časopisy. Žáci využívají i poznatků získaných ve výuce jiných předmětů, při návštěvě muzeí, knihoven, divadelních a filmových představení, výstav atd. Vhodné je zařazování skupinového a projektového vyučování.

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu v ročnících prima – kvarta. Realizuje se převážně v kmenových učebnách s literaturou, atlasy a www.

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Kompetence	Strategie
Žák si uvědomuje nezbytnost neustálého získávání nových poznatků o minulosti, které pomáhají i při orientaci v současném dění	Učitel podporuje zájem žáků o získávání nových poznatků prostřednictvím práce s internetem, sledováním dokumentárních filmů, četbou
žák samostatně vyhledává a třídí nové informace	Učitel nabízí vhodnou literaturu – encyklopedie, časopisy z oblasti historie, dokumenty
Žák se seznamuje se základními dějepisnými pojmy, chápe dějinné souvislosti, propojuje poznatky z jiných předmětů	Učitel vysvětluje dějepisné pojmy, vede žáky k jejich používání, předkládá i jiné zdroje k jejich pochopení – učebnice, slovníky

Kompetence k řešení problémů

Kompetence	Strategie
Žák samostatně řeší problémy bez ohledu na případné neúspěchy	Učitel zařazuje do výuky prvky problémového vyučování a tím podporuje schopnost žáků samostatně nebo ve skupinách řešit problém
Žák si vytváří schopnost kritického myšlení, obhájení vlastních rozhodnutí	Učitel vede žáky ke kritickému myšlení, umožňuje jim prezentovat a obhajovat své názory

Kompetence komunikativní

Kompetence	Strategie
Žák smysluplně formuluje a vyjadřuje své myšlenky	Učitel dává žákům prostor pro vyjádření vlastních myšlenek ústní i písemnou formou
Žák prokazuje schopnost vyslechnout jiný názor, v diskusi na něj vhodně reaguje a obhajuje svůj názor	Učitel vede žáky k toleranci jiných názorů, vytváří možnosti pro vedení diskuze
umět komunikovat ve skupině v rámci skupinového a projektového vyučování	Učitel uplatňuje formy skupinového a projektového vyučování, řídí práci ve skupině, motivuje žáky ke vzájemné komunikaci a spolupráci

Kompetence sociální a personální

Kompetence	Strategie
Žák pracuje v týmu, uvědomuje si význam práce každého jednotlivce	Učitel zadává úkoly tak, aby se na jejich vypracování podílelo co nejvíce žáků, aby si uvědomili přínos každého z nich
Žák se podílí na tvůrčí a příjemné atmosféře při týmové práci	Učitel podporuje aktivní přístup žáků při plnění zadaných úkolů a snaží se vytvářet příjemné tvůrčí prostředí

Kompetence občanské

Kompetence	Strategie
Žák respektuje a váží si jiných lidí, kteří v minulosti i současnosti vystupují proti jakémukoliv násilí	Učitel seznamuje žáky s příklady osobní statečnosti lidí, kteří bojovali proti násilí
Žák si uvědomuje význam práv a povinností každého občana	Učitel seznamuje žáky s právními systémy významných států a s jejich cestou k občanské společnosti
Žák chápe základní principy zákonů a společenských norem a chová se podle nich	Učitel vede žáky k pochopení významu fungování zákonů ve společnosti od nejstarších dějin až po současnost
Žák se seznamuje s tradicemi našeho národa a ctí je, seznamuje se také s historickým a kulturním dědictvím našeho národa	Učitel organizuje návštěvy muzeí, dějepisné exkurze, nabádá žáky k účasti v soutěžích

Kompetence pracovní

Kompetence	Strategie
Žák využívá získaných znalostí a dovedností v zájmu svého dalšího rozvoje a přípravy na další vzdělávání a profesní orientaci	Učitel zdůrazňuje význam znalosti historie pro chápání dějinných souvislostí a místa jednotlivce ve společnosti

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a společnost

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Dějepis

ROČNÍK: prima, sekunda, tercie, kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků.	- historie, archeologie, pomocné vědy historické, kroniky, pověsti, mýty, legendy, znalost okolí - muzea, knihovny - práce s časovou osou (přímkou), přiřazování dějů k ose, určení časové posloupnosti dějů	prima.	
uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.			
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	vývoj člověka - lovec, zemědělec, řemeslník a vývoj jeho náboženských představ	prima	OSV – rozvoj schopností poznávání Zeměpis – orientace na mapě
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu a přírodní poměry v pravěku	faktory, které ovlivňují život společnosti (poloha, podnebí...)	prima	ENV – vztah člověka k prostředí Biologie – pravěká příroda - práce s atlasem
objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.		prima	ENV – lidské aktivity a životní prostředí – formou referátu
uvede příklady archeologických kultur a nejvýznamnější naleziště ve světě a na našem území.	doba kamenná, bronzová a železná	prima	Výtvarná výchova – keramika, pravěké umění – formou kolážových projektů
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací. správně lokalizuje nejstarší civilizace a první staroorientální státy	- starověké civilizace - Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie - Sumerská, egyptská, čínská a indická kultura	prima	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Výtvarná výchova – staroorientální architektura – formou skupinové práce
objasní význam, kulturu a náboženské představy prvních civilizací a uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví			
charakterizuje první klasické státy, jejich vývoj a jejich přínos pro evropskou civilizaci porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie srovná ji s demokracií nepřímou.	- Starověké Řecko – Athény, Sparta, Makedonská říše - Starověký Řím, království x republika x císařství	prima	VDO – výchova demokratického občana – principy demokracie – prostřednictvím řízeného dialogu
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem.	Antická kultura Antická filozofie, umění a architektura	prima	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – formou práce s encyklopediemi

popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států a vymezení základní znaky středověké společnosti.			VDO – rozvoj formulačních, argumentačních schopností a dovedností
porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti na příkladu konkrétních států	• stěhování národů, vznik a vývoj raně středověkých státních útvarů, základy křesťanství, jeho šíření • další významná náboženství středověku	sekunda	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – pomocí práce s mapou
vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, jmenuje křesťanskou hierarchii a konflikty mezi světskou a církevní mocí, vymezení vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.			MuV – kulturní difference – formou referátů
lokalizuje první státní útvary v Evropě a na území českého státu, popíše jejich znaky, společnost a kulturu objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého přemyslovského státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	• Francká říše, Sámova říše • Velkomoravská říše • Přemyslovský stát	sekunda	Z – historicko-geografické vztahy – práce s dějepisným atlasem
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, vymezení pojem románská a gotická kultura, uvede jejich základní znaky a rozdíly a jmenuje nejvýznamnější památky u nás a ve světě	• Rozdělení středověké společnosti • Středověká města a jejich význam • Románská kultura • Gotická kultura	sekunda	VV – gotická a románská architektura, umění - prezentace - ČJ – románská a gotická literatura, první legendy, kroniky – práce s dokumenty
objasní nástup Lucemburků na český trůn a jejich přínos pro český stát vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	• Český stát za vlády Lucemburků • renesance, humanismus, stav a vývoj středověké společnosti	sekunda	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané VV – architektura a Praha za vlády Karla IV. – práce s obrazovým materiálem - projekt
vymezení význam a cíle husitského hnutí a jeho vliv na evrop. civilizaci	• husitství, reformace X protireformace		
popíše a demonstrovuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky. Lokalizuje nově objevené oblasti, jmenuje nejvýznamnější objevitele	• zámořské objevy, počátky dobývání světa a důsledky objevů		VMEG – objevujeme Evropu a svět Z – orientace na mapě (Amerika, Tichý oceán, Afrika, Indický oceán) – práce s atlasem
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř mnohonárodnostní habsburské monarchie	• Jagellonci a Habsburkové na českém trůně	sekunda	VMEG – Evropa a svět nás zajímá – formou skupinové práce

objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky pro Evropu a pro český národ jmenuje nejvýznamnější české exulanty	• třicetiletá válka • pobělohorská doba • J. A. Komenský, Pavel Skála ze Zhoře, Václav Hollar,...	sekunda	ČJ – J. A. Komenský – prostřednictvím práce s atlasem a referátů
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, osvícenský absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	• historie a státní zřízení ve Francii, Anglii, Rusku a habsburské říši	tercie	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – práce s dokumenty ON – formy a typy států
charakterizuje základní znaky jednotlivých kulturních stylů 16.-18. století, uvede jejich hlavní představitele a příklady významných kulturních památek u nás a v Evropě	• barokní kultura, rokoko, klasicismus • osvícenství	tercie	VV – barokní, klasicistní a rokokové umění - formou prezentace
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	• státní symboly a jejich používání, státní svátky, památná místa na našem území, vlastenectví x nacionalismus	tercie	ON – symboly české státnosti Multikulturní výchova – lidské vztahy – formou řízeného dialogu
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu			
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	• industrializace, monopoly, první vědecko-technické objevy, občanská práva • vznik USA, občanská válka v USA	tercie	F – parní turbíny, využití elektřiny v dopravě, spalovací motory – formou referátů
charakterizuje vznik prvního moderního státu – USA, demonstruje politické a společenské uspořádání USA, jeho expanzi a posoudí jeho vliv na politické systémy v Evropě			
objasní příčiny, průběh a důsledky Velké francouzské revoluce, posoudí její souvislost s napoleonskými válkami a její vliv na ponapoleonskou Evropu	• Velká francouzská revoluce • Napoleonské války • Uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu	tercie	VDO – občan a občanská společnost – práce s dokumenty, atlasem, projekt
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa a vymezení základní požadavky a cíle českého národa Jmenuje významné české buditele	• České národní obrození • Revoluční rok 1848 v Evropě a v českých zemích	tercie	JČ – díla českých a slovenských národních buditelů – formou samostatné práce
posoudí postavení národů v Evropě v 19. století a jejich snahy o povznesení a získání rovnoprávnosti charakterizuje cíle revolučního hnutí ve vybraných evropských zemích			MuV – kulturní výchova - kulturní difference, - etnický původ – práce s atlasem, s encyklopediemi
na vybraných příkladech demonstruje nastupující politické systémy a cíle nových politických stran	• Parlamentarismus, neoabsolutismus, demokracie, • Pacifismus, nacionalismus,	tercie	VDO – formy participace občanů v politickém životě – formou skupinové práce

definuje teorie, cíle myšlenkových a filozofických proudů novodobé společnosti a charakterizuje změnu evropské společnosti	liberalismus, konzervatismus, socialismus, antisemitismus, feminismus, rasismus • Myšlenka olympismu		OSV – Morální rozvoj - prostřednictvím besedy
lokalizuje a zhodnotí vývoj Habsburské monarchie a vznik Rakouska-Uherska zhodnotí vztahy Čechů a Němců v Habsburské monarchii	• Habsburská monarchie v druhé polovině 19. století • Český politický a kulturní život	tercie	MuV – Lidské vztahy – formou řízeného dialogu
jmenuje nejdůležitější vědeckotechnické vynálezy 19. století a popíše průběh průmyslové a vědeckotechnické revoluce	• Parní stroj, železnice a šíření strojů • Výroba elektřiny, automobilového, leteckého průmyslu, světové výstavy	tercie	F – Tepelné motory – Výroba elektrického proudu – formou referátů
rozpozná základní rozdíly mezi moderními kulturními, literárními a uměleckými směry 19. století, jmenuje jejich nejvýznamnější představitele	• Romantismus, realismus, historismus, secese, kubismus, surrealismus, impresionismus, symbolismus, fauvismus	tercie	JČ a Vv ukázky z děl představitelů jednotlivých stylů - prezentace
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla charakterizuje soupeření mezi velmocemi, vznik mocenských seskupení na přelomu 19. a 20. století a vymezení význam kolonií	• Vývoj Německa, Ruska, Francie, Anglie, USA a Japonska v druhé polovině 19. století • Vznik Trojspolku a Dohody Kolonialismus, spory o území a kolonie	kvarta	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – skupinová práce
objasní příčiny prvního celosvětového konfliktu	• 1. světová válka	kvarta	
zhodnotí výsledky 1. světové války a lokalizuje nové státní útvary a nové vymezení hranic	• Versailleský systém • Vznik Československa		Z – historicko – geografické vztahy - práce s atlasem
porovná vývoj mocenských států v meziválečném období a vysvětlí jednotlivé politické systémy, příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence pro svět	• Francie, Německo, Československo, Anglie, Japonsko a Itálie v meziválečném období a jejich hospodářské, sociální a národnostní problémy	kvarta	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - formu referátů a skupinové práce
popíše vznik Československa a zhodnotí jeho postavení a vývoj v evropských souvislostech, jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	• nástup fašismu, nacismu, komunismu, diktatury a demokracie, nacionalistický šovinismus, antisemitismus • První československá republika		
objasní příčiny druhého celosvětového konfliktu a na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus, holocaust a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	• 2. světová válka • Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj	kvarta	MuV – Lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity – řízený rozhovor

zhodnotí výsledky 2. světové války a vysvětlí příčiny a důsledky bipolárního rozdělení světa Uvede příklady střetávání obou bloků	• Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných velmocemi a jejich ohniska konfliktů • NATO, OSN, EHS, RVHP, Varšavská smlouva Poválečný vývoj států východního bloku, USA, SRN, Francie	kvarta	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - práce s dokumenty, referáty
jmenuje vojenské a hospodářské organizace obou mocenských bloků a vymezí jejich význam jak v druhé polovině 20. století, tak i v současnosti srovná vnitřní vývoj států obou bloků			
popíše a posoudí vnitřní vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 a zhodnotí postavení Československa v Evropě srovná totalitní režim a jeho důsledky s demokratickým způsobem řízení států pro každodenní život občanů	• Československo 1945-1989	kvarta	MuV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – práce s dokumenty
charakterizuje a lokalizuje rozpad koloniálního systému a hlavní problémy třetího světa posoudí postavení rozvojových zemí	• Třetí svět	kvarta	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – práce s atlasem
prokáže základní orientaci v problémech současného světa a jmenuje faktory pro zdravý vývoj světa	• revoluce 1989, vznik České republiky a jeho postavení ve světě • Evropská unie a začleňování států bývalého východního bloku do EU	kvarta	ENV – vztah člověka k prostředí - diskuze MuV – kulturní diference, lidské vztahy OSV – morální rozvoj – řízený rozhovor

5.4.2. Předmět Výchova k občanství

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova k občanství vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vzdělávacího oboru Výchova k občanství. Rozvíjí ty kvality žáků, které vedou k lepší orientaci ve společnosti, k navazování a rozvíjení sociálních vazeb a vztahů. Obeznamuje žáky se vztahy v rodině, tedy v jejich nejužším okolí, ve škole i jiných společenstvích. Formuje mezilidské vztahy a umožňuje snadnější začleňování žáků do společnosti.

Formuje osobnost žáka tím, že rozvíjí sebepoznávání a sebehodnocení. Žáci objevují svoje schopnosti a vlastnosti a na základě toho jsou schopni plánovat i budoucí aktivity.

Rozvíjí u žáků právní povědomí, žáci se obeznamují se podstatou právních i společenských norem a jsou schopni je akceptovat a dodržovat. Obeznamují se s právy, ale i povinnostmi a naučí se právní odpovědnosti.

Žáci se učí rozumně hospodařit a chápe význam základních ekonomických pojmů. Tyto ekonomické vědomosti pak dovede uplatnit i v běžném životě.

Žáci jsou vedeni nejen k poznávání těchto charakteristik společnosti, ale i k formování vlastního názoru na jednotlivé problémy a schopnosti komunikovat a samostatně je řešit.

Hlavním posláním tohoto předmětu je výchova člověka – občana, který se bude aktivně účastnit života ve společnosti a státě.

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodina v ročnících prima – kvarta. Realizuje se převážně v kmenových učebnách.

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Kompetence	Strategie
Žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení	Učitel směřuje žáky k vyhledávání informací na internetu, zadává úkoly, kterých řešení musí žáci samostatně hledat
Žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti	Učitel zprostředkovává pojmový aparát a umožňuje žákům individuálně s nimi pracovat a zobecňovat
Žák samostatně pozoruje a získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje závěry	Učitel organizuje práci ve skupinách, kde žák řeší problémy, argumentuje a porovnává různé názory

Kompetence k řešení problémů

Kompetence	Strategie
Žáci rozpoznají a pochopí problém, přemýšlí o jeho příčinách a naplánují způsob jeho řešení	Učitel nabízí žákům problémové situace, řídí samostatnou práci žáků, kde žáci hledají a navrhuji různá řešení
Žáci ověřují správnost řešení problému	Učitel organizuje situační metody zaměřené na danou problémovou situaci, kde žáci objasňují své řešení

Kompetence komunikativní

Kompetence	Strategie
Žáci naslouchají druhým lidem, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, zapojuje se do diskuze a obhajují svůj názor	Učitel umožňuje diskuzi na konkrétní téma a žáci formulují svoje názory, podložené argumenty a porovnávají je s názory druhých
Žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	Učitel formuluje úkoly, které žáci řeší s využíváním internetu a počítačů, výsledky prezentují s využitím dataprojektoru

Kompetence sociální a personální

Kompetence	Strategie
Žáci spolupracují ve skupině a podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu	Učitel umožňuje spolupráci se spolužáky při řešení určitého problému, formuluje jen základní pravidla této spolupráce a žáci definují přesná pravidla
Žáci oceňují zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska	Učitel vybízí k diskuzi na různá témata a organizuje tuto diskuzi, žáci argumentují a tolerují názory jiných

Kompetence občanské

Kompetence	Strategie
Žáci pochopí práva a povinnosti související se životem ve společnosti	Učitel nabízí žákům různé příklady a modelové situace, které žáci analyzují a vyvozují závěry o fungování zákonů a norem
Žáci respektují, chrání kulturní a historické dědictví	Učitel plánuje exkurze na významná místa, kde žáci získají respekt vůči kulturnímu dědictví vlastního národa, co povede k jejich ochraně
Žáci chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní problémy	Učitel jde příkladem při třídění odpadu a jiných formách ekologického chování, čím vede žáky k zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

Kompetence	Strategie
Žáci přistupují k výsledkům své činnosti zodpovědně z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých	Učitel vybízí k tomu, že žáci musí dodržovat pravidla, čím zajistí bezpečné vykonání práce
Žáci se orientují v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru	Učitel nechává žáky vypracovat projekty na založení vlastní firmy a obeznamuje je se základními ekonomickými pojmy

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a společnost
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výchova k občanství
ROČNÍK: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
-umí se orientovat v kalendáři, zná letopočty	1. ČLOVĚK V RYTMU ČASU - čas nezastavíš - cyklus přírody - kalendář - proměny roku	Prima	Z - planeta Země Environmentální výchova – základní podmínky života, ekosystémy - diskuze
- vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte - rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení - popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje - dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi - uvede příklady vlastnictví a objasní zásady včetně ochrany duševního vlastnictví, - vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji, rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem - navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje a naopak - vysvětlí zásady hospodárnosti	2. RODINNÝ ŽIVOT - rodina - rodinné vztahy - příbuzenské vztahy - manželství - děti – pokračování našeho života - domov - rodina jako vzor - náhradní výchova - finanční gramotnost – hospodaření domácnosti, praktické dovednosti spojené s rodinným rozpočtem, zásady hospodárnosti, vhodné nakládání s volnými finančními prostředky, možnost řešení nedostatku financí	Prima	Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy, péče o dobré vztahy - Projekt: rodokmen Osobnostní a sociální výchova, mediální výchova – řešení problémů z běžného života, sledování a porovnávání konkrétních příkladů
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů ve škole	3. ŽIVOT VE ŠKOLE - škola – základ života - systém školství - pravidly ve škole - umění učit se - pracovní metody - odpočinek	Prima	
- vysvětlí pojem domova z hlediska své přináležitosti	4. DOMOV - místo, kde žijeme	Prima	ENV – lidské aktivity a problémy životního

k rodině, obci, regionu, vlasti - uveďte příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí	- obec - obecní zřízení - životní prostředí		prostředí – skupinová práce
- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - popíše situace, kdy je třeba bránit stát	5. MÁ VLAST - život v regionech - kolik řečí znáš... - státní symboly - ČR- demokratický právní stát - obrana vlasti	Prima	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, formy participace občanů v politickém životě Projekt: Naše město Navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	6. Z HISTORIE... - nejstarší dějiny - středověk v Čechách - významné osobnosti - naši prezidenti - Praha	Prima	Dějepis, zeměpis
- respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - uveďte příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva	7. LIDSKÁ PRÁVA - rozdílnost mezi lidmi - práva dětí - moje práva – tvoje práva	Prima	Dějepis
- navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení	8. PRVNÍ POMOC, OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ - zásady první pomoci - ochrana člověka za mimořádných situací	Prima	
-umí vysvětlit původ a způsoby dodržování svátků -uvádí příklady pořekadel a přísloví	9. KALENDÁŘ - měsíce v roku - svátky - přísloví a pořekadla	Prima	Projekt: Naš kalendář

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a společnost
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výchova k občanství
 ROČNÍK: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může pomáhat lidem v nouzi - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, konflikty řeší nenásilnými prostředky	1. ŽIVOT MEZI LIDMI - sociální pozice, sociální role - mezilidská komunikace a její projevy - hromadně sdělovací prostředky - vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska)	Sekunda	Mediální výchova – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě prostřednictvím práce s tiskem Osobnostní a sociální výchova – komunikace verbální a neverbální, inscenační metody, dialog
- porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) - projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí - orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí - charakterizuje prostředky masové komunikace - posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění - uvědomí si význam životního názoru, vliv víry a náboženství v životě člověka - seznámí se s významnými světovými náboženstvími, církvemi a náboženskými hnutími - pochopí význam náboženské tolerance, náboženské svobody	2. ČLOVĚK A KULTURA - rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury, - hodnoty a tradice - kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život - masová kultura, masmédia (prostředky masové komunikace, vliv masmédií na utváření masové kultury a veřejného mínění a na chování lidí - víra, náboženství, náboženské sekty	Sekunda	Multikulturní výchova – multikulturalita, etnický původ – chápání rozmanitostí kultur na základě osobních příběhů lidí, diskuze Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti, diskuze dějepis
- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	3. PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ BOHATSTVÍ - přírodní a kulturní památky, architektonické styly, organizace a instituce pro ochranu životního prostředí	Sekunda	Dějepis, výtvarná výchova Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí – diskuze, práce s tiskem

- dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi - popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví - vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - uvede příklady různých způsobů hotovostního a bezhotovostního placení - posoudí výhody a rizika tohoto placení v konkrétní situaci - na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet - na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat	4. MAJETEK V NAŠEM ŽIVOTĚ - hospodaření s penězi, rozpočet - majetek, vlastnictví - ochrana majetku - finanční gramotnost – funkce bankovního účtu, hotovostní a bezhotovostní platební styk, posouzení výhod a rizik, placení pomocí platebních karet, rozdíly v jednotlivých typech těchto karet	Sekunda	Osobnostní a sociální výchova, mediální výchova – řešení problémů z běžného života, sledování a porovnávání konkrétních příkladů, navrhování přijatelného řešení
- na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) - vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů - objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů - stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - popíše situace, kdy je třeba bránit stát	5. ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI - znaky státu - typy a formy států - státní občanství ČR - složky státní moci, jejich orgány a instituce - volby a volební systém, (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev ČR - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - obrana vlasti	Sekunda	dějepis Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě – práce a ústavou ČR, inscenační metody – volby navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení
- vysvětlí, proč má ČR zájem o vstup do EU - uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU - uvede příklady činnosti mezinárodních organizací, ke kterým má ČR vztah (OSN, WHO, NATO, UNICEF) - posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy - porozumí vzájemné pomoci a obraně proti vnějšímu napadení o ohrožení	6. SVĚT KOLEM NÁS - mezinárodní vztahy – integrační proces v Evropě (EU a ČR, význam evropské integrace) - mezinárodní organizace - mezinárodní spolupráce - mezinárodní bezpečnost	Sekunda	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – práce s mapou, materiálem o zemích EU Sleduje aktuální mediální sdělení konkrétních případů a situací z běžného života

- přiměřeně uplatňuje svá práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	7. LIDSKÁ PRÁVA - Všeobecná deklarace lidských práv - Listina základních práv a svobod - diskriminace, rasismus, xenofobie, svoboda, autorita - morálka a svědomí	Sekunda	Projekt Lidská práva Multikulturní výchova – etnický původ – boj proti rasismu
--	--	-----------------------	---

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a společnost
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výchova k občanství
 ROČNÍK: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska - pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností - pochopí, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné - seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus - schopen sebepoznání, poznání jiných lidí - porozumí různým stránkám lidského života - učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci - zamyslí se nad smyslem lidského života	1. OSOBNOST - člověk jako osobnost - charakter, charakterové vlastnosti, svědomí - sebepoznání, sebevědomí, sebehodnocení, sebekritika - životní cíle, aspirace, plánování života - hledání smyslu lidského života (dobro, spokojenost, radost, odpovědnost, solidarita)	Tercie	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, prostřednictvím inscenačních a situačních metod - hodnoty, lidské postoje, praktická etika – analýza vlastních i cizích postojů prostřednictvím dialogu a skupinové práce
- uvědomí si význam vůle - dokáže posilovat své volní jednání - získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání	2. PSYCHICKÉ STAVY A PROCESY - smyslové poznávání skutečnosti – vnímání, vjem, smyslové klamy, sociální vnímání a poznání, představivost - rozumové poznávání skutečnosti – myšlení, řeč, myšlenkové operace, řešení problémů - paměť, zapomínání, pozornost - vůle, volní jednání - city a emoce (protikladnost, smíšenost, podmíněnost, pestrost, nakažlivost emocí, hloubka citu, výrazovost)	Tercie	OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí prostřednictvím samostatné práce
- respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám - rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést - uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty - dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat - uvědomí si význam přátelství v životě člověka	3. ČLOVĚK V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH - lidská setkání - podobnost a odlišnost lidí - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti - lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti)	Tercie	OSV – mezilidské vztahy, poznávání lidí prostřednictvím dialogu a skupinové práce

- uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod - uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích - navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat - vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry..)			
- vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat (rozdělit si úkoly) - spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly, činnosti či práce - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu -uvede příklady korupčního jednání -na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým -na příkladech objasní možnost úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky	4. HOSPODAŘENÍ - lidská činnost, spolupráce lidí (běžné činnosti v životě lidí; - dělba práce; výhody spolupráce lidí) - výrobní a nevýrobní odvětví, výrobní faktory, sjednávání nákupu statků a služeb, vhodná komunikace - trh, nabídka, poptávka, fungování trhu, cena zboží, ekonomika - korupce (co to je korupce, jak se projevuje, proč vzniká, jaké jsou její důsledky), práce s různými mediálními sděleními a kritický náhled na ně - finanční gramotnost (úrok placený a přijatý, úspory, investice, spotřeba při nakládání s volnými financemi)	Tercie	Výchova demokratického občana Diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích Osobnostní a sociální výchova, mediální výchova – řešení problémů z běžného života, sledování a porovnávání příkladů, navrhování řešení
- vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu - uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři) - orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy - respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí	5. PRÁVNÍ MINIMUM - morální a právní normy, následky porušování norem - právní řád ČR (význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis publikování právních předpisů - Ústava ČR - dělba moci v ČR - lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí	Tercie	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – inscenační metody – hra na parlament Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané, skupinová a samostatná práce

- uveďte příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva - vysvětlí, proč má ČR zájem o vstup do EU - uveďte příklady výhod, které vyplývají z členství v EU - popíše situace, kdy je třeba bránit stát - porozumí vzájemné pomoci a obraně proti vnějšímu napadení a ohrožení - na příkladu uveďte povinnosti občana při obraně státu - uveďte a objasní na příkladech národní a mezinárodní úkoly Armády ČR, na určitých příkladech také popíše zahraniční mise naší armády	v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace) - politické spektrum v ČR - orgány EU a jejich funkce - obrana vlasti, spolupráce v Evropě, Armáda ČR		- navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení - sleduje aktuální mediální sdělení konkrétních příkladů a situací z běžného života
--	--	--	---

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a společnost
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výchova k občanství
 ROČNÍK: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - vysvětlí, proč má ČR zájem o vstup do EU - uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU	1. OBČAN - občan obce - na úřadě - občan státu - občan Evropské unie	Kvarta	Dějepis, zeměpis Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát – situační metody
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	2. OBČAN A PRÁVO - odpovědi práva ČR - občanskoprávní vztahy - vlastnictví - ochrana majetku - smlouvy - odpovědnost za škodu	Kvarta	
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postizitelnosti občanů - uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobod aj.)	3. PRÁVNÍ OCHRANA - orgány právní ochrany a sankce - přestupky a správní řízení - občanské soudní řízení - trestní právo - děti a paragrafy	Kvarta	
- dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	4. V PRACOVNÍM POMĚRU - správná volba povolání - každé povolání si žádá své - první brigáda, první zaměstnání - v zaměstnání	Kvarta	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace – plánování učiva a studia – individuální práce
- vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte - popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat - uvede příklady korupčního jednání	5. RODINA A ZÁKONY - rodina - rodiče a děti 6. HOSPODAŘENÍ - stát a národní hospodářství - státní rozpočet - zachytná sociální síť - peněžní ústavy - právní subjekty podnikání - korupce (co to je korupce, jak se projevuje, proč vzniká, jaké jsou její důsledky), práce s různými mediálními sděleními a kritický náhled na ně - finanční gramotnost (nabídka finančních produktů, možnosti	Kvarta	Výchova demokratického občana -diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích

-porovnává nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků -hledá možnosti půjčení chybějících finančních prostředků -porovnává jednotlivé nabídky finančních služeb -uvede možnosti různých typů pojištění -na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu, objasní, jak se stanovuje cena -na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - vysvětlí, co je inflace a jaké jsou její typy a formy - popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby - na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	zhodnocení peněz, nabídka finančních služeb – výhody a nevýhody, pojišťovny a jejich služby, utváření tvorby ceny, DPH a její vliv na konečnou cenu pro spotřebitele, inflace a vliv na reálnou hodnotu peněz, postup při reklamaci výrobku či služby, práva spotřebitele a možnost jeho obrany, instituce hájící práva a ochrany spotřebitele v ČR a EU		Osobnostní a sociální výchova, mediální výchova – řešení problémů z běžného života, sledování a porovnávání konkrétních příkladů, navrhování přijatelného řešení
- uvede příklady některých globálních problémů současnosti a jejich možných důsledků pro život lidstva - uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a zápory - na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu - uvede a objasní na příkladech národní a mezinárodní úkoly Armády ČR, na určitých příkladech také popíše zahraniční mise naší armády	7. GLOBÁLNÍ SVĚT - problémy současného světa - ohrožené životní prostředí - příliš mnoho lidí – příliš problémů - obrana vlasti	Kvarta	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá – diskuze Sleduje aktuální mediální sdělení konkrétních příkladů a situací z běžného života
- učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci - zamyslí se nad smyslem lidského života	8. ŽIVOTNÍ PERSPEKTIVY - životní plány a cíle	Kvarta	

5.5. Člověk a příroda

5.5.1. Předmět Fyzika

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika je přírodní věda, která zkoumá nejjednodušší a současně nejobecnější zákonitosti jevů přírody. Výuka předmětu je proto zaměřena především na rozvoj logického myšlení, řešení problémových úloh a získávání praktických dovedností v laboratorních pracích. Dále je výuka na GJP obohacena o hlubší pohled do oblasti astronomie - pomocí Výukového programu z Astronomie (VPA), jednotlivých pozorování... VPA = výukový program Astronomie vytvořený v rámci projektu „Zavedení nových metod a forem do výuky přírodovědných předmětů na Gymnáziu Jana Pivečky Slavičín“, reg. č. CZ.1.07/1.1.08/01.0098

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má pro ročníky prima – kvarta časovou dotaci 2 hodiny týdně. Pro kvalitní výuku je důležité materiální a technické vybavení, které musí být průběžně doplňováno novými učebními pomůckami. Vyučování fyziky probíhá vedle kmenových tříd také v přírodovědné laboratoři; fyzikální měření se provádějí zpravidla ve specializované učebně. Pozorování zajímavých astronomických úkazů se odehrává mimo budovu školy na vybraných astronomických stanovištích.

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Předmět Fyzika integruje následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova demokratického občana (VDO)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
- Environmentální výchova (EV)
- Mediální výchova (MeV)

Kompetence k učení

Kompetence	Strategie
Žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly.	Ve výuce se od počátku dbá na osvojení dovednosti vyjádřit či formulovat (jednoznačně) problém, na který žáci narazí při svém fyzikálním vzdělávání.
Žák poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení	Součástí předmětu jsou laboratorní práce, ve kterých žáci v malých skupinách provádí jednoduchá měření, která pak zpracovávají.

Kompetence k řešení problémů

Kompetence	Strategie
Žák dokáže pružně reagovat na „problémovou situaci“, samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky zpracovává a vyvozuje z nich závěry.	Učitel zadává takové úlohy, do kterých zahrnuje praktické významy řady fyzikálních teorií, s nimiž jsme konfrontováni v našem každodenním životě. Učitel pozitivně motivuje žáka výběrem úloh adekvátních žakovým schopnostem.
Žák využívá při svých badatelských činnostech analogie s jednoduššími fyzikálními jevy.	
Žák efektivně využívá těch dostupných prostředků, jejichž použití vede k dosažení cíle.	

Žák vyhodnocuje získané informace z hlediska reálnosti.	
---	--

Kompetence komunikativní

Kompetence	Strategie
Žák sebevědomě prezentuje sebe sama a vlastní práci. Žák dokáže věcně argumentovat.	Učitel klade důraz na správné fyzikální vyjadřování, kultivovaný projev.
Žák projevuje ochotu ke spolupráci.	Učitel vytváří prostor k otevřené komunikaci - zejména skupinovou výukou, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých a prezentování názorů vlastních.
Žák využívá dostupných forem verbální i nonverbální komunikace k obohacení a utřebení vlastních vědomostí a upevnění názorových postojů.	

Kompetence sociální a personální

Kompetence	Strategie
Žák si osvojuje zásady morální zodpovědnosti, solidarity a tolerance.	Učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti. Učitel udržuje u žáků přijatelnou míru mezi soupeřivostí a spoluprací. Učitel využívá prostředky socializace žáků.
Žák odmítá diskriminaci.	
Žák je ochoten pomoci.	

Kompetence občanské

Kompetence	Strategie
Žák vnímá přínos fyziky při nalézání alternativ s ohledem na zmenšení negativních dopadů na ŽP.	Učitel podněcuje žáky k upřednostňování alternativních zdrojů energií. Učitel klade důraz na posouzení důsledků dopadu na životní prostředí. (Lekce 25. z VPA)
Žák vnímá přínos fyziky jako vědy, nezbytné pro zkvalitnění každodenního života. (vysvětlí podstatu činnosti jednoduchých zařízení a přístrojů, které používá při své každodenní činnosti)	
Žák si je vědom nutnosti chránit ŽP.	

Kompetence pracovní

Kompetence	Strategie
Žák používá přístroje a zařízení ohleduplně vzhledem k jejich technickému stavu.	Učitel vede žáky k dodržování základních bezpečnostních norem (fyzikální pokusy, laboratorní práce, astronomická pozorování).
Žák pracuje bezpečně a to tak, aby neohrozil sebe ani další spoluúčastníky.	Učitel seznámí žáky se všemi možnými následky nezodpovědného jednání při používání fyzikálních zařízení a přístrojů.
Žák klasifikuje možné úrazy a je schopen poskytnout postiženému první pomoc.	

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Fyzika

ROČNÍK: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák • rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné • nalezne společné a rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek • popíše alespoň jeden jev, kterým se nepřímo přesvědčujeme, že částice, z nichž jsou složeny látky, jsou v neustálém neuspořádaném pohybu • změří sílu (např. tahovou sílu ruky, gravitační sílu Země) • experimentem prokáže vzájemné přitahování a odpuzování zelektrovaných těles a tento jev vysvětlí • experimentálně určí póly tyčového magnetu • znázorní průběh indukčních čar magnetického pole tyčového magnetu • popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití	Vlastnosti látek a těles - tělesa a látky - vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek - částicová stavba látek - síla, gravitační síla, měření síly - elektrické vlastnosti látek - magnetické vlastnosti látek	Prima	Mezipředmětové vztahy Ch - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - používá pojmy atom, molekula a iont ve správných souvislostech Z - příliv a odliv Z, Tv - kompas, buzola - orientace v terénu Průřezová témata OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - kooperace VDO - občanská společnost a stát - rozvoj formulačních, argumentačních schopností a dovedností EV – základní podmínky života - koloběh vody v přírodě
• změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, objem tělesa odměrným válcem a hmotnost tělesa na vahách • vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny • určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa, výpočtem • zjistí hustotu látky v tabulkách • vypočte hmotnost tělesa z jeho objemu a hustoty • odhadne a změří dobu trvání děje, např. pohybu kyvadla • převádí údaje o čase v různých jednotkách • uvede příklad změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty • vysvětlí princip měření teploty teploměrem • určí rozdíl teplot z naměřených hodnot • změří změny teploty (kapaliny, vzduchu) s časem a zaznamená je tabulkou a grafem	Měření fyzikálních veličin - měření délky - měření objemu - měření hmotnosti - hustota - měření času - měření teploty	Prima	Mezipředmětové vztahy M - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - čte a sestavuje jednoduché tabulky - měří a odhaduje délky úseček ICT – vyhledává informace na portálech, a databázích, www Př - měří vitální kapacitu plic - měří počty tepů Ch - měří teplotu, hmotnost, objem Z - sleduje změny teploty v různých ročních obdobích a v různých klimatických oblastech Tv - sleduje rekordy v různých sportovních odvětvích D - historie měření fyzikálních veličin Průřezová témata MeV - stavba mediálních sdělení - sleduje předpovědi změn teplot VMEGS - objevujeme Evropu a svět - zavedení a užívání metrické soustavy EV - základní podmínky života - globální oteplování Země a jeho důsledky

Žák • sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu • správně používá schematické značky a zakreslí schéma reálného obvodu • určí a pokusem ověří podmínky vedení proudu obvodem • experimentem rozhodne, zda je látka vodič nebo izolant • uvede příklady spotřebičů, které využívají tepelné účinky elektrického proudu • objasní, popř. pokusem ukáže nebezpečí vzniku zkratu a možnosti ochrany před ním pomocí tavné pojistky • pokusem prokáže existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech • porovná vlastnosti permanentních magnetů a elektromagnetů • zapojí spotřebiče (žárovky) za sebou a vedle sebe, uvede příklady obou typů zapojení v praxi • experimentem porovná proud v různých částech jednoduchého a rozvětveného obvodu • dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními a k jejich objasnění využívá poznatky o vedení elektrického proudu v kapalinách a ve vzduchu • objasní vznik blesku a zásady ochrany před jeho účinky • vysvětlí, jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem, a umí tento postup použít	Elektrický obvod - elektrický proud - vodiče el. proudu, elektrické izolanty - tepelné účinky elektrického proudu - magnetické pole elektrického proudu - rozvětvený elektrický obvod - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	Prima	Mezipředmětové vztahy Ch – elektrolýza Př, Člověk a zdraví – poskytne první pomoc v situaci ohrožující život - odpovědně se chová při ohrožení života Průřezová témata EV- základní podmínky života - využívání energie, zná způsoby šetření energií u tepelných spotřebičů OSV – sociální rozvoj - rozvíjení dovednosti dobré komunikace - utváření a rozvíjení základních dovedností pro spolupráci - uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
--	---	---------------------	---

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák • rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo je v klidu • určí trajektorii konkrétního pohybu tělesa a rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý • rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb • určí rychlost rovnoměrného pohybu • má představu o jednotkách rychlosti a odhadne velikost rychlosti běžných pohybů (chůze, jízda auta) • velikost rychlosti v dané jednotce vyjádří jinou jednotkou rychlosti • vypočte dráhu rovnoměrného pohybu • nakreslí graf závislosti dráhy pohybu na čase • z grafu dráhy určí rychlost rovnoměrného pohybu a zjistí, kdy bylo těleso v daném místě, nebo kde bylo v daném čase • vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů • změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho průměrnou rychlost	Pohyb tělesa - klid a pohyb tělesa - dráha rovnoměrného pohybu - průměrná rychlost	Sekunda	Mezipředmětové vztahy M - řeší úlohy na pohyb těles - rozpozná vztah přímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem Př - porovná rychlosti pohybu různých zvířat Tv - změří průměrnou rychlost běhu spolužáka - sleduje světové rekordy v různých odvětvích sportu Z - orientuje se na mapě, určuje vzdálenosti, odhaduje dobu potřebnou k chůzi nebo k jízdě - seznámí se s využitím GPS k orientaci v terénu Člověk a zdraví - seznámí se s pravidly bezpečnosti v silničním provozu a dodržuje je - umí odhadnout rychlost běžných vozidel ICT - učí se vyhledávat optimální spojení dopravními prostředky (např. http://www.idos.cz) Průřezová témata OSV - osobnostní rozvoj, sociální rozvoj - řešení problémů, rozvoj kreativity - kooperace
• v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou, a jaký je účinek vzájemného působení • změří velikost síly siloměrem • znázorní sílu graficky • určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso o určité hmotnosti • prokáže experimentem účinky elektrického, magnetického a gravitačního pole • určí výslednici sil působících v jedné přímce • graficky určí výslednici dvou různoběžných sil • rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze • experimentem určí těžiště, např. desky, tyče • rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní	Síla. Skládání sil - vzájemné působení těles - síla a její měření - gravitační, elektrická a magnetická síla - skládání sil stejného a opačného směru - skládání různoběžných sil - rovnováha sil - těžiště tělesa	Sekunda	Mezipředmětové vztahy Tv - poznává význam změny polohy těžiště při sportech D - historie poznávání gravitační síly (Aristoteles, Galileo, Newton, Einstein) Průřezová témata OSV- osobnostní rozvoj - učí se spolupracovat při experimentech, organizovat práci, vyslovit a obhájit svůj názor, s porozuměním vyslechnout názor spolužáka

Žák • zdůvodní, proč je v konkrétní situaci těleso v klidu nebo v pohybu rovnoměrném přímočarém, a určí síly působící na těleso, které jsou přítom v rovnováze • v jednoduchých případech kvalitativně předpoví, jaký bude pohyb tělesa nebo jeho změna, když zná sílu nebo výslednici sil, které na těleso působí • posuvné účinky síly na těleso vědomě spojuje vždy se změnou rychlosti pohybu tohoto tělesa • na příkladech ukáže, že silové působení těles je vždy vzájemné, že síly akce a reakce vznikají i zanikají současně, mají stejnou velikost a působí na různá tělesa (odliší je od sil v rovnováze)	Posuvné účinky síly. Pohybové zákony - zákon setrvačnosti - posuvné účinky síly na těleso a jejich souvislost s velikostí působící síly a hmotností tělesa (zákon síly) - zákon vzájemného působení těles (zákon akce a reakce)	Sekunda	Mezipředmětové vztahy M - konstrukce rovnoběžníku při skládání sil Člověk a zdraví - doprava: setrvačnost automobilů, nebezpečí špatného odhadu rychlosti a vzdálenosti - význam bezpečnostních pásů Tv - akce a reakce ve sportu Průřezová témata OSV – osobnostní rozvoj - na konkrétních příkladech se učí překonávat nesprávné intuitivní představy o vztahu pohybu a síly - rozvíjí své experimentální dovednosti - poznává úlohu pokusu v získávání poznatků o přírodních zákonitostech
• rozhodne, zda je páka otáčivá kolem pevné osy v rovnovážné poloze • experimentem nebo výpočtem určí sílu nebo rameno síly tak, aby se páka dostala do rovnovážné polohy • uvede příklady užití páky v praxi (osu otáčení, působící síly a jejich ramena) a objasní výhodnost použití páky v daném případě • určí podmínku rovnováhy na kladce pevné a volné • uvede příklady využití kladek v praxi a ukáže jejich výhody	Otáčivé účinky síly - rovnováha sil na páce - moment síly - užití páky	Sekunda	Mezipředmětové vztahy Př - popíše páky ve stavbě těla člověka Tv - využití rovnováhy v různých tělovýchovných činnostech
• předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí • porovná tlaky vyvolané různými silami • určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu • navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak	Deformační účinky síly - tlaková síla - tlak	Sekunda	Mezipředmětové vztahy ČSP - význam broušení nožů a dalších nástrojů pro usnadnění práce Člověk a zdraví - záchrana tonoucího na zamrzlém rybníku
Žák • v jednoduchém případě změří třecí sílu • porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch • uvede příklady působení klidové třecí síly • objasní působení klidové třecí síly při chůzi člověka nebo při jízdě auta • rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení	Tření - tření, třecí síla - měření třecí síly - třecí síly v praxi	Sekunda	Mezipředmětové vztahy Tv - možnosti a význam zmenšování nebo zvětšování odporových sil ve sportu (např. lyžování, horolezectví, cyklistika) Př - vliv tvaru těla živočichů na zmenšování odporové síly Průřezová témata EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - snižování ztrát energie zmenšováním odporových sil při pohybu vozidel
• předvede pokus nebo popíše jev, který ukazuje, že při stlačení kapaliny nebo	Mechanické vlastnosti kapalin - přenos tlaku v kapalině (Pascalův	Sekunda	Mezipředmětové vztahy Př - přizpůsobení vodních

plynu vzroste tlak ve všech místech stejně - vysvětlí na příkladu z praxe princip hydraulického zařízení - porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny, tlaky ve stejné hloubce dvou různých kapalin - použije vztah $p = h\rho g$ při řešení konkrétních problémů - objasní některé jevy, které souvisejí s hydrostatickým tlakem (např. sifon, vodoznak, stavba hrází) - určí pokusem i výpočtem velikost vztlačkové síly působící na těleso v kapalině - znázorní síly a jejich výslednici působící na těleso ponořené do kapaliny - znázorní síly a jejich výslednici působící na těleso ponořené do kapaliny - předpoví, zda se bude těleso v kapalině potápět, vznášet či plovat; uvede příklady využití v praxi	zákon) - hydraulická zařízení - hydrostatický tlak - vztlačková síla - Archimédův zákon - potápění, plování, vznášení se těles v kapalině		živočichů životu v hloubce - potápění lidí a jejich výbava - krevní tlak a jeho měření D - použití ponorek ve válečných konfliktech ICT - vyhledávání informace o počasí na internetu Průřezová témata MeV - tvorba mediálního sdělení - zpracovávání a využívání informace přicházející z médií, např. o počasí a jeho vlivu na člověka a jeho činnosti (doprava, zemědělství)
- uvede příklad prokazující existenci vztlačkové síly, která působí na tělesa v plynu (např. v atmosféře), a uvede příklad jejího praktického využití - změří tlak plynu v uzavřené nádobě (např. v pneumatice kola) a rozhodne, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak plynu	Mechanické vlastnosti plynů - vztlačková síla na tělesa v plynech - tlak plynu v uzavřené nádobě (přetlak, podtlak) a jeho měření	Sekunda	
Žák - rozliší zdroj světla a osvětlené těleso - rozhodne, zda dané prostředí je čiré, průhledné, průsvitné či neprůhledné - uvede velikost rychlosti světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla v jiných prostředích - objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce - vysvětlí vznik stínu a vznik zatmění Slunce a Měsíce - využívá zákon odrazu světla na rozhraní dvou prostředí k řešení problémů a úloh a ke geometrické konstrukci obrazu rovinným zrcadlem - pokusem rozhodne, které zrcadlo je duté a které je vypuklé - pokusem najde ohnisko dutého zrcadla a určí jeho ohniskovou vzdálenost - zobrazí daný předmět dutým zrcadlem - uvede příklady využití kulových zrcadel - na příkladech ukáže, kdy dochází k lomu světla ke kolmici, a kdy k lomu od kolmice - dokáže pokusem, že sluneční světlo je složeno z barevných světél - vysvětlí, proč a za jakých podmínek vzniká duha - vysvětlí, čím je dána barva průhledného prostředí a čím barva neprůhledných těles	Světelné jevy - zdroje světla VPA - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - přímocharé šíření světla - měsíční fáze VPA - stín - zatmění Měsíce a Slunce VPA - zákon odrazu světla VPA. - zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem VPA - lom světla VPA - rozklad světla optickým hranolem - VPA - barva těles VPA	Sekunda	Mezipředmětové vztahy M - rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině a modeluje je Vv - využití stínů a barev D - náboženská interpretace zatmění Slunce v historii Př – stavba, vlastnosti a vysvětlení funkce lidského oka ČSP - výroba periskopu Člověk a zdraví - bezpečné osvětlení účastníků silničního provozu - nebezpečí poškození zraku odrazem světla laserového ukazovátka - využití zrcadel k zvýšení bezpečnosti dopravy Průřezová témata EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekonomické využívání světelných zdrojů - omezení světelného znečištění vhodnými zdroji světla (rušení astronomických pozorování) - využití zrcadel ve slunečních elektrárnách

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Fyzika
 ROČNÍK: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák • rozhodne, zda se koná práce a které těleso koná práci • vypočte práci, je-li dána síla a dráha, po které síla působí (pro případ stálé síly působící rovnoběžně se směrem dráhy) • porovná práci vykonanou při zvedání tělesa kladkou a jednoduchým kladkostrojem • určí výkon z práce a času • při rovnoměrném pohybu tělesa určí výkon užitím vztahu $P = Fv$	Práce. Energie. Teplo. - práce - práce na kladce - výkon - účinnost	Tercie	Mezipředmětové vztahy D - využití jednoduchých strojů k usnadnění práce dříve a dnes Tv - příklady konání práce v různých sportech Př - vysvětlí svalovou námahu, např. při držení těžkého zavazadla, když se práce ve fyzikálním smyslu nekoná ČSP – užití vhodného pracovního nástroje a postupy ke zvýšení výkonu Průřezová témata MeV - stavba mediálních sdělení - sleduje a porovnává výkony špičkových sportovců VDO - občan, občanská společnost a stát - empatie a respekt ke spoluobčanům vykonávajícím fyzicky namáhavou práci
• na příkladech nebo pokusem ukáže, že pohybová energie tělesa, jeho polohová energie v gravitačním poli Země nebo polohová energie pružnosti se projevuje schopností tělesa konat práci • v konkrétních situacích objasní, že změna pohybové nebo polohové energie tělesa je spojena s konáním práce • určí vykonanou práci ze změny polohové energie tělesa • popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při jeho pohybu v gravitačním poli Země • uvede příklad přenosu energie v soustavě těles např. polohové energie vody na pohybovou energii rotoru turbíny, a jejich využití v praxi	Pohybová a polohová energie - pohybová energie tělesa - polohová energie tělesa - přeměna polohové a pohybové energie	Tercie	Mezipředmětové vztahy Tv - příklady využití a přeměny energie ve sportech Průřezová témata EV- základní podmínky života - formy a druhy energie, jejich využití - šetření energií z hlediska ochrany životního prostředí - možnosti využití vodních elektráren jako obnovitelných zdrojů energie
• uvede příklady jevů, které dokazují, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • popíše, jak teplota tělesa souvisí s rychlostí neuspořádaného pohybu částic tělesa; uvede příklady jevů nebo provede pokusy, které to dokládají • objasní vnitřní energii tělesa jako energii, která souvisí s energií částic • vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou • uvede praktický příklad změny vnitřní energie tělesa konáním práce • rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota • vyhledá v Tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek a vysvětlí její význam v praxi • určí teplo přijaté nebo odevzdané tělesem při tepelné výměně	Vnitřní energie. Teplo - čističové složení látek - vnitřní energie tělesa - změna vnitřní energie konáním práce - změna vnitřní energie tepelnou výměnou - teplo - měrná tepelná kapacita látky - určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně	Tercie	Mezipředmětové vztahy Z – vysvětlení klimatických jevů, vznik větru Př - význam ptačího peří nebo srsti zvířat pro termoregulaci jejich těl - způsoby chlazení zvířat, - význam slunečního záření pro fotosyntézu rostlin ČZV – škodlivost nadměrného ultrafialového záření

Žák • rozhodne, zda tepelná výměna probíhá vedením, prouděním nebo zářením; uvede příklady, jak ji lze v případě potřeby zlepšit, nebo naopak omezit • porovná látky podle jejich tepelné vodivosti, uvede příklady jejich využití	Vnitřní energie. Teplo - tepelná výměna prouděním - tepelné záření - využití energie slunečního záření	Tercie	
• uvede příklady změn skupenství z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje • z Tabulek nalezne teploty tání látek a rozhodne, v jakém skupenství je těleso z dané látky při určité teplotě • pokusem ukáže změnu skupenství určité látky a prokáže uvolnění nebo pohlcení skupenského tepla • vysvětlí tání a tuhnutí krystalické látky na základě změny uspořádání a rychlosti pohybu částic • nalezne v Tabulkách měrné skupenské teplo dané látky a vysvětlí jeho význam • objasní jev anomálie vody • navrhne a pokusem ověří, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapaliny • předpoví, jak se změní teplota varu při zvětšení nebo zmenšení tlaku nad vroucí kapalinou • na konkrétních příkladech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu • vysvětlí vznik mlhy, jinovatky a oblaků • popíše základní součásti spalovacích motorů a vysvětlí rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem	Změny skupenství látek - tání a tuhnutí - vypařování - var - kapalnění - pístové spalovací motory	Tercie	Mezipředmětové vztahy Z - vysvětlení klimatických a meteorologických jevů souvisejících se změnami skupenství vody Př - vysvětlení významu anomálie vody pro přežití vodních živočichů v zimě - narušování skal v přírodě v důsledku anomálie vody M - čtení údajů z grafu, sestrojení grafu Ch - destilace - tavení železné rudy ITK - vyhledávání informací o tepelných vlastnostech látek v Tabulkách a na internetu Průřezová témata EV- lidské aktivity a životní prostředí - posoudí využití spalovacích motorů v dopravě z ekologického a ekonomického hlediska
• rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat, či odpuzovat • vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa • ukáže pokusem a vysvětlí, proč se k zelektrovanému tělesu přitahují nenabitá tělesa z izolantu (polarizaci izolantu) i nenabitá vodivá tělesa (elektrostatická indukce) • pokusem prokáže existenci elektrického pole v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry elektrického pole • uvede příklady z praxe, jak se z hlediska bezpečnosti zabraňuje vzájemnému elektrostatickému přitahování těles (např. v textilním nebo papírenském průmyslu, při volbě materiálů na oblečení) a kde se naopak využívá (např. v odlučovačích popílku)	Elektrický náboj. Elektrické pole - elektrování těles třením - elektrický náboj - vodič a izolant v elektrickém poli - siločáry elektrického pole	Tercie	Mezipředmětové vztahy ČZV - údržba oblečení z umělých vláken antistatickými avivážemi Ch - předcházení nebezpečí výbuchu při manipulaci s hořlavými látkami Př - vyhledá údaje o elektrických úhořích v encyklopediích nebo na internetu Průřezová témata EV- lidské aktivity a životní prostředí - omezení znečišťování prostředí v odlučovačích popílku
Žák • objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a v elektrolytech • vysvětlí, proč izolanty prakticky nevedou elektrický proud • rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického	Elektrický proud - elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin	Tercie	Mezipředmětové vztahy M - zpracování dat získaných měření ČSP - zapojení spotřebičů v domácnosti - volba vhodných zdrojů a vodičů k danému spotřebiči

proudu a ověří jejich splnění pokusem • změří elektrický proud ampérmetrem v daném místě obvodu • změří elektrické napětí voltmetrem mezi dvěma místy obvodu • zvolí k danému spotřebiči vhodný zdroj napětí • předpoví změnu proudu v kovovém vodiči při změně napětí mezi jeho konci • vypočte jednu z veličin proud, napětí a odpor pro kovový vodič (spotřebič), jestliže zná zbývající dvě • pokusem určí závislost proudu procházejícího daným spotřebičem na napětí mezi svorkami spotřebiče a vyjádří výsledek graficky • z grafu závislosti proudu na napětí pro daný rezistor určí k danému proudu napětí, nebo k danému napětí proud, nebo odpor rezistoru • porovná odpor dvou kovových drátů, které se liší jen průřezem, nebo jen délkou, nebo jen materiálem; v jednoduchých případech ověří svou úvahu pokusem • popíše, jak se mění odpor kovového vodiče s teplotou • rozpozná, podle reálného zapojení i podle schématu, zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe, určí napětí na spotřebičích, proud protékající spotřebičem a výsledný odpor spotřebičů • použije reostat k regulaci proudu, nebo jako dělič napětí v obvodu • určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu • vyjádří elektrickou práci v násobcích jednotek Ws a J • určí výkon elektrického proudu ve vodiči • z údajů o příkonech na štítcích elektrických spotřebičů určí, jaký je odpor spotřebičů po jejich připojení ke zdroji o uvedeném napětí • navrhne možné úspory elektrické energie v bytě nebo v domě, popř. ve škole	- měření elektrického proudu - měření elektrického napětí - zdroje elektrického napětí - Ohmův zákon - elektrický odpor - závislost odporu na vlastnostech vodiče - výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe - reostat, dělič napětí - elektrická práce, elektrická energie - výkon elektrického proudu		ČZV - pravidla bezpečného zacházení s elektrickými zařízeními Průřezová témata EV – vztah člověka k prostředí - porovnání výkonu různých domácích elektrických spotřebičů z údajů na jejich štítcích - volba optimálního spotřebiče podle jeho energetické náročnosti (třída A, B, C)
Žák • určí ve svém okolí, popř. u některých hudebních nástrojů, co je zdrojem zvuku • vysvětlí, proč nezbytnou podmínkou šíření zvuku je látkové prostředí • uvede příklady dokazující, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří • příkladu vnímání blesku a hromu porovná rychlost šíření zvuku ve vzduchu s rychlostí šíření světla ve vzduchu • vysvětlí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet • popíše, jak přijímáme zvuk uchem • vysvětlí význam rezonančních skříněk u hudebních nástrojů	Zvukové jevy - zdroje zvuku - šíření zvuku prostředím - rychlost šíření zvuku - výška tónu - ucho jako přijímač zvuku - rezonance, barva tónu - odraz zvuku, ozvěna	Tercie	Mezipředmětové vztahy Př - lidské ucho - sluchová ústrojí u různých živočichů - využití ultrazvukových píšťalek pro psy - orientace netopýrů pomocí ultrazvukových signálů ČZV - ochrana sluchu před nadměrným hlukem Hv – tón a jeho vlastnosti - využití poznatků o šíření zvuku při zařizování koncertních sálů Průřezová témata EV- lidské aktivity a životní prostředí - způsoby ochrany před hlukovým

• uveďte příklad využití poznatků o těchto jevech při zařizování divadel nebo přednáškových sálů • pro ochranu sluchu využívá poznatků, že hlasitost zvuku závisí na zdroji zvuku, vzdálenosti zdroje od našeho ucha, prostředí, v němž se zvuk šíří a na citlivosti sluchového ústrojí	- ochrana před nadměrným hlukem		znečištěním prostředí (protihlukové stěny u dálnic)
• na ukázce zprávy o počasí v denním tisku, televizi nebo na internetu nalezně základní meteorologické prvky a popiše způsob jejich měření • provádí sám jednoduchá meteorologická pozorování • uveďte hlavní látky, které znečišťují ovzduší a jejich základní zdroje, naznačí cesty ke snižování obsahu těchto látek v atmosféře • vysvětlí příčinu vzniku ozónové díry a skleníkového efektu a jejich nebezpečnost pro lidstvo, jako jeden z globálních problémů světa	Počasí kolem nás - meteorologie - atmosféra Země - základní meteorologické jevy a jejich měření - problémy znečišťování atmosféry	Tercie	Mezipředmětové vztahy Př - význam předpovědi počasí pro zemědělství Z - porovná stav počasí pomocí internetu v daném čase v různých místech na Zemi Průřezová témata MeV - stavba mediálních sdělení - sleduje zprávy o počasí v rozhlasu, televizi a na internetu EV, základní podmínky života - omezení znečišťování prostředí v souvislosti s ozonovou dírou a skleníkovým efektem

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Fyzika
 ROČNÍK: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák • prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem, a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech • vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru • předvede pokusem vznik indukovaného proudu v cívce a ukáže, na čem závisí jeho hodnota a směr	Elektromagnetické jevy - co už víme o magnetickém poli - magnetické pole cívky s proudem - elektromagnet - působení magnetického pole na cívku s proudem - elektromotor - elektromagnetická indukce	Kvarta	Mezipředmětové vztahy D - objasní historický význam Faradayova objevu elektromagnetické indukce pro rozvoj elektrotechniky v 19. století ČSP - sestaví model elektromotoru podle návodu, náčrtu
• objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky nebo otáčením cívky v magnetickém poli • z konkrétního grafu časového průběhu střídavého proudu (nebo napětí) určí periodu a kmitočet střídavého proudu • objasní princip činnosti alternátoru • změří střídavý proud (nebo napětí), určí jeho efektivní hodnotu a amplitudu • určí transformační poměr transformátoru, uvede příklady praktického využití transformace dolů a transformace nahoru • popíše a zdůvodní využití transformátoru v rozvodné elektrické síti	Střídavý proud - vznik střídavého proudu - alternátor - měření střídavého proudu a střídavého napětí - transformátor - rozvodná elektrická síť	Kvarta	Mezipředmětové vztahy ČSP - sestaví model alternátoru podle návodu, náčrtu Průřezová témata EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, způsoby šetření - využívání alternativních zdrojů energie, způsoby šetření energie (sluneční baterie, sluneční elektrárny) - energetické zdroje a jejich vyčerpatelnost (obnovitelné zdroje energie)
• uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalině a v plynu • s využitím poznatků z <i>chemie</i> popíše vznik iontů v elektrolytu • na příkladu objasní, jak vzniká proud v elektrolytech • vysvětlí princip elektrolytického pokovování předmětů • pokusem (s použitím mikroampérmetru) prokáže, že lidské tělo vede elektrický proud a objasní důsledek této skutečnosti pro pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými zařízeními • popíše podstatu blesku a objasní způsoby ochrany před bleskem • vysvětlí vznik elektrického oblouku a uvede příklad jeho využití v praxi • uvede příklad vedení elektrického proudu ve zředěných plynech	Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech - co už víme o vedení elektrického proudu - elektrický proud v kapalinách - elektrický proud v plynech	Kvarta	Mezipředmětové vztahy Ch - galvanické články a elektrolyza - akumulátory
Žák • pokusem ukáže, jak se mění odpor termistoru při jeho zahřívání a odpor fotorezistoru při osvětlení; uvede příklady využití těchto jevů • zapojí polovodičovou diodu nebo ledku v propustném a závěrném směru • uvede příklad využití usměrňujícího účinku polovodičové diody • objasní přeměny energie ve slunečním článku a uvede příklady jeho využití jako alternativního zdroje energie	Vedení elektrického proudu v polovodičích - jak lze měnit odpor polovodičů - polovodiče typu N a P - polovodičová dioda - další součástky s přechodem PN	Kvarta	Mezipředmětové vztahy ČSP - využití digitálních technologií v běžném životě (počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera) - využití polovodičových součástek v různých technických zařízeních (čip, mikrofón, telefon)

- vysvětlí význam ochrany ochranným nulovacím vodičem u domácích spotřebičů, např. u pračky - popíše konkrétní důvody nebezpečí v situacích znázorněných obrázkem nebo popsaných slovně - ukáže v zásuvce kolík a vysvětlí, proč je spojen s ochranným nulovacím vodičem - uvede příklad, jak může vzniknout zkrat v domácnosti, objasní v čem je nebezpečí zkratu a čím mu lze předcházet - vysvětlí, proč je životu nebezpečné dotknout se vodivých částí zdířek zásuvky - řídí se základními pravidly pro bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními	Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními VPA - elektrické spotřebiče v domácnosti VPA - ochrana před úrazem elektrickým proudem	Kvarta	Mezipředmětové vztahy Př, ČZV – poskytnete první pomoc při stavu ohrožujícím život ČSP - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytnete první pomoc při úrazech - elektrotechnika v domácnosti - elektrická instalace, elektrické spotřebiče, nebezpečí úrazu elektrickým proudem - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích elektrických spotřebičů
- na obrázku sinusoidy ukáže, co se rozumí vlnovou délkou - pro vlnění dané vlnové délky λ určí kmitočet f - popíše základní druhy elektromagnetických vln podle vlnové délky a uvede příklady jejich využití - uvede velikost rychlosti šíření světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla např. ve vodě	Elektromagnetické záření - elektromagnetické vlny a záření VPA - zdroje záření	Kvarta	Mezipředmětové vztahy Př - světélkování živočichů (bioluminiscence) - využití elektromagnetických vln pro orientaci živočichů (infračervené záření hadí) ČSP - digitální technologie Průřezová témata VMEGS – jsme Evropané - vede k poznání a pochopení díla významných Evropanů (Röntgen, Maxwell, Hertz, Marconi)
- ukáže na pokusu a uvede příklad ze své zkušenosti s odrazem a lomem světla - v konkrétních příkladech předpoví, zda nastane lom od kolmice nebo ke kolmici - uvede příklad úplného odrazu světla a objasní, kdy může nastat - vysvětlí, jak fungují světlovody a uvede příklad jejich využití - rozliší pokusem spojnou a rozptylnou čočku - najde pokusem ohnisko spojky - zobrazí předmět (např. okno nebo plamen svíčky) spojkou - určí, jaký obraz vznikne při použití rozptylky - vysvětlí a ukáže použití spojky jako lupy - vysvětlí funkci čočky v lidském oku - popíše vadu krátkozrakého oka a dalekozrakého oka a vysvětlí jejich korekci brýlemi - sestaví z vhodných čoček model mikroskopu a dalekohledu - znázorní vznik obrazu v mikroskopu a dalekohledu - uvede příklady využití mikroskopu a dalekohledu	Světelné jevy a jejich využití - co už víme o světle VPA - lom světla VPA - čočky VPA - optické vlastnosti oka VPA - lupa a mikroskop - dalekohledy VPA	Kvarta	Mezipředmětové vztahy ČZV - dodržuje pravidla hygieny zraku - využití zrcadel a světlovodů v lékařské diagnostice Př - praktické metody poznávání přírody (pozorování lupou a mikroskopem, případně dalekohledem) - stavba oka a fyziologie vidění D - význam optických přístrojů pro vývoj poznání v historii lidstva M – geometrické znázornění vzniku obrazu zrcadly a čočkami
s využitím poznatků z <i>chemie</i> popíše základní stavební částice atomu	Jaderná energie - atomová jádra	Kvarta	Mezipředmětové vztahy Ch - částicové složení látek

• popíše složení jádra atomu • na příkladu objasní, co rozumíme izotopem daného prvku • popíše, jakou látku nazveme nuklidem • uvede tři základní druhy radioaktivního záření, objasní jejich podstatu a porovná jejich vlastnosti • uvede a objasní příklady využití radionuklidů • popíše řetězovou jadernou reakci a objasní nebezpečí jejího zneužití v jaderných zbraních i možnosti využití v jaderných reaktorech a v jaderných elektrárnách • vysvětlí, k jakým přeměnám energie dochází v jaderné elektrárně a porovná je s přeměnami v tepelné a vodní elektrárně • porovná výhody a nevýhody uvedených tří typů elektráren • sleduje a umí kriticky analyzovat diskuse o jaderných elektrárnách v médiích • popíše možnosti ochrany před jaderným zářením	- radioaktivita - využití jaderného záření - jaderné reakce - jaderný reaktor - jaderná energetika - ochrana před zářením		- prvky jejich názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků Z - na mapě ČR a Evropy ukáže místa, kde se nacházejí jaderné elektrárny D - historie objevu přirozené a umělé radioaktivity - zneužití řetězové reakce ve 2. světové válce Průřezová témata ENV - základní podmínky života - vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření VDO – občan, občanská společnost a stát - uvažuje o problémech v širších souvislostech a učí se kritickému myšlení
Žák • popíše, z čeho se skládá sluneční soustava • popíše, jaká síla způsobuje pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • vyjmenuje planety podle jejich vzdálenosti od Slunce • vysvětlí hlavní rozdíly mezi planetou a hvězdou • porovná poznatky získané v <i>zeměpise</i> s podrobnějšími informacemi o jednotlivých planetách, Slunci a Měsíci v literatuře nebo na internetu, připraví o nich samostatně nebo ve skupině přehlednou informaci • orientuje se v základních souhvězdích na obloze • umí použít k pozorování souhvězdí mapy hvězdné oblohy (uvedené např. na vnitřní straně desek učebnice) • sleduje ve sdělovacích prostředcích výzkum kosmu a má přehled o základních historických krocích v kosmonautice	Země a vesmír - Sluneční soustava VPA - naše Galaxie VPA - Kosmonautika VPA	Kvarta	Mezipředmětové vztahy Z - Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma - slapové jevy D - vývoj kosmologických představ ICT - vyhledává informace na portálech- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě Průřezová témata MeV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě - problém pseudovědy (astrologie apod.)
• pozoruje a popisuje jevy kolem sebe, hledá jejich vzájemné souvislosti a odhaluje jejich příčiny • provádí fyzikální pokusy, navrhuje pokusy jako cestu k řešení konkrétních problémů nebo k ověření správnosti navrženého řešení • umí měřit délku, hmotnost, objem, teplotu, čas, sílu, elektrický proud a elektrické napětí • z naměřených hodnot výpočtem určí další veličiny (např. hustotu, průměrnou rychlost, práci, výkon, elektrický odpor) • výsledky měření zaznamená do tabulky, popř. je vyjádří graficky	Čemu jste se ve fyzice naučili VPA - vlastnosti látek a jejich částicové složení - měření fyzikálních veličin - pohyb - síla - mechanické vlastnosti kapalin a plynů - tepelné jevy - elektrické a magnetické jevy - elektromagnetické záření - zvukové jevy - energie a její přeměny - Země a vesmír VPA	Kvarta	Mezipředmětové vztahy Př, Ch, Z - osvojí si společné poznávací metody: pozorování, popis jevů, experimentování, měření, zaznamenání dat tabulkou a grafem, vyvozování závěrů - zkoumá příčiny přírodních jevů - orientuje se v Tabulkách, atlasech, klíčích přírodnin Př, Ch, Z, ČZV- ochrana zdraví při živelných pohromách - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce při experimentování i při poznávání jevů živé i neživé přírody

• utřídí si poznatky získané za celou výuku fyziky do širších celků a najde v nich nové souvislosti • na internetových stránkách nebo v encyklopediích umí nalézt další používané jednotky a jejich vztahy k jednotkám SI			ČSP - volí vhodné pomůcky pro pozorování, měření a experimenty ICT - samostatně získává informace (literatura, internet)
--	--	--	--

5.5.2. Předmět Chemie

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.
- formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- laboratorní cvičení
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy
- besedy
- dialogy
- řešení problémů

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají **průřezová témata**, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět od sekundy do kvarty v rozsahu 2 hod. teorie a 1 hod. cvičení týdně v sekundě, 1 hod. teorie a 1 hod. cvičení týdně v tercii a kvartě. Cvičení jsou realizována ve 2 hodinových blocích jednou za 14 dní. Žáci jsou rozděleni na 2 heterogenní skupiny. Výuka probíhá v laboratoři. Cvičení v sekundě jsou realizována v rámci oblasti Člověk a svět práce.

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

- vést žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vést žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dávat žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- předkládat problémové situace související s učivem chemie
- dávat žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dávat možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vést žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vést žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klást důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcovat žáky k argumentaci
- zadávat takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

- zadávat úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcovat žáky ke smysluplné diskusi
- vytvářet situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

- společně s žáky respektovat pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování
- předkládat situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vést žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

- vést žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadovat dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadávat úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Chemie

ROČNÍK: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Přířezová témata
Žák: • uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie • rozliší fyzikální tělesa a látky • uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů	Úvod do chemie - vymezení chemie - látky a tělesa - chemické děje - chemická výroba	Sekunda	F – tělesa a látky
Žák: • uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek • rozliší známé látky podle jejich různých vlastností • navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek • rozpozná skupenství látek a jejich změny • vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách	Vlastnosti látek - vlastnosti látek – barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, v lihu, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota - změny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace		F – tepelná a elektrická vodivost, skupenství, změny skupenství, hustota - laboratorní cvičení
Žák: • zná zásady bezpečné práce v chemické laboratoři • dovede poskytnout 1. pomoc • zná tel. číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc • uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi • vysvětlí význam R-vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají	Bezpečnost při experimentální činnosti - bezpečnost práci v chemické laboratoři - první pomoc při úrazu (poleptání, popálení, pořezání)		OSV - psychohygiena – zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem - interaktivní výuka - laboratorní cvičení
Žák: • rozliší stejnorodé a různorodé směsi • umí rozlišit suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvést jejich příklady z běžného života • uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi • používá správně pojmy: složka roztoku, rozpustnost, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, koncentrovaný, zředěný, nasycený a nenasycený roztok • využije poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky na	Směsi - různorodé a stejnorodé směsi (LC) - složky směsi - složení roztoků - hmotnostní zlomek		F – směsi M – přímá úměrnost - laboratorní cvičení

rychlost jejího rozpouštění při vysvětlování známých situací z běžného života • umí vypočítat složení roztoků (hmotnostní zlomek složek směsi a % koncentraci) a připraví roztok o požadovaném složení			
Žák: • sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci • popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace • vysvětlí princip usazování a krystalizace • dokáže zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí v běžném životě	Oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace (LC)		EV – vztah člověka k prostředí – likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek - laboratorní cvičení - diskuze - interaktivní výuka
Žák: • zná názvy vody v kapalném, plynném a pevném skupenství • zhodnotí význam vody pro život na Zemi • uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi • umí rozlišit pitnou, užitkovou a destilovanou vodu a uvést příklady jejich výskytu a použití • uvede princip úpravy pitné vody ve vodárnách • vysvětlí koloběh vody v přírodě • zjistí a uvede příklady znečišťování vody v přírodě a navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování	Voda - voda – destilovaná, pitná, odpadní - úprava pitné vody - čistota vody a její význam		F – skupenství, teplota varu a tuhnutí Př, Z – koloběh vody EV – základní podmínky života - význam vody jako základní podmínky života - Projekt – Voda - laboratorní cvičení VMEGS – jsme Evropané – čistota vody jako globální problém lidstva - Projekt – Čistírna odpadních vod OSV – psychohygiena - osobní zodpovědnost za stav čistoty vody - Internetové odkazy
Žák: • zná procentové zastoupení hlavních složek vzduchu • charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek • vysvětlí princip hašení a uvede tel. číslo hasičů • vysvětlí vznik a význam inverze a smogu • zjistí a uvede příklady znečišťování vzduchu v přírodě • navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vzduchu	Vzduch - složení, vlastnosti vzduchu - čistota ovzduší - ozónová vrstva		P – význam kyslíku pro dýchání Z – ozónová vrstva EV – základní podmínky života- význam vzduchu jako základní podmínky života - laboratorní cvičení VMEGS – jsme Evropané - čistota vzduchu jako globální problém lidstva - interaktivní výuka - skupinová práce - diskuze OSV – psychohygiena - osobní zodpovědnost za stav čistoty vzduchu - diskuze - internetové odkazy
Žák: • popíše složení atomu • orientuje se ve vztazích mezi	Částicové složení látek - atomy – atomové jádro, protony, neutrony, elektrony, elektronový		F – atom, molekula MeV – Práce v realizačním týmu - Sledování a vyhledávání

počty protonů, elektronů a neutronů • umí odvodit vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů • používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	obal atomu, valenční elektrony, ionty - molekuly		informací o nových objevech v mikrosvětě - skupinová práce - interaktivní výuka
Žák: • používá české názvy a značky chemických prvků: H, Li, Na, K, Mg, Ca, Ba, Ra, Ti, Cr, V, W, Mn, Fe, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Hg, B, Al, C, Si, Sn, P, N, As, Sb, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar • vysvětlí, co udává protonové číslo • s pomocí PSP umí přiřadit a zapsat protonové číslo prvku a naopak • používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba • umí rozlišit chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny	Chemické prvky a chemické sloučeniny - chemické prvky - vybrané názvy a značky chemických prvků - protonové číslo		OSV – zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožujícími zdraví a životní prostředí - internetové odkazy - skupinová práce - interaktivní výuka - laboratorní cvičení
Žák: • rozliší kovy, nekovy, polokovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, nekovů, polokovů a slitin • vysvětlí princip uspořádání prvků v PSP • rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi • umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP	Periodická soustava prvků - kovy – Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au - nekovy – H, O, N, Cl, S, C - polokovy – Si, Ge - slitiny – mosaz, bronz, dural		F – kovy, nekovy, polokovy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a jejich sloučeninami (těžké kovy, baterie z mobilních telefonů, součástky PC,...) VMEGS – znečišťování životního prostředí jako globální problém lidstva - laboratorní cvičení - skupinová práce - interaktivní výuka
Žák: • rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně na konkrétních příkladech • provede jednoduché chemické reakce v chemické laboratoři	Chemické reakce - výchozí látky a produkty - chemický děj		- laboratorní cvičení
Žák: • uvede zákon zachování hmotnosti a využívá ho při řešení úloh • přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek • запиše chemickou rovnici vybrané chemické reakce • odhadne výsledky a vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, M, V, ρ	Chemické rovnice - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - chemické rovnice		F – fyzikální veličiny – hustota, objem - cvičení
Žák: • určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech	Halogenidy - fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy		OSV – sebepoznání a sebepojetí - osobní

• vytvoří z názvu halogenidu vzorec a naopak • zná vlastnosti, použití a význam chloridu sodného	- ionty - názvosloví halogenidů, oxidační číslo	- zodpovědnost jedince za své zdraví (NaCl – hypertenze) - interaktivní výuka - skupinová práce - laboratorní cvičení EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - solení silnic - interaktivní výuka - diskuze
Žák: • určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech • vytvoří z názvu oxidu vzorec a naopak • popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a vliv těchto látek na životní prostředí	Oxidy - oxid uhelnatý, uhličitý, siřičitý, sírový, vápenatý, dusnatý, křemičitý - názvosloví oxidů - skleníkový efekt	P, Z OSV – sebepoznání a sebepojetí - zodpovědnost jedince za své zdraví (revize plyn. Spotřebičů v domácnosti) - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - oxidy ve výfukových plynech - interaktivní výuka - laboratorní cvičení

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH (lakmus, fenolftalein, červené zelí) a změří pH univerzálním indikátorovým papírkem - vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet	Kyselost a zásaditost roztoků, pH - pH - indikátory pH - kyselé deště	Tercie	P – vliv kyselých dešťů na vegetaci EV – základní podmínky života - vliv pH na život ve vodě (mrtvá jezera v Kanadě, řeky u nás) EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - působení kyselých dešťů - Projekt - Kyselý déšť - Internetové odkazy - Laboratorní cvičení - interaktivní výuka
Žák: - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků - vytvoří z názvu kyseliny vzorec a naopak - umí poskytnout první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami - posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí	Kyseliny - chlorovodíková, sírová a dusičná - názvosloví kyselin		Př OSV – psychohygienu - osobní zodpovědnost při práci se žíravými kyselinami, poskytnutí první pomoci při poleptání EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin - diskuze - pokus - laboratorní cvičení
Žák: - popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, přípravu jejich roztoků - vytvoří z názvu hydroxidu vzorec a naopak - umí poskytnout první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami - posoudí vliv vybraných hydroxidů na životní prostředí	Hydroxidy - sodný, draselný, vápenatý - názvosloví hydroxidů		OSV – psychohygienu osobní zodpovědnost při práci se žíravými hydroxidy, poskytnutí první pomoci při poleptání EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování hydroxidů - interaktivní výuka - laboratorní cvičení
Žák: - provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi - zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy - zná příklady užití neutralizace v praxi	Neutralizace - podstata neutralizace - vznik solí		- laboratorní cvičení
Žák: rozliší, které látky patří mezi soli	Soli příprava solí (vybrané metody)		OSV – psychohygienu - osobní zodpovědnost při

• připraví jednoduchým postupem sůl • zapíše z názvů vybraných solí vzorce a naopak • uvede příklady uplatnění solí v praxi • zná chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna • zná princip tvrdnutí malty • vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou	- názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů, hydrogenuhličitánů		užívání chemických látek (hnojiva apod.) EV – vztah člověka k prostředí - nebezpečí nadměrného hnojení umělými hnojivy (ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy, stav plodin,...) Projekt – přírodní a průmyslová hnojiva - laboratorní cvičení - diskuze - interaktivní výuka
Žák: • uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí • popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv	Hospodářsky významné látky - průmyslová hnojiva (N, P, K) - vápenná malta, sádra, beton - keramika		Př
Žák: • vysvětlí pojmy oxidace a redukce • určí oxidační číslo prvku ve sloučenině • popíše princip výroby železa oceli a zhodnotí jejich význam • vysvětlí pojem koroze a uvede způsoby ochrany kovů před korozí • vysvětlí děje na elektrodách při elektrolýze NaCl • rozliší podstatu elektrolýzy a galvanických článků • uvede příklady praktického využití elektrolýzy a galvanických článků	Redoxní reakce - oxidace a redukce - výroba železa a oceli - elektrolýza - galvanický článek - koroze		Z – sv. naleziště rud, ocelářský průmysl EV – vztah člověka k prostředí - význam sběru starého železa a ostatních kovů jako průmyslové suroviny - diskuze - laboratorní cvičení - interaktivní výuka
Žák: • rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické • uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání • posoudí vliv produktů spalování na životní prostředí • rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • zná pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny • rozpozná označení hořlavých látek a uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami • uvede způsoby hašení požáru, typy a užití hasících přístrojů • uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení	Energie - exotermické a endotermické reakce - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) - průmyslově vyráběná paliva		Př – ochrana krajiny OSV – psychohygienu - vlastní zodpovědnost za bezp. práci s topnými plyny a palivy EV – vztah člověka k prostředí - CO ₂ , CH ₄ jako skleníkové plyny, SO ₂ jako vedlejší produkt spalování uhlí - kyselá dešť - Projekt – skleníkové plyny - diskuze - interaktivní výuka

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: - rozliší anorganické a organické sloučeniny - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití - dokáže sestavit model uhlovodíků $C_1 - C_{10}$ - zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb - uvede pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly - vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu - vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem	Uhlovodíky - alkany, alkeny, alkyny, areny (methan, ethan, propan, butan, eten, etyn, benzen, naftalen) - průmyslové zpracování ropy	Kvarta	Z – těžba ropy, uhlí, plynu EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy OSV - psychohygienu - osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky (zemní plyn, ethyn, benzen,...) Projekt – Cesta zemního plynu od zprostředkovatele ke spotřebiteli - cvičení - interaktivní výuka
Žák: - rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků - rozliší uhlovodíkový zbytek a charakteristickou (funkční) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů - uvede vlastnosti a význam freonů a teflonu - zapiše vzorec methanolu, ethanolu, glycerolu a fenolu a uvede vlastnosti a využití těchto látek - vysvětlí rozdíl líh – denaturovaný líh - zná podstatu alkoholového kvašení - uvede princip výroby destilátů - zná důsledky působení methanolu a ethanolu na člověka - zapiše vzorec formaldehydu, acetaldehydu, acetonu a uvede jejich vlastnosti a využití těchto látek - zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu a pravidla bezpečné práce - uvede vzorec, význam, užití kyseliny mravenčí a octové - vysvětlí pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny - zapiše výchozí látky a produkty esterifikace - rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny	Deriváty uhlovodíků - halogenové deriváty - alkoholy, fenoly - karbonylové sloučeniny - karboxylové kyseliny - estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové		CH – sekunda - destilace VDO – občan, občanská společnost a stát - zákony o výrobě, prodeji a užívání alkoh. nápojů - Anketa – Užívání alkoholických nápojů OSV – psychohygienu - osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědla, ředidla, barvy) - interaktivní výuka EV – vztah člověka k prostředí - znečištění životního prostředí (a odpadních vod) organickými rozpouštědly a ředidly - poškození ozónové vrstvy - poškození zdraví užíváním alkoh. nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu - nakládání se zbytky org. rozp. - laboratorní cvičení - interaktivní výuka

Žák: • orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a dýchání • uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi • uvede výskyt a význam glukózy, fruktózy, sacharózy, škrobu, glykogenu, celulózy • vysvětlí podstatu diabetes • provede důkaz glukózy a škrobu • rozliší tuky podle původu • rozliší tuky a oleje • zapíše rovnici vzniku tuků • uvede zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu • vysvětlí princip, význam ztužování tuků a zmýdlnění • uvede vliv mýdel na životní prostředí • uvede zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam • popíše princip trávení bílkovin v organismu • uvede význam DNA, RNA • vyjmenuje některé z funkcí bílkovin • uvede význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E • zná zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě • uvede zásady zdravé výživy	Přírodní látky - fotosyntéza, dýchání - sacharidy - tuky - bílkoviny		Př – zelené rostliny Z – pěstování cukrovky a cukrové třtiny, papírny v ČR OSV – seberegulace a sebeorganizace - osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukru Projekt – O sacharidech a tucích - laboratorní cvičení OSV – seberegulace a sebeorganizace osobní zodpovědnost za svoji výživu – nadměrný příjem tuků, cholesterol EV – vztah člověka k prostředí - znečištění odpadní vody saponáty - diskuze - laboratorní cvičení - interaktivní výuka
Žák: • rozliší plasty od jiných látek • uvede příklady názvů, vlastností a použití plastů • posoudí vliv používání plastů na životní prostředí a uvede význam recyklace plastů	Plasty a syntetická vlákna - polyethylen, polypropylen, polyethylentereftalát, polyvinylchlorid, polystyren - polyamidová a polyesterová vlákna		EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - plasty v odpadech, význam recyklace - laboratorní cvičení - projekt – plasty - interaktivní výuka OSV – seberegulace a sebeorganizace - osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty - diskuze VDO – občan, občanská společnost a stát - zákony a předpisy o odpadech, recyklaci plastů - internetové odkazy
Žák: • uvede významné chemické závody v ČR • doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka • uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické	Chemie a společnost - chemické výroby		Z – chemické závody v ČR

výroby • uveďte příklady otravných látek a způsoby boje proti nim • vysvětlí pojmy pesticidy, herbicidy, fungicidy a insekticidy • popíše schéma výroby cukru, papíru, piva a skla • rozpozná pojmy analgetika, antipyretika, analgetika • uveďte příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument • bezpečně zachází s běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti • vyjmenuje některé chemické látky užívané při výrobě potravin – aditiva, přísady • zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uveďte, jak tomu předcházet • uveďte příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší • rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uveďte zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami	- otravné látky - pesticidy - biotechnologie - léčiva - drogy - detergenty - potraviny - chemie a životní prostředí	VDO – občan, občanská společnost a stát – zákony o výrobě, prodeji a užívání drog - diskuze - interaktivní výuka EV – vztah člověka k prostředí – znečištění odpadní vody saponáty Projekt – Detergenty - interaktivní výuka - laboratorní cvičení OSV – seberegulace a sebeorganizace osobní zodpovědnost za svoji výživu - Projekt -Víme, co jíme? - interaktivní výuka
Žák: • uveďte příklady nejrozšířenějších hořlavých, výbušných a toxických látek a způsob jejich označování • uveďte a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie únikem nebezpečných látek • zjistí výrobní podniky v regionu, uveďte, co vyrábějí a posoudí nebezpečí s nimi související	Havárie s únikem nebezpečných látek - látky hořlavé, výbušné a toxické - zásady chování při úniku nebezpečných látek	OSV – psychohygiena – zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem EV – vztah člověka k prostředí – likvidace úniku nebezpečných látek Projekt – Ochrana člověka za mimořádných událostí při havárii s únikem nebezpečných látek - interaktivní výuka

	Opakování - vlastnosti látek - bezpečnost při experimentální činnosti - směsi - oddělování složek směsí - voda - vzduch - částicové složení látek - chemické prvky a chemické sloučeniny - periodická soustava prvků - chemické reakce - chemické rovnice - halogenidy - oxidy - kyselost a zásaditost roztoků, pH - kyseliny - hydroxidy - neutralizace - soli - hospodářsky významné látky - redoxní reakce - energie - uhlovodíky - deriváty uhlovodíků - přírodní látky - plasty a syntetická vlákna - chemie a společnost - havárie s únikem nebezpečných látek		
--	---	--	--

5.5.3. Předmět Přírodopis

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé i dlouhodobé projekty

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v primě, sekundě, tercii a kvartě. V primě absolvují žáci v rámci přírodopisu navíc hodinové přírodovědné praktikum zaměřené na praktickou stránku. Praktikum probíhá v dělené třídě v dvouhodinových blocích jednou za 14 dní. V sekundě a tercii má přírodopis dotaci dvě hodiny týdně, v kvartě jednu hodinu týdně. Využití pomůcek, map, atlasů, literatury, www, laboratoře.

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Předmětem prolínají průřezová témata:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Předmět **přírodopis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda:

- **chemie:** ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- **fyzika:** fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- **zeměpis:** rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí závěrům a
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, a diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Přírodopis

ROČNÍK: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- žák zná postavení planety Země ve vesmíru - pozná některé teorie o vzniku Země a života na Zemi - umí popsat stavbu zemského tělesa	Planeta Země a vznik života na Zemi	Prima	Z – planeta Země
- pochopí projevy života organismů jako celek - posoudí, které děje patří mezi projevy života a které ne - uvědomí si, že život je vázán na rozmanité formy organismů - pochopí potravní vztahy mezi organismy a také okolnost, že člověk je také součástí těchto vztahů - umí používat mikroskop a zhotovovat mikroskopické preparáty	Život na Zemi – projevy života - podmínky života - rozmanitost přírody - vztahy mezi organismy - mikroskop	Prima	EV – rozmanitosti přírody, probudit citový vztah Ekosystémy – vycházka, video Vztah člověka k prostředí – vycházka, projekt Lidské aktivity a problémy ŽP – interaktivní výuka, rozhovor Ch – oxidace
- umí popsat stavbu buňky a uvědomí si shodné i rozdílné znaky jednotlivých typů buněk, vysvětlí funkci organel	Základní struktura života- buňka - srovnání rostlinné a živočišné buňky - jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	Prima	
- pochopí význam třídění organismů - zná základní systematické skupiny, zjednodušeně do nich umí zařazovat organismy uvedené v učebnici	Soustava organismů	Prima	
- pochopí, že viry jsou biologické struktury bez vlastního metabolismu - pochopí, že bakterie jsou nejen původci mnoha onemocnění, ale mají také pozitivní význam - zná choroby virového bakteriálního původu a způsoby ochrany před nimi - zná stavbu buněk sinic a způsob jejich života - zná rizika vyplývající z přemnožení sinic v letním období	Viry, bakterie a sinice	Prima	VMEGS – pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa Jsme Evropané – interaktivní výuka EV – neléčit virová onemocnění antibiotiky Vztah člověka k prostředí – přednáška
- pochopí, že houby jsou stélkaté organismy závislé na příjmu organických látek - zná stavbu stélky hub, princip rozmnožování, jejich místo v potravním řetězci a jejich	Houby a lišejníky	Prima	EV – potravní řetězec, zachování rovnováhy Základní podmínky života – interaktivní výuka EV – význam lesa, ubývání lesních porostů, emise,

- vztahy k jiným organismům - umí rozeznat běžné druhy hub podle plodnic, umí rozlišit jedlé a jedovaté druhy, ví o významu hub pro člověka - ovládá zásady sběru hub - popíše složení lišejníkové stélky - pochopí význam soužití dvou různých organismů			imise Ekosystémy – exkurze, vycházka EV – revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům Vztah člověka k prostředí – exkurze, terénní cvičení EV – symbióza, lišejníky jako bioindikátory Ekosystémy – interaktivní výuka Základní podmínky života – diskuse, rozhovor
- zná význam řas a vybrané zástupce - pochopí rozdíl mezi mnohobuněčným organismem a souborem buněk	Řasy	Prima	
- pochopí, že i jediná buňka je schopna vykonávat všechny důležité životní funkce - pozná rozmanitost prostředí, kterému se prvoci přizpůsobili - umí zařadit zástupce prvoků	Prvoci – jednobuněční živočichové	Prima	
- pochopí význam názvu skupiny živočichů – funkce žahavých buněk - umí popsat tělo, způsob zisku potravy a způsob rozmnožování	Žahavci	Prima	
- pochopí rozdíl ve způsobu života volně žijících a cizopasných ploštěnců, - umí vysvětlit pojem vnitřní cizopasník	Ploštěnci	Prima	
- pochopí nebezpečí cizopasných hlístů pro člověka - zná zásady udržování hygieny jako jediného způsobu ochrany při nákaze	Hlísti	Prima	OSV – základní hygienické návyky Psychohygiena – diskuse, interaktivní výuka
- umí rozlišovat zástupce měkkýšů do skupin plži, mlži, hlavonožci - popíše tělo a vývojové zdokonalení stavby - rozezná běžné zástupce plžů, mlžů a hlavonožců	Měkkýši	Prima	
- seznámí se se stavbou těla žízály a funkcí jednotlivých orgánů - umí vysvětlit hospodářský význam žízály	Kroužkovci	Prima	
- zná základní členění těla, umí popsat vnitřní stavbu - pochopí princip mimotělního trávení u pavouků - zná zástupce vybraných řádů pavoukovců (pavouci, sekáči, roztoči, štíři) - uvědomí si vliv některých roztočů	Členovci – pavoukovi - korýši - vzdušnicovci	Prima	Př tercie – roztoči a onemocnění nervové soustavy

na zdraví člověka - pochopí, proč řadíme koryše mezi členovce - uvědomí si velkou rozmanitost koryšů - umí zařadit jednotlivé zástupce a zná jejich význam pro člověka			
- umí popsat vnější i vnitřní stavbu těla, rozezná různé typy ústních ústrojí a jejich přizpůsobení se typu přijímané potravy - pochopí rozdíl ve způsobu rozmnožování hmyzu s proměnou nedokonalou a dokonalou a umí zařadit řády do skupin podle způsobu rozmnožování - pozná vybrané zástupce hmyzu - zná hospodářsky významné druhy a jejich důležitou funkci v přírodě - umí zajistit první pomoc při bodnutí žihadlem - pochopí způsob života ve společenstvu	Hmyz	Prima	Ev, Ch – insekticidy Základní podmínky života – rozhovor EV – narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu, důsledky Základní podmínky života – debata, vycházka Lidské aktivita a problémy životního prostředí – video
- pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	Ostnokožci	Prima	
- porozumí pojmem společenstvo a ekosystém - pochopí závislost člověka na přírodě a nutnost její ochrany	Člověk a příroda	Prima	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Přírodopis
 ROČNÍK: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- žák vysvětlí význam a zásady třídění organismů - zná základní taxonomické jednotky	Třídění organismů	Sekunda	Př – prima
- chápe, proč obratlovce řadíme mezi strunatce - umí odlišit vývojově nižší strunatce od vyšších, zná společné znaky strunatců	Strunatci	Sekunda	
- chápe, proč jsou kruhoústí a paryby méně dokonalejšími obratlovci než ostatní - umí porovnat charakteristické znaky, prostředí, zná zástupce	Kruhoústí a paryby	Sekunda	
- umí podrobněji charakterizovat ryby na příkladu kapra - dokáže vysvětlit, jak jsou ryby přizpůsobeny životu ve vodě - umí rozlišit základní druhy ryb - rozumí postavení ryb v potravním řetězci	Ryby	Sekunda	Z – rozšíření organismů, migrace VMEGS – mezinárodní smlouvy o rybolovu Jsme Evropané - diskuse D – rybníkářství v Čechách
- vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí, chápe nezbytnost vody pro jejich vývin - zná hlavní rozdíly mezi ocasatými a bezocasými obojživelníky - dokáže určit naše nejvýznamnější zástupce	Obojživelníci	Sekunda	EV – zamořené vodní plochy, ekologické havárie Ekosystémy – debata, video
- zná základní znaky plazů - chápe význam plazů - pozná vybrané zástupce našich plazů, rozezná užovku od zmije, zná zásady první pomoci při uštknutí - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích	Plazi	Sekunda	
- umí popsat vnější a vnitřní stavbu těla ptáků - chápe vývojové zdokonalení stavby těla a přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů - zná zástupce tažných a stálých ptáků - umí zhodnotit biotopní nároky jednotlivých skupin ptáků (vodní, mokřadní, mořští, lesní, otevřené krajiny...)	Ptáci	Sekunda	EV – ptačí krmítka, co je vhodné? Z – cesty ptáků EV – chov andulek, papoušků Vztah člověka k prostředí – vycházka Základní podmínky života – diskuse
- má představu o rozmanitosti rostlinné říše a jejím členění - vysvětlí vývoj rostlin - dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu	Botanika – nauka o rostlinách	Sekunda	EV – rostliny, producenti, potravní řetězec Ekosystémy – diskuse, interaktivní výuka

- dokáže popsat stavbu těla mechorostů a jejich životní cyklus - umí vysvětlit význam mechu v přírodě a je schopen určit nejběžnější naše druhy - dokáže popsat stavbu těla kaprad'orostů a jejich životní cyklus, pozná vybrané druhy přesliček, plavuní a kapradin	Výtrusné rostliny	Sekunda	
- vysvětlí stavbu a funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod), zná základní typy, přeměny - pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin - rozumí rozdílu mezi pohlavním a nepohlavním způsobem rozmnožování	Stavba rostlinné těla	Sekunda	
- vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - chápe hospodářský význam jehličnanů	Nahosemenné rostliny	Sekunda	
- vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou - umí vysvětlit pojem jednoděložná a dvouděložná rostlina, pozná rozdíly ve stavbě a je schopen uvést příklady těchto rostlin - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztrždit - zná příklady a využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin	Krytosemenné rostliny přehled jednotlivých čeledí	Sekunda	
- umí charakterizovat základní společenstva (les, vody a mokřady, louky, pastviny a travnaté stráně, pole a sídelní aglomerace...) - rozumí pojmům ekosystém a společenstvo - umí analyzovat ekologické vztahy v těchto ekosystémech - usiluje o ochranu čistoty ovzduší, vody	Společenstva	Sekunda	EV Ekosystémy – diskuse, vycházka
- seznámí se s ochranou přírody a chráněnými druhy rostlin	Ochrana přírody	Sekunda	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Přírodopis
 ROČNÍK: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- žák popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku jednotlivých orgánových soustav - vysvětlí evoluci a základní typy rozmnožování - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztrídí vybrané zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, letouni, krtek, apod.) - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému	Savci	Tercie	VMEGS – ohrožené druhy, nezákonný lov Evropa a svět nás zajímá – interaktivní výuka, debata EV, OSV – chov domácích savců Seberegulace a sebeorganizace - diskuse
- chápe pojmy ekologie, etologie, domestikace, - seznámí se s ochranou přírody v ČR a ve světě a nejznámějšími organizacemi	Ekologie, etologie, domestikace, ochrana přírody	Tercie	
- umí zařadit člověka do živočišné říše, zná společné znaky člověka a ostatních savců a znaky lidské jedinečnosti - umí vysvětlit vývoj člověka - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky	Vývoj člověka	Tercie	MKV – rasy, národnostní menšin Kulturní difference – debata, interaktivní výuka Etnický původ – diskuse VDO – tolerance k odlišnostem Občanská společnost a škola - diskuse D – vývoj člověka
- umí vysvětlit pojmy buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus a rozumí vzájemným vztahům mezi nimi - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla	Buňky, tkáň, orgány	Tercie	
- zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb - dovede pojmenovat základní kosti a svaly - zná příčiny nemocí kostí a svalů, jejich prevence a zásady první pomoci při zlomeninách - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	Soustava opěrná a svalová	Tercie	TV – význam posilování, udržování kondice CH – aerobní procesy, oxidace
- zná složení krve a funkci jednotlivých složek krve - rozumí pojmu imunita - zná stavbu srdce a druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy - seznámí se známými nemocemi krve, srdce a oběhové soustavy, s příčinami, prevencí a aplikuje zásady první pomoci - rozumí pojmu epidemie	Oběhová soustava	Tercie	

- umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v klidu a při zátěži - zná příčiny nemocí dýchací soustavy, prevenci a zásady první pomoci	Dýchací soustava	Tercie	EV – znečištěné ovzduší, exhalace Lidské aktivity a problémy životního prostředí – diskuse, interaktivní výuka CH – oxidy, spalování
- rozumí pojmu metabolismus, dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci	Trávicí soustava	Tercie	F – zákon o zachování energie, přeměna energie EGS – hladomor, problémy zemi třetího světa, přístup k pitné vodě Evropa a svět nás zajímá – diskuse, rozhovor CH – cukry, tuky, bílkoviny Z - Evropa
- popíše stavbu vylučovací soustavy a funkci jednotlivých orgánů - seznámí se s onemocněními vylučovací soustavy, prevencí a první pomoci	Vylučovací soustava	Tercie	EV – pitný režim, ochrana vodních zdrojů – udržitelný rozvoj Základní podmínky života – exkurze, interaktivní výuka
- zná stavbu kůže a její význam - rozeznává běžná onemocnění kůže, zná příčiny, prevenci a první pomoc při běžných poraněních (popálení, poleptání ...)	Kůže	Tercie	CH – hydroxidy, kyseliny
- zná stavbu nervové soustavy - umí popsat činnost nervové soustavy - umí popsat stavbu mozku a míchy a zná význam jednotlivých oddílů - zná příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci	Nervová soustava	Tercie	
- zná stavbu a funkci zrakového, sluchového, rovnovážného, hmatového, čichového a chuťového ústrojí - zná příčiny poruch a onemocnění, jejich prevenci a zásady první pomoci	Smyslová soustava	Tercie	
- zná základní žlázy s vnitřním vyměšováním, jejich hormony a vliv na řízení lidského organismu	Žlázy s vnitřním vyměšováním	Tercie	
- rozumí pojmu pohlavní a nepohlavní rozmnožování - umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské rozmnožovací soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob	Rozmnožování, pohlavní ústrojí	Tercie	
- popíše oplození, embryonální a fetální období, porod	Nitroděložní vývin jedince	Tercie	
- popíše jednotlivé etapy v životě člověka - rozumí pojmům individuální vývoj, výchova apod.	Postnatální vývin jedince	Tercie	
- vysvětlí pojem dědičnost a proměnlivost - rozumí pojmům gen, znak, chromozom	Genetika	Tercie	

- zná vliv vnějšího prostředí na organismus - zná návykové látky a jejich nebezpečí - objasní význam zdravého způsobu života - chápe pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	Člověk a zdraví	Tercie	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – debata, interaktivní výuka
---	-----------------	--------	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Přírodopis
 ROČNÍK: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- vysvětlí teorie vzniku Země - objasní vznik jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Země – vznik, stavba	Kvarta	Z – planeta Země
- rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti	Mineralogie – nerost, hornina, krystal	kvarta	
- rozpozná vybrané nerosty podle charakteristických vlastností - zná význam některých důležitých nerostů (руды)	Třídění nerostů	Kvarta	F - terminologie, fyzikální vlastnost CH – základní pojmy, rozpustnost, chemické vzorce, značky prvků
- rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice)	Petrologie – nauka o horninách	Kvarta	
- rozlišuje důsledky vnějších a vnitřních geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů - popíše druhy zvětrávání - dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní města) - chápe význam vody a teploty prostředí pro život, ochranu a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - chápe mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochranu před nimi	Geologické děje vnitřní a vnější	kvarta	Z – vznik pohoří v ČR i ve světě MV – přírodní katastrofy, zemětřesení Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - debata
- porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy	Pedologie	Kvarta	Z – pedologie

5.5.4. Předmět Zeměpis

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpis navazuje na základní znalosti z 1. stupně z předmětů prvouka a vlastivěda. Podporuje zájem o hlubší porozumění spojené se zkoumáním přírody (tj. přírodních faktů a jejich zákonitostí).

Umožňuje poznávat přírodu jako systém. Podporuje otevřené, kritické a logické myšlení. Vede k aplikaci přírodovědných poznatků v praxi, k chápání souvislostí mezi lidskou společností a stavem přírody. Nutí k zamyšlení nad stavem přírody, k nutnosti ochrany životního prostředí, nad potřebou šetrného zacházení s přírodními zdroji, ochranou života a majetku před živelnými pohromami. Vede také k chápání jiných kultur a prohlubuje v žácích toleranci. Vzdělávání směřuje k získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací a používání poznávacích metod. Zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty z oblasti Člověk a příroda, ale také s matematikou a jejími aplikacemi, jazyky, dějepisem, občanskou výchovou, aj.

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

Zeměpis vychází z oblasti Člověk a příroda a je vyučován jako samostatný předmět v primě, sekundě, tercii i kvartě. Časová dotace je dvě hodiny týdně v primě, sekundě a kvartě a jednu hodinu týdně v tercii. Ve škole není odborná učebna a třídy se při výuce nedělí.

Vyučování je realizováno:

- a) frontálně s demonstračními pomůckami
- b) skupinově (krátkodobé projekty) – s využitím odborné literatury, internetu, médií...
- c) terénními vycházkami s pozorováním, odbornými exkurzemi (hvězdárna,...), besedami se zajímavými lidmi

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV: rozvoj schopností poznávání, seberegulace, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje
- VDO: občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie
- EGS: objevování Evropy a celého světa
- MKV: kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy solidarity
- EV: ekosystémy, základní podmínky života, problémy ŽP, vztah člověka k prostředí
- MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba a tvorba mediálního sdělení, práce v týmu

Kompetence k učení

Žáci:

- vyhledávají, shromažďují, třídí a propojují získané informace do širších celků
- správně používají odbornou terminologii
- samostatně pozorují a srovnávají získané informace a nalézají souvislosti a využití v praxi, formulují závěry
- využívají vlastní zkušenosti a poznatky z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- získávají od učitele dostatek příkladů z reálného života a snaží se je pochopit
- diskutují o možnostech řešení stávajících a možných problémů (různé varianty při řešení problémů)
- kriticky myslí, hájí svá rozhodnutí, hledají chyby ve svých postupech
- na základě svých zkušeností se snaží vyslovovat hypotézy

Kompetence komunikativní

- jsou vedeni ke vzájemné komunikaci
- respektují odlišné názory
- učí se porozumět odborným textům a obrazovým materiálům
- formulují své myšlenky
- hodnotí výsledky své práce i práce jiných
- věcně a logicky argumentují

Kompetence sociální a personální

- spolupracují při řešení problémů ve skupinách a dodržují dohodnutá pravidla
- pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, vzájemně si naslouchají
- uvědomují si zodpovědnost za svá jednání

Kompetence občanské

- chápou nutnost ochrany životního prostředí, ochrany zdraví svého i jiných,
- ochrany majetku, pomoci při živelných pohromách
- dodržují pravidla slušného chování

Kompetence pracovní

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci v terénu
- jsou učitelem upozorňováni na zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě
- využívají znalostí v zájmu svého rozvoje

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Zeměpis

ROČNÍK: prima, sekunda, tercie, kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- objasní postavení Země ve vesmíru a popíše tělesa sluneční soustavy - rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetka, měsíc, kometa, meteorická tělesa, Galaxie, cizí galaxie - používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti Země - hodnotí důsledky pohybů Země pro praktický život na Zemi	Planeta Země a její postavení ve vesmíru	PRIMA	OSV – komunikace, naslouchání, vlastní názor na tvar a pohyby Země v minulosti ESG – důsledky pohybů Země na život lidí na světě MDV – snímky z kosmu, aktuality M - jednotky vzdáleností, porovnávání velikostí planet, rozměrů Slunce, Země, Měsíce F - skupenství látek, sluneční soustava, gravitační síla Země, jednotky hmotnosti, času, teploty Př – život ve vesmíru, roční období – změny v přírodě Čj – velká a malá písmena, významy slov den, měsíc, skloňování slova glóbus D – stáří kosmu, existence lidstva, vývoj poznání o tvaru Země
- používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítává vzdálenosti podle měřítek - rozumí znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót - vyhledává informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících - určuje na globusu a mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi	Mapa – obraz Země	PRIMA	OSV- spolupráce při měření a výpočtech EGS – model Země, pohled na svět, ve kterém žijí, časová pásma MDV – zdroj informací- mapy, aktuality M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr, polokružnice, určování času Př+D – tematické mapy Čj – názvosloví VO – režim dne-časová pásma Vv – estetická stránka mapy
- vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry - posuzuje zemský povrch jako výsledek působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - seznámí se s vlivy člověka na přírodní	Přírodní složky a oblasti Země	PRIMA	OSV – zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů EGS – propojení složek přírodní sféry, oteplování, dezertifikace ENV – klimatické změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život M – nadmořská výška F – teplota, tlak, hustota, změna skupenství

prostředí			Př – endogenní a exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění a rozmanitost fauny a flóry na Zemi, živé složky půdy, podmínky pro život člověka ekosystémy, fotosyntéza Čj – četba, synonyma-podnebí, klima D – časová představa o pohybu kontinentů VO – šetření vodou, čistota ovzduší
- seznamuje se a pracuje s tematickými mapami obsahující informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - chápe pojmy: lidská rasa, národ, jazyk, náboženství, sídlo, aglomerace, obnovitelné a neobnovitelné zdroje - vytváří si představu o počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - porovnává a lokalizuje na mapách oblasti světového hospodářství - orientuje se v rozdělení a úkolech zemědělství, průmyslu, dopravy a služeb - uvědomuje si rozdělení zemí podle vyspělosti a jejich problémy a také chápe nutnost propojenosti světa	Společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa	PRIMA	OSV – vztahy mezi lidmi, diskuse na dané téma, skupinová práce EGS – život v mezinárodním měřítku, globalizace, závislost hospodářství na ner. surovinách (těžba, vyčerpateľnost, šetření) MKV – historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik ENV – vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu, ochrana přírody MDV – zdroje informací, aktuality M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy F – parní stroj, typy elektráren, jaderná reakce, rychlost dopravních prostředků Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, zemědělské produkty, fosilní paliva, podvýživa, hlad, nemoci Ch – chemizace v zemědělství, kvalita potravin, využití nerostných surovin, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory Čj – základní konverzační témata, pozdravy v cizích jazycích D – nejstarší osídlení, demografická revoluce, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce, význam zemědělství v historii, vývoj dopravy,

			objevné plavby, vývoj obchodu, rozvoj služeb, centra vzdělanosti – kláštery a univerzity VO – lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl
- orientuje se v terénu - pohybuje se podle mapy a azimutu - odhaduje vzdálenosti a výšky objektů - využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a dalšími materiály při vyhledávání informací - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině	PRIMA	VDO – orientace v terénu, práce s mapou EGS – živelné pohromy, nebezpečí terorismu ENV – pohyb v přírodě MDV – sběr, třídění a zpracování informací M – měřítko, poměr Př – stav přírody v místní krajině, ochrana zdraví a života člověka Ch – živelné pohromy Vv – náčrtky a plánky
- osvojuje si základní vědomosti ve vztahu k pojmu svrchovanosti státu - zná a respektuje pravidla překročení státní hranice - rozlišuje státy přímořské a vnitrozemské - zařadí významné státy na základě odlišnosti územního uspořádání a státního zřízení - chápe význam pojmů: demokracie, republika, diktatura - objasní výhody tržního hospodářství - uvádí některé argumenty pro potřebu rozdělení států na menší územně správní celky	Státy a jejich hranice	SEKUNDA	OSV – řešení problémových úkolů – formulace svého názoru, naslouchání, argumenty VDO – prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa EGS – mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, nebezpečí terorismu MKV – politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu MDV – aktuality M – převod námořních mil na kilometry D – vznik první republiky, původ slova republika, athénská demokracie VO – Ústava České republiky, referendum
- provede regionalizaci Evropy, vytyčí společné znaky, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a vyvodí souvislosti s přírodními poměry - seznámí se s evropskými organizacemi - vyhledává na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu - dokáže lokalizovat na mapě významné	Regionální geografie Evropy	TERCIE	OSV – komunikace s jinými národy, rozvoj poznávání, kreativní myšlení, diskuse nad problémy VDO – demokracie, forma vlády EGS – život v evropském měřítku, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR v Evropě, vliv globálních problémů, cestování MKV – kultura a tradice, návštěvy v zahraničních rodinách ENV – stav životního

geografické pojmy, s kterými se seznámí			prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny MDV – aktuality, zdroj informací, obrazový materiál M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky pro život na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, HIV Čj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací D – nejstarší osídlené oblasti Evropy, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, vývoj obchodu, rozvoj služeb, centra vzdělanosti v minulosti VO – lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl Vv – významná evropská díla Tv – populární sporty, mistrovství Evropy - žáci shromažďují obrazový materiál Evropy k tvorbě koláží
- určí a vyhodnotí geografickou polohu České republiky podle různých kritérií - porovnává rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost	Česká republika – přírodní prostředí	KVARTA	EGS – poloha státu na mapě světa, Evropy, orientace ENV – stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje M – porovnávání rozlohy F – atmosférické prvky Př – geologická stavba, ochrana přírody - projekt – ochrana přírody v České republice

- vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách soustředění obyvatelstva v České republice - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění pohybu a struktury obyvatelstva České republiky se sousedními státy - vyhledává aktuální demografické údaje týkající se své obce, vyhodnocuje je a pokouší se o prognózu dalšího vývoje - rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - hodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost - zjistí historické a statistické údaje vztahující se ke své obci - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, přírodu, osídlení, hospodářství a kulturu místního regionu a jejich možné perspektivy - pracuje s turistickou mapou místního regionu	Česká republika – obyvatelstvo a sídla, hospodářství, regiony ČR, místní region	KVARTA	OSV – jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor, naslouchání, národnostní menšiny, rasismus, vytvoření názoru na stav hospodářství, spolupráce, řešení problémů místního regionu VDO – život v regionu EGS – vztahy mezi národy, cestování, postavení hospodářství v rámci EU a světa, euroregiony, rozvoj služeb MKV – kultura a tradice, ENV – stav životního prostředí, vliv hospodářství na životní prostředí: těžba, průmyslové závody, doprava, cestování MDV – zdroj informací, obrazový materiál, aktuality, reklama, sběr třídění, hodnocení hospodářských údajů, srovnání regionů M – hustota obyvatel, práce s daty F – typy elektráren Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, průmysl regionu B – vliv osídlení na krajinu, stav přírody, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl Čj – nářečí, významné osobnosti D – vznik prvních měst, vývoj urbanizace, historie průmyslu, historie regionů - projekt: místní oblast
---	--	---------------	---

- vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení	Globální problémy současného světa	KVARTA	OSV – vlastní zodpovědnost při řešení problémů, komunikace, hledání kompromisu EGS – globalizace, globální úroveň uvažování, důsledky globálních problémů pro každého z nás ENV – vývoj přírodního obrazu světa, aktivní řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj F – alternativní zdroje energie, rozvoj techniky Ch – skleníkový efekt, kyselá dešť, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie, pitná voda – znečištění B – podvýživa, hlad, AIDS, kyselá dešť, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpatelné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza D – rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času
- rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajín, uvede konkrétní příklady - posuzuje působení přírodních krajinnotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a životní prostředí - zhodnotí společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působící dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné i záporné příklady - zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni - navrhne možná řešení problematiky životního prostředí - provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj	Krajina – prostředí, typy krajín, společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí	KVARTA	OSV – osobní zodpovědnost za jednání v okolním prostředí EGS – globální úroveň životního prostředí, možnosti zlepšení ENV – ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj MDV – kritické vyhodnocení informací Př – životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví lidí, život v přírodní a kulturní krajině

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - využívá aktivně mapy a atlasy, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Pozorování a cvičení v terénu v místní krajině	KVARTA	VDO – orientace v terénu, práce s mapou EGS – živelné pohromy, nebezpečí terorismu ENV – pohyb v přírodě MDV – sběr, třídění, zpracování informací M – měřítko, poměr Ch – živelné pohromy, chemické složení bojových plynů Př – příroda v místní krajině – stav, ochrana, ohrožení zdraví a života člověka Vv – náčrtky a plánky
---	---	--------	--

5.6. Umění a kultura

5.6.1. Předmět Výtvarná výchova

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vznikl ze vzdělávací oblasti Umění a kultura vzdělávacího oboru Výtvarná výchova a má časovou dotaci dvě hodiny týdně pro primu a sekundu, jednu hodinu týdně (respektive spojené dvě hodiny jednou za dva týdny) pro tercii a kvartu. Výuka se půlí a probíhá v odborné učebně – výtvarném atelieru.

Při výuce je kladen důraz na dvě základní oblasti. Tou první je rozvoj tvůrčích schopností žáka a rozvoj emocionálního vnímání a prožívání výtvarného díla. To se děje formou vlastní tvorby, kdy žák výtvarnými prostředky řeší zadané téma na jemu přiměřené estetické úrovni. Kromě samostatné práce jsou využívány též týmové či projektové metody. Zároveň žák získává základní informace o různých výtvarných technikách a technologiích. Výtvarný atelier je vybaven potřebnými technickými prostředky jako je grafický lis, hrnčířský kruh, keramická pec a další pomůcky.

Druhou oblastí je získání nejzákladnějšího přehledu o dějinách výtvarného umění a obecných pojmech z této oblasti.

Zájemci mohou dále rozvíjet své dovednosti a znalosti ve výtvarném kroužku, případně později na vyšším stupni gymnázia v semináři z dějin výtvarného umění.

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá vždy v menších skupinách s maximálně patnácti žáky. Je tak zajištěn dostatečný prostor ve třídě i časový prostor aby se vyučující mohl jednotlivým žákům dostatečně věnovat.

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení:

- žáci jsou postupně seznamováni s nejpoužívanějšími výtvarnými technikami a získávají základní orientaci v dějinách výtvarného umění; zároveň si osvojují pojmy, které s tím souvisí
- žáci ve vlastní praktické tvorbě ověřují a využívají teoretické poznatky, zároveň rozvíjejí svou schopnost emocionálního prožitku výtvarného díla a experimentu; ve studijních pracích, zejména kresbě dle modelů, rozvíjejí schopnosti k zobrazování skutečnosti.
- projektové úkoly vychází z některých kapitol dějin výtvarného umění; žáci tak mohou lépe proniknout do myšlení tvůrců dané doby a pochopit jejich tvorbu.

Kompetence k řešení problémů:

- žáci, samostatně, nebo v týmu, řeší tvůrčím způsobem výtvarnými prostředky zadání vyučujícího
- žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování při hledání nejvhodnějších řešení a experimentování s výtvarným materiálem

Kompetence komunikativní:

- vést žáky aby samostatně dokázali formulovat své názory na výtvarná díla a pokoušeli se je také zdůvodnit
- vést žáky aby výtvarné umění chápali nejen jako tvorbu uměleckých předmětů, ale vnímali jej i jako způsob komunikace autora s divákem
- vést žáky aby se snažili chápat výtvarné umění v dobových souvislostech, protože jen tak lze některým věcem porozumět, neboť dějiny VU jsou vlastně dějinami myšlení

Kompetence sociální a personální:

- navozovat situace, zejména při týmové a projektové práci aby se žáci naučili pracovat v kolektivu jako jeho součást, aby si uvědomovali odlišnost i jedinečnost každého člověka a vzájemně se respektovali
- jsme lidé různí a byli jsme obdařeni různými talenty; výtvarná výchova patří mezi ty předměty, kde je nutno toto mít zvláště na zřeteli a pozitivně rozvíjet sebedůvěru žáka

Kompetence občanské:

- vést žáky k respektu k výtvarnému umění jako nedílné součásti naší kultury a kvalitního života každého z nás; výtvarné umění, zvláště ve veřejném prostoru, chránit před poškozováním

Kompetence pracovní:

- praktická činnost ve výtvarné výchově je jedinou možností, v rámci tohoto typu školy, jak rozvíjet také manuální zručnost a různé dovednosti

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výtvarná výchova

ROČNÍK: prima, sekunda, tercie, kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák je schopen na základě teoretických znalostí a svých praktických zkušeností charakterizovat jednotlivé druhy výtvarného umění a jejich vzájemné vztahy. Orientuje se ve volbě vhodných výtvarných prostředků a technik pro vyjádření daných témat. Zná základní pravidla pro používání těchto výtvarných prostředků a technik.	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	prima	Hudební výchova – vztahy zvukových tónů a barev, vztah hudebního a výtvarného rytmu. Svět práce – design Osobnostní a sociální výchova – při práci na společných projektech se žáci učí vzájemné komunikaci a spolupráci.
Žák si osvojuje nejzákladnější kompoziční principy. Uvědomuje si rozdíly mezi vyváženou kompozicí statickou a dynamickou. Na základě praktické zkušenosti zkoumá vztahy mezi objekty. Získává základní informace o dějinách výtvarné kultury (pravěk, Mezopotámie, Egypt, umění oblasti Egejského moře, umění oblasti Apeninského poloostrova).	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	prima	Dějepis, SV – historicky podmíněné vnímání výtvarné kultury. Multikulturní výchova – žák získává nejzákladnější představu i o kulturách oblastí se zcela odlišným pojetím výtvarné kultury.
Základem je volný experiment při němž žák není po formální stránce příliš svazován. Velký prostor je dán subjektivnímu vyjadřování žáka se snahou o rozvoj vnímání abstraktní roviny výtvarného díla a fantazie žáka.	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	prima	Hudební výchova – vyjádření hudební kompozice vizuálními prostředky. Dramatický kroužek - kulisy
Žák získává základní informace z dějin výtvarné kultury (románské umění, gotika, Renesance). Žák je konfrontován s vybranými výtvarnými díly a na jejich základě takových podnětů vytváří vlastní výtvarná díla. Uplatňuje také svou zkušenost z vizuálních vjemů, které přináší každodenní život.	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	sekunda	Dějepis, SV – historicky podmíněné vnímání výtvarné kultury. ICT – uplatnění elektronických médií ve výtvarné tvorbě. Mediální výchova – žák se učí vnímat prostředky mediální komunikace také jako nositele výtvarného umění a hodnotit je nejen z hlediska kvality informací, ale i výtvarného zpracování.

Základem je volný experiment opírající se o žákovu dosud nabytou technickou dovednost a zkušenost. Velký důraz je kladen na otevřený prostor pro rozvoj žákovy fantazie.	prostředky pro vyjadřování emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	sekunda	Osobnostní a sociální výchova – při práci na společných projektech se žáci učí vzájemné komunikaci a spolupráci.
Žák se seznamuje se základy multimediálních oborů a v rámci technických možností školy zkoumá jejich uplatnění ve vlastní volné tvorbě.	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	sekunda	ICT – uplatnění elektronických médií ve výtvarné tvorbě. Mediální výchova – žák se učí vnímat prostředky mediální komunikace také jako nositele výtvarného umění a hodnotit je nejen z hlediska kvality informací, ale i výtvarného zpracování.
Žák získává základní informace z dějin výtvarné kultury (baroko, klasicismus, empír, romantismus, realismus). Na základě tvorby prostorových objektů a plastik zkoumá možnosti práce s prostorem a různými materiály prostorové tvorby.	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní; symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	tercie	Dějepis, SV – historicky podmíněné vnímání výtvarné kultury. Multikulturní výchova – žák získává nejzákladnější představu i o kulturách oblastí se zcela odlišným pojetím výtvarné kultury.
Žák využívá svých praktických i teoretických zkušeností při vlastním hledání svého subjektivního postoje k procesu výtvarné tvorby a potažmo k výtvarné kultuře vůbec.	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování	tercie	Osobnostní a sociální výchova – při práci na společných projektech se žáci učí vzájemné komunikaci a spolupráci.

Žák získává základní informace z dějin výtvarné kultury (impresionismus, postimpresionismus, secese, synbolismus, fauvismus, expresionismus). Na základě těchto znalostí se učí chápat výtvarné umění dané doby z hlediska historických, společenských i kulturních souvislostí. Z tohoto pohledu se snaží také porozumět obsahu a formě konkrétního díla.	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	kvarta	Dějepis, SV – historicky podmíněné vnímání výtvarné kultury. Jazyk český – rozvoj vyjadřovacích schopností v písemné i ústní formě. Mediální výchova – žák se učí vnímat prostředky mediální komunikace také jako nositele výtvarného umění a hodnotit je nejen z hlediska kvality informací, ale i výtvarného zpracování. Multikulturní výchova – žák získává nejzákladnější představu i o kulturách oblastí se zcela odlišným pojetím výtvarné kultury. Osobnostní a sociální výchova – při práci na společných projektech se žáci učí vzájemné komunikaci a spolupráci.
Žák vnímá výtvarnou kulturu jako důležitou součást naší civilizace vůbec. Uvědomuje si, že chce-li výtvarnému dílu porozumět, musí jej vnímat nejen z hlediska estetického, ale také z hledisek společenských a historických. Žák se snaží, na základě daného zadání, vytvořit a obhájit koncept vlastního výtvarného díla. Navrhnout vhodnou formu a prostředky pro jeho vytvoření a realizovat ho.	proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	kvarta	Dějepis, SV – historicky podmíněné vnímání výtvarné kultury. Jazyk český – rozvoj vyjadřovacích schopností v písemné i ústní formě. Multikulturní výchova – žák získává nejzákladnější představu i o kulturách oblastí se zcela odlišným pojetím výtvarné kultury.

5.6.2. Předmět Hudební výchova

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně pro primu, sekundu, terci a kvartu. Výuka probíhá v učebně uzpůsobené svým vybavením pro výuku hudební výchovy - hudebně.

Hlavními pilíři výuky jsou tři oblasti - 1. praktická, 2. hudební teorie a 3. hudební dějiny.

Tou první je rozvoj praktických dovedností žáka a rozvoj emocionálního vnímání a prožívání hudebního díla. To se děje formou poslechu reprodukováného hudebního díla a vlastním provozováním hudby - zpěv, hra na jednoduché rytmické nástroje, hra na tělo, hra na flétnu, kytaru a piano.

Charakter práce je převážně týmový. K samotné výuce jsou k dispozici hudební nástroje různého druhu: a) dechové (zobcové flétny)
b) strunné (kytara), c) elektronické el. piano, d) bicí nástroje.

Další oblastí je výuka hudební teorie a hudební nauky, která je nedílnou součástí hudebního, ale i všeobecného vzdělání.

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

Obsahem výuky hudební výchovy jsou hudební činnosti vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové, které vedou žáky k porozumění hudebního umění a k aktivnímu vnímání hudby.

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení:

- žáci jsou postupně seznamováni s používanými hudebními nástroji a získávají základní orientaci v hudební teorii a v dějinách evropské hudby.
- Žáci ve vlastních, praktických činnostech (zpěv, hra na tělo, hra na jednoduché hudební nástroje) ověřují a využívají teoretické poznatky, zároveň rozvíjejí svou schopnost emocionálního prožitku hudebního díla prostřednictvím poslechových a sluchových činností.
- projektové úkoly vychází z kapitol dějin hudby; žáci tak mohou lépe proniknout do myšlení tvůrců dané doby a pochopit jejich tvorbu.

Kompetence k řešení problémů:

- žáci, samostatně, nebo v týmu, řeší tvůrčím způsobem hudebními prostředky zadání vyučujícího.
- žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování při vnímání hudebního díla, (cílem je odbourat masovou konzumaci tzv. populární hudby)

Kompetence komunikativní:

- vést žáky, aby samostatně dokázali formulovat své názory na hudební díla.
- vést žáky, aby hudební umění chápali nejen jako uměleckou tvorbu, ale vnímali její i jako způsob komunikace autora (interpreta, skladatele) s divákem
- vést žáky, aby se snažili chápat hudbu v dobových souvislostech-neboť to je cesta k jejímu pochopení a k utváření estetického vnímání.

Kompetence sociální a personální:

- navozovat situace, zejména při týmové a projektové práci, kdy se žáci naučí pracovat v kolektivu jako jeho součást, aby si uvědomovali odlišnost i jedinečnost každého člověka a vzájemně se respektovali.
- jsme lidé různí a byli jsme obdařeni různými talenty; hudební výchova patří mezi ty předměty, kde je nutno toto mít zvláště na zřeteli a pozitivně rozvíjet sebedůvěru žáka

Kompetence občanské:

- vést žáky k respektu k hudbě jako nedílné součásti naší kultury a kvalitního života každého z nás; hudba nás provází na každém kroku, mimo funkci zábavnou napomáhá utvářet pocit národní sounáležitosti (hymny, národní a lidové písně), jakož i k zušlechťování ducha v díle nejen českých skladatelů.

Kompetence pracovní:

- praktická činnost v hudební výchově je jedinou možností, v rámci tohoto typu školy, jak rozvíjet také techniku, zručnost a improvizaci, prostřednictvím hry na hudební nástroj, dále pak zpěvem a tancem.

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Hudební výchova

ROČNÍK: prima, sekunda, tercie, kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák si osvojuje základy zpívaného a mluvního projevu, základy hlasové hygieny, které patří ke stěžejním pilířům nejen Hv, ale pozitivně ovlivňuje rozvoj dovedností i v dalších příbuzných uměleckých oborech (artikulace, správné dýchání, odbourávání trémy)	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev- rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, jednohlasý zpěv. - rozvoj hudebního sluchu Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje, tvorba rytmického doprovodu - základní hudební pojmy: zvuk, tón, vlastnosti tónu - základní vyjadřovací prostředky v hudbě, notopis	prima	Český jazyk -přednes poezie, dramatický kroužek, biologie Osobnostní a sociální výchova Rozvoj porozumění a pozitivního postoje k sobě a k druhým, komunikace, utváření dobrých mezilidských vztahů.
Kultivovaný i spontánní hudební projev	Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby - pohybové reakce. Poslechové a sluchové činnosti - rozvoj emocionálního a estetického citění	prima	Tělesná výchova, dramatický kroužek Osobnostní a sociální výchova Primární prevence soc. patolog. jevů, kreativita, psychohygiena
Žák si osvojuje základy zpívaného a mluvního projevu, základy hlasové hygieny, uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu. Žák poznává specifické rysy různých etnik odrážejících se též v hudbě a učí se je respektovat.	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, jednohlasý zpěv - lidová píseň Instrumentální činnosti - hudební nástroje-dělení, použití	sekunda	Dramatický kroužek, ČJ, biologie Osobnostní a sociální výchova Rozvoj porozumění a pozitivního postoje k sobě a k druhým, komunikace, utváření dobrých mezilidských vztahů. Z-etnografie
Žák vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky znějící v proudu hudby	Poslechové činnosti - rozeznávání hudebních nástrojů - orchestr, partitura, dirigent - hudba vokální a instrumentální - sólový a sborový zpěv	sekunda	Dějepis, literatura, Vv, ČJ Multikulturní výchova Mediální výchova
Žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Hudebně pohybové činnosti - rozvoj citění a odlišení 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	sekunda	TV, dramatický kroužek Osobnostní a sociální výchova Primární prevence soc. patolog. jevů, kreativita, psychohygiena

Žák se orientuje v proudu hudby, Zařadí na základě získaných vědomostí slyšenou hudbu do slohového a stylového období	Poslechové činnosti - hudební dílo a autor, skladba v kontextu s jinými hudebními i nehmotnými díly, dobou vzniku, životem autora	tercie	Dějepis, literatura, výtvarná výchova Multikulturní výchova
Žák realizuje podle svých schopností a dovedností skladbu různých hudebních stylů	- hudební slohy a styly od počátku hudebních dějů až do 19. století- chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům. - základní hudební formy Vokální a instrumentální činnosti - jednohlasý a vícehlasý zpěv - hra a tvorba doprovodů s využitím školního instrumentáře	tercie	SV, Vv, literatura, zeměpis Multikulturní výchova
Realizace žáka podle jeho individuálních schopností a dovedností- písně, skladby různých stylů a žánrů (hra z not, hra podle sluchu, improvizace)	Vokální činnosti - orientace v notovém záznamu - stupnice a tónina, předznamenání - interval - akord Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje-nástrojová produkce melodií, písní, jednoduchých skladeb - základní harmonické funkce - hra a tvorba doprovodů s využitím školního instrumentáře	kvarta	Vv Osobnostní a sociální výchova
V souladu s moderní dobou a počítačovým věkem má žák možnost využít smysluplně svůj čas strávený u PC a vžít se tak do role historického přepisovatele partitur, jakož i do role samotného skladatele.	Záznam hudby-noty, notační programy Poslechové činnosti - česká hudba v evropském kontextu	kvarta	ICT Mediální výchova Multikulturní výchova

5.7. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti: Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví a kvalita mezilidských vztahů. Protože zdraví je důležitým předpokladem pro aktivní život, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělání. Tato oblast přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví. Vzdělávání v této oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany. Žáci se seznamují s různými riziky, které ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích.

Cíle vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot.
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné duševní i sociální pohody
- poznání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé, dobré (v žaludku i mimo)
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k poznání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví se rozděluje do dvou oborů:

- 1) Výchova ke zdraví
- 2) Tělesná výchova

Ad 1) přináší základní poznání o člověku. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví a být za něj zodpovědný. Žáci si musí upevňovat hygienické, stravovací, pracovní a jiné návyky.

Ad 2) Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků.

5.7.1. Předmět Výchova ke zdraví

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- preventivní ochranu zdraví
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- výuka probíhá v předmětech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

V tercii a kvartě1 hodinu týdně

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení
- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých dochází k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrozličnější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují
- způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou,
- encyklopediemi,...
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Průřezová témata:

- **VDO** - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědného chování
- **OSV** – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- **MKV** – schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy
- **EV** – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- **EGS** – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení, ...

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výchova ke zdraví
 ROČNÍK: Výchova ke zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	poznámka
- Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky - Vysvětlí role členů komunity - Vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - Posoudí různé způsoby chování	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy ve dvojici - pravidla soužití v prostředí komunity - ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech, využívání osvojených postupů spojených s řešením mimořádných událostí - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, dopad vlastního jednání - utváření vědomí vlastní identity - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování	OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „provozu“, každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí	
- rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační - aktivně se proti nim brání - vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdrav. problémy - uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků - uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy - zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb,	Výživa a zdraví - ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných - vlivy vnějšího i vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk osvětlení, teplota - preventivní a lékařská péče - vznik civilizačních nemocí - odolávání stresu - základní postupy 1. pomoci, obvazová technika - 1. pomoc v improvizovaných podmínkách		spolupráce s ČČK

otužování a relaxaci - zná techniky pro zvládání stresu - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními - samostatně zvládá základní postupy 1. pomoci, včetně základů ob vazové techniky - poskytne nezbytnou 1. pomoc i při vážnějších poraněních - uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu - orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti - posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy - orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání - vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří se k ní	- přivolání lékaře - poruchy příjmu potravy - mentální anorexie, bulimie - výživa a civilizační nemoci – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek na zdraví člověka, programy podpory zdraví - podpora zdravého životního stylu - tělesná a duševní hygiena, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví - alternativní výživové směry - reklamy na potraviny Ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě a sexuálním kontaktem Ochrana před chronickými nepřenosičnými chorobami - prevence kardiovaskulárních a metabolických nemocí, léčebná péče, základy první pomoci kvalita lidského života (handicapovaní lidé)		
- uvede zdravotní rizika spojená s kouřením - alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví - používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází nebezpečným situacím - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí - návykové látky - zdravotní a sociální rizika - zneužívání návykových látek - odmítání návykových látek - autodestruktivní závislosti, psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání) - pozitivní životní cíle a	OSV – prevence soc. patologických jevů a škodlivých způsobů chování VDO - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV –vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí	video, besedy

- orientuje se v zákonech omezujících kouření - vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek - vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu - orientuje se v trestně právní problematice návykových látek - kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol - vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty - samostatně vyhledá v případě potřeby specializované pomoci - předchází úrazům - rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování - uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte - kriticky se vyjadřuje k projevům násilí - samostatně vyhledá v případě potřeby služby specializované pomoci	hodnoty - bezpečnost v dopravě – rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu, zvládání agresivity, postupy v případě dopravní nehody, tísňová volání návykové látky a zákon reklamní vlivy počítače a hazardní hry, gamblerství linky důvěry, krizová centra krizové situace, šikanování, týrání, sexuální zneužívání brutalita a jiné formy násilí v médiích Ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí		
--	---	--	--

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výchova ke zdraví
 ROČNÍK: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
- zná základní informace o sexualitě - pojmenuje tělesné, fyziologické a psychické změny dospívání - osvojí si pojmy z oblasti sexuality, respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - zná a respektuje základní pravidla hygieny pro každý den, při menstruaci - zná základní pravidla hygieny pohlavního styku - uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod - orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální,...) - vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v průběhu porodu - pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití - vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů - pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit - vysvětlí, jak dochází k přenosu viru HIV a co se děje po proniknutí infekce do organismu - orientuje se v léčbě infekce HIV a AIDS a zdůvodní preventivní opatření boje proti šíření HIV - použije v případě problémů kontakty na odbornou pomoc - zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních	Sexuální výchova - význam sexuální výchovy - fakta o sexualitě - anatomie ženských a mužských pohlavních orgánů - slovníček pojmů - intimní hygiena pro každý den, hygiena při menstruaci, hygiena pohlavního styku - dětská gynekologie - předčasná sexuální zkušenost a její rizika (strom rozhodování) - sexuální orientace - potřeba citu a lásky u tělesně a smyslově postižených - početí, těhotenství, porod, problémy v těhotenství - antikoncepce - předčasné ukončení těhotenství - nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS - cesty přenosu - rizikové chování a ochrana před nákazou, promiskuita - odborná pomoc - etická stránka sexuality - Zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita - způsoby vyjadřování lásky - zdrženlivost a pohlavní stud - nevhodné chování v oblasti sexuality - sexuální zneužití - reálné a nereálné informace o sexualitě v médiích - sexualita z hlediska	VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů - angažovaný přístup k druhým - zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování OSV – obecné modely řešení problémů - zvládání rozhodovacích situací - poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „provozu“, každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí	video, beseda

záležitostech - vyjádří svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě - respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou - orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte	odlišné kultury a víry - sexualita a zákon		
---	---	--	--

5.7.2. Předmět Tělesná výchova

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

A) obsahové časové a organizační vymezení předmětu tělesná výchova navazuje na učební plán a rozvádí všechny podstatné informace o vyučovacím předmětu, které jsou důležité pro jeho realizaci.

- b) předmět tělesná výchova vznikl ze vzdělávací oblasti člověk a zdraví a vzdělávacího oboru tělesná výchova
- c) hodinová dotace na Gymnáziu Jana Pivečky činí 2+2+2+2 hodin pro ročníky prima – kvarta
- d) vyučovací předmět tělesná výchova se bude realizovat na několika stanovištích
 - 1) hala SK Slavičín
 - 2) nově atletický při Městském úřadě Slavičín
 - 3) sportoviště, které se využívají při celotýdenních sportovních akcích (LVZ, cykloturistický kurz, atd.)
- e) tělesná výchova se dělí podle pohlaví, spojují se maximálně dvě třídy, kdy celkový počet dětí v hodině tělesné výchovy nepřesahuje 25 studentů ve skupině
- f) vybavení pomůckami pro tělesnou výchovu je na standardní úrovni, kdy důraz je kladen na míčové hry
- g) V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování bez paušálního porovnávání žáků podle výkonných norem (tabulky, grafy aj., které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

B) výchovné a vzdělávací strategie: předmět tělesná výchova směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že žáky vede k:

- pochopení zdraví
- poznání člověka jako biologického jedince
- zapojování do činnosti podporující zdraví
- získání základních dovedností v jednotlivých disciplínách
- dodržování pravidel čestného chování
- podpora soutěživosti
- uplatňování hygieny a bezpečnosti při TV
- hodnocení pohybové činnosti spolužáků
- schopnosti zorganizovat turnaje v jednotlivých disciplínách
- orientaci v informačních zdrojích TV

Kompetence a strategie

Kompetence k učení

Kompetence	Strategie
Poznání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj	Učitel formuluje základní pohybové schopnosti, motivuje žáky k rozvíjení těchto schopností
Prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou	Učitel vysvětluje důležitost propojení mezi tělesnou výchovou a psychickou stránkou
Systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti	Učitel zařazuje jednotlivá testovací témata, žák vyvozuje výsledky mezi jednotlivými testy

Kompetence k řešení problémů

Kompetence	Strategie
Vyhledává informace vhodné k řešení problémů	Přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
Využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení	Hledání vhodné taktiky v individuálních a kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

Kompetence	Strategie
Žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje	Žák vyslechne a přijme pokyny vedoucího družstva, učitele, učitel pojmenovává základní povelovou techniku
Využívá informační a komunikační prostředky a technologii pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	Otevírá prostor pro diskuzi o taktice družstva, vede se žáky dialog, řeší problémy
Pořizování záznamů a obrazových materiálů v rámci sportovního družstva	Učitel vede žáky k pravidelným záznamům různých sportovních akcí, povinných kurzů

Kompetence sociální a personální

Kompetence	Strategie
Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření pravidel práce v týmu	Učitel monitoruje veškeré aktivity při hodině TV a hlídá čestné chování studenta ve smyslu Fair - play
Upevňování dobrých mezilidských vztahů	Učitel pomáhá postiženým, vysvětluje princip olympijského hnutí
Rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu	Učitel vede žáky k ujasnění si pozice v kolektivu, potírá ponižování a vyvyšování jednotlivých studentů, nabádá ke spolupráci a pomoci
Vytváření pozitivní představy o sobě samém	Zadává splnitelné úkoly pro jedince, motivuje k další činnosti

Kompetence občanské

Kompetence	Strategie
Žák poskytuje dle svých možností účinnou první pomoc.	Učitel systematicky provádí výuku s cílem seznámení s první pomocí a jejího praktického využití.
Žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy.	Učitel se snaží vysvětlit principy ekologie a rovnovážného stavu člověka a přírody.
Žák chrání tradice.	Učitel objasňuje historické podstaty našeho státu, regionu, oblasti, ve které žije.

Kompetence pracovní

Kompetence	Strategie
Žák dodržuje vymezená pravidla.	Učitel vede žáka k nutnosti dodržování pravidel ve sportu a celém životě.
Žák přistupuje k pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví.	Učitel směřuje žáky k vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci.

C) Zařazení průřezových témat

Tělesná výchova zahrnuje průřezové téma osobnostní a sociální výchova – řešení problémů, praktická etika, kooperace, komunikace, vztahy mezi lidmi, psychohygiena, sebepoznávání a seberegulace.

Průřezová témata a mezipředmětové vztahy na LVZ

Lyžařské výcvikové zájezdy jsou součástí osnov tělesné výchovy GJP a současně s cíli vzdělávacími a výcvikovými plní i funkci sociální a zdravotní. Nezbytnou podmínkou organizace LVZ je personální zabezpečení instruktory školního lyžování, kteří zodpovídají za zdraví, bezpečnost, výchovu a kvalitu vyučovacího procesu u žáků. Skladba pobytového programu vychází z programu Člověk a zdraví, plní některá průřezová témata a mezipředmětové vztahy. Během LVZ se plní následující bloky:

5. výcvik žáků ve sjezdovém lyžování (součást TV)
6. výcvik v běžeckých disciplínách (součást TV)
7. výcvik žáků ve snowboardingu (součást Tv)
8. plnění průřezových témat v celotýdenním kurzu
 - d) průřezové téma Osobnostní a sociální výchova
 - týden zahajujeme blokem rozdělení zájezdu do jednotlivých výkonnostních skupin. Žák se stává součástí nové skupiny, přispívá ke stmelení skupiny, navozuje důvěru, vytváří dobrou pracovní atmosféru, snaží se pomoci jednotlivým členům ve skupině (pád, problém s technikou)
 - e) průřezové téma Environmentální výchova
 - Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahu člověka a životního prostředí. Environmentální výchova se na LVZ uplatňuje denně při výuce na svazích, žák se stává součástí nejmenšího celku krajiny v ekosystému. Žákům se vštěpují základy ekologického chování v krajině, vysvětluje se vliv zdravého prostředí na vlastní zdraví
 - f) Průřezové téma Multikulturní výchova
 - Multikulturní výchova umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, s jejich tradicemi a subkulturami Moravy. V rámci LVZ se multikulturní výchova plní v bloku regionální geografie Valašska. Žáci jsou seznámeni s historií, společenských životem, tradicemi Valašska, které zasahují do orografického celku Javorníky.
9. Mezipředmětové vztahy
 - a. Zeměpis: znalost regionu, orografické členění, hydrologie místa, turistické značky – přednáška na téma nástrahy a nebezpečí hor
 - b. Fyzika: látkové složení výzbroje, základy biomechaniky -> výzbroj, výstroj, historie lyžování
 - c. Dějepis: historie lokality, historie lyžování a olympionismu -> přednáška historie lyžování
 - d. Přírodopis: přednáška první pomoc

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Tělesná výchova
ROČNÍK: Prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
- dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti při TV - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - reaguje na úraz - rozumí a užívá povely, názvosloví - zvládá cvičení podle popisu - zná protahovací cviky pro zahřátí a uvolnění	1.) Hygiena, bezpečnost při pohybových činnostech, příprava ke sportovnímu výkonu, názvosloví v TV, pořadová cvičení, škodlivost alkoholu kouření a drog	Osobnostní a sociální výchova: - osobnostní rozvoj, psychohygiena Přírodopis – anatomie člověka, kostra, svalstvo
- podílí se na realizaci pravidelného pohybu - má snahu zlepšit úroveň své zdatnosti - zařazuje cvičení na posílení celého organismu - zná nevhodné činnosti ohrožující zdraví	2.) Průpravná, kondiční, koordinační a relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova: - osobnostní rozvoj kreativita
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - zvládá bezpečnost a záchranu při cvičení - dovede cvičit podle slovních pokynů - je schopen z osvojených prvků vytvořit sestavu	3.) Gymnastika a) akrobacie (kotouly, stoj na rukou, stoj na hlavě, přemet stranou, sestava) b) přeskok (skrčka, roznožka přes kozu, bednu, odrazový můstek) c) hrazda – po čelo (náskok do vzporu, sešín, přešvihy, výmyk, závěs v podkolení) d) šplh	Osobnostní a sociální výchova: - sociální rozvoj, mezilidské vztahy
- uvědomuje si význam sebeobrany - chová se v duchu fair play	4.) Úpoly (přetlaky, přetahy, pády, kotouly)	
- využívá osvojované pojmy na úrovni cvičence a rozhodčích - zná základní sportovní povely - zorganizuje soutěže v atletických disciplínách - změří výkony	5.) Atletika - rychlý běh 60-100m - vytrvalostní běh 800-1500m - štafety – předávka, běh v terénu - skok daleký, skok vysoký - hod míčkem	Fyzika, matematika: - měření délek, výpočty délek, převody jednotek
- žák uplatňuje pravidla - hraje v duchu fair play - řeší sporné situace - zorganizuje samostatnou hru a turnaje	6.) Sportovní hry a) kopaná (vedení míče, manipulace s míčem, základní přihrávka, zpracování, střelba, nácvik střelby, základní postavení hráčů, hra) b) basketbal (základní manipulace s míčem, nácvik driblingu LP, dribling v pohybu, nácvik dvojtaktu, dvojtakt, střelba na koš z místa a z pohybu, základní rozestavení, hra) c) volejbal (manipulace míčem, základní odbití vrchní spodní, nácvik spodního podání, základní rozestavení, hra) d) softbal (nácvik nadhozu,	Osobnostní a sociální výchova: - sociální rozvoj, kooperace a kompetence

	odpalu, základní pravidla, hra) e) florbal (základní manipulace hole a míčku, vedení míčku, zpracování míčku, střelba, hra)	
- uplatňuje pravidla slušného chování v přírodě - ochrana přírody	7.) Turistika, pobyt v přírodě Poznávací výlet prima – seznamovací pobyt	Environmentální výchova: - vztah člověka k prostředí a k ekologii Zeměpis: orientace v terénu, mapa, buzola, jízdní řády Biologie: hygiena osobní, stravování
Uplatňuje prvky bezpečnosti na kluzišti - respektuje pravidla při hře	8.) Netradiční sporty -sezonní sporty a) hokej (bruslení, přešlapování, herní činnost jednotlivce) b) krasobruslení (základní otočky, základní přešlapování)	
-Uplatňuje prvky slušného chování - ochrana přírody - hraje v duchu fair play -dodržuje pravidla silničního provozu	9.) Turistika a pobyt v přírodě Příprava turistické akce Přesun do terénu a uplatňování pravidel silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží, táboření, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace v terénu, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potraviny a tepla	Osobnostní a sociální výchova: - osobnostní rozvoj kreativita Zeměpis:- práce s mapou, buzolou, orientace v terénu, poznání základních meteorologických prvků, poznání základních oblaků, práce s nářadím (kladívko, hřebíky, kleště, štípačky, práce se sekerou, sbírání šišek)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Tělesná výchova
 ROČNÍK: Sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
- dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti při TV - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - reaguje na úraz - rozumí a užívá povely, názvosloví - zvládá cvičení podle popisu - zná protahovací cviky pro zahřátí a uvolnění	1.) Hygiena, bezpečnost při pohybových činnostech, příprava ke sportovnímu výkonu, názvosloví v TV, pořadová cvičení, škodlivost alkoholu kouření a drog	Osobnostní a sociální výchova: - osobnostní rozvoj, psychohygiena Přírodopis – anatomie člověka, kostra, svalstvo
- podílí se na realizaci pravidelného pohybu - má snahu zlepšit úroveň své zdatnosti - zařazuje cvičení na posílení celého organismu - zná nevhodné činnosti ohrožující zdraví	2.) Průpravná, kondiční, koordinační a relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova: - osobnostní rozvoj kreativita
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - zvládá bezpečnost a záchranu při cvičení - dovede cvičit podle slovních pokynů - je schopen z osvojených prvků vytvořit sestavu	3.) Gymnastika a) akrobacie (kotouly, stoj na rukou, stoj na hlavě, přemet stranou, sestava) b) přeskok (skrčka, roznožka přes kozu, bednu, odrazový můstek) c) hrazda – po čelo (náskok do vzporu, sešín, přešvihy, výmyk, závěs v podkolení) d) šplh	Osobnostní a sociální výchova: - sociální rozvoj, mezilidské vztahy
- uvědomuje si význam sebeobranu - chová se v duchu fair play	4.) Úpoly (přetlaky, přetahy, pády, kotouly)	
- využívá osvojované pojmy na úrovni cvičence a rozhodčích - zná základní sportovní povely - zorganizuje soutěže v atletických disciplínách - změří výkony	5.) Atletika - rychlý běh 60-100m - vytrvalostní běh 800-1500m - štafety – předávka, běh v terénu - skok daleký, skok vysoký - hod míčkem	Fyzika, matematika: - měření délek, výpočty délek, převody jednotek
- žák uplatňuje pravidla - hraje v duchu fair play - řeší sporné situace - zorganizuje samostatnou hru a turnaje	6.) Sportovní hry a) kopaná (vedení míče, manipulace s míčem, základní přihrávka, zpracování, střelba, nácvik střelby, základní postavení hráčů, hra) b) basketbal (základní manipulace s míčem, nácvik driblingu LP, dribling v pohybu, nácvik dvojtaktu, dvojtakt, střelba na koš z místa a z pohybu, základní rozestavení, hra) c) volejbal (manipulace míčem, základní odbíjení vrchní spodní, nácvik spodního podání, základní rozestavení, hra) d) softbal (nácvik nadhozu, odpalu, základní pravidla, hra) e) florbal (základní manipulace	Osobnostní a sociální výchova: - sociální rozvoj, kooperace a kompetence

	hole a míčku, vedení míčku, zpracování míčku, střelba, hra)	
- uplatňuje pravidla slušného chování v přírodě - ochrana přírody - uplatňuje prvky bezpečnosti při pohybu - respektuje stanovená pravidla - zná zásady poskytování první pomoci - nepodceňuje nástrahy a nebezpečí hor - zvládá jízdu na vleku - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - je si vědom svých nedostatků	7.) LVZ - výcvik v běžeckých disciplínách - výcvik ve sjezdových disciplínách	Environmentální výchova: - vztah člověka k prostředí a k ekologii Multikulturní výchova: - mezilidské vztahy Zeměpis: znalost regionu, orientace v prostoru, turistické značky Biologie: zapojování svalů při pohybových činnostech Dějepis: historie lyžování a olympionismu Fyzika: látkové složení výzbroje, základy biomechaniky
Uplatňuje prvky bezpečnosti na kluzišti - respektuje pravidla při hře	8.) Netradiční sporty -sezonní sporty a) hokej (bruslení, přešlapování, herní činnost jednotlivce) b) krasobruslení (základní otočky, základní přešlapování)	Uplatňuje prvky bezpečnosti na kluzišti - respektuje pravidla při hře
-Uplatňuje prvky slušného chování - ochrana přírody - hraje v duchu fair play -dodržuje pravidla silničního provozu	9.) Turistika a pobyt v přírodě Příprava turistické akce Přesun do terénu a uplatňování pravidel silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží, táboření, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace v terénu, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla	Osobnostní a sociální výchova: - osobnostní rozvoj kreativity Zeměpis: práce s mapou, buzolou, orientace v terénu, poznání základních meteorologických prvků, poznání základních oblaků, práce s nářadím (kladívko, hřebíky, kleště, štípačky, práce se sekerou, sbírání šišek)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Tělesná výchova
 ROČNÍK: Tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
- dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti při TV - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - reaguje na úraz - rozumí a užívá povely, názvosloví - zvládá cvičení podle popisu - zná protahovací cviky pro zahřátí a uvolnění	1.) Hygiena, bezpečnost při pohybových činnostech, příprava ke sportovnímu výkonu, názvosloví v TV, pořadová cvičení, škodlivost alkoholu kouření a drog	Osobnostní a sociální výchova: - osobnostní rozvoj, psychohygiena Biologie – anatomie člověka, kostra, svalstvo
- podílí se na realizaci pravidelného pohybu - má snahu zlepšit úroveň své zdatnosti - zařazuje cvičení na posílení celého organismu - zná nevhodné činnosti ohrožující zdraví	2.) Průpravná, kondiční, koordinační a relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova: - osobnostní rozvoj kreativita
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - zvládá bezpečnost a záchranu při cvičení - dovede cvičit podle slovních pokynů - je schopen z osvojených prvků vytvořit sestavu	3.) Gymnastika a) akrobacie (kotouly, kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, přemet vpřed, stoj na rukou, stoj na hlavě, přemet stranou, sestava) b) přeskok (skrčka, roznožka přes kozu, bednu, odrazový můstek, skoky s odrazem z trampolíny) c) hrazda – po čelo (náskok do vzporu, sešin, přešvihy, výmyk, závěs v podkolení, podmet) d) šplh poznatky a činnosti předcházejících etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány	Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj, mezilidské vztahy
- uvědomuje si význam sebeobrany - chová se v duchu fair play	4.) Úpoly (přetlaky, přetahy, pády, kotouly, judó – obrana proti oběti zředu, proti škrčení)	
- využívá osvojované pojmy na úrovni cvičence a rozhodčích - zná základní sportovní povely - zorganizuje soutěže v atletických disciplínách - změří výkony	5.) Atletika - rychlý běh 60-100m - vytrvalostní běh 800-1500m - štafety – předávka, běh v terénu - skok daleký, skok vysoký - hod míčkem - vrh koulí dívky do 3kg, chlapci 5kg	Fyzika, matematika: - měření délek, výpočty délek, převody jednotek
- žák uplatňuje pravidla - hraje v duchu fair play - řeší sporné situace - zorganizuje samostatnou hru a turnaje	6.) Sportovní hry a) kopaná (vedení míče, manipulace s míčem, základní přihrávka, zpracování, střelba, nácvik střelby, základní postavení hráčů, hra, herní činnost jednotlivce - výběr místa, obcházení soupeře, útočná kombinace založená na přihrávce, obranné kombinace založené na přebírání) b) basketbal (základní manipulace s míčem, nácvik driblingu LP,	Osobnostní a sociální výchova: - sociální rozvoj, kooperace a kompetence

	dribling v pohybu, nácvik dvojaktu, dvojtakt, střelba na koš z místa a z pohybu, základní rozestavení, hra, herní činnost jednotlivce – uvolňování bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč obouruč, krytí útočníka s míčem a bez míče, krytí prostoru, střelba po pohybu ve výskoku) c) volejbal (manipulace míčem, základní odbití vrchní spodní, nácvik spodního podání, základní rozestavení, hra, nácvik bloků, jednobloku, dvojbloku, nácvik vrchního podání, další postavení při příjmu podání) d) softbal (nácvik nadhozu, odpalu, základní pravidla, hra, zdokonalování jednotlivých postů, souhra družstva, výběr jednotlivých postů) e) florbal (základní manipulace hole a míčku, vedení míčku, zpracování míčku, střelba, hra, herní systém u florbalu, nahrávka pohybu, střela v pohybu)	
Uplatňuje prvky bezpečnosti na kluzišti - respektuje pravidla při hře	7.) Netradiční sporty -sezonní sporty a) hokej (bruslení, přešlapování, herní činnost jednotlivce) b) krasobruslení (základní otočky, základní přešlapování)	
Uplatňuje prvky bezpečnosti na kluzišti - respektuje pravidla při hře	8.) Netradiční sporty -sezonní sporty a) hokej (bruslení, přešlapování, herní činnost jednotlivce) b) krasobruslení (základní otočky, základní přešlapování)	Uplatňuje prvky bezpečnosti na kluzišti - respektuje pravidla při hře
-Uplatňuje prvky slušného chování - ochrana přírody - hraje v duchu fair play -dodržuje pravidla silničního provozu	9.) Turistika a pobyt v přírodě Příprava turistické akce Přesun do terénu a uplatňování pravidel silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží, táboření, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace v terénu, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla	Osobnostní a sociální výchova: - osobnostní rozvoj kreativita Zeměpis- práce s mapou, buzolou, orientace v terénu, poznání základních meteorologických prvků, poznání základních oblaků, práce s nářadím (kladívko, hřebíky, kleště, štípačky, práce se sekerou, sbírání šišek)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Tělesná výchova
 ROČNÍK: Kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
- dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti při TV - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - reaguje na úraz - rozumí a užívá povely, názvosloví - zvládá cvičení podle popisu - zná protahovací cviky pro zahřátí a uvolnění	1.) Hygiena, bezpečnost při pohybových činnostech, příprava ke sportovnímu výkonu, názvosloví v TV, pořadová cvičení, škodlivost alkoholu kouření a drog	Osobnostní a sociální výchova: - osobnostní rozvoj, psychohygiena - Biologie – anatomie člověka, kostra, svalstvo
- podílí se na realizaci pravidelného pohybu - má snahu zlepšit úroveň své zdatnosti - zařazuje cvičení na posílení celého organismu - zná nevhodné činnosti ohrožující zdraví	2.) Přípravná, kondiční, koordináční a relaxační cvičení	Osobnostní a sociální výchova: - osobnostní rozvoj kreativita
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - zvládá bezpečnost a záchranu při cvičení - dovede cvičit podle slovních pokynů - je schopen z osvojených prvků vytvořit sestavu	3.) Gymnastika a) akrobacie (kotouly, kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, přemet vpřed, stoj na rukou, stoj na hlavě, přemet stranou, sestava) b) přeskok (skrčka, roznožka přes kozu, bednu, odrazový můstek, skoky s odrazem z trampolíny) c) hrazda – po čelo (náskok do vzporu, sešín, přešvihy, výmyk, závěs v podkolení, podmet) d) šplh poznatky a činnosti předcházejících etap jsou dále rozvíjeny a doplňovány	Osobnostní a sociální výchova: - sociální rozvoj, mezilidské vztahy
- uvědomuje si význam sebeobrany - chová se v duchu fair play	4.) Úpoly (přetlaky, přetahy, pády, kotouly, judo – obrana proti oběti zpredu, proti škrcení)	
- využívá osvojované pojmy na úrovni cvičence a rozhodčích - zná základní sportovní povely - zorganizuje soutěže v atletických disciplínách - změří výkony	5.) Atletika - rychlý běh 60-100m - vytrvalostní běh 800-1500m - štafety – předávka, běh v terénu - skok daleký, skok vysoký - hod míčkem - vrh koulí dívky do 3kg, chlapci 5kg	Fyzika, matematika: - měření délek, výpočty délek, převody jednotek
- žák uplatňuje pravidla - hraje v duchu fair play - řeší sporné situace - zorganizuje samostatnou hru a turnaje	6.) Sportovní hry a) kopaná (vedení míče, manipulace s míčem, základní přihrávka, zpracování, střelba, nácvik střelby, základní postavení hráčů, hra, herní činnost jednotlivce - výběr místa, obcházení soupeře, útočná kombinace založená na přihrávce, obranné kombinace založené na přebírání) b) basketbal (základní manipulace	Osobnostní a sociální výchova: - sociální rozvoj, kooperace a kompetence

	s míčem, nácvik driblingu LP, dribling v pohybu, nácvik dvojaktu, dvojtakt, střelba na koš z místa a z pohybu, základní rozestavení, hra, herní činnost jednotlivce – uvolňování bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč obouruč, krytí útočníka s míčem a bezu míče, krytí prostoru, střelba po pohybu ve výskoku) c) volejbal (manipulace míčem, základní odbití vrchní spodní, nácvik spodního podání, základní rozestavení, hra, nácvik bloků, jednobloku, dvojbloku, nácvik vrchního podání, další postavení při příjmu podání) d) softbal (nácvik nadhozu, odpalu, základní pravidla, hra, zdokonalování jednotlivých postů, souhra družstva, výběr jednotlivých postů) e) florbal (základní manipulace hole a míčku, vedení míčku, zpracování míčku, střelba, hra, herní systém u florbalu, nahrávka pohybu, střela v pohybu)	
Uplatňuje prvky bezpečnosti na kluzišti - respektuje pravidla při hře	7.) Netradiční sporty -sezonní sporty a) hokej (bruslení, přešlapování, herní činnost jednotlivce) b) krasobruslení (základní otočky, základní přešlapování)	
Uplatňuje prvky bezpečnosti na kluzišti - respektuje pravidla při hře	8.) Netradiční sporty -sezonní sporty a) hokej (bruslení, přešlapování, herní činnost jednotlivce) b) krasobruslení (základní otočky, základní přešlapování)	Uplatňuje prvky bezpečnosti na kluzišti - respektuje pravidla při hře
-Uplatňuje prvky slušného chování - ochrana přírody - hraje v duchu fair play -dodržuje pravidla silničního provozu	9.) Turistika a pobyt v přírodě Příprava turistické akce Přesun do terénu a uplatňování pravidel silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží, táboření, základy orientačního běhu, přežití v přírodě, orientace v terénu, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potrawy a tepla	Osobnostní a sociální výchova: - osobnostní rozvoj kreativity Zeměpis- práce s mapou, buzolou, orientace v terénu, poznání základních meteorologických prvků, poznání základních oblaků, práce s náradím (kladívko, hřebíky, kleště, štípačky, práce se sekerou, sbírání šišek)

5.8. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.8.1. Předmět Člověk a svět práce

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Oblast Člověk a svět práce postihuje spektrum pracovních činností a technologií, které přispívají k získání základních dovedností v různých oborech a přispívají k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací oblast vychází z konkrétních situací a cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Zakládá se na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při rozhodování o dalším profesním zaměření.

Oblast zahrnuje vzdělávací obor, ze kterého jsme vytvořili stejnojmenný předmět:

- Člověk a svět práce

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Člověk a svět práce

V primě jsme zvolili tematický okruh Design a konstruování, v sekundě Práce s laboratorní technikou a v tercii a v kvartě se jedná o povinný tematický okruh Svět práce. Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastech
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočtů
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti

V předmětu **Člověk a svět práce** se prolínají průřezová témata:

Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a

Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí

Environmentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

Mediální výchova – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní

Multikulturní výchova – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel, učitel- rodič.

B. Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět **Člověk a svět práce** se vyučuje jako samostatný předmět v primě, sekundě (zde se výuka půlí v dvouhodinových blocích 1x za 14 dní), tercií a kvartě. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč. hodina týdně. Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány určité tematické okruhy.

C. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Kompetence	Strategie
Žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu práce Žák kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich	Učitel směřuje žáky k vyhledávání informací na internetu, zadává úkoly, jejichž řešení musí žáci samostatně hledat Učitel pozoruje pokrok u všech žáků
Žák si podle návodu osvojuje praktické dovednosti	Učitel vede žáky k pochopení dané problematiky a k samostatnému využití v praxi
Žák poznává vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost	Učitel vede žáky k důsledné analýze materiálů a surovin a jejich použitelnosti v návaznosti na praxi

Kompetence k řešení problémů

Kompetence	Strategie
Žáci si uvědomují důležitost praktického ověřování problémů	Učitel zdůrazňuje propojenost teorie s praxí
Žáci se seznamují s možnostmi poradenství v oblasti dalšího studia a profesní orientace	Učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání možností uplatnění se v životě
Žáci promýšlí pracovní postupy praktických cvičení	Učitel se zajímá o náměty

Kompetence komunikativní

Kompetence	Strategie
Žáci si osvojují pojmy související s profesní orientací	Učitel vede žáky ke komunikativním dovednostem využívaných v profesních oblastech
Žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	Učitel formuluje úkoly, které žáci řeší s využíváním internetu a počítačů, výsledky prezentují s využitím dataprojektoru

Kompetence sociální a personální

Kompetence	Strategie
Žáci spolupracují ve dvojici a v malé skupině a podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu	Učitel umožňuje spolupráci se spolužáky při řešení určitého problému
Žáci oceňují zkušenosti druhých lidí, respektují různá hlediska	Učitel vybízí k diskuzi na různá témata a organizuje tuto diskuzi, žáci argumentují a tolerují názory jiných
Žáci se učí věcně argumentovat	Učitel dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Kompetence	Strategie
Žáci se učí bezpečnosti při práci a odpovědnosti za životní prostředí	Učitel vede žáky k zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí
Žáci si osvojují tvořivý přístup k plnění zadaných témat	Učitel podporuje tvořivost žáků v zadaných oblastech

Kompetence pracovní

Kompetence	Strategie
Žáci přistupují k výsledkům své činnosti zodpovědně z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých	Učitel vybízí k tomu, že žáci musí dodržovat pravidla, kterými zajistí bezpečné vykonání práce
Žáci dbají na ochranu životního prostředí	Učitel zdůrazňuje ekologické myšlení
Žáci se orientují v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru	Učitel nechává žáky vypracovat projekty na podnikatelské aktivity a obeznamuje je se základními ekonomickými pojmy

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Člověk a svět práce

ROČNÍK: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák je seznámen v nejzákladnějších rysech s obsahem pojmu design a na několika příkladech je mu demonstrován vývoj designu jako samostatného mezioborového předmětu. Žák je seznámen se základními materiály používanými v průmyslu a základními technologiemi jejich zpracování (kovoobrábění, zpracování dřeva, zpracování plastů a usně). Žák si při sestavování jednoduché stavebnice uvědomuje vazbu mezi funkcí a estetickým vzhledem výrobku. Zároveň si prohlubuje praktické dovednosti při jejím sestavování a technické myšlení při volbě efektivního postupu. Seznamuje se základními vlastnostmi barev. Jejich psychickým působením a utvářením barevného prostoru či tvaru.	stavebnice (konstrukční, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, demontáž	Multikulturní výchova – žák získává nejzákladnější představu i o kulturách oblastí se zcela odlišným pojetím výtvarné kultury. Osobnostní a sociální výchova - žák se učí chápat souvislosti mezi estetickou kvalitou prostředí a jeho funkcí. Učí se vnímat, že estetická kvalita prostředí může mít pozitivní vliv na jeho uživatele. Výtvarný výchova Ukázka práce v programu Archicad. Fyzika Exkurze ve strojírenském, obuvnickém a dřevozpracujícím provozu. Mediální výchova – žák se učí vnímat barvu jako jeden z nejvýraznějších prvků vizuální komunikace.
Na základě zadání vytvoří žák plošnou kompozici. Stanoví formát a vzájemné vztahy komponentů kompozice. Navrhne barevné řešení. Kompozici realizuje.	Návod, předloha, náčrt, schéma, jednoduchý program	Matematika, geometrie. Výtvarná výchova Fyzika Osobnostní a sociální výchova – při práci na společných projektech se žáci učí vzájemné komunikaci a spolupráci.
Na základě zadání vytvoří žák reliéfní kompozici. Stanoví formát a vzájemné vztahy komponentů kompozice. Navrhne barevné řešení. Vytvoří model.	Návod, předloha, náčrt, schéma, jednoduchý program	Matematika, geometrie. Výtvarná výchova Fyzika Osobnostní a sociální výchova – při práci na společných projektech se žáci učí vzájemné komunikaci a spolupráci.
Žák na základě daného námětu navrhne prostorový objekt, stanoví jeho velikost, formát, proporce a konstrukční řešení. Navrhne barevné řešení. Zpracuje náčrty a vytvoří jednoduchý model.	Návod, předloha, náčrt, schéma, jednoduchý program	Matematika, geometrie. Výtvarná výchova Fyzika Osobnostní a sociální výchova – při práci na společných projektech se žáci učí vzájemné komunikaci a spolupráci.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a svět práce
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Člověk a svět práce
 ROČNÍK: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři zná tel. číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc	Bezpečnost práce při experimentální činnosti ve fyzikální laboratoři Přehled základních fyzikálních laboratorních postupů a metod Přehled základních fyzikálních laboratorních přístrojů a zařízení Práce s laboratorní technikou ve fyzice: (LC - laboratorní cvičení) • Základní fyzikální měření (měření času, objemu, hmotnosti a hustoty) LC • Měření síly a momentu síly (použití siloměru, měření na momentovém kotouči) LC • Základní elektrická měření (měření elektrického proudu a elektrického napětí s využitím multimetru) LC • Měření na jednoduchém elektrickém obvodu (ověření Ohmova zákona i pro sériově řazené rezistory, výpočet předřadného odporu svítivé diody) LC • Měření na rozvětveném elektrickém obvodu (ověření Ohmova zákona pro paralelně řazené rezistory) LC • Magnetické pole elektrického proudu (vznik magnetického pole elektrického proudu, demonstrace průběhu pole pomocí železných pilin, srovnání elektromagnetu a permanentního magnetu) LC • Praktické využití elektromagnetu (princip elektrického zvonku, elektrické relé) LC • Bezpečné zacházení s elektrickými přístroji a zařízeními v běžném životě (uplatnění získaných poznatků v praxi) Bezpečnost práce při experimentální činnosti v chemické laboratoři Přehled základních chemických laboratorních postupů a metod Přehled základních chemických zařízení a pomůcek Práce s laboratorní technikou v chemii: (LC - laboratorní cvičení) • Vlastnosti látek (rozlišení několika známých látek, určování teploty tání pevné látky, zkoumání roztoku chloridu sodného, sublimace kyseliny benzoové) LC • Směsi a oddělování jejich složek (zjišťování složení a koncentrace roztoků, filtrace za použití různých filtračních materiálů, oddělování směsi různých látek filtrací, oddělování složek barviv fixů a inkoustů pomocí chromatografie, oddělování složek směsí destilací a krystalizací) LC • Voda (zkoumání vody a látek obsahujících vodu) LC, (princip úpravy povrchové vody na vodu pitnou, principy čištění odpadních vod, princip přípravy destilované vody) • Vzduch (měření kyselého deště) LC • Chemické prvky a chemické sloučeniny (třídění prvků podle jejich vlastností), (zkoumání svíčky a jejího plamene, vlastnosti látek obsahujících halogeny) LC • Periodická soustava prvků (hra na Mendělejeva), (ověřování vlastností vybraných prvků) LC • Halogenidy a oxidy (procvičování názvosloví, skleníkový efekt), (vlastnosti halogenidů a oxidů, příprava a vlastnosti oxidu uhličitého) LC Bezpečné zacházení s chemikáliemi v běžném životě (uplatnění získaných poznatků v praxi)	Osobnostní a sociální výchova: Zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem (rozhovor, diskuse a interaktivní výuka) Environmentální výchova: Lidské aktivity a základní problémy životního prostředí (elektrická energie jako dokonale ekologická energie, získávání a výroba elektrické energie, jaderná energetika, vodní a větrné elektrárny) Osobnostní a sociální výchova: Zodpovědnost jednotlivce za své vlastní zdraví (rozhovor a diskuse) Osobnostní a sociální výchova: Zodpovědnost za bezpečnou práci s chemickými prvky i sloučeninami ohrožujícími zdraví (rozhovor, diskuse a interaktivní výuka) Environmentální výchova: Důležité základní podmínky pro zachování života (význam čistoty vzduchu jako základní podmínky života, osobní zodpovědnost za stav čistoty vody), (interaktivní výuka, laboratorní cvičení) Environmentální výchova: Lidské aktivity a základní problémy životního prostředí (úprava povrchové vody na vodu pitnou, kyselý déšť, solení vozovek, výfukové plyny), (laborat. cvičení) Osobnostní a sociální výchova: Zodpovědnost za své vlastní zdraví (rozhovor a diskuse)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Člověk a svět práce

ROČNÍK: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dokáže vymezit při jakých příležitostech využije znalostí z tohoto předmětu	Úloha práce v praktickém životě	Související společenskovední disciplíny a jejich propojenost s praktickým životem
Žák dokáže definovat pojem trhu a vysvětlit fungování tržního systému Žák se dokáže orientovat v problematice vlastnictví, peněžních záležitostech, je schopen se účinně bránit při porušení jeho práv jako spotřebitele, popíše postup při reklamaci konkrétního výrobku či služby	Hospodářské systémy s důrazem na tržní systém a jeho fungování Finanční gramotnost s důrazem na orientaci v problematice vlastnictví, peněz a placení, ochrany práv spotřebitele, reklamace výrobků či služeb	Ekonomie Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova – sledování a porovnávání různých mediálních sdělení určitých situací v rámci běžného života
Žák se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí	Trh práce, pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště	Exkurze na Úřad práce – informační a poradenské středisko
Žák dokáže posoudit jaké výhody má člověk s kvalifikací na trhu práce a jaký význam má v této souvislosti rekvalifikace	Požadavky pro výkon práce, lidský kapitál (kvalifikační, osobnostní, zdravotní), rekvalifikace	
Žák zná formy odměňování, umí je stručně charakterizovat a popsat jaké mají výhody a nevýhody	Mzda, charakteristika a formy odměňování	
Žák dokáže vyjádřit potřeby a hodnoty člověka i celé společnosti	Lidské potřeby a hodnoty, druhy a hierarchizace potřeb a hodnot	
Žák dokáže zvážit svůj „osobní kapitál“ a posoudit své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Osobnost a její struktura, sebepoznání, psychohygiena	OSV – Osobnostní rozvoj, sebepoznání, poznání osobních schopností, vlastností a zájmů pomocí introspekce, rozhovorů a testů ZSV - Psychologie osobnosti OV – Osobnost člověka
Žák dokáže s jinými žáky spolupracovat na řešení konkrétního úkolu	Spolupráce a komunikace	OSV – Sociální rozvoj, komunikace a kooperace, rozvoj dovedností pro kooperaci, rozhovor ve skupinách a hledání společného řešení konkrétního úkolu
Žák zná vlivy na volbu profesní orientace a dokáže je formulovat u konkrétního příkladu	Profesní orientace a její volba	
Žák dokáže vyhledat a pracovat s informacemi a využít poradenských služeb pro volbu povolání	Informační a poradenský servis pro volbu povolání	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a svět práce
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Člověk a svět práce
 ROČNÍK: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák umí stručně charakterizovat vzdělávací systém v ČR a popsat jeho výhody	Školský vzdělávací systém v ČR a jeho význam	OV – školská vzdělávací soustava D – vzdělání v dějinách a jeho význam
Žák dokáže na konkrétním příkladu uvést náplň učebního, popř. studijního oboru	Druhy a náplň učebních a studijních oborů	Burza škol – exkurze Dny otevřených dveří
Žák se dokáže vhodně připravit na předem určené modelové přijímací řízení	Přijímací řízení, informace a poradenský servis	Úřad práce – poradenské středisko
Žák dovede vymezit, co je to zaměstnání, a vysvětlit, v čem se liší od podnikání	Zaměstnání, jeho charakteristika, pracovní příležitosti, způsoby hledání pracovních příležitostí	
Žák prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Životopis a pohovor u zaměstnavatele	ČJ – životopis a jeho forma
Žák dokáže formulovat práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	OV – Lidská práva, skupinová práce s důležitými dokumenty o lid. Právech
Žák dokáže na konkrétním případě vyvodit důsledky nezaměstnanosti pro nezaměstnaného, jeho rodinu i společnost	Nezaměstnanost, formy, příčiny, důsledky, řešení	
Žák rozliší na konkrétních příkladech jednotlivé formy podnikání	Podnikání, charakteristika a druhy	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, podnikání a životní prostředí, hledání nových, alternativních forem podnikání, šetrných k životnímu prostředí, metodou řízeného rozhovoru
Žák charakterizuje živnostenské podnikání a jeho podmínky	Živnostenské podnikání, živnost a druhy	Živnostenský úřad - exkurze
Žák navrhne na konkrétních příkladech, jaké formy sociálního zabezpečení v případě nutnosti využije	Sociální zabezpečení a jeho formy	

5.9. Nepovinný předmět

5.9.1. Náboženství – realizuje farnost Slavičín

A. Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět žákům umožňuje formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví.

Předmět je určen všem žákům, kteří projeví zájem.

B. Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován formou nepovinného předmětu podle § 15 zákona č. 561/2004 Sb. s časovou dotací 1 hodinu týdně a jeho výuka probíhá ve třídách určených po dohodě s vedením školy. Předmět je nabízen žákům I. – IV. ročníku osmiletého gymnázia, realizuje se podle aktuálního zájmu a je vyučován dle počtu žáků podle ročníků nebo ve skupinách tvořených z více ročníků.

Výuka nepovinného předmětu se uskutečňuje mimo rámec hlavního vyučovacího času (navazuje na tento čas buď přímo, nebo po obědní pauze).

Předmět může využívat možnosti projektové výuky.

SOUČÁSTÍ VÝUKY MŮŽE BÝT DÁLE:

- návštěva kostela / církevního objektu / kulturně historické památky spjaté se životem církve
- exkurze do místní charity / domova důchodců...
- diecézní pouť dětí
- účast na projektech České katolické charity (Tříkrálová sbírka) / Papežského misijního díla
- společné odpoledne s rodiči
- organizace programu ke svátku svatého Mikuláše / adventního programu / velikonočního programu

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které se v rámci liturgického roku opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí.

- Výuka vychází z dokumentu „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku ZŠ“ schváleným Českou biskupskou konferencí a MŠMT ČR v roce 2004.

Hodnocení

PŘEDMĚT RESPEKTUJE ZPŮSOB EVALUACE DOHODNUTÝ ŠKOLOU.

C. Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu Náboženství nabízíme tyto výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- V předmětu poskytujeme dostatek obsahů, které umožňují základní vhledy žáků do struktury jazyka náboženství ve srovnání s jazykem vědy, tak, aby žáci porozuměli symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce Bible i v jazyce církve, aby postupně integrovali náboženský způsob vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu vedle pohledu přírodních a humanitních věd a aby projevovali zájem o dialog mezi těmito obory i v dalším životě.
- Pomocí obsahu učební látky rozvíjíme schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti. V předmětu se systematicky zabýváme etickým rozměrem života žáků. Metodicky nám půjde o poskytnutí dostatku příležitostí k reflexi problémových situací, o jejichž řešení se žáky diskutujeme a vedeme je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení při schopnosti hledat kritéria pro volbu takových řešení s pozorností vůči učení církve. Tímto zaměřením tedy současně rozvíjíme také kompetenci žáků k řešení problémů na všech úrovních.

Kompetence komunikativní

- Prohlubujeme porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v Bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace obohacujeme o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti. Ve výuce žákům zprostředkováváme přiměřené množství vjemů, se kterými dále pracujeme.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjení osobnosti žáka umožňujeme zejména systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“. Žáky motivujeme k utváření kompetence rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají mladším a slabším“, pokud je předmět vyučován ve věkově smíšených skupinách. Žáci pracují často ve dvojicích a v malých skupinách, v nichž si mají možnost uvědomit, co vše s sebou přináší kooperativní způsob práce.
- Tuto kompetenci rozvíjíme především tematickým otevíráním systematické práce na duchovním rozměru osobnosti žáků, týkající se umění ztišení a vnitřní koncentrace a meditace, které jsou předpokladem k hlubší reflexi při vytváření vlastního sebeobrazu. Žáky vedeme prostřednictvím motivace k účasti na postupně se diferencujících cvičeních a aktivitách.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a různých křesťanských konfesí, ale i k většinové ateistické společnosti. Zaměřujeme se především na porozumění postojům jinak světonázorově či nábožensky smýšlejících lidí a z tohoto porozumění potom rozvíjíme budování tolerantních postojů díky tomu, že žáci lépe rozumí kulturnímu a historickému kontextu existence jiných náboženství. Navozujeme dostatek podnětů vedoucích k uvědomělému a přitom nenásilnému postoji odporu proti fyzickému a psychickému násilí. Využíváme příklady konfliktů z historie i ze současnosti, o nichž diskutujeme, hledáme příčiny konfliktů a vzory osobností, které se díky svým křesťanským postojům zasadily o jejich nápravu. Orientujeme se také na sociální rozměr viny a hříchu.
- Žáky seznamujeme s kořeny židovsko-křesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv (viz Listina základních práv a svobod). Kompetence tedy prohlubujeme ve směru od norem a zákonů, opírajících se o příslušné principy, k hodnotám, které tyto principy zdůvodňují.
- Rozvíjíme vědomí postoje odpovědnosti žáků jednak vůči světu samotnému, jednak vůči lidem, ale také vůči Bohu. Svobodné rozhodování člověka se tak opírá o vazbu na větší počet transcendentních hodnot, než jak je tomu v případě jiných světonázorových postojů. Postoj zodpovědnosti dáváme do vztahu k hodnotě svobody a v rámci předmětu hledáme jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě.
- Umožňujeme porozumění vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství (vůči kultuře evropské), ale i v jiných světových náboženstvích, a to zejména prezentací obsahů týkajících se světových náboženství ve vztahu ke křesťanství. Žákům dáváme šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu. Volbou metody rozhovorů s příslušníky jiných náboženství a světonázorů a kontaktu s kulturním zázemím jiných náboženství a světonázorů motivujeme k toleranci a k dalšímu zájmu o příslušníky jiných náboženství a kultur.
- Postoj křesťanské odpovědnosti za svět vytváříme a podporujeme zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Prohlubujeme tedy motivaci k vnějšímu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu, jehož projevem je vlastní aktivní šetrné chování vůči světu.

Kompetence pracovní

- Rozvíjíme zdravý postoj žáků vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti. Postupně je vedeme, aby práci chápali nejen jako zdroj výdělků zajišťující určitou životní úroveň, ale díky obsahům zprostředkovávajícím křesťanské pojetí práce ji vnímali také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět.

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Náboženství

ROČNÍK: prima, sekunda, tercie, kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění symbolické formě řeči <i>Žák je připravený rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a na základě této zkušenosti objevovat vztah k Bohu jako vztah důvěry a přátelství.</i> - žák vnímá ve svém životě jako důležitý prvek bezpečí, poznává, že důvěra je podstatný předpoklad pro kamarádství a přátelství a je otevřený hledat ji u Boha - žák je schopen reflexe vlastních představ a o Bohu a je připravený vnímat Boha jako toho, který člověku nabízí své přátelství - žák rozumí znamení kříže jako znamení zvláštního přátelství mezi Bohem a člověkem - žák umí vyjmenovat dělení knih Starého zákona a jednoduše popsat vznik a šíření Bible	6.1 Učíme se žít - místo, kde je mi dobře a kde přebývá Bůh (Z 27), kruh jako znamení tohoto místa bezpečí, přátelství mezi lidmi - zvláštní přátelství mezi Bohem a člověkem a člověkem a Bohem, představy o Bohu (Ž 139 a 145) - kříž jako znamení lidského života, společenství církve a jako jednoduché vyjádření vyznání víry - Bible jako kniha o zvláštním přátelství mezi Bohem a člověkem a člověkem a Bohem	PRIMA	Tvary kříže, znázorňování kříže a Boží Trojice v dějinách umění, Marc Chagall: Žid se svitkem Tóry → Umění a kultura: Výtvarná výchova Původ literárních děl, kumránské svitky → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura OSV – chování podporující dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého EV – příroda a kultura obce a její ochrana (podpora pozitivního vztahu člověka k místu, kde žije)
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Znalost základních tezí křesťanského učení <i>Žák umí interpretovat příběh o Davidovi, aplikovat příklad Davidova jednání ve vlastním životě a poznává, že podobně jako David jsou křesťané pomazanými na kněze, proroky a krále a toto pomazání je vyjádřeno svátostí křtu.</i> - žák umí interpretovat příběh Davida, dobu izraelského království umí zasadit do kontextu klíčových událostí starozákonních dějin Izraele a má orientační vhled do okolností a významu stavby jeruzalémského chrámu - žák aplikuje příklad Davidova jednání ve vlastním životě a orientuje se, jak jednat v situacích přátelských i nepřátelských vztahů, a je připravený vnímat Boha na straně toho, kdo usiluje o pokoj - žák rozumí souvislosti mezi jednáním Ježíše, svátostí křtu a hodnotou lidského života, umí pojmenovat křestní symboly a jejich význam, umí popsat účinky a průběh křtu	6.2 Rostu vstříc světlu - biblický příběh o králi Davidovi a doba královská (1 S 16. – 20. kap.) - David jako člověk, kterého si Bůh vyvolil a který ve svém životě zakusil přátelství i nepřátelství člověka k člověku - zázrak narození člověka v souvislosti se svátostí křtu, účinky a průběh křtu, křestní symboly		Tvořivá činnost s literárním textem (Antoine de Saint-Exupéry: Malý princ, biblický text o Davidovi) → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura Prenatální vývoj člověka a jeho narození → Člověk a příroda: Přírodopis Prenatální vývoj člověka a jeho narození z pohledu mezilidských vztahů → Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví Výchova k řešení konfliktních situací → Člověk a společnost: Výchova k občanství VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny Izraele) Možnost dramatické práce s textem

POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky Žák je připravený podle principů křesťanské etiky a evangelijní zprávy o Ježíšově narození rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a k Bohu jako vztah důvěry a přátelství - žák chápe výzvu ke svatosti ne jako úsilí o dokonalost, ale jako výzvu ke smysluplnému jednání a rozlišuje ji v konkrétním jednání světců - žák chápe vztah mezi Desaterem, Ježíšovými pravidly pro život a blahoslavenstvími, kdy jedny jsou především jasně stanovenou hranicí, druhé aktuální výzvou a třetí příslibem budoucnosti - žák umí rozlišit v událostech zvěstování Ježíšova narození různé druhy setkání, která směřují k setkání Ježíše s každým člověkem i dnes	6.3 Učit se dívat novými očima - výzva ke svatosti jako povolání každého křesťana, příklady svatých, výzva Jana Křtitele ke změně smýšlení (L 3,10-14.18) - základy křesťanské etiky – Desatero, Ježíšova pravidla k životu podle evangelia a text blahoslavenství (Mt 5 - 7. kap.) - vánoční události jako setkání člověka a Boha v lidství a božství Ježíše Krista (L 1. kap.), souvislost vánočních a velikonočních událostí	Ikony, reflexe abstraktního umění, vánoční motivy ve výtvarném umění → Umění a kultura: Výtvarná výchova Lidská práva a jejich ochrana → Člověk a společnost: Výchova k občanství OSV – komunikace v různých situacích, odmítání, omluva VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (vybrané osobnosti křesťanských dějin Evropy)
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Žák přijímá vyznání víry jako svědectví víry, která se šíří a předpokládá zasažení a nadšení, a je připraven šířit ji dál. - žák umí ocenit, že k němu došla zvěst o Kristu, a je připraven šířit ji dál - žák chápe princip šíření toho, čím byl člověk zasažen, vnímá ho v kontextu vzniku evangelií, umí vysvětlit vznik evangelií a má hlubší znalosti o jeho autorech - žák umí reprodukovat vyznání víry jako akt důvěry k Bohu a umí v něm rozlišit jednotlivé části a jejich konkrétní významy	6.4 Nemůžeme mlčet 6.5 Vyznání víry - kdo je nadšen, nemůže mlčet (Sk 3,1-10; 5-22) - podstata novozákonní zvěsti ve svědectví lidí, kteří byli zasaženi Ježíšovou přítomností, a šíření evangelia jako záznam svědectví víry lidí, kteří byli zasaženi - vyznání víry jako vyznání osobního přátelství jedinečného člověka a jeho Tvůrce, dvanáct článků Apoštolského vyznání víry rozdělených do tří částí: „věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země“, „věřím v Ježíše Krista“ a „věřím v Ducha Svatého“	Život Ježíše z Nazareta jako historické osoby, jednoduchá dedukce z časové přímky → Člověk a společnost: Dějepis Kritika pramenů, textová kritika → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura Zeměpisné zajímavosti → Člověk a příroda: Zeměpis OSV – rozvoj základních rysů kreativity (na základě práce s výtvarným uměním) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (základní teze křesťanské víry) MV – chápání podstaty mediálního sdělení (princip fungování médií, šíření zprávy), identifikování základních orientačních prvků v textu

PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky <i>Žák si je vědom existence konfliktů vypadajících z lidského pohledu jako neřešitelné a bezvýhodné a je otevřený do nich s nadějí v Kristovo vzkříšení vstupovat</i> - žák umí reflektovat vlastní zkušenosti konfrontace s pomluvou a umí poznat vzorec jednání, který vnáší do situace vyhoceného konfliktu Ježíš, a je otevřený tak jednat - žák umí vyjmenovat a rozlišit náboženské a politické skupiny v Ježíšově době, spojit si je se zneužitím moci proti Ježíši a porovnat je se situacemi zneužití moci dnes - žák umí pojmenovat rozdíl mezi pašijemi a křížovou cestou a umí v nich rozlišit konkrétní podoby Ježíšovy spoluúčasti na utrpení člověka	6.6 Ptám se tě, Ježíši - zkušenost konfrontace s mocí, moc a její zneužívání, konflikty a jejich řešení (Mk 3,1-6) - Ježíšovo utrpení a smrt jako důsledek konfliktu Boží lásky k člověku a lidského prosazování moci, náboženské politické skupiny v Ježíšově době - pašije podle Markova evangelia, Ježíšovo utrpení jako spoluúčast na utrpení člověka	Volné uchopení velikonočního tématu → Umění a kultura: Výtvarná výchova Porušování lidských práv → Člověk a společnost: Výchova k občanství Dialog, empatie, zneužití komunikace → Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví OSV – lidská práva jako regulativ vztahů (konflikty, formy zneužití moci) VDO – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie (principy uchopení politické moci) OSV – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci Možnost dramatického zpracování pašijových událostí
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY Znalost základních tezí křesťanského učení <i>Žák si umí propojit podstatu eucharistické slavnosti s oslavou smrti a vzkříšení Ježíše Krista, která je základem křesťanské naděje</i> - žák umí z pohledu křesťanské naděje vysvětlit větu, že život je silnější než smrt - žák umí srovnat biblický příběh o emauzských učednících s konkrétním příběhem lidského života a metaforou vyjádřit podobu naděje - žák umí k částem eucharistické slavnosti orientačně přiřazovat jednotlivé věty mešních textů a rozpoznat v nich rovinu slavení	6.7 Silnější než smrt - smrt jako hranice lidského života, smrt z pohledu křesťanské víry a naděje - biblický příběh cesty učedníků do Emauz s důrazem na přítomnost Ježíše v životě člověka (L 24,13-35) - slavení eucharistie jako vzájemné setkávání křesťanů s Kristem u společného stolu a jako zpřítomňování Božího království	Výtvarné znázornění abstraktních pojmů smrt a život → Umění a kultura: Výtvarná výchova Tvořivá činnost s literárním textem (výtvarná činnost, vytváření vlastních textů) → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura Stolování jako centrum slavnosti → Člověk a svět práce OSV – komunikace v různých situacích (dopis pozůstalým) VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (vybavení liturgického prostoru, architektura křesťanského chrámu) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění symbolické formě řeči <i>Žák oceňuje potřebu mít vlastní ideál a ideál společný s druhými lidmi a spojuje si jej s ideálem Božího království jako zdrojem křesťanské naděje.</i>	6.8 Žít s nadšením - skutečnosti, které probouzejí nadšení, jejich propojení s Duchem Svatým	Struktura katolické církve → Člověk a společnost: Dějepis Konstrukční úlohy, plán kostela → Matematika a její aplikace Adaptace na životní změny, životní perspektiva → Člověk a společnost: Výchova k občanství

- žák umí reflektovat důvody, které vyvolávají nadšení pro věc, a spojit si je s působením Ducha Svatého - žák má být připraven s vědomím vlastní jedinečnosti přijmout své místo ve skupině, ve farnosti, v církvi - žák je s vědomím rozporu mezi svými ideály a stavem světa otevřený vnímat křesťanskou naději jako protipól strachu z budoucnosti - žák má na základě jednotlivých článků Apoštolského vyznání víry orientační přehled o základních oblastech křesťanské víry	- církev jako součást světa, misijní úkol církve (Matka Tereza, apoštol Pavel) - nebeský Jeruzalém jako místo, kde lidé přebývají ve zcela zvláštním přátelství s Bohem - přehled o základních oblastech křesťanské víry, Apoštolské vyznání víry		OSV – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, konkurenci OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky VDO – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku Možnost prohlídky exteriéru a interiéru kostela
			PROJEKT: „Místo, kde je mi dobře“ domov, ale také škola, třída, obec, region, kostel, místní krajina: - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Porozumění principům křesťanské etiky Žák na základě zprávy o stvoření oceňuje svět a člověka jako dobré Boží stvoření a je na základě legendy o svatém Františkovi připravený se v něm angažovat. - žák umí charakterizovat zprávu o stvoření světa a člověka jako starověký mýtus a zdůvodnit jeho výjimečnost mezi ostatními starověkými mýty - žák na základě mýtické zprávy o stvoření světa a člověka oceňuje svět a člověka jako dobré Boží stvoření, jehož je součástí a za něj je připravený se angažovat - žák umí charakterizovat legendu jako literární útvar, rozlišit ji od historické zprávy a v legendě o zuřivém vlku objevit návod, jak pečovat o životní prostředí s křesťanskou motivací	7.1 Objevovat svět - zpráva o stvoření světa a člověka (Gn 1. a 2. kap.) - imaginativní nazírání na krásy světa - legenda jako literární útvar, životopis svatého Františka z Assisi	SEKUNDA	Mýtus, legenda a historická zpráva jako literární útvar → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura Rozdíly mezi mužem a ženou → Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví OSV – rozvoj schopností poznávání (existenciální otázky) OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění EV – ochrana přírody (Evropská charta o životním prostředí) VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (sv. František z Assisi)
POROZUMĚNÍ SYMBOLICKÉ FORMY ŘEČI Znalost základních tezí křesťanského učení Žák je připravený rozvíjet symbolické vnímání světa ve svém životě a umí na jeho základě charakterizovat konkrétní svátosti a svátostiny v souvislosti s Božím působením v životě člověka. - žák umí v základní rovině rozlišit popisné a symbolické vnímání světa,	7.2 Tajemství života - popisné a symbolické vnímání světa, symbolický charakter komunikace - žehnání, svátostiny, svátosti - svátost pomazání nemocných a obřady		Rekordy v říši stromů → Člověk a příroda: Přírodopis Rodokmen, kořeny rodiny → Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví Magické zacházení s věcmi → Člověk a společnost: Výchova k občanství OSV – cvičení smyslového

<i>interpretovat různé významy jednoduchého symbolu a je připravený zaměřovat se na pozitivní hodnoty</i> - žák umí obecně charakterizovat a rozlišit, co je žehnání, svátostina a svátost, uvést příklady a zařadit je ke konkrétním životním situacím - žák umí obecně charakterizovat svátost pomazání nemocných, zběžně se orientovat v obřadech křesťanského pohřbu a v obojím rozpoznat znamení křesťanské víry ve vzkříšení mrtvých	křesťanského pohřbu		vnímání, pozornosti a soustředění OSV – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky Žák je v perspektivě Boží lásky k člověku a s vědomím vlastních schopností připravený aktivně se zapojit do organizované pomoci druhým. - žák v perspektivě Boží lásky k člověku pravdivě oceňuje své schopnosti a je připravený nasadit je pro druhé - žák má orientační vhled do forem organizované pomoci lidem, umí pojmenovat zvláštnosti křesťanské pomoci a je připravený zapojit se do společného projektu - žák umí interpretovat a aktualizovat biblický text z pohledu skutečnosti, že Boží Syn vstupuje do bídy světa, aby svět od bídy zachránil	7.3 Vidět bližního/Jeho světlo vstupuje do světa - dvojí přikázání lásky (Mt 22,36-40) - výchova k solidaritě, křesťanské a humanitární organizace, skutky milosrdenství (Mt 25,31 - 40) - advent a Vánoce jako projev Ježíšova přijetí chudoby a bolesti (Mt 1. a 2. kap.)		Reflexe vlastních schopností a nedostatků → Člověk a společnost: Výchova k občanství VMEGS – mezinárodní organizace a jejich příspěví k řešení problémů dětí a mládeže OSV – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky VDO – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku Možnost realizace projektu konkrétní pomoci v rámci předmětu Možnost zapojení do projektu konkrétní humanitární organizace
POROZUMĚNÍ SYMBOLICKÉ FORMY ŘEČI Porozumění biblickým příběhům Žák získává citlivost pro symbolický výraz gest rukou a slov a je tak připraven k hlubšímu chápání Boží přítomnosti ve slavení svátostí. - žák získává citlivost pro symbolický výraz gest rukou a je připraven k hlubšímu chápání Boží přítomnosti ve svátostech - žák získává citlivost pro symbolický význam řeči a je připraveno k hlubšímu chápání obrazné řeči v Bibli a při slavení svátostí - žák považuje Bibli za soubor knih, které jsou různými literárními druhy, jednotlivé knihy umí orientačně vyjmenovat a rozeznat nejdůležitější literární druhy	7.4 Žít spolu, žít s Bohem - vnější gesta jako symboly vnitřního postoje, biblické příběhy, ve kterých Ježíš uzdravoval dotekem svých rukou, gesta rukou udělovatele při slavení svátostí - symbolický význam řeči, biblické příběhy, kdy Ježíšovo slovo působí, zasahuje a proměňuje, slova udělovatele při slavení svátostí - Bible jako literární text, dělení knih Starého zákona, literární druhy v Bibli		Žánry lyrické a epické v proměnách času → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura OSV – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální MKV – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky

PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky Žák je připravený ptát se po smyslu utrpení ve světě a reflektovat postoj vlastní víry v konfrontaci s křesťanskou odpovědí spojenou s vírou v to, že Bůh vstupuje v Ježíši Kristu do utrpení člověka, a s vírou ve vzkříšení. - žák je připravený ptát se po smyslu utrpení způsobeného zlem a nespravedlností, hledat osobní odpověď a zdůvodnit křesťanský pohled na smysl utrpení - žák umí rozlišit mezi pašijemi a křížovou cestou, umí je interpretovat jako paralelu konkrétních situací člověka prožívajícího těžké chvíle, do kterých v Ježíši Kristu vstupuje Bůh, a je otevřený k soucitu a ke konkrétní pomoci - žák oceňuje postoj hledání důvěry v životě člověka, umí reprodukovat biblický příběh popisující setkání vzkříšeného Ježíše s apoštolem Tomášem a Marií z Magdaly a je otevřený k reflexi vlastního postoje víry	7.5 Cesta bezbranného - křesťanský pohled na smysl utrpení - pašije a křížová cesta, Ježíš Kristus jako Spasitel, prosociální chování s křesťanskou motivací - víra Marie, apoštola Tomáše a Marie z Magdaly, reflexe vlastního postoje k víře		Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření → Umění a kultura: Výtvarná výchova Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci → Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví MKV – etnický původ, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa OSV – pomáhající a prosociální chování
POROZUMĚNÍ SYMBOLICKÉ FORMY ŘEČI Výchova v duchu křesťanské spirituality Žák získává citlivost pro symbolický význam chleba, vína, vody a oleje a je tak připraven k hlubšímu vnímání Boží přítomnosti ve slavení svátostí. - žák oceňuje obecný význam chleba v životě člověka a je připravený prohloubit jeho význam v souvislosti se slavením svátosti eucharistie - žák oceňuje obecný význam vína v životě člověka a je připravený prohloubit jeho význam v souvislosti se slavením svátosti eucharistie - žák oceňuje obecné významy vody jako přírodní látky a je připravený prohloubit její význam v souvislosti se svátostí křtu a liturgií - žák oceňuje obecné významy oleje jako přírodní látky a je připravený prohloubit jeho význam v souvislosti se svátostmi, při kterých se olej používá	7.6 Tvou smrt zvěstujeme/Sílit ve víře - chléb jako znamení základních životních potřeb, solidarity a lidské vzájemnosti, eucharistický chléb jako účinné znamení - víno jako znamení radosti, hojnosti a utrpení, eucharistické víno jako účinné znamení Kristovy přítomnosti mezi lidmi - voda jako znamení života, svátost křtu, užívání vody v liturgii - olej jako znamení štěstí, hojnosti, bohatství a uzdravení, užívání oleje při slavení svátostí		OSV – mezilidské vztahy, podpora, pomoc, solidarita EV – hospodaření s přírodními zdroji

PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění principům křesťanské etiky Žák umí interpretovat a vysvětlit význam biblického příběhu o vyvedení Izraele z egyptského otroctví a na jeho základě je připravený angažovat se za spravedlivý svět - žák je připravený ptát se po příčinách sociální nespravedlnosti a vnímat Boha jako toho, který je s člověkem a přeje mu svobodný život - žák umí interpretovat biblický příběh o vyvedení Izraele z egyptského otroctví a rozkrýt paralelu mezi ním, touhou člověka po svobodě a současnými podobami útlaku člověka člověkem - žák je připravený angažovat se za spravedlivý svět a je otevřený vnímat toto úsilí s perspektivou vize Božího království	7.7 Silít ve víře/Touha po lepším světě - otázky po smyslu a příčinách sociální nespravedlnosti (Ex 1. a 2. kap.) - vyvedení Izraele z egyptského otroctví, šikana, rasismus, předsudky, xenofobie, týrání, arogance, bezohlednost - naděje zaslíbené země jako výzva k angažovanosti za svobodný život a důstojnost člověka, Martin Luther King, Maxmilián Kolbe		Lidská práva, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace → Člověk a společnost: Výchova k občanství Konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti → Člověk a společnost: Výchova k občanství MKV – lidské vztahy, předsudky a vžitě stereotypy MKV – různé způsoby života kulturních menšin PROJEKT „Rosteme v...“ - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění principům křesťanské etiky Žák je s vědomím Ježíše Krista jako vzoru a s vizí Božího království připravený k realistickému pohledu na sebe, svět a druhého a je připravený ke konkrétní angažované pomoci. - žák je s perspektivou Božího přijetí připravený k realistickému pohledu na svou osobu a k hledání rovnováhy mezi potřebou „mít svou tvář“ a „nelišit se od ostatních“ - žák umí ocenit potřebu životních vzorů a je připravený rozeznávat rozdíl mezi vzorem, který manipuluje, a vzorem, který nabízí doprovázení - žák umí interpretovat texty blahoslavenství a uvedených Ježíšových podobenství jako aktuální výzvy k chápání konkrétních životních situací a výzvy k jednání motivovanému pohledem na svět a na člověka v perspektivě Božího království	8.1 V zrcadle/Pohledy vzhůru/Nový pohled - výchova ke schopnosti rozumět sám sobě a realisticky hodnotit své jednání, napětí mezi potřebou být originální a nelížit se (Iz 49,16; Ž 139) - vzory podle představ médií, náboženské vzory, manipulace s náboženskými vzory, Ježíš Kristus jako vzor - víra jako nový pohled na svět a na člověka, blahoslavenství, podobenství o Božím království, podobenství o milosrdném Samaritánovi, ovládat nebo doprovázet, přihlížet nebo pomáhat	TERCIE	Totalitní systémy, komunismus → Člověk a společnost: Dějepis OSV – co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování MV – výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky

POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka Žák získává obecný vhled do vývoje svědomí z hlediska vývoje člověka, pozitivně oceňuje rozhodnutí pro mravně dobrý čin a je otevřený dělat svá rozhodnutí s vědomím Boží přítomnosti ve svém životě. - žák je připravený vnímat životní situace vyžadující odpovědné rozhodnutí vzhledem k sobě, ke druhým lidem a ke světu a pozitivně oceňuje rozhodnutí pro mravně dobrý čin - žák je otevřený pro vnímání mravního rozhodnutí nejen jako výsledku zvažování vnějších názorů a norem, ale vnitřního postoje motivovaného Boží přítomností - žák má obecný náhled do vývoje svědomí z pohledu vývoje člověka a uvádí jej do vztahu s výchovou vlastního svědomí	8.2 Vnitřní kompas - příběhy otevírající nutnost volby mezi dobrem a zlem, výchova k zodpovědnosti vůči sobě, druhým lidem a Bohu a k vědomí důsledků vlastního jednání - soustředění, ztišení a meditace, srdce jako znamení prostoru vnitřního života, který člověka přesahuje - vývoj a výchova svědomí	Cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností → Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví Vnitřní svět člověka, systém osobních hodnot → Člověk a společnost: Výchova k občanství OSV – cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání i prožívání, vůle, odpovědnost
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Znalost základních tezí křesťanského učení Žák umí vysvětlit událost narození Ježíše jako příchod Božího království na svět, které tady není, ale přesto už je a je připravený se pro ně zasazovat konkrétním jednáním. - žák umí vysvětlit, proč je na světě stále tolik zla v kontrastu s dobrým Bohem, který posílá na svět svého Syna, a v příchodu Ježíše na svět rozpoznat podstatu dnešní situace, kdy je Boží království přítomné ve světě, i když je plný konfliktů, válek, bídy a utrpení - žák je otevřený pro vnímání události narození Ježíše jako osobního příchodu Krista ke každému člověku, kterému přináší pokoj do jeho vnitřních konfliktů - žák umí vysvětlit podstatu křesťanského jednání ve světě, jehož motivem není odvrácení katastrofy, ale spolupráce na Božím království	8.3 Budoucnost již začala - konflikty současného světa v úhlu pohledu Božího království, Boží království „Již ano – ještě ne“ - výchova ke schopnosti zakusit pokoj, který je motivací k zasazování se o mír a sociální spravedlnost - Vánoce spojené s výzvou k přinášení pokoje konkrétním lidem (Mk 25,40)	Problémy současnosti → Člověk a společnost: Dějepis OSV – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému VDO – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku

POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka Žák umí rozlišit různá pojetí svobody a víry v současném světě, chápat Desatero jako jejich vyjádření a prohloubit vnímání prvních tří přikázání. - žák umí rozlišit různá pojetí svobody v současném světě, přiklonit se k chápání svobody jako nezávislosti, která je omezena právy druhého člověka na vlastní svobodu, a Desatero chápat jako společností ověřenou a Bohem garantovanou normu této svobody - žák umí rozlišit různá pojetí víry v současném světě a přiklonit se k chápání víry jako důvěry v Boha - žák umí pojmenovat a rozlišovat moderní podoby zneužívání Božího jména - žák umí ocenit hodnotu času, který není naplněný výkonem nebo únikem z reality, ale setkání se sebou, s druhými a s Bohem - žák umí ocenit potřebu dne odpočinku, vnímat slavnost jako vyzdvížení hodnoty, která dává životu hlubší rozměr, zevrubně popsat průběh šabatu jako oslavy víry v Boha a zdůvodnit křesťanské slavení neděle	8.4 Společný život s Bohem - svoboda ve světle přirozené morálky, Desatero v konfrontaci se starověkými zákoníky a Listinou základních práv a svobod, Desatero jako výzva ke svobodnému jednání - pojetí víry v současném světě, prohloubení prvního přikázání - novodobé způsoby zneužívání Božího jména, prohloubení druhého přikázání - hodnota času, efektivní využívání volného času, prohloubení třetího přikázání - výchova ke slavení, význam slavení židovského svátku šabat a význam slavení neděle pro křesťany, modlitba jako prostor svobodné komunikace		Morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost → Člověk a společnost: Výchova k občanství Manipulativní reklama a informace dovedností → Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví OSV – organizace času, uvolnění relaxace VDO – principy demokracie MV – identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Znalost základních tezí křesťanského učení Žák se umí konfrontovat s vlastní vinou a s vědomím skutečnosti, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění, a je otevřený pro křesťanský pohled na vinu a odpuštění. - žák umí sdělit vlastní názor na situaci, kdy se člověk po uznání viny setkává s odpuštěním, a to je pro něj výzvou ke změně vlastního jednání - žák umí obecně popsat velikonoční události jako skutečnost, kdy Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění - žák umí jednoduše vysvětlit vzájemný vztah dědičného hříchu, tajemství vykoupení a svátosti křtu	8.5 Obklopení láskou - vina a odpuštění ve světle přirozené morálky, křesťanský pohled na vinu a odpuštění, reflexe zacházení s vlastní vinou - velikonoční události jako vítězství Krista nad zlem, Kristus jako Vykupitel - dědičná vina, podstata svátosti křtu a svátosti smíření		OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne OSV – pravda, lež a předstírání v komunikaci

VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY Porozumění symbolické formě řeči Žák umí reflektovat své životní situace s vědomím hodnot formulovaných ve čtvrtém, pátém, šestém, sedmém a osmém přikázání Desatera. - žák je připravený řešit rodinné konflikty s vědomím zodpovědnosti dospělé generace za své děti, vnímá napětí mezi vnitřní poslušností vůči autoritám a nutností odepřít poslušnost, je-li autority zneužito - žák umí ocenit cenu a právo na důstojnost člověka a je si vědom, že začíná převzetím zodpovědnosti za rozvoj vlastního života - žák umí rozlišit mezi láskou mezi přáteli, láskou ve vztahu muže a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu, vnímat v nich různé podoby touhy člověka po překročení sebe samého a je si vědom, že se dají zneužít - žák je připravený zaujmout takový vztah k osobnímu majetku, který ho nechá svobodným a nezávislým, a umí vysvětlit, že se týká také práva všech lidí užívat bohatství země - žák si je vědom závažnosti vyřčeného slova pro důvěryhodnost vztahů mezi lidmi a je připravený vytvářet vztahy důvěry, které také ostatním umožní důvěřovat	8.6 Přijmout zodpovědnost - výchova ke schopnosti hledat kompromis při řešení mezigeneračních konfliktů, reflexe vlastního vztahu k autoritám, zneužití autority, prohloubení čtvrtého přikázání - cena a důstojnost lidského života, prohloubení pátého přikázání - touha člověka překročit sám sebe jako základ touhy člověka po lásce, přátelství a lásce, zneužití tužeb člověka, prohloubení šestého přikázání - sociální učení církve, výchova k prosociálnímu jednání, prohloubení sedmého přikázání (Sk 20,35; Jk 2,15-17) - pravdivost a otevřenost v komunikaci, následky pomluv a zkreslování skutečnosti, hraní rolí v nedůvěryhodném prostředí, prohloubení osmého přikázání		Konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti, závislost →Člověk a společnost: Výchova k občanství Hmotné a duševní vlastnictví a jejich ochrana →Člověk a společnost: Výchova k občanství Sexuální dospívání →Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví EV – přírodní zdroje a jejich vyčerpatelnost OSV – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne OSV – otevřená komunikace, pravda, lež a předstírání v komunikaci
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Výchova v duchu křesťanské spirituality Žák je otevřený vnímat ve svém životě rozměr věčnosti a je připravený jako křesťan svým životem zpřítomňovat ve světě Boží království. - žák umí vysvětlit souvislost obrazů společnosti Boha s lidmi na začátku a na konci Bible a umí ocenit vizi naplněného Božího království a v jeho síle jednat	8.7 Důvěřovat v budoucnost - ráj a nový Jeruzalém, Kristus jako „Alfa a Omega“ (Gn 2,8-14; Zj 21,1.3-5a)		PROJEKT k jednotlivým přikázáním Desatera, např.: „Vina a trest?“ „Ať žije pokrok?“ „Mít nebo být?“ „Odkud a kam?“ „Kořeny“ - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění biblickým příběhům Žák si je na základě vlastní	9.1 Před otevřenými	KVARTA	Kritické a prožitkové čtení →Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura Způsoby interpretace literárních

zkušenosti i poselství vybraných biblických textů vědom, že hodnotné sebesdílení může být v radostech i těžkostech nejen vůči druhým lidem, ale také vůči Bohu. - žák je připravený v důvěryhodném prostředí k otevřeným vztahům a je si vědom, že sebesdílení není jen hovořit s druhými, ale dávat jim něco ze sebe - žák umí interpretovat příběh Ezaua a Jákoba a vybrané evangelijní příběhy a rozumí jim jako znamením Boží blízkosti a příkladům zkušenosti, kdy se Bůh sdílí s člověkem - žák má křesťanský pohled na smysl utrpení, je schopen vyjádřit svůj postoj k utrpení druhého a je připravený ho těšit a pomáhat mu	dveřmi - vzájemné sdílení se jako předpoklad společenství - příklady lidské zkušenosti, kdy se Bůh sdílí s člověkem (Gn 27. - 32. kap., Ezau a Jákob, Mk 3. a 5. kap., L 7. a 8. kap.) - křesťanský smysl utrpení, potřeba sdílet bolest s druhými lidmi a s Bohem (kniha Job, žalmy)		a jiných děl → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura OSV – chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého (smysl a postoj k utrpení a bolesti)
EKUMENICKÝ ROZMĚR KŘESŤANSTVÍ A MEZINÁBOŽENSKÝ DIALOG Znalost základních tezí křesťanského učení Žák rozumí rozdílům a společným prvkům v učení světových náboženství a postoj vzájemné tolerance vnímá jako základní zásadu vlastního jednání. - žák má základní orientační vhled do nabídky odpovědi na existenciální otázky vybraných filozofií a světových náboženství včetně křesťanství a je otevřený k celoživotnímu hledání - žák má orientační přehled o symbolech a geografickém rozložení světových náboženství a umí vyjmenovat rozdíly a společné prvky hinduismu a buddhismu s křesťanstvím - žák umí charakterizovat základní myšlenky konfucianismu a taoismu a charakterizovat rozdíly a společné prvky islámu a křesťanství - žák má orientační přehled o dějinách izraelského národa jako jednoho z nejvíce zkoušených národů na světě a umí charakterizovat společné a rozdílné prvky židovství a křesťanství	9.2 Lidé hledají Boha 9.3 Náboženství vyvoleného národa - existenciální otázky a odpovědi různých filozofií a náboženství, nabídka křesťanství, napětí mezi možnostmi najít vyčerpávající odpověď a nutností vytrvat v celoživotním hledání - symboly světových náboženství a jejich geografické rozložení ve světě, hinduismus, buddhismus – základní myšlenky, pojmy a osobnosti - čínský universismus – základní pojmy, myšlenky, osobnosti, islám – základní pojmy, myšlenky, osobnosti, prvky shodné s křesťanstvím - židovské náboženství, přehled hlavních událostí dějin Izraele, osobnosti dějin, základní svátky, židovské očekávání příchodu Mesiáše		Holocaust → Člověk a společnost: Dějepis Obyvatelstvo světa, kulturní charakteristiky → Člověk a příroda: Zeměpis Rozmanitost kulturních projevů → Člověk a společnost: Výchova k občanství MKV – kulturní diference, základní informace o různých kulturních skupinách, multikulturalita současného světa, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, princip sociálního smíru a solidarity (světová náboženství) VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (židovství, křesťanství, islám)
EKUMENICKÝ ROZMĚR KŘESŤANSTVÍ A MEZINÁBOŽENSKÝ DIALOG Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky Žák umí obhájit historicitu Ježíše,	9.4 Bůh se stal člověkem - křesťanská víra v Mesiáše, mesiánské		Historicita Ježíše z Nazareta, práce s prameny → Člověk a společnost: Dějepis

vyložit argumenty víry a Kristova učení, pojmenovat společné základy víry i specifika jiných křesťanských církví a je připravený s nimi v ekumenickém duchu spolupracovat. - žák rozeznává v proroctví o Mesiáši souvislost s příchodem, smrtí a vzkříšením Ježíše Nazaretského, který nepřichází zachránit jeden národ nebo odstranit bídu světa, ale zachránit pro věčnost - žák umí na základě pramenů obhájit historicitu Ježíše a na základě evangelijních pojetí Krista vyložit argumenty víry a Kristova učení - žák umí pojmenovat společné základy víry i specifika jiných křesťanských církví a je připravený s nimi v ekumenickém duchu spolupracovat	předpovědi, ve kterých lidé nacházejí naději na záchranu - Ježíšovo lidství, historické prameny dokládající historicitu Ježíše z Nazareta, Ježíšovo božství, pojetí Krista v evangeliích (1 K 15,17-22; J 1. kap.; F 2 kap.), podstata Ježíšovy radostné zvěsti - křesťanské církve a denominace u nás, ekumenismus, prostor pro vzájemnou spolupráci, prostor společné modlitby		VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (židovství a křesťanství)
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEŽÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Porozumění symbolické formě řeči Žák umí vysvětlit, proč věda a víra nestojí v rozporu, a je připravený odpovědně přijmout svůj podíl na spoluvytváření světa. - žák umí vysvětlit, proč věda a víra nestojí v rozporu, a to na základě chápání biblické zprávy o stvoření jako obrazu ukazujícího na Boží dílo a úkol člověka v něm - žák umí zdůvodnit, proč není evoluční vývojová teorie překážkou víry v Boha - žák je připravený vnímat stvoření jako dar, člověka jako dílo Boží lásky a ústřední bod Božího zájmu a umí odpovědně přijmout svůj podíl na spoluvytváření světa	9.5 Stvoření, dar a úkol - věda a víra, dvě nezávislá odvětví hledající pravdu, některé vědecké hypotézy o vzniku světa, biblická zpráva o stvoření - vznik a vývoj života podle evoluční teorie - podíl člověka na stvořitelském díle (Ž 8, Gn 1,27-28)		Vývoj živočichů, fylogeneze a ontogeneze člověka → Člověk a příroda: přírodopis EV – vztah člověk k prostředí, náš životní styl, způsoby jednání a vlivy na prostředí

PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Znalost základních tezí křesťanského učení Žák umí na základě ocenění vztahu mezi mužem a ženou a s vědomím pozitivní i negativní odpovědi člověka na Boží lásku realisticky ocenit vlastní dary a být připravený nakládat s nimi k dobrému. - žák umí na základě Božího obrazu člověka jako muže a ženy ocenit vztah mezi mužem a ženou a zdůvodnit rovnoprávnost jejich životních rolí - žák umí ve vybraných biblických textech i a příkladech života současných lidí vyhledat pozitivní i negativní odpovědi člověka na Boží lásku a umí rozlišit formy náboženského fundamentalismu uvnitř církve - žák umí realisticky ocenit vlastní dary a je připravený nakládat s nimi k dobru sebe i druhých	9.6 Bůh a člověk - Boží obraz člověka jako muže a ženy (Gn 2,22), příklady mužských a ženských vzorů, sociální role muže a ženy - svědectví Bible o Boží lásce a negativní odpovědi lidí na Boží lásku - obraz Boha v každém člověku, specifické úkoly a poslání každého člověka, Boží vůle a životní cesta člověka		Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost →Člověk a společnost: Výchova k občanství OSV – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY Porozumění symbolické formě řeči Žák ve svém životě aplikuje jednotlivé oblasti křesťanské spirituality - žák je připravený chápat skutečnosti nejen skrze viditelnou rovinu sdělení a je připravený v této hloubce ocenit, že ve svátostech může zažívat Boží blízkost způsobem, který oslovuje smysly - žák je připravený vnímat hloubku osobního dialogu s Bohem a umí rozlišovat různé druhy modlitby včetně modlitby Otče náš - žák je připravený vnímat různé podoby života podle kritérií Božího slova a umí podle nich charakterizovat křesťanský životní styl	9.7 Žít v jednotě s Bohem - svátosti, znamení Boží blízkosti a pomoci člověku, která se uskutečňují skrze církve - druhy modlitby, denní modlitba církve - Boží slovo jako forma Boží přítomnosti mezi lidmi, Bible jako zvláštní pramen výpovědí o Bohu		Vnitřní svět člověka →Člověk a společnost: Výchova k občanství

PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Znalost základních tezí křesťanského učení Žák má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce. - žák vnímá církev jako jednotu v mnohosti a v mnoha různých formách včetně svátosti manželství - žák vnímá církev jako jednotu v mnohosti a v mnoha různých formách včetně formy zasvěceného života a má přehled o působení některých řádových společenství a spiritualit u nás - žák je přesvědčen, že v setkávání s Bohem se odehrává proces nalézání smyslu a vlastního lidství, jehož formou je křesťanský životní styl	9.8 Žít ve společenství - rodina jako společenství církve, formy vzájemného soužití dvou lidí, kvalita mezilidských vztahů měřená nezištnou Boží láskou k člověku, odpovědná známost, liturgie svátosti manželství, manželský slib - společenství při bohoslužbě a ve farnosti, místní církve, znamení církve, úřad a služba v církvi, znamení a obrazy církve, řádová společenství a některá hnutí a spirituality - zralá víra, výzva ke hledání a odkrývání životního smyslu	Životní cíle a plány, životní perspektiva → Člověk a společnost: Výchova k občanství Zajímavá a památná místa v regionu → Člověk a společnost: Výchova k občanství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity → Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření → Člověk a kultura: Výtvarná výchova OSV – kooperace a kompetence
		PROJEKT směřující k vědomí jedinečnosti, různosti a vzájemné názorové toleranci podporující jednotu v rozmanitosti a vzájemné obohacování se, např. „V čem jsem jiný, v čem jsi jiný?“ „Čím nás mohou obohatit světová náboženství?“ „Katolíci a ti druzí?“ „Jaký je můj názor a jaký je ten tvůj?“ - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu

5.10. Volitelné předměty

Volitelné předměty, které budou zařazovány podle zájmu žáků, umožní individuální rozvoj žáka a prohloubí jeho vzdělání ve zvolené oblasti.

Vybraný předmět žák bude navštěvovat v průběhu školního roku podle aktualizované nabídky.

Přehled volitelných předmětů a jejich obsahová náplň

Tercie (2 hodiny)

Kvarta (2 hodiny)

Konverzace v jazyce anglickém

Seminář a cvičení z matematiky

Seminář a cvičení z přírodopisu

Seminář z informatiky

Konverzace v jazyce anglickém – cílem volitelného předmětu je rozšíření slovní zásoby v daných tématech a získání znalostí pro obtížnější rozhovor, prezentaci a obhajobu svých názorů.

Seminář a cvičení z matematiky – cílem je prohloubení znalostí z předmětu matematika a její aplikace s důrazem na aplikační úlohy a jejich propojení s praktickými situacemi v běžném životě.

Seminář a cvičení z přírodopisu – volitelný předmět je zaměřen především na prohloubení znalostí učiva z přírodopisu v propojení s praktickými činnostmi-pozorování s vycházkami do přírody, objevování přírodních zákonitostí a pokusy.

Seminář z informatiky – předmět má za cíl naučit vybrané žáky jednoduchému programování, tvorbě webových stránek a získání přehledu o jednoduchých databázových technologiích.

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Seminář a cvičení z přírodopisu

ROČNÍK: tercie, kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Chápe půdu jako součást živ. prostředí, její vznik, funkce, možné poškození a možnosti nápravy. Seznámí se s organismy žijícími v půdě.	Půda jako součást životního prostředí	Tercie	Ch –pH
Zná vodní bezobratlé i obratlovce a dokáže je pomocí klíče určit. Umí pracovat s klíčem a odbornou literaturou.	Vodní živočichové jako biondikátoři	Tercie	Ch – složení vody F – vlastnosti vody
Chápe pojmy ekologie, etologie, domestikace, seznámí se s ochranou přírody v ČR a ve světě a nejznámějšími organizacemi	Příroda a životní prostředí v místě, v regionu a v ČR Chráněné, vzácné a ohrožené rostliny v okolí	Tercie	EV – znečištěné ovzduší, exhalace Lidské aktivity a problémy životního prostředí – diskuse, interaktivní výuka CH – oxidy, spalování
Zná nejběžnější druhy listnatých i jehličnatých stromů. Seznámí se s jejich semenáčky. Získá představu, jak rychle rostou jednotlivé stromy.	Pozorování růstu nejběžnějších stromů	Tercie	
Zná nejběžnější druhy stromů podle semen i plodů. Dokáže pracovat s určovacím klíčem. Rozlišuje pojem plod a souplodí, listy jednoduché a složené.	Určování stromů podle jejich listů a plodů	Tercie	
Zná nejběžnější druhy mechů, uvědomí si funkci mechů v ekosystémech.	Mechy - založení mechária	Tercie	CH – důležitost vody pro život
Porovná tělo kroužkovců a členovců. Zná rozdíly mezi oběma skupinami.	Porovnání těla kroužkovců a členovců	Tercie	
Seznámí zvuky ptáků, pozná nejběžnější druhy ptáků, uvědomí si důležitost člověka při příkrmování ptáků v zimě.	Naši ptáci	Tercie	
Zná rozdíl mezi jednoděložnou a dvouděložnou rostlinou, zná nejběžnější jarní rostliny.	Praktické poznávání rostlin	Tercie	
Umí popsat oko savců, zná základní funkce plic, jater.	Pozorování orgánů savců – plíce, játra, stavba savčího oka	Tercie	
Umí charakterizovat základní společenstva (les, vody a mokřady, louky, pastviny a travnaté stráně, pole a sídelní aglomerace...). Rozumí pojmům ekosystém a společenstvo. Umí analyzovat ekologické vztahy v těchto ekosystémech, usiluje o ochranu čistoty ovzduší, vody	Vodní ekosystémy	Tercie	EV – znečištěné ovzduší, exhalace Lidské aktivity a problémy životního prostředí – diskuse, interaktivní výuka CH – oxidy, spalování
Umí počítat průměr, sestavit tabulku, grafy, převádět jednotky	Spotřeba vody	Tercie	M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání

			čísels, určování průměrné hodnoty
Dokáže určit předložené druhy pokojových rostlin. Získá představu, jak rychle rostou jednotlivé rostliny. Zná základní pravidla péče o pokojové rostliny. Odůvodní, proč je důležité starat se o rostliny.	Pěstování pokojových rostlin	Tercie	
Rozumí pojmům, potravní síť ekosystém a společenstvo. Umí analyzovat ekologické vztahy v těchto ekosystémech. Uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce. Vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy.	Potravní řetězec	Tercie	
Zná naše běžné stěhovavé ptáky.	Migrace	Tercie	Z – teplotní pásy, orientace na mapách
Aplikuje své znalosti o smyslových orgánech na jednoduchých praktických úlohách.	Smysly živočichů	Tercie	
Objasní pojem evoluce i přínos Charlese Darwina	Evoluce	Tercie	
Zná nejběžnější druhy stromů podle pupenů. Dokáže pracovat s určovacím klíčem.	Pozorování a poznávání dřevin podle pupenů	Tercie	
Umí zapisovat, kreslit, formulovat zápisy. Pozná přírodniny a sleduje jejich vývoj.	Fenologická pozorování	Tercie Kvarta	M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování průměrné hodnoty
Pozná vybrané druhy bezobratlých živočichů.	Poznávání bezobratlých v terénu	Kvarta	
Má představu o rozmanitosti rostlinné říše a jejím členění. Umí rozeznat základní typy rostlinných pletiv.	Pozorování rostlinných buněk a jejich struktur. Rostlinná pletiva	Kvarta	
Chápe rozdíl mezi jednobuněčným a mnohobuněčným živočichem. Dokáže popsat základní stavbu těla hlístů, žahavce a ploštěnců.	Pozorování prvoků. Pozorování žahavců, ploštěnců a hlístů.	Kvarta	
Umí rozlišovat zástupce měkkýšů do skupin plži, mlži, hlavonožci. Popíše tělo a vývojové zdokonalení stavby. Rozezná běžné zástupce plžů, mlžů a hlavonožců. Seznámí se se stavbou těla žízály a funkcí jednotlivých orgánů. Umí vysvětlit hospodářský význam žízály.	Pozorování kroužkvců. Pozorování měkkýšů.	Kvarta	
Zná význam jednotlivých látek v rostlinném těle.	Důkazy vitamínů, minerálů a organických látek v rostlinách	Kvarta	Ch

Umí popsat vnější a vnitřní stavbu těla ptáků. Chápe vývojové zdokonalení stavby těla a přizpůsobení k letu.	Stavba slepičího vejce. Vnější stavba těla ptáků	Kvarta	
Umí si změřit puls a krevní tlak.	Zátěžové testy – puls, krevní tlak Vitální kapacita plic	Kvarta	
Dokáže popsat význam slin v trávení potravy.	Vlastnosti slin. Pot a potní žlázy. Dermatoglyfika	Kvarta	
Zná stavbu a funkci zrakového, sluchového, rovnovážného, hmatového, čichového a chuťového ústrojí. Zná příčiny poruch a onemocnění, jejich prevenci a zásady první pomoci.	Smyslové orgány: - Rinneho zkouška - Weberův pokus - důkaz slepé skvrny - zkoumání termoreceptorů	Kvarta	

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Informační a komunikační technologie

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Seminář z informatiky

ROČNÍK: tercie, kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Student získá základní přehled o způsobu zpracování čísel v počítači, což je užitečné pro následující kapitoly.	Úvod do informatiky • teorie informace • zobrazení čísel v počítači • číselné soustavy	tercie (seminář)	Matematika
Student dokáže tvořit jednoduché programy s využitím objektového paradigmatu a aplikovat jednoduché algoritmy; rozvoj abstraktního myšlení.	Objektové programování • základy objektového programování • implementace jednoduchých algoritmů		Matematika – abstraktní myšlení
Student získá základní přehled o databázových technologiích, dokáže tvořit databáze a efektivně organizovat a zpracovávat větší množství informací.	Databáze • tvorba databází • dotazy nad databázemi • tvorba výstupních sestav • databáze na Internetu		EGS – přístup k informacím ze světa, MDV – zdroje informací, kritické posuzování obsahu apod.,
Student získá základní přehled v oblasti značkovacích jazyků a jejich aplikací. Dokáže tvořit správně strukturované dokumenty za dodržení typografických pravidel, dále pak tvořit a používat vhodné styly a tvořit jednoduché webové prezentace.	Značkovací jazyky • teorie značkovacích jazyků • tvorba správně strukturovaných dokumentů • tvorba a použití stylů • tvorba webových prezentací • tvorba a prezentace týmových projektů		OSV – práce v týmu, poznávací schopnosti, kreativita, tvořivost, pravidla komunikace, MDV – stavba sdělení (písemná odborná práce), VDO – prezentace, diskuse a argumentace
Student získá základní přehled o hardware počítače a bude znát principy činnosti jednotlivých zařízení.	Hardware • architektura PC • periférie • přenosová média • další zařízení	kvarta (seminář)	Fyzika
Student se seznámí se základními algoritmy a datovými strukturami a bude schopen jejich aplikace.	Algoritmy • základní algoritmy • složitost algoritmů • efektivní řešení problémů		Matematika – abstraktní myšlení, efektivní řešení problémů
Student získá přehled v oblasti zpracování multimediálního obsahu a bude schopen provádět jeho jednoduché úpravy.	Počítačová grafika a multimedia • aplikace matematiky v počítačové grafice • grafické programy • základní zpracování grafiky • základní přehled v oblasti multimédií a jejich zpracování		Matematika – geometrické útvary v rovině OSV – kreativita
Student získá znalosti o principech fungování a výstavby počítačových sítí. Dokáže efektivně vyhledávat informace na Internetu.	Počítačové sítě a Internet • topologie sítí a jejich vlastnosti • internetové protokoly • síťové služby • přenosová média a přístupové metody • síťové architektury • bezpečnost • vyhledávání informací na Internetu		MDV – kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů EGS – vyhledávání informací o světě

Předmět: Konverzace v jazyce anglickém

A. Charakteristika vyučovacího předmětu

Konverzace v Jazyce anglickém je volitelný vzdělávací obor ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Vyučovací předmět Konverzace v jazyce anglickém je vyučován ve třídách tercie a kvarta. Předmět je volitelný a jeho hodinová dotace je 2 hodiny v obou ročnících.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni **A1** a **A2** Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. **Z průřezových témat**, která jsou integrována do předmětu, se zaměřujeme na OSV-mezilidské vztahy, sociální rozvoj a komunikaci, sebepoznání a sebepojetí. MV-tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu, vztah mediálních sdělení a reality, MuV-multikulturalita, VMGS-Objevujeme Evropu a svět

Cílem výuky předmětu je především rozvíjení komunikačních schopností žáků, čemuž je podřízena výuka slovní zásoby, volba textů a témat. Připravujeme žáky na to, aby byli schopni se dorozumět s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Zároveň musí být žáci schopni porozumět psanému textu, který odpovídá jimi dosažené úrovni, a napsat jednoduché sdělení (např. dopis) týkající se témat, se kterými se běžně setkávají. Žák se rovněž seznamuje s reáliemi anglicky mluvících zemí, čímž je veden k pochopení a toleranci kultury a tradic jiných zemí.

Silnou motivací při výuce cizích jazyků je zapojení školy do mezinárodního projektu Comenius 1 – zahraniční spolupráce škol- a možnost přímo se zapojit do práce na projektu nebo alespoň sledovat aktivity, které s tím souvisejí a komunikovat v jazyce, kterému se žáci učí. Tato možnost je dána žákům od třídy Kvarta. Během těchto pobytů žáci plní výchovné a vzdělávací cíle daného obsahu, který zasahuje do integrace většiny průřezových témat při metodách praktických činností, sportovních aktivitách, hrách, soutěžích, turnajích.

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Konverzace v jazyce anglickém
 ROČNÍK: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
– po zvládnutí tohoto tématu žák dokáže mluvit o významných dnech ve svém životě – dokáže mluvit o svých koníčcích a zvycích v průběhu roku – popíše svůj denní režim – dokáže popsat osoby a činnosti na fotografiích, dokáže popsat/ představit sebe – umí se pomocí otázek zeptat spolužáka na jeho osobní údaje, koníčky, rodinu a oblíbené činnosti – rozšíří svoji slovní zásobu v oblasti přídavných jmen (popis vzhledu a vlastností), v oblasti aktivit pro volný čas a v oblasti sloves, která použije při povídání o denním režimu – žák pochopí a dokáže interpretovat text o mladých lidech žijících v anglicky mluvících zemích	Rodina, každodenní život, osobní charakteristika - Můj život – popis rodinných fotografií – tvoření osobních otázek – povídání o rodinných oslavách – popis členů rodiny (přídavná jména popisující vzhled a vlastnosti osob) – povídání o denním režimu – oblíbené činnosti a aktivity ve volném čase – povídání o životě mladých lidí v České republice, Velké Británii a USA	Tercie	Zeměpis: orientace na mapě, poloha a realie anglicky mluvících zemí (Velká Británie, Spojené státy americké) ČJ: slohové útvary, slovní druhy Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova (sociální rozvoj) Život mladých lidí ve Velké Británii a USA VMEGS - (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět) – kulturní odlišnosti a zvyklosti v různých zemích – srovnání s životem v ČR ICT: internet
– žák dokáže povídat o svých obvyklých aktivitách pro volný čas a o zábavě – umí si naplánovat schůzku s kamarádem a navrhnout činnost či přijmout návrh – umí vyjádřit, jak často své oblíbené činnosti provozuje – rozšíří si slovní zásobu v oblasti různých aktivit, přídavných jmen ... – umí popsat svou zajímavou dovolenou přes prázdniny, zážitky z nejlepšího víkendu	Volný čas, zábava, prázdniny – popis obrázků, které znázorňují různé formy trávení volného času – porovnávání různých náplní volného času – třídní výzkum na téma volného času – tvoření otázek na téma volného času – diskuse o oblíbených filmech, TV programech, knihách ... – naplánování aktivního víkendu pro skupinu dětí (diskuse)	Tercie	Osobnostní a sociální výchova – sebezpoznání a sebezpojetí
– žák dokáže povídat o dějích a činnostech v minulosti – dokáže porovnat život nyní a v minulosti – zvládne vyjádřit svůj názor na toto téma, resp. popsat výhody a nevýhody jednotlivých životů – dokáže použít slovní zásobu		Tercie	Výchova demokratického občana. Environmentální výchova. Osobnostní a sociální výchova. Multikulturní výchova.

k zjišťování a udávání směru ve městě – umí mluvit o svých dovednostech v minulosti	Domov a bydlení - Život v minulosti – povídání o životě v současnosti a minulosti (moje město) + popis okolí, bydlení a života ve svém městě v minulosti – na základě získaných informací porovnání života nyní a dříve – výhody a nevýhody těchto životů – povídání o různých dovednostech, co kdysi žáci dokázali dělat a co ne (schopnosti), interakce – dotazování, tvoření odpovědí na otázky o poloze jednotlivých institucí ve městě - orientace		Dějepis: procvičování gramatického minulého času (historické události,...)
– žák umí popsat a porovnat věci – umí vyjádřit podobnosti a odlišnosti pomocí gramatických struktur – žák umí vyjádřit své plány a záměry do budoucnosti – žák umí vyjádřit své názory a argumenty v diskusi při plánování (výlet) – žák umí popsat slavná místa a věci	Společnost - Rozdílnosti + porovnávání Neuvěřitelný svět – vynálezy, moderní technologie – čtení a povídání o moderních technologiích a vynálezech – mluvení a vedení diskuse o svých plánech a záměrech	Tercie	Dějepis. Osobnostní a sociální výchova.
– žák dokáže vyjádřit názor, předpověď o budoucnosti – umí povídat o zdravé a nezdravé výživě – dokáže předvést telefonní rozhovor, jednoduchý dialog – umí vyjádřit, co je dobré a co ne pro naši kondici – umí vyjádřit radu a názor – umí zdvořile požádat a nabídnout něco	Zdraví a hygiena – slovní zásoba – jídlo a pití, zdravá/nezdravá výživa), počítatelné, nepočítatelné podstatné. jména - jídlo – povídání o zdravém životním stylu, dobrých stravovacích návycích – přirovnání svého životního stylu s ideálním a hledání možných řešení – diskuse na téma zdravá / nezdravá výživa – rada, jak změnit životní styl	Tercie	Environmentální výchova. Osobnostní a sociální výchova. Multikulturní výchova. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Mediální výchova.
– žák zvládne jednoduše popsat vybrané problémy dnešního světa a vyjádřit svůj osobní názor – dokáže připravit řadu otázek o ekologickém chování a provést třídní průzkum – umí vyhodnotit a shrnout	Zeměpis a příroda - Náš svět – slovní zásoba – problémy světa, hrozby a katastrofy, divoká zvířata, živ. prostředí ... – žák dokáže povídat o vybraných problémech dnešního světa (především	Tercie	Mediální výchova. Environmentální výchova – problémy životního prostředí, klimatické změny

výsledky průzkumu v krátké prezentaci - umí poradit co je a není dobré pro životní prostředí	z oblasti ohrožených druhů zvířat, zdravých návyků, recyklování) – vyjádření názoru na problémy s životním prostředím a návrh jejich řešení – vytvoření plakátu a prezentace výsledků aktivit pro záchranu živ. prostředí – třídní průzkum na téma „Ochrana životního prostředí“		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - životní styl a vzdělávání v Evropě a ve světě
--	--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace
 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Konverzace v jazyce anglickém
 ROČNÍK: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- po zvládnutí tohoto tématu žák dokáže mluvit/ psát o sobě, rodině, kamarádech a jiných lidech, o svém životě – dokáže zjistit osobní informace o jiných osobách např. o jeho každodenním životě, koníčcích apod. – popíše svůj denní režim – dokáže popsat věci a místa, které používá a kde se pohybuje (domov, škola apod.) – rozšíří svoji slovní zásobu v oblasti přídavných jmen (charakteristika osobnosti, domov, bydlení), v oblasti aktivit pro každodenní život a v oblasti sloves, která použije při povídání o svém životě - žák pochopí a dokáže interpretovat text o mladých studentech a jejich životě v anglicky mluvících zemích	Osobní charakteristika – popis sebe (výzor, národnosti, vzhled, záliby) – tvoření doplňujících a zjišťovacích otázek – popis členů rodiny (přídavná jména popisující vzhled a vlastnosti osob) – povídání o každodenním režimu – oblíbené věci a místa, které žák navštěvuje ve volném čase - povídání o životě mladých lidí jiných národností - popis životních a osobních úspěchů a zkušeností (použití předpřítomného času)	Kvarta	ČJ: slohové útvary (např. stručný životopis), slovní druhy, struktura diskuse Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova (sociální rozvoj) Život mladých lidí v jiných zemích, kulturní difference – schopnost porovnat život a životní úroveň mladých lidí v ČR a jiných zemích, hodnocení světa kolem nás ICT – internet
- žák dokáže povídat o svých plánech a záměrech v budoucnosti - žák dovede stručně odůvodnit a vysvětlit tyto názory a plány, dokáže vyjádřit souhlas a nesouhlas s jinými lidmi – umí si naplánovat schůzku s kamarádem a navrhnout činnost či přijmout návrh – umí vyjádřit své sny, naděje a cíle – rozšíří si slovní zásobu v oblasti různých činností, zejména sloves ... - umí popsat svou plánovanou dovolenou, víkend, budoucí aktivity přes prázdniny - Používá příslovce četnosti v rozhovoru o svém kulturním vyžití.	Volný čas a zábava - život v budoucnosti - popis obrázků, které znázorňují různé formy trávení volného času v blízké budoucnosti – porovnávání různých náplní volného času – třídní výzkum na téma oblíbeného trávení volného času – tvoření rozhodnutí v různých situacích, pozvání a formulace reakce na pozvání – mluvení o imaginárních událostech, tvoření podmínek, popis budoucího povolání – naplánování aktivního víkendu pro skupinu dětí (diskuse)	Kvarta	Osobnostní a sociální výchova- ambice, uplatnění se v budoucnosti, osobní vyhlídky do budoucna, vyjadřování názoru, postoje Mediální výchova – mediální sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti) při práci v rámci konverzačního tématu – hovoří o tom, která média hrají roli v jeho životě.

– žák se dokáže orientovat v běžných komunikačních situacích, se kterými se setkává v různých zařízeních (škola, obchod, restaurace, vlakové nádraží, pošta apod.) – dokáže jednoduchým způsobem promluvit a zeptat se, vyměnit si informace ohledně služeb, které chce využít – dovede popsat své přání a žádosti v těchto situacích, např. umí si objednat jídlo a pít, umí říct, co chce a zeptat se na cenu, například v obchodě – dokáže použít slovní zásobu vázanou na místo, kde jsou služby poskytovány např. v obchodě	Služby – popis jednotlivých zařízení poskytující služby – popis druhu poskytovaných služeb – dotazování, tvoření odpovědi na otázky o poskytovaných službách, porovnání služeb	Kvarta	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí
- žák dokáže vysvětlit problém a/nebo navrhnout řešení problému - vysvětlit a/nebo zdůraznit, co považuje za důležité - zodpovědět jednoduché dotazy, odůvodnit své odpovědi	Společnost - společenské problémy, problémy mladých lidí, kriminalita, tradice a zvyky -čtení a povídání o světových událostech a tématech (sportovní, kulturní události, společenské problémy apod.) - svátky a s nimi spojené tradice (zpracovávání informací o tradicích a zvycích v jednotlivých kulturách) - mezilidské vztahy	Kvarta	Osobnostní a sociální výchova – seberealizace, sebeorganizace, kreativita a komunikace – rozhovory, projekty, skupinová práce MKV - multikulturalita - poznávání kulturních zvyklostí anglicky mluvících zemí, význam AJ jako prostř. komunikace
- žák rozumí jednoduchým slovům a větám v textech event. kratším textům o angl. mluvících zemích, dokáže se v nich zorientovat, dovede reprodukovat a prezentovat základní informace o těchto státech	Zeměpis a příroda - základní informace o anglicky mluvících zemích, nejznámější místa, památky, obyvatelstvo těchto zemí, jazyk - slovní zásoba popisující geografii a realie	Kvarta	Zeměpis: charakteristika zemí a obyvatelstva anglicky mluvících zemí, realie (Velká Británie, Spojené státy americké, Austrálie, Kanada, Nový Zéland) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět - realie

D. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu (výstupy, učivo, přesahy a vazby, PT)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Seminář a cvičení z matematiky

ROČNÍK: tercie, kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Chápe základní pojmy, vztahy a principy daných témat a využívá je při řešení rozšiřujících úloh. Aplikuje získané poznatky z matematiky v příkladech z jiných oborů. Načrtává zadání a počítá příklady z geometrie. Využívá vzorce a převádí jednotky. Používá kótování a jeho pravidla. Rýsuje a popisuje rysy. Chápe složitější příklady z MO, vytváří svůj postup při řešení, odhaduje výsledek a řeší pomocí získaných vědomostí. Orientuje se v textu, chápe postupy v daných úlohách obec. stud. předpokladů a vyřeší uzavřené úlohy. Využívá výpočetní techniku k tvorbě a prezentaci různých témat.	1. Rozšířené úlohy - dělitelnost - desetinná čísla - racionální čísla - reálná čísla - poměr - procenta 2. Aplikace matematiky - v biologii - ve fyzice - v chemii - v zeměpise 3. Nestandardní úlohy v geometrii - obvody a obsahy neobvyklých rovinných útvarů - objemy a povrchy složených těles 4. Kótování 5. Vybrané úlohy z matematických olympiád - aritmetické - geometrické 6. Netradiční a zajímavé úlohy - logické řady - hádanky - matematické křížovky 7. Vybrané příklady z obecných studijních předpokladů 8. Využití ICT	tercie kvarta tercie a kvarta kvarta tercie a kvarta tercie a kvarta kvarta tercie a kvarta	PT: Osobnostní a sociální výchova (různé postupy řešení úloh) Mezipředmětové vztahy: biologie, fyzika, chemie, zeměpis PT: Osobnostní a sociální výchova (skupinová práce) PT: Osobnostní a sociální výchova (spolupráce a soutěž) PT: Mediální výchova (využití internetu)

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1. Cíl hodnocení žáků

Cílem ZV a tedy i naší školy na nižším stupni osmiletého gymnázia je rozvoj životních kompetencí, který se odráží v profilu absolventa.

Úroveň klíčových kompetencí na nižším stupni gymnázia není konečná, ale tvoří základ pro další učení na vyšším stupni gymnázia i pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Žák by měl být

- schopen orientovat se v běžném životě a aktivně se účastnit společenského, kulturního nebo politického dění ve svém regionu
- disponovat všeobecným přehledem a odpovídajícími znalostmi a dovednostmi
- umět komunikovat ústně, písemně v českém i cizím jazyce, užívat běžně prostředky ICT při své práci i pro své vlastní vzdělávání
- schopen samostatně se učit a řešit úkoly, připraven na týmovou práci, poskytnout zpětnou vazbu druhým a sám ji přijímat
- vhodně a přiměřeně prezentovat svůj názor a obhájit ho
- rozvíjet a chránit své fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně zodpovědný, taktéž za své chování a činy, orientovat se v právech a povinnostech mladistvých
- mít představu o dalším směřování svého vzdělávání a specializaci svých zájmů
- vnímavý k tradicím a umění a měl by pečovat o životní prostředí ve svém okolí
- vážit si výsledků své práce i práce ostatních

Hodnocení, aby bylo smysluplné, musí splňovat tyto požadavky:

-mělo by sloužit jako důležitá zpětná vazba pro učitele, zákonné zástupce a žáky

-mělo by motivovat k další práci

-mělo by přihlížet k individualitě žáka, to znamená být co nejpřesnější (proto vedle běžné klasifikace užíváme hodnocení bodové, procentuální, grafické symboly, slovní hodnocení atd.), tento způsob hodnocení umíme převést na klasifikaci.

-mělo by být spravedlivé (jsou dána kritéria stanovená učitelem, jasná pro žáky a jejich zákonné zástupce)

6.2. Formy hodnocení žáků

Formy hodnocení

Žáci jsou hodnoceni za zvládnutí výstupů školního vzdělávacího programu za použití klasifikace kombinované s číselným hodnocením (body, procenta), grafickými symboly za různé aktivity.

Všechny zápisy průběžné i závěrečné klasifikace probíhají elektronicky v databázi SAS (zákonný zástupce je tak informován v prohlížeči ISAS, ke kterému získá přístupový údaj na začátku školního roku).

Formy sebehodnocení

Žáci jsou vedeni průběžně k sebehodnocení. V některých předmětech používáme portfolio jako složku s materiály, kdy se stává žák právě spoluvůrcem takového portfolio. To také slouží jako podklad při rozhovorech se zákonnými zástupci o vzdělání jejich dětí. Portfolio umožňuje globální náhled na žákovu osobnost, dále pak umožňuje sledovat vlastní pokrok žáka, odhalí jeho silné i slabé stránky. Žák se učí dokumentovat svoji práci a portfolio se může stát jakousi kronikou žákovy vývoje.

6.3. Zásady hodnocení žáků

- Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci pedagogický zaměstnanec (dále jen učitel) uplatňuje přiměřenou náročnost, pedagogické dovednosti a takt vůči žákovi.
- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka, doporučením lékaře, Speciálního pedagogického centra, Pedagogicko-psychologické poradny
- Na vysvědčení je hodnocení výsledků vzdělávání vyjádřeno klasifikací
- Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do dvou skupin:
 - Předměty s převahou teoretického zaměření;
 - Předměty s převahou výchovného zaměření (výchovy).

6.4. Stupně klasifikace hodnocení žáků

Prospěch

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech (povinných, povinně volitelných a nepovinných) je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný**
- 2 – chvalitebný**
- 3 – dobrý**
- 4 – dostatečný**
- 5 – nedostatečný.**

Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo "nehodnocen(a)".

Chování

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 – velmi dobré**
- 2 – uspokojivé**
- 3 – neuspokojivé.**

Celkový prospěch

Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí vyjadřuje výsledky klasifikace ve vyučovacích předmětech a klasifikaci chování; nezahrnuje klasifikaci v nepovinných předmětech.

Celkový prospěch žáka je hodnocen těmito stupni:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**
- **prospěl(a)**
- **neprospěl(a)**
- **nehodnocen(a)** (žák je nehodnocen, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu)

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

- Žák prospěl s vyznamenáním, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch horší než chvalitebný, průměrný prospěch z povinných a povinně volitelných předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré.
- Žák prospěl, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch nedostatečný.
- Žák neprospěl, má-li z některého vyučovacího předmětu prospěch nedostatečný.

6.5. Získávání podkladů pro klasifikaci hodnocení žáků

a) Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

1. soustavným diagnostickým pozorováním žáka;
2. soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování;
3. různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové);
4. kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami;
5. evaluačními testy;
6. aktivitou, snahou žáka;
7. dosažením klíčových kompetencí žáka;
8. analýzou výsledků činnosti žáka;
9. konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny a lékaři;
10. rozhovorem s žákem (může probíhat i mimo rozvrhem stanovenou hodinu např. exkurze, plenér, stacionář, kolokvium v dohodnutém čase, vždy za účasti alespoň jednoho dalšího žáka);
11. projektovou činností žáka;
12. obhajobou zadané seminární nebo ročníkové práce;
13. prací na exkurzích, stacionářích.

b) Žák může být zkoušen průběžně v celém klasifikačním období z předmětu ústně, písemně nebo prakticky. Žák o tomto zkoušení nemusí vědět předem, kromě předepsaných čtvrtletních písemných prací. Četnost upřednostňované metody a formy tohoto zkoušení jsou součástí ŠVP nebo jsou projednány a doporučeny předmětovou komisí. Zákonný zástupce, žák mohou požádat učitele o upřednostnění metody zkoušení, je na učiteli, zda žádosti vyhoví. Integrovaný žák má metody a formy zkoušení předepsané výchovným poradcem. Individuální zkoušení žáka učitelem je možné pouze se souhlasem ředitele, souhlasem zákonného zástupce nebo zletilého žáka a probíhá za přítomnosti alespoň jednoho dalšího vyučujícího.

c) Učitel oznamuje žákovi na začátku školního roku kritéria hodnocení, výsledek každé klasifikace s poukazem na klady a nedostatky. Výsledek ústního zkoušení oznámí učitel žákovi okamžitě. Výsledky hodnocení písemných, grafických a praktických prací oznámí učitel žákovi nejpozději do 14 dnů. Pokud si to zletilý žák přeje, je mu výsledek klasifikace oznámen neveřejně.

d) Písemné práce (testy), které jsou jedinou náplní vyučovací hodiny, prokonzultuje učitel s třídním učitelem, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Dvě takové práce v jednom dni je možno psát pouze se souhlasem ředitele školy.

e) Učitel je povinen vést soustavnou dokumentaci o každé klasifikaci žáka.

f) Zápis klasifikace

1. U žáků se každá známka vyjadřující klasifikaci zapisuje průběžně do databáze prostřednictvím průběžné elektronické klasifikace učitelem daného předmětu.
2. U žáků se čtvrtletně zapisuje hodnocení za klasifikační období učitelem do SAS.

g) V předmětech Matematika, Český jazyk a literatura, cizí jazyk se vypracovávají v každém klasifikačním období čtvrtletní písemné práce. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou klasifikováni dle doporučení Speciálního pedagogického centra a pokynů výchovného poradce, který individuálně definuje způsob a možnosti klasifikace učiteli.

h) Vyučující má za povinnost archivovat čtvrtletní písemné práce v předmětu Matematika, Český jazyk a literatura, cizí jazyk po dobu studia žáka.

ch) Písemné podklady ke klasifikaci je vyučující povinen uchovávat po dobu klasifikačního období, t.j. po dobu školního roku. Formulování otázek při písemných testech, ústním zkoušení musí být jednoznačné. V případě možnosti více správných odpovědí, je učitelem uznána jakákoliv správná odpověď.

i) Pokud žák nebo zákonný zástupce není spokojen s klasifikací v průběhu školního roku při ústním zkoušení nebo písemných testech, má možnost žádat ředitele školy o přezkoušení. Ředitel školy může toto přezkoušení povolit a určit způsob přezkoušení žáka.

j) Časový rozvrh vyučovací hodiny, didaktické a pedagogické metody výuky jsou přizpůsobeny věkové kategorii. Ve třídách prima až kvarta je možné pouze výjimečně provádět výklad formou přednášky učitelem. Písemné zápisy do sešitů žáků primy až kvarty jsou prováděny písemnou formou s využitím pomůcek.

k) Sledované jevy jsou hodnoceny vedením školy dle Záznamového archu hospitační činnosti.

6.6. Pravidla klasifikace žáka hodnocení žáků

- Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět.
- Pokud předmět vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě. V případě neshody stanoví výsledný klasifikační stupeň ředitel školy.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí komplexní kvalita a přístup k práci a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- Při určování klasifikačního stupně je učitel maximálně objektivní, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu, při hodnocení nesmí zohledňovat osobní (emoční) vztah k žákovi.
- Jestliže nepřítomnost žáka v některém vyučovacím předmětu překročí za klasifikační období 20 %, příslušný vyučující žáka neklasifikuje a ředitel školy následně určí žákovi náhradní termín komisionální zkoušky z daného předmětu před tříčlennou komisí. Komise rozhodne o způsobu zkoušky a výsledek zkoušky je známkou na vysvědčení. Ze zkoušky je proveden protokol, se kterým je žák neprodleně seznámen ihned po zkoušce.
- Vedení školy a všichni učitelé jsou o hodnocení a klasifikaci informováni na klasifikačních poradách, které jsou dle plánu čtyřikrát za rok.
- Na konci pololetního klasifikačního období, v termínu určeném ředitelem školy, zapíší učitelé jednotlivých předmětů, kde vyučují, výsledky klasifikace do třídních výkazů a elektronické databáze.

VI. 5. Celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáka a ukončení vzdělávání je upraveno § 69 zákona č. 561/ 2004 Sb.,

6.7. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

V tělesné výchově se žák při úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Stupeň **výborný**

Žák je v činnosti velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, přesný. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň **chvalitebný**

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění a tělesnou zdatnost.

Stupeň **dobrý**

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň **dostatečný**

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň **nedostatečný**

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat.

6.8. Klasifikace ve vyučovacích všeobecných předmětech mimo Tv, Vv, Hv

Stupeň **výborný**

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň **chvalitebný**

žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň **dobrý**

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň **dostatečný**

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení je se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň **nedostatečný**

žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

6.9. Opravné zkoušky

- Žák, který je na konci druhého pololetí (nebo na konci prvního pololetí, pokud se ve druhém pololetí předmět nevyučuje) klasifikován stupněm prospěchu nedostatečný v jednom nebo dvou předmětech, koná opravnou zkoušku.
- Žák koná opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku. Termín stanoví ředitel školy. Nemůže-li se žák dostavit pro nemoc doloženou lékařským potvrzením, umožní mu ředitel školy vykonání opravných zkoušek nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby konání opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
- Nedostaví-li se žák k opravným zkouškám ve stanoveném termínu bez předložení dokladu o nemoci, je klasifikován stupněm nedostatečný.
- Opravné zkoušky jsou zkoušky komisionální – ředitel školy jmenuje předsedu komise, zkoušejícího a přísedícího, ze zkoušky je proveden zápis, se kterým je žák ihned seznámen, známka ze zkoušky je známkou na vysvědčení žáka.

6.10. Způsoby a kritéria hodnocení žáků jsou specifikována v rámci jednotlivých předmětů.

6.10.1. Hodnocení a klasifikace v hodinách českého jazyka a literatury

Kritéria hodnocení

- pravopis (znalost základních pravidel)
- slovní zásoba (pestrost, schopnost vyjadřování, spisovnost, souvislost, reakce, stavba vět)
- syntax (psaní čárky ve větě a v souvětí)
- ústní projev
- čtenářská dovednost (plynulost čtení, porozumění textu a jeho interpretace)
- grafická úprava sešita
- příprava na hodinu
- zpětná vazba
- práce s chybou
- skupinová práce (podíl na práci ve skupině, dodržení pravidel, navrhování užitečných nápadů, zapojování se, komunikace s ostatními členy skupiny, celkový dojem z práce)
- projekty (dodržení zadaného tématu, zdroje informací, originalita a propracovanost, týmová spolupráce, prezentace výsledků a poučení z práce)

Způsob hodnocení

- klasifikace známkou
- slovní hodnocení (hodnotíme čtenářskou dovednost, která slouží k další motivaci, přípravu na hodinu, skupinovou práci)
- grafické poznámky +, - (plnění domácích úkolů, referáty, zapominání, aktivita, úprava sešitů)
- celkovou známkou tvoří 70 % vědomostní testy a slohové práce, 30 % ostatní formy ověřování

Formy ověřování

- vědomostní testy (3 velké písemné práce za školní rok)
- slohové práce (2 velké kontrolní práce za školní rok, mohou být doplněny libovolným počtem menších „slohovek“ na probírané téma)
- mluvený projev
- skupinová práce
- projekty

Závěrečná klasifikace českého jazyka a literatury

- **výborný** - teoreticky i prakticky zvládá pravopisná pravidla, má vytříbené, slušné vyjadřování, je aktivní v hodinách, má správný písemný projev, je schopen samostatně nastudovat zadané texty

- **chvalitebný** - drobné nedostatky v pravopise, vcelku logické a přesné vyjadřování, s menší pomocí je schopen pochopit a interpretovat text, správný mluvený i psaný projev

- **dobrý** - potřebuje vedení učitele, má nedostatky v nastudované látce, psaný i mluvený projev obsahuje drobné nepřesnosti, méně estetická úprava sešitu

- **dostatečný** - závažné nedostatky v osvojení jazykové i literární látky, nesouvislé čtení, nesamostatný při řešení úkolů, potřebuje vedení a dohled učitele, neestetický písemný projev

- **nedostatečný** - velmi závažné chyby v jazykovém i literárním učivu, je nesamostatný, chyby neumí opravit ani s pomocí učitele, nevede si písemné poznámky

Klasifikace vědomostních testů

Hodnocení je následující:

- 100 % - 81 % = 1
- 80 % - 61 % = 2
- 60 % - 41 % = 3
- 40 % - 21 % = 4
- 20 % - 0 % = 5

Klasifikace slohových prací

- hodnotí se dodržení slohového útvaru
- originalita
- úroveň pravopisu
- úroveň stylizační

Informace zákonným zástupcům o klasifikaci

- elektronická průběžná klasifikace v databázi SAS
- zápis do sešitů
- ukázka vytvořených prací – projektů atd.

6.10.2. Cizí jazyky

Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci – důležitou podmínkou efektivního učení je zpětná vazba. Je důležitá pro učitele i pro žáka, protože poskytuje informace o správnosti postupu, průběhu nebo výsledku. Důraz klademe na vhodnou formulaci, zaměříme se na problém, nikoliv na hodnocení osobnosti a dáváme přednost pozitivnímu vyjádření.

Žáci primy – kvarty jsou hodnoceni kromě běžné klasifikace i slovně v podobě krátkého vyjádření učitele.

Na pololetním a závěrečném vysvědčení je žák hodnocen známkou, která nezahrnuje žákovo chování.

Vyučující promítá do klasifikace a hodnocení vědomosti, dovednosti, postup při práci s informacemi, úroveň komunikace (receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti), tvořivost žáka a jeho celkový přístup k přípravě na vyučování.

Výsledná klasifikace je tvořena:

- * 50 % známky tvoří písemné práce – a) písemné práce po každé jazykové jednotce, která zahrnuje minimálně dvě dovednosti.
b) menší písemné práce, které testují jenom jednu z dovedností

Klasifikujeme jen učivo probrané a procvičené. Žák má možnost požádat o konzultaci před každým testem, který následuje po probrané jednotce.

ad a) Po každé probrané a procvičení jazykové jednotce píší žáci práci, ve které formou různých dovedností prokáží znalost učiva. Termín práce je žákům oznámen min. týden předem. Práce je hodnocena body a ty jsou převedeny na procenta.

Hodnocení:	100 % - 90 % = 1
	89 % - 75 % = 2
	74 % - 55 % = 3
	54 % - 40 % = 4
	39 % - 20 % = 5

ad b) Malé testy nemusí být předem oznámeny. Jsou testovány jen jednotlivé dovednosti a jsou časově omezené (15 min). Znamky získané těmito testy mají menší hodnotu než známky v bodu a). Práce jsou bodovány a převedeny na procenta.

Hodnocení:	100 % - 90 % = 1
	89 % - 75 % = 2
	74 % - 55 % = 3
	54 % - 40 % = 4
	39 % - 20 % = 5

- * 50 % - tvoří
 - a) aktivita v hodinách a domácí příprava
 - b) čtení
 - c) grafická úprava sešitu
 - d) skupinová práce
 - e) ústní prezentace
 - f) projekty
 - g) tvoření portfolia

ad a) aktivita je hodnocena grafickými symboly. Jedná se o pozitivní hodnocení, které může být hodnoceno symbolem +, ale může být provedeno i hodnocení nedostatečné aktivity, např. znakem -.

+ může žák získat za práci s různými informačními zdroji, správné vyhodnocení úkolů, rozmanitost výstupů

- může žák obdržet za nulovou snahu, absenci snahy o řešení úkolů, v případě, že je permanentně nepřipraven na vyučování a neplní domácí úkoly

Za +++ může žák získat známku 1

Za --- může být žák ohodnocen známkou 5.

ad b) Před hodnocením čtení jsou žáci povzbuzováni při procvičování, při procvičování jsou využívány různé metody moderní techniky. Hodnocení je prováděno známkami 1 – 3

Hodnocení: 1 – žák čte plynule, neprojevují se žádné intonační chyby a ve výslovnosti se neprojevují chyby, které by výrazně narušily porozumění

2 – čtení není zcela plynulé, někdy se projevují mírné chyby v intonaci a chyby ve výslovnosti mírně narušují porozumění

3 – čtení vykazuje znaky menší plynulosti, intonace a výslovnost narušuje porozumění ve výraznější míře

ad c) kontrola grafické úpravy sešitu je předem oznámena a je hodnocena graficky + a -. Hodnocení je stejné jako v bodě a).

ad d) Při skupinové práci sledujeme podíl na práci ve skupině, dodržení tématu a dodržení pravidel práce ve skupině. Důležité je i dodržení role ve skupině, přínos pro zlepšení práce a výstupů ve skupině

I zde je hodnocení prováděno grafickými znaky.

ad e) Hodnocena je hlavně schopnost vzbudit a udržet pozornost posluchačů. Žák hovoří v celých větách, používá vhodné výrazové prostředky. K pozitivnímu hodnocení patří snaha o zajímavý projev, který není monotónní a výslovnost nenarušuje porozumění prezentace.

ad f) Při projektu se hodnotí hlavně dodržení tématu, využití bohatého zdroje informací a uvedení faktů do souvislostí. Pozitivně se hodnotí originalita, zpracovanost a samostatnost.

Hodnocení bodů d/, e/, f:

1 – projev je plynulý, gramatické a výslovnostní chyby nebrání v porozumění, je schopen vlastní interpretace informací, slovní zásoba je pestrá a plně využívá gramatické struktury, dobře argumentuje a samostatně plní zadané úkoly, struktura prezentace je logická a dokáže zaujmout posluchače, jeho projev není monotónní, podíl na práci ve skupině je zásadní, jeho práce jsou zpracované, vyznačují se bohatostí nápadů a originalitou

2 – projev je místy méně plynulý, objevují se malé gramatické a výslovnostní chyby, které ale nijak neomezují porozumění, s malou pomocí je schopen vlastní interpretace výsledků, slovní zásoba je pestrá a využívá většinu gramatických struktur, je schopen argumentace s malou dopomocí, většinou si umí poradit s daty, struktura prezentace je většinou logická a přehledná, hlavní myšlenka je přítomna,

3 – projev je méně plynulý, s pomocí učitele je schopen s gramatickými a výslovnostními chybami dospět k cíli, slovní zásoba je omezená a gramatické struktury vykazují větší chyby, uváděná data jsou neúplná objevují se větší formální nedostatky ve slovní zásobě i gramatických stavbách

- 4 – projev není plynulý, některé chyby ve výslovnosti a gramatice zhoršují porozumění, slovní zásoba a gramatické struktury se omezují na základní tvary, výstupy jsou nedostatečné, pouze v malé míře je schopen argumentace, řazení dat vykazuje známky chaosu a neúplnosti,
- 5 – chyby ve výslovnosti a gramatice znemožňují porozumění, neprojevuje se snaha po zlepšení výkonu, slovní zásoba a gramatické struktury jsou velmi omezené. Při prezentaci se objevuje bezradnost, není snaha o zlepšení

Ad g) Portfolio je založeno formou složky, do které si žák po dobu 4 let skládá materiály, projekty a práce, které během této doby udělal. Součástí portfolia je autoevaluace žáka. Dokumentování žákova pokroku v portfoliu přispívá k udržení jeho vnitřní motivace k učení.

Slovní hodnocení je zaměřeno na poskytování zpětné vazby průběhu a výsledků činností žáka. Žák dostává také informace o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků. Učitel hodnotí pokrok žáka a porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce.

6.10.3. Dějepis

Známku bude tvořit: 1/3 písemné a ústní zkoušení
 1/3 aktivita (úprava sešitů, DÚ, skupinová práce)
 1/3 projekt, referáty, prezentace

A.) Ústně (známky 1-5)

Známka 1:

- žákův projev je souvislý a samostatný
- žák chápe souvislosti mezi probíranými učebními celky
- žák ovládá fakta, logicky reprodukuje probrané učivo

Známka 2:

- žák ovládá fakta v podstatě uceleně a přesně
- samostatně nebo z podnětu učitele uplatňuje poznatky při řešení teoretických a praktických úkolů,
- myslí logicky správně, projev má menší nedostatky

Známka 3:

- v projevu žáka se objevují mezery a nepřesnosti, které umí korigovat za pomoci učitele
- uplatňuje poznatky s menšími chybami

Známka 4:

- žák má závažné mezery v přesnosti a úplnosti poznatků
- je málo pohotový
- při řešení úkolů se dopouští závažných chyb
- jeho myšlení není tvořivé
- v ústním projevu jsou nedostatky ve správnosti

Známka 5:

- žák si neosvojil poznatky přesně a uceleně
- má velké mezery a dopouští se závažných chyb při řešení zadaných úkolů, není samostatný v myšlení
- nedostatky a chyby není schopen opravit ani s pomocí učitele

B.) Písemně (známky 1-5)

- Hodnocení podle stejných kritérií, 1 písemná práce z každého tematického celku
- referáty a projekty – jeden za pololetí (známky 1-3)

Způsob hodnocení písemného zkoušení

- za každým tematickým celkem písemné opakování

100 – 85 %1

84 – 70 %2

69 – 50 %3

49 – 30 %4

29 – 0 %5

- jednou za pololetí ústní zkoušení formou dialogu

Hodnocení referátů a projektů:

Známka 1:

- žák čerpá z více zdrojů, pracuje samostatně, dodržuje zadání, je kreativní, je schopen ústně prezentovat projekt

Známka 2:

- žák využívá málo zdrojů, při tvorbě potřebuje pomoc spolužáků nebo učitele

Známka 3:

- žák čerpá jen z jednoho zdroje, nedodržuje zadání, potřebuje pomoc při plnění zadaného úkolu, není schopen sám referát nebo projekt prezentovat

Známky z písemného a ústního zkoušení jsou zaznamenávány v průběžné elektronické klasifikaci – (databáze SAS)

Skupinová práce:

- učitel hodnotí podíl žáka na práci ve skupině
- účast na diskuzi ve skupině
- podíl účasti na aktivitách v rámci skupiny (návrhy, nápady)

Práce v hodině:

- řešení křížovek, orientace na mapě, vedení sešitu, komunikace s vyučujícím
- Práce v hodině hodnocena grafickými symboly (+,-)

Skupinové práce hodnoceny slovně, hodnocení oznámeno v sešitě a portfolio, které si žák vede sám a zakládá si do něj veškeré materiály, prezentace projektů, referáty, dílčí projekty atd...)

6.10.4. Výchova k občanství

Důležitou součástí vzdělávání a výchovy je prevence sociálně-patologických jevů. Tato problematika prochází všemi vzdělávacími oblastmi, zvláště pak oblastí člověk a společnost. Prevence je realizována podle MPP a ŠVP. Za pomoci různých metod, aktivit si žáci osvojí kompetence a dosahují cíle vzdělávání zaměřené nejenom na znalosti z oblasti prevence, ale především zacílené na rozvoj schopností, dovedností, postojů a tvorbu hodnot podporujících zdravý životní styl.

Témata, aktivity

- zdravé životní prostředí, pozitivní sociální klima(R-ego)
- šikana (R-ego)
- domácí násilí (Policie ČR)
- nezdravé závislosti
- alkohol a závislost
- protidrogová prevence
- adopce na dálku (ČK Charita)

Projekty – jeden za pololetí (50 % známky)
 Referáty – 1 za pololetí (30 % známky)
 Skupinová práce (10 % známky)
 Aktivita v hodinách a vedení sešitu (10 % známky)

Projekty a referáty, skupinová práce i aktivita v hodinách jsou hodnoceny klasifikací podle stejných kritérií jako v předmětu dějepisu. Při aktivitě v hodinách se navíc klade důraz na kladný zájem o předmět a aktuální dění kole sebe, na vyjadřování vlastních názorů a respektování názorů druhých a vlastní prezentaci projektu.

6.10.5. Matematika

Na vysvědčení je žák v matematice klasifikován a známka se skládá ze dvou částí. O pravidlech hodnocení je nutné žáky informovat na začátku školního roku.

1. část – PÍSEMNÉ PRÁCE - tvoří dvě třetiny výsledné známky:

- malé testy – žáci si po napsání a zhodnocení ukládají do svého portfolia
- písemné práce čtvrtletní – jsou nahlášené žákům předem a po napsání a zhodnocení se archivují
- doporučená tabulka hodnocení založená na procentech:

100 % až 90-86 %	1	(rozptyl krajních hodnot je z důvodu různé obtížnosti, různých témat prací a různých kvalit tříd)
89 %-85 % až 75- 71 %.....	2	
74 %-70 % až 50-46 %.....	3	
49 %-45 % až 25-21 %	4	
24 %-20 % až 0 %.....	5	

2.část – AKTIVITA – tvoří jednu třetinu výsledné známky:

- body se počítají čtvrtletně a dají se získávat i ztrácet
- minimální počet bodů pro získání jedničky je 20 za čtvrtletí, ale vzhledem k různému typu učiva a k různým schopnostem dané třídy je možné tuto hranici navýšit dle uvážení vyučujícího
- a) Kladné body: např. aktivita v hodině, zajímavé dotazy, postupy, rychlé odpovědi, spojení daného probíraného učiva s jiným předmětem nebo praxí, připravený referát, soutěž pro spolužáky, aktualita k učivu, matematické soutěže (účast i výsledky), logické úlohy a hádanky, kvalitní skupinová práce, snaha řešit úlohy navíc, apod.
 Jednorázově lze získat maximálně 5 bodů.
- b) Záporné body: např. nevypracování domácího úkolu, nepřinesení pomůcek předem známých, neplnění úkolů v hodině, nepozornost a nespolupráce, špatné vedení sešitu, apod.
- Doporučená klasifikace za aktivitu:

20 bodů a víc ...	1	(případně lze použít i výše uvedenou tabulku s procenty)
19 – 15 bodů ...	2	
14 – 10 bodů ...	3	
9 – 5 bodů ...	4	
4 body a méně ...	5	

PORTFOLIO:

Do svého „portfolia pro matematiku“ si každý žák ukládá své výsledky ze SCIO-testů a testů, diplomy nebo čestná uznání z matematických soutěží, aj. Nakonec obsahuje také vlastní hodnocení žáka (autoevaluaci): každý dostane na začátku září seznam všech témat, která se během daného roku budou probírat. V průběhu roku si pak každý žák vybarví příslušné políčko po každém probraném tématu jednou ze čtyř barev, podle toho, jak se sám zhodnotí:

žlutá barva „látku umím dobře, chápu postupy výpočtů nebo rýsování, nedělám chyby“
 červená barva..... „látku umím dobře, chápu postupy, dělám občas chyby ve výpočtech nebo v rýsování“
 modrá barva..... „látku částečně chápu, nespočítám však každý příklad nebo nenarýsuji vše správně, dělám chyby“
 černá barva „látku nechápu“

6.10.6. Fyzika

Známku budou tvořit tři následující rovnocenné části:

1/3 písemné a ústní zkoušení

1/3 povinné projekty a laboratorní práce

1/3 aktivita (skupinová práce, prezentace, úprava sešitů, DÚ, atd.)

Způsob hodnocení písemného a ústního zkoušení:

- písemné opakování za tematickým celkem
- ústní zkoušení formou dialogu nebo formou vlastní prezentace
- po domluvě s vyučujícím je možná oprava písemného či ústního zkoušení

Způsob hodnocení projektů, laboratorních prací a aktivity:

Kritéria hodnocení projektů a prezentací

- zpracování problematiky zadaného úkolu
- kreativita
- interdisciplinární propojení učiva
- prezentace informací
- schopnost diskuse, reagovat na otázky a obhajovat svůj názor
- splnění cíle
- schopnost týmové spolupráce
- zpětná vazba

Kritéria hodnocení laboratorní práce

- teoretická připravenost
- samostatnost, zároveň ale schopnost týmové spolupráce
- praktické dovednosti
- vypracování zadaných úkolů a závěru
- zpětná vazba

Kritéria hodnocení skupinové práce

- prezentace daného úkolu
- splněný cíl
- míru efektivní spolupráce všech členů
- úroveň komunikace
- autoevaluace jednotlivých členů skupiny, případně ostatních skupin

Klasifikace:

100 – 85 %	1
84 – 70 %	2
69 – 50 %	3
49 – 25 %	4
24 – 0 %	5

Nebude-li u jednotlivých projektů, prezentací, laboratorních a skupinových prací dosaženo alespoň 50 % úspěšnosti (klasifikačního stupně 3), budou tyto hodnoceny jako nevyhovující a po domluvě s vyučujícím je žák přepracuje nebo absolvuje znovu.

Informace o studijním prospěchu:

Žáci a jejich zákonní zástupci budou o průběžném prospěchu informováni prostřednictvím průběžné elektronické klasifikace v databázi SAS.

6.10.7. Chemie

Známku bude tvořit: a) 1/3 písemné a ústní zkoušení

b) 1/3 aktivita (úprava sešitů, DÚ, skupinová práce, referáty, pomůcky, soutěže, další aktivita)

c) 1/3 projekty, laboratorní práce

ad a) Kritéria hodnocení písemného a ústního zkoušení

- za každým tematickým celkem písemné opakování – nahlášené předem, ve výjimečných případech při neúspěchu možnost opravy a to jak písemně nebo ústně

- písemné opakování se hodnotí body a známkou podle následující tabulky:

100 až 90 - 86 %	1
89 – 85 % až 75 – 71 %	2
74 – 70 % až 50 – 46 %	3
49 – 45 % až 25 – 21 %	4
24 – 20 % až 0 %	5

ad b) Kritéria hodnocení aktivit

Body lze během pololetí získávat i ztrácet a to podle následujících pravidel:

- drobné aktivity v hodině (zajímavé informace, znalosti a dovednosti navíc...) - +1 bod

- připravený referát – 1 - 3 body

- úspěchy v soutěžích – 1 – 5 bodů (dle důležitosti soutěže)

- splnění/nesplnění DÚ – +1/-1 bod

- úprava a vedení sešitu – -3 až +3 body

- přinesení/nepřinesení pomůcek – +1/-1 bod

- skupinová práce – 1 – 3 body:

1 bodskupina se snažila úkol vyřešit, rozdělili si úkoly, ale nestihli je včas dokončit

2 bodyskupina splnila všechny úkoly, ale nerozdělila si úkoly mezi všechny členy

3 bodyskupina splnila všechny úkoly, členové si rozdělili úkoly a aktivně je plnili, diskutovali a jasně zformulovali výsledky

- celkovému počtu bodů se na konci pololetí přiřadí známka podle následující tabulky:

20 a více bodů	1
15 - 19 bodů.....	2
14 - 9 bodů.....	3
8 – 2 body	4
1 a méně bodů	5

ad c) Kritéria hodnocení projektů a laboratorních prací

- kreativita

- mezipředmětové propojení učiva

- schopnost týmové spolupráce

- schopnost diskuse, reagovat na otázky a obhajovat svůj názor

- splnění cíle

- zpětná vazba

- samostatnost

- teoretická připravenost

- praktické dovednosti

- vypracování zadaných úkolů a závěrů

Projekt je hodnocen známkou 1 – 3

1..... žák srozumitelně odprezentoval dané téma, dodržel formát a zadání, rozumí odborným termínům, reaguje na otázky, je schopen obhájit svůj názor

2.....žák srozumitelně odprezentoval dané téma, dodržel formát a zadání, nerozumí odborným termínům, nereaguje na otázky a není schopen obhájit svůj názor

3.....žák nesrozumitelně odprezentoval dané téma, nedodržel daný formát a zadání, nerozumí odborným termínům, nereaguje dostatečně na otázky a není schopen obhájit svůj názor

Laboratorní práce je hodnocena známkou 1 – 3

1žák si přinesl všechny pomůcky, zvládl teoretickou přípravu, pochopil úkoly, pracoval samostatně, reagoval na požadavky vyučujícího, odevzdal řádně vyplněný laboratorní protokol

2žák si přinesl pomůcky, zvládl teoretickou přípravu, pochopil úkoly, pracoval samostatně, nereagoval na všechny požadavky vyučujícího, výsledky v laboratorním protokolu jsou nepřesné nebo některé chybí

3 žák si přinesl pomůcky, zvládl teoretickou přípravu, pochopil úkoly, nedokázal samostatně pracovat, laboratorní protokol odevzdal s velkými nedostatky

Informace o studijním prospěchu:

Žáci a jejich zákonní zástupci budou o průběžném prospěchu informováni prostřednictvím průběžné elektronické klasifikace v databázi SAS.

6.10.8. Přírodopis

Známku bude tvořit: a) 1/3 písemné a ústní zkoušení, poznávání přírodnin

b) 1/3 aktivita (úprava sešitů, DÚ, skupinová práce, referáty, pomůcky, soutěže, další aktivita)

c) 1/3 projekty, laboratorní práce,

ad a) Kritéria hodnocení písemného a ústního zkoušení

- za každým tematickým celkem písemné opakování – nahlášené předem, ve výjimečných případech při neúspěchu možnost opravy, a to jak písemně nebo ústně

- písemné opakování se hodnotí body a známkou podle následující tabulky:

100 až 90 - 86 %	1
89 – 85 % až 75 – 71 %	2
74 – 70 % až 50 – 46 %	3
49 – 45 % až 25 – 21 %	4
24 – 20 % až 0 %	5

ad b) Kritéria hodnocení aktivit

Body lze během pololetí získávat i ztrácet a to podle následujících pravidel:

- drobné aktivity v hodině (zajímavé informace, znalosti a dovednosti navíc...) - 1 bod

- připravený referát – 1 - 3 body

- úspěchy v soutěžích – 1 – 5 bodů (dle důležitosti soutěže)

- splnění/nesplnění DÚ – +1/-1 bod

- úprava a vedení sešitu – -3 až +3 body

- přinesení/nepřinesení pomůcek – +1/-1 bod

- skupinová práce – 1 – 3 body:

1 bodskupina se snažila úkol vyřešit, rozdělili si úkoly, ale nestihli je včas dokončit

2 body.....skupina splnila všechny úkoly, ale nerozdělila si úkoly mezi všechny členy

3 body.....skupina splnila všechny úkoly, členové si rozdělili úkoly a aktivně je plnili, diskutovali a jasně zformulovali výsledky

- celkovému počtu bodů se na konci pololetí přiřadí známka podle následující tabulky:

20 a více bodů	1
15 - 19 bodů.....	2
14 - 9 bodů.....	3
8 – 2 body	4
1 a méně bodů	5

ad c) Kritéria hodnocení projektů a laboratorních prací, praktické poznávání přírodnin

- kreativita
- interdisciplinární propojení učiva
- schopnost týmové spolupráce
- schopnost diskuse, reagovat na otázky a obhajovat svůj názor
- splnění cíle
- zpětná vazba
- samostatnost
- teoretická připravenost
- praktické dovednosti
- vypracování zadaných úkolů a závěrů

Projekt je hodnocen známkou 1 – 3

- 1.....žák srozumitelně odprezentoval dané téma, dodržel formát a zadání, rozumí odborným termínům, reaguje na otázky, je schopen obhájit svůj názor
- 2.....žák srozumitelně odprezentoval dané téma, dodržel formát a zadání, nerozumí odborným termínům, nereaguje na otázky a není schopen obhájit svůj názor
- 3.....žák nesrozumitelně odprezentoval dané téma, nedodržel daný formát a zadání, nerozumí odborným termínům, nereaguje dostatečně na otázky a není schopen obhájit svůj názor

Laboratorní práce je hodnocena známkou 1 – 3

- 1.....žák si přinesl všechny pomůcky, zvládl teoretickou přípravu, pochopil úkoly, pracoval samostatně, reagoval na požadavky vyučujícího, odevzdal řádně vyplněný laboratorní protokol
- 2.....žák si přinesl pomůcky, zvládl teoretickou přípravu, pochopil úkoly, pracoval samostatně, nereagoval na všechny požadavky vyučujícího, výsledky v laboratorním protokolu jsou nepřesné nebo některé chybí
- 3.....žák si přinesl pomůcky, zvládl teoretickou přípravu, pochopil úkoly, nedokázal samostatně pracovat, laboratorní protokol odevzdal s velkými nedostatky

Informace o studijním prospěchu:

Žáci a jejich zákonní zástupci budou o průběžném prospěchu informováni prostřednictvím průběžné elektronické klasifikace v databázi SAS.

6.10.9. Zeměpis

Známku bude tvořit: a) 1/3 písemné a ústní zkoušení
a) 1/3 práce s mapou
b) 1/3 aktivita

ad a)- písemné opakování po každém tematickém celku

- hodnocení bude známkou 1 – 5
- ústní zkoušení – pouze jako oprava testu
- **hodnocení písemného testu:** 100 % až 90-86 %1
89-85 % až 75-71 %2
74-70 % až 50-46 %3
49-45 % až 25-21 %4
24-20 % až 0 %5

ad b)- práce s mapou bude hodnocena známkami 1, 2, 3

- dle probíraného učiva se žák orientuje na nástěnných mapách, v Atlase světa (Evropy, České republiky), slepých mapách,
- hodnocení práce s mapou:
 - 1.....žák se orientuje v mapách, odhaduje vzdálenosti, hledá v rejstříku
 - 2.....žák při orientaci v mapách občas chybuje, nepřesně odhaduje vzdálenosti, orientuje se v rejstříku
 - 3.....žák se příliš neorientuje v mapách, neodhaduje vzdálenosti, orientuje se v rejstříku

ad c)- aktivita zahrnuje: skupinovou práci, projekty, referáty, domácí úkoly, úpravu sešitu, připravený materiál, zajímavosti, rébusy,

- projekty a skupinová práce budou bodovány v rozmezí 1 až 3 bodů, ostatní aktivity budou bodovány po 1 bodě
- přičemž se mohou i body odčítat: za nesplnění DÚ, nedonesení pomůcek, neplnění úkolů v hodině, ale vždy odčítáme pouze po 1 bodu za neplnění úkolů
- kritéria hodnocení projektu: zpracování a prezentace informací, kreativita, interdisciplinární propojení učiva, schopnost týmové práce, schopnost diskuse (reakce na otázky, obhajoba svého názoru), splnění cíle, zpětná vazba

hodnocení projektu:

- 3 body.....žák srozumitelně odprezentoval dané téma, dodržel formát a zadání, rozumí odborným termínům, reaguje na otázky, je schopen obhájit svůj názor
- 2 body.....žák srozumitelně odprezentoval dané téma, dodržel formát a zadání, nerozumí odborným termínům, nereaguje na otázky, není schopen obhájit svůj názor
- 1 bod.....žák nesrozumitelně odprezentoval dané téma, nedodržel formát a zadání, nerozumí odborným termínům, nereaguje na otázky a není schopen obhájit svůj názor
- kritéria hodnocení skupinové práce: učitel hodnotí – prezentaci úkolu, odborný přínos, pokládá doplňující otázky, srozumitelnost, splnění cíle
žák hodnotí – originalitu řešení (v porovnání s ostatními skupinami), uplatnění tvůrčích schopností
- hodnocení skupinové práce: učitel hodnotí body 3 – 1 a také žáci ve skupině hodnotí navzájem svůj podíl na zpracování a prezentaci úkolu body 3, 2, 1, 0 (žák je tedy hodnocen dvakrát)
- hodnocení aktivity žáka: za celkový počet bodů dosažených za pololetí žák získá známku podle níže uvedené bodové tabulky:

14 bodů a více.....	1
13 – 10 bodů.....	2
9 – 6 bodů.....	3
5 – 2 body.....	4
1 bod a méně.....	5

Informace o studijním prospěchu:

Žáci a jejich zákonní zástupci budou o průběžném prospěchu informováni prostřednictvím průběžné elektronické klasifikace v databázi SAS.

6.10.10. Informatika

*Známku bude tvořit: 1/3 znalostní testy a ústní zkoušení
1/3 praktické testy, pololetní a ročníkové práce
1/3 aktivita (prezentace, e-maily, úprava sešitů, DÚ, atd.)*

Způsob hodnocení testů a ústního zkoušení

- bodové hodnocení testů: správná odpověď - bod (počet bodů - dle tematického celku)
- ústní zkoušení formou dialogu nebo formou vlastní prezentace
- po domluvě (vždy jen následující hodinu) - možná oprava testu či ústního zkoušení

Kritéria hodnocení praktických testů:

- praktické dovednosti
- vypracování zadaných úkolů (počet bodů - dle náročnosti úkolu)
- teoretická připravenost
- samostatnost
- dodržení časového limitu

Kritéria hodnocení prací:

- žák předepsaným způsobem v termínu odevzdal svou práci
- dodržel formát a zadání
- srozumitelně obhájil dané téma
- rozumí odborným termínům
- reaguje na otázky
- je schopen obhájit svou práci

Kritéria hodnocení prezentací (skupinová práce)

- úroveň zpracování problematiky zadaného úkolu
- kreativita
- schopnost diskuse, reagovat na otázky a obhajovat svůj názor
- prezentace informací
- schopnost týmové spolupráce
- míra efektivní spolupráce všech členů
- úroveň komunikace

Kritéria hodnocení prací:

- žák předepsaným způsobem v termínu odeslal svou práci
- dodržel formát a zadání
- úroveň zpracování zadaného tématu (počet bodů dle náročnosti)

Klasifikace:

Dolní hranice	Horní hranice	Známka
85 %(včetně)	100 %	1
70 %(včetně)	85 %(vyjma)	2
53 %(včetně)	70 %(vyjma)	3
33 %(včetně)	53 %(vyjma)	4
0 %(včetně)	33 %(vyjma)	5

6.10.11. Výtvarná výchova a Člověk a svět práce

Ve výtvarné výchově a v předmětu Člověk a svět práce budou využívány tři stupně a žák bude hodnocen známkou 1-3 na vysvědčení. Žák je z výtvarné výchovy průběžně klasifikován zápisem do elektronické databáze SAS. Znamka má charakter motivační a rozhodně nemá být chápána jako stresující prvek.

Znamka 1 – výborný

- žák má aktivní přístup k realizaci daných témat
- bez problémů se orientuje v základní terminologii a umí ji používat
- má snahu pracovat na sobě a zlepšovat se
- zajímá se o řešení výtvarných otázek
- při práci se snaží maximálně využívat své možnosti
- v případě týmové práce dokáže bez problémů spolupracovat s ostatními žáky

Znamka 2 – chvalitebný

- žák je méně aktivní při realizaci daných témat
- s drobnými nedostatky se orientuje v základní terminologii a používá ji
- nevyužívá maximálně jemu daných schopností a možností zlepšovat se
- při týmové práci spolupracuje s menšími nedostatky

Znamka 3 – dobrý

- žák je pasivní při realizaci daných témat
- žák má během pololetí docházku pod 70 %
- nezná základní terminologii
- nemá zájem pracovat na sobě a využívat svých schopností
- obtížně nebo vůbec nespolečně s ostatními na týmové práci
- nemá snahu pomáhat druhým

6.10.12. Hudební výchova

V hudební výchově budou využívány tři stupně a žák bude hodnocen známkou 1-3 na vysvědčení. Žák je z hudební výchovy průběžně klasifikován zápisem do elektronické databáze SAS. Znamka má charakter motivační a rozhodně nemá být chápána jako stresující prvek.

Znamka 1 – výborný

- žák se aktivně podílí na hodině Hv
- bez problémů se orientuje v základech hudební nauky a hudebních dějinách, ovládá notový zápis.
- má snahu pracovat na sobě a zlepšovat se ve zpěvu, poslechu, hudebně pohybových činnostech a hudební teorii.
- zajímá se o hudební dění kolem sebe, hudbu provozuje aktivně nebo pasivně v rámci poslechu
- při práci se snaží maximálně využívat své možnosti, schopnosti, dovednosti a talent
- v případě týmové práce dokáže bez problémů spolupracovat s ostatními žáky

Znamka 2 – chvalitebný

- žák je méně aktivní při realizaci daných témat
- s drobnými nedostatky se orientuje v základní hudební terminologii a používá ji
- nevyužívá maximálně jemu daných schopností a možností zlepšovat se
- při týmové práci spolupracuje s menšími nedostatky

Znamka 3 – dobrý

- žák je pasivní při realizaci daných témat
- nezná základní terminologii
- nemá zájem pracovat na sobě a využívat svých schopností
- obtížně nebo vůbec nespolečně s ostatními na týmové práci
- nemá snahu pomáhat druhým

6.10.13. Výchova ke zdraví

V tomto předmětu bude žák hodnocen třemi stupni, známkou 1, 2, 3.

Známka 1 – výborný

- žák má aktivní přístup k realizaci daných témat
- bez problémů se orientuje v základní terminologii a umí ji používat
- má snahu pracovat a zlepšovat se
- při práci se snaží maximálně využívat své možnosti
- v případě skupinové práce dokáže bez problémů spolupracovat s ostatními žáky

Známka 2 – chvalitebný

- žák je méně aktivní při realizaci daných témat
- s drobnými nedostatky se orientuje v základní terminologii a používá ji
- nevyužívá maximálně jemu daných schopností a možností zlepšovat se
- při skupinové práci spolupracuje s menšími nedostatky

Známka 3 – dobrý

- žák je pasivní při realizaci daných témat
- nezná základní terminologii
- nemá zájem pracovat a využívat svých schopností
- obtížně nebo vůbec nespolečně pracuje s ostatními na skupinové práci

Součástí hodnocení bude i hodnocení projektů a prezentací

Kritéria hodnocení projektů a prezentací

- zpracování problematiky zadaného úkolu
- kreativita
- interdisciplinární propojení učiva
- prezentace informací
- schopnost diskuse, reagovat na otázky a obhajovat svůj názor
- splnění cíle
- schopnost týmové spolupráce
- zpětná vazba

6.10.14. Tělesná výchova

V tělesné výchově na Gymnáziu Jana Pivečky se bude hodnotit známkou 1-3 na vysvědčení. Dílčí hodnocení bude probíhat ústní formou, pohovorem se žákem, s cílem motivovat žáka k lepšímu výkonu a objasnění základních nedostatků při výkonu. Navést příjemnou a přátelskou atmosféru v hodinách TV s cílem odbourat strach a depresi při výkonu v TV.

Známka 1 – výborný

- žák má během pololetí docházku do TV 80 a více %
- žák se zúčastňuje soutěží v okresním nebo krajském kole
- má aktivní přístup v hodinách TV
- používá bez problémů základní terminologii v TV
- dostatečně plní úkoly jednotlivých tematických celků
- má snahu zlepšovat své individuální výkony
- má zájem o sport a pohyb
- aktivní účast v hodinách TV
- má snahu pomáhat spolužákům v hodinách (vysvětlení pravidel, záchrana, atd.)

Známka 2 – chvalitebný

- docházka do hodin za pololetí 70-80 %
- plní úkoly tematických celků s menšími nedostatky
- nenarušuje výuku v TV
- v používání terminologií má menší nedostatky
- má snahu zlepšovat své individuální výkony
- má částečný zájem o sport a pohyb

Známka 3 – dobrý

- žák má během pololetí docházku pod 70 %
- plní úkoly tematických celků s většími nedostatky
- nemá zájem o pohyb a TV
- nezná základní pravidla míčových a kolektivních her
- nezná základní terminologii v TV
- nemá snahu zlepšovat svůj výkon
- nemá snahu pomáhat druhým
- nemá aktivní přístup v hodinách TV

Zákonným zástupcům bude hodnocení dáno na vědomí prostřednictvím průběžné elektronické klasifikace, budou doloženy průběžně výsledky v soutěžích, které reprezentují školu (atletické závody, turnaje v kolektivních hrách, sportovní dny s partnerskou školou v Dubnici nad Váhom, krajské a celostátní soutěže).

Dáno na vědomí:

Schváleno pedagogickou radou: 30. 8. 2013

Školské radě: 18. 9. 2013

Tento Školní vzdělávací program je platný a závazný od 1. 9. 2013 a ruší platnost předchozích dodatků.

Mgr. Josef Maryáš, ředitel

Mgr. Libuše Pavelková, koordinátor ŠVP